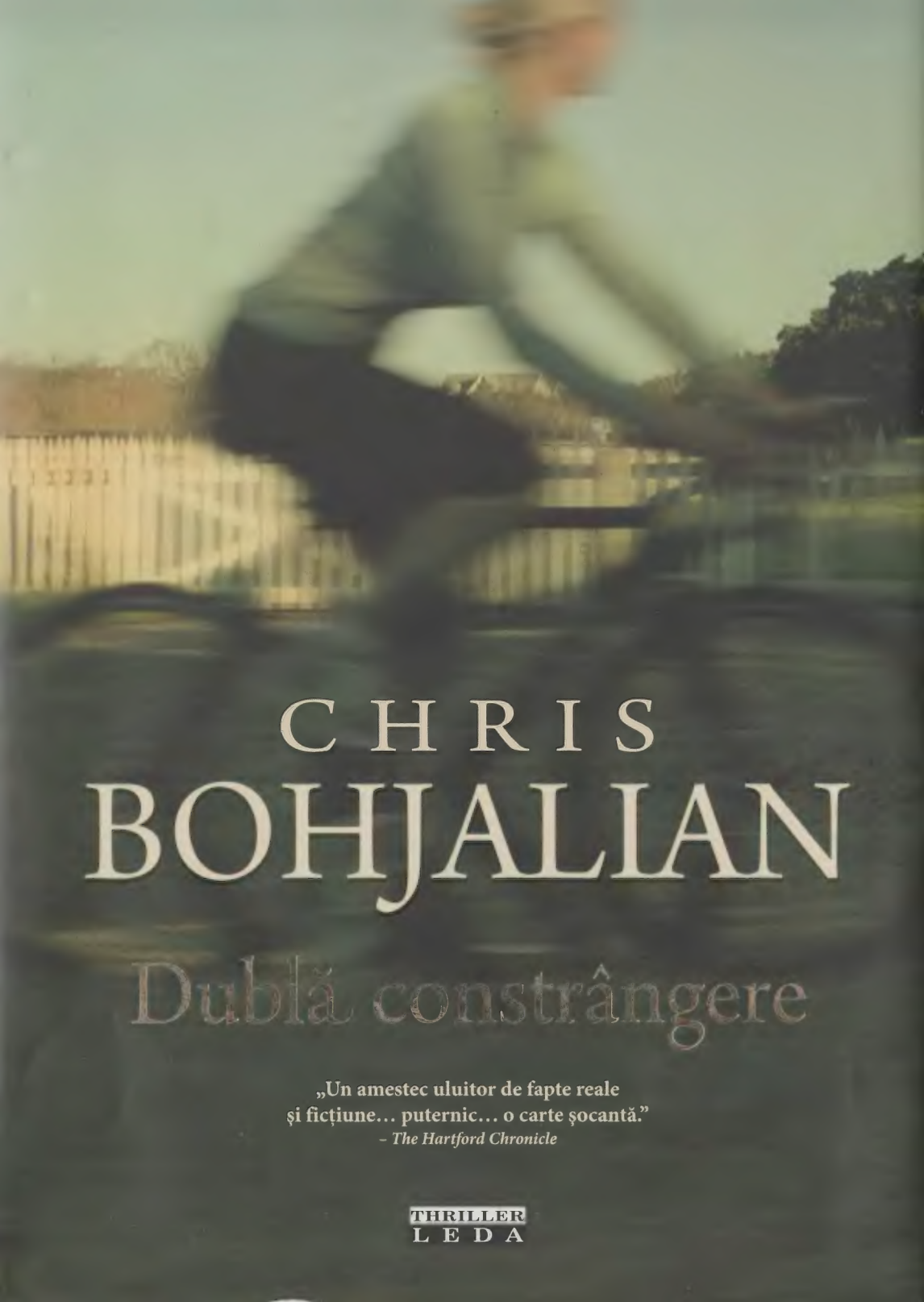

CHRIS

BOHJALIAN

Dublă constrângere

„Un amestec uluitor de fapte reale și ficțiune… puternic… o carte șocantă."
– The Hartford Chronicle

THRILLER
LEDA

CHRIS BOHJALIAN

a scris treisprezece romane de mare succes, între care *Before You Know Kindness, The Buffalo Soldier, Skeletons at the Feast, The Law of Similars* şi mai recentul *Secrets of Eden,* multe dintre scrierile sale figurând pe poziţii de top în lista de bestselleruri a ziarului *New York Times.* Romanul *Midwives* a fost declarat „Cea mai bună carte" de *Publishers Weekly* şi inclus pe lista de preferinţe a Clubului de lectură al lui Oprah. Thrillerele sale au fost traduse în peste douăzeci şi cinci de limbi şi două dintre ele —*Midwives* şi *Past the Bleachers* au fost ecranizate. În 2002, lui Bohjalian i-a fost atribut New England Book Award. Locuieşte în Vermont cu soţia şi fiica lui.

www.chrisbohjalian.com

Dublă constrângere

Pentru Rose Mary Muench
şi
în amintirea lui Frederick Muench (1929-2004)

NOTA AUTORULUI

IDEEA ACESTUI ROMAN A APĂRUT ÎN DECEMBRIE 2003, atunci când Rita Markley, director al Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington, Vermont, mi-a arătat o cutie plină de fotografii vechi. Erau poze alb-negru, făcute de un bărbat, el însuşi persoană fără adăpost, care murise în garsoniera unde fusese găzduit de fundaţie. Se numea Bob Campbell şi era poreclit Sufleţel.

Fotografiile erau cu adevărat remarcabile. Întâi, fiindcă omul era indiscutabil un artist, apoi, datorită subiectelor alese. În cele mai multe cazuri nu era greu să îi recunoşti pe cei fotografiaţi — muzicieni, actori, comici, celebrităţi. Marea parte a pozelor datau de peste patruzeci de ani. Nici unul din noi nu putea înţelege cum de cineva care fotografiase personalităţi ale anilor '50 şi '60 ajunsese într-un cămin pentru cei fără adăpost din nordul statului Vermont. Pe cât ştiam, nu avea rude, aşa că nu aveam idee pe cine am putea întreba.

De fapt, e de presupus că Bob Campbell ajunsese un om al străzii dintr-unul din miile de motive pentru care atâţia alţii au ajuns astfel: boli mintale, dependenţa de droguri, ghinion pur şi simplu.

Suntem tentaţi să îi condamnăm pe oamenii străzii şi să îi considerăm singurii vinovaţi pentru situaţia în care au ajuns. Uităm că, înainte să decadă, cei mai mulţi dintre ei au avut vieţi la fel de aşezate ca ale noastre. Fotografiile din această carte stau mărturie: au fost făcute de Campbell înainte de a sfârşi ca vagabond în Vermont.

De aceea, sunt recunoscător Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington fiindcă mi-a permis să folosesc fotografiile în cartea mea. Desigur, Bobbie Crocker, fotograful devenit om al străzii în acest roman, este un personaj imaginar. Fotografiile pe care le veţi vedea în carte sunt însă adevărate.

„Ei, sigur că ştiu cine este Pauline Kael", zise el. „Nu am fost întotdeauna un vagabond, să ştiţi."

NICK HORNBY, *Turnul sinucigaşilor*

PROLOG

Laurel Estabrook a fost cât pe ce să fie violată în toamna când intrase în al doilea an de colegiu. Ba chiar a fost o minune că a scăpat cu viaţă. Nu a fost una dintre acele întâlniri amoroase cu un băiat chipeş, student la Universitatea din Vermont, întâlniri care sfârşesc cu un viol după câteva ore petrecute lângă un butoiaş cu bere. A fost un atac violent, terifiant, comis de bărbaţi mascaţi — da, au fost doi — cu feţele acoperite cu cagule de lână, care nu lăsau să li se vadă decât ochii şi rânjetul larg. Un atac despre care îţi închipui că se întâmplă doar femeilor din alte state, undeva, departe, unor victime ale căror figuri le vezi la ştirile de dimineaţă şi ale căror mame deznădăjduite, pustiite de durere, sunt intervievate de reportere absurd de frumoase.

Mergea cu bicicleta pe un drum de ţară care traversa o pădure, cam la douăzeci de mile nord-est de colegiu, într-un oraş cu nume rău prevestitor şi oximoronic: Underhill[1]. La drept vorbind, numele nu îi păruse ameninţător decât după ce fusese atacată. Şi tot după aceea se ferise cu străşnicie să mai pună piciorul în acel loc. Era într-o duminică, pe la şase şi jumătate după-amiaza, a treia duminică la rând când încărcase bicicleta de munte cu care făcuse multe excursii în portbagajul maşinii Taliei, colega ei de cameră, şi condusese

[1] Subdeal.

până la Underhill. De acolo plecase cu bicicleta într-o plimbare de multe mile pe drumurile forestiere care străbăteau pădurea din apropiere. La vremea aceea, peisajul i se părea încântător: o pădure de basm, mai degrabă ca în poveştile lui Lewis decât ale fraţilor Grimm, în care frunzele arţarilor nu se înroşiseră încă de tot. Era o pădure tânără, un hăţiş de arţari, stejari şi frasini, printre rădăcinile cărora, nu departe de drum, se iveau rămăşiţele unor ziduri de piatră. Nu semăna nicidecum cu cartierele elegante din Long Island unde copilărise — vile luxoase cu pajişti perfecte, la doar câteva străzi depărtare de străzile luminate de reclame, unde, în malluri nesfârşite, găseai orice, de la restaurante fast-food la magazine de maşini străine şi clinici de slăbit.

Desigur, după întâmplarea aceea, amintirile ei despre pădurile din Vermont nu au mai fost aceleaşi, tot aşa cum numele oraşului din apropiere a căpătat o conotaţie sinistră. Mai târziu, când se gândea la drumurile şi dealurile acelea — unele părând prea abrupte pentru mersul cu bicicleta, dar pe care ea le urcase pe două roţi — îşi dădea seama că îi veneau în minte doar făgaşele pe care sălta bicicleta şi senzaţia copleşitoare că frunzişul bogat o împiedica să vadă îndeajuns, că pădurea era prea deasă ca să mai fie frumoasă. Chiar şi mulţi ani după aceea, atunci când se străduia să găsească somnul prin meandrele treziei, i se întâmpla să vadă acea pădure despuiată de frunze şi atunci în faţa ochilor îi apăreau doar degetele mestecenilor, lungi şi noduroase.

În ziua aceea, la ora şase şi jumătate, soarele abia apusese şi în aerul deodată rece se simţea o boare de umezeală. Nu îşi făcea griji din cauza întunericului, fiindcă lăsase maşina prietenei ei într-o parcare cu pietriş, chiar lângă şosea, la cel mult trei mile distanţă. Lângă parcare era o casă de care era lipit un garaj. Casa avea o singură fereastră, deasupra garajului — semăna cu un ciclop făcut din şindrilă şi sticlă. Avea să ajungă acolo în zece, cincisprezece minute. Acum auzea cum se înteţeşte vântul printre copaci. Era

îmbrăcată cu pantaloni negri, până la genunchi, așa cum poartă cicliștii, și un jerseu având imprimată pe piept o sticlă de tequila care părea fosforescentă. Nu o încerca vreun sentiment de teamă. Se simțea, deși poate că nu se gândea anume la asta, ușoară, sănătoasă și puternică. Avea nouăsprezece ani.

În acel moment, o dubă trecu pe lângă ea. Nu o mașină cu portbagaj, ci o dubă adevărată. O dubă din acelea în care, atunci când nu ai de ce să te temi, găsești înăuntru țevi, sârme și unelte de instalator; altminteri, sunt pline de instrumentele perverse ale violatorilor în serie și ucigașilor însetați de sânge. Avea ferestre mici, ca niște hublouri, deasupra roților din spate, iar când mașina trecuse pe lângă ea, băgase de seamă că fereastra de lângă scaunul pasagerului era acoperită cu o pânză neagră. Când duba se opri în scrâșnet de roți la vreo patruzeci de metri în fața ei, înțelese instantaneu că e la ananghie. Și cum să nu înțeleagă? Crescuse în Long Island — odinioară o mlaștină mărginită de un lanț muntos și populată de dinozauri, devenită în zilele noastre o limbă uriașă de nisip, de forma unui somon — o pepinieră stranie de unde ieșiseră Joel Rifkin (ucigașul a șaptesprezece femei), Colin Ferguson (masacrul de pe linia ferată Long Island–New York), Cheryl Pierson (îșI convinsese colega de liceu să îi omoare tatăl), Richard Angelo („Îngerul morții" de la spitalul Bunul Samaritean), Robert Golub (mutilase copilul vecinilor, în vârstă de treisprezece ani), George Wilson (l-a împușcat pe Jay Gatsby în piscina din casa acestuia), John Esposito (a ținut o fetiță de zece ani prizonieră într-o cameră sub pământ) și Ronald DeFeo (și-a omorât familia în Amityville).

De fapt, chiar dacă nu ar fi crescut în West Egg, insula îmbogățiților de dată recentă, tot s-ar fi înspăimântat atunci când duba opri pe drumul pustiu, drept în fața ei. Într-o astfel de situație, orice fată ar fi simțit că i se face părul măciucă.

Din nefericire, mașina se oprise brusc, iar ea nu putea întoarce fiindcă drumul era îngust și, pe deasupra, nu folosea pedale cu curea,

ceea ce însemna că în talpa fiecărui pantof avea o clemă de metal prinsă de pedală. Ar fi trebuit să îşi elibereze picioarele, să se oprească, să pună un picior în pământ şi să întoarcă bicicleta cu 180 de grade. Numai că, înainte să poată face vreo mişcare, din maşină ţâşniră doi bărbaţi, şoferul şi pasagerul din dreapta. Amândoi aveau feţele acoperite cu măştile acelea înspăimântătoare, care nu aveau de ce să fie purtate la sfârşitul lui septembrie, nici măcar în aşa-zisa tundră din nordul Vermontului.

Într-un acces disperat de bravură, încercă să treacă în viteză pe lângă ei, dar nu avu nici o şansă. Unul o înşfăcă de după umeri în clipa când trecu pe lângă el, în timp ce tovarăşul lui o apucă de talie şi o ridică în aer (odată cu bicicleta). Se năpustiră asupra ei ca doi rugbişti care plachează un adversar ajuns în terenul lor. Laurel ţipă — strigăte de copil deznădăjduit, care ştie că nu are cum să se apere singur. În acelaşi timp, se gândea la ceea ce părea să o încurce cel mai mult în acel moment: faptul că pantofii îi erau prinşi de pedale. Trebuia să rămână aşa cu orice preţ, cu picioarele în pantofi şi mâinile încleştate pe ghidon. Era singura ei şansă de a nu apărea fotografiată în chip de victimă pe cutiile de lapte din Vermont şi pe prima pagină a ziarelor din Vermont. De ce? Fiindcă îşi dădea seama că nu avea cum să se împotrivească agresorilor — până şi părul îi atârna în şuviţe umede de transpiraţie — dar şi că, dacă nu izbuteau să o desprindă de bicicletă, avea să le fie mult mai anevoios să o care în adâncul pădurii sau să o arunce în furgonetă.

La un moment dat, bărbatul care era mai musculos şi care mirosea a sală de gimnastică — nu urât, nu a transpiraţie, ci a greutăţile de metal care se pun la haltere — încercă să îi tragă un pumn în figură, dar probabil că ea se ferise, fiindcă izbi cu pumnul în casca de protecţie şi trase o înjurătură. De sub mască se vedeau ochii reci şi cenuşii ca cerul de noiembrie, iar la ambele încheieturi avea tatuat un colac de sârmă ghimpată în chip de brăţară. Urlă la tovarăşul său — şi acesta avea un tatuaj, ceva la care nu te-ai fi gândit, un craniu cu urechi

ascuţite de lup şi colţi dintre care ieşeau fuioare lungi de fum — ordonându-i să lase jos bicicleta, ca să îi poată desprinde pantoful din clemă. O clipă, îi trecu prin minte să îşi elibereze ea însăşi piciorul, ca să îl poată izbi cu vârful tare al pantofului de ciclism. Dar renunţă, din fericire pentru ea. Ţinu piciorul cu vârful în faţă şi talpa apăsată pe clemă. Bărbatul încercă atunci să o tragă de gleznă, numai că nu se pricepea la cleme şi nu avea idee cum să îi sucească piciorul. Înfuriat, ameninţă să îi rupă glezna, timp în care tovarăşul lui se căznea să îi desfacă degetele încleştate pe ghidon. Dar Laurel rezistă şi continuă să ţipe cât o ţineau puterile, convinsă că e singura ei şansă de a scăpa cu viaţă. Şi nu se înşela.

În tot acest timp o făceau curvă. În cele câteva clipe — poate că fuseseră minute, nu îşi dădea seama — o făcură curvă, târâtură, putoare, otreapă. Curvă nenorocită. Curvă cretină. Curvă în călduri. Curvă împuţită. Curva curvelor. Mortăciune de curvă. Nu foloseau nici un verb. Cuvintele erau violente, cu toate că, la început, câteva nu păreau să exprime ura, mânia şi neputinţa. Cuvintele acelea erau repetate cu voce normală (nu strigat) şi cu un rânjet, de individul mai slab. Era o glumă pe care o ştiau doar ei doi şi numai după ce bărbatul le spuse de mai multe ori, Laurel îşi dădu seama la ce se referea. „Dă-i un şpriţ", zicea acesta, închipuindu-şi în mod greşit că stârneşte o secreţie chiar înaintea copulaţiei. Gluma nu avea însă nici un efect asupra tovarăşului său, pentru că acesta nu căuta decât să îşi satisfacă ura fără margini îndreptată împotriva fetei. Ce nume dau terapeuţii acelui moment de excitaţie? Pe cât îşi dădea Laurel seama, individul nu avea să ajungă la extaz decât în momentul când ea ar fi murit. În clipa în care o ucideau.

Până la urmă, o trântiră pe jos, odată cu bicicleta. O fracţiune de secundă, Laurel speră că au renunţat. Dar nu era deloc aşa. Se apucară să o tragă de roţile bicicletei, ca şi cum ea şi bicicleta ar fi fost un animal, o căprioară moartă pe care o târau de picioare afară din pădure.

O târau spre dubă, săpând un şanţ în praf cu cotul şi genunchiul ei drept, cu intenţia de a o arunca înăuntru cu tot cu bicicletă.

Nu reuşiră, şi probabil că a fost încă unul din motivele pentru care a scăpat cu viaţă. Aveau atât de multe aparate de gimnastică înghesuite în spatele vehiculului că nu era loc să o bage înăuntru atâta timp cât era încleştată de bicicletă. Când o ridicară, Laurel zări cu coada ochiului greutăţi pentru haltere, banchete şi bare de metal şi ceva care semăna cu componentele verticale ale unui aparat de gimnastică Nautilus. Neavând ce face, o trântiră din nou pe jos ca să poată elibera partea din spate a maşinii. O trântiră cu atâta furie că îi fracturară clavicula şi îi făcură pe sânul stâng o rană care nu avea să se vindece complet decât după mai multe luni. Durerea o fulgeră cu atâta violenţă că i se făcu rău pe loc şi doar adrenalina din sânge o împiedică să vomite. Şi cu toate acestea, nu dădu drumul ghidonului şi nici nu îşi desprinse picioarele de pedale. Unul dintre bărbaţi urlă la ea să nu se mişte, ceea ce nici nu avea de gând, din mai multe motive. Pe de o parte, nu voia să se desprindă de bicicletă, iar pe de alta, cu clavicula fracturată, îi era aproape imposibil să îşi elibereze picioarele, să se ridice şi să plece pe bicicletă îndeajuns de repede cât să nu fie ajunsă din urmă.

Cât a zăcut acolo? Zece secunde? Cincisprezece? Probabil că nici măcar o jumătate de minut. Agresorii îi zăriră pe ceilalţi biciclişti înaintea ei. Ceva mai încolo, venind în viteză spre ei, erau trei biciclişti vânjoşi. După cum s-a aflat mai târziu, erau avocaţi din Underhill care se întorceau acasă după o excursie de şaptezeci şi cinci de mile pe valea râului Mad. Aveau biciclete solide şi când auziră ţipetele lui Laurel se ridicară din şa şi pedalară din răsputeri. Era un act de bravură cum nu prea se mai văd în zilele noastre. Dar ce altceva ar fi putut face? Să îi lase să o răpească şi să o ucidă? Cine ar fi putut rămâne indiferent? Văzându-i că se apropie, cei doi se năpustiră la maşină şi închiseră portierele. Laurel crezu că vor pleca. Dar nu, nu încă. Puseră duba în marşarier şi veniră cu spatele spre ea, ca să o calce şi să o omoare. Chiar erau hotărâţi să o omoare. Spre norocul

ei, Laurel nu se afla drept în spatele dubei, ci mai într-o parte, îndeajuns cât să se poată târî, aşa prinsă de bicicletă cum era, câteva palme mai încolo, îndeajuns cât să nu poată fi călcată. Maşina trecu peste roţile bicicletei, turtindu-le complet şi sucindu-i laba piciorului stâng. Dar talpa dură a pantofului şi furca din faţă o apărară şi roata nu îi zdrobi oasele. Şoferul acceleră şi demară în trombă, aruncându-i pietricele în obraz şi în ochi. Preţ de câteva clipe, gazul de eşapament o sufocă.

Când fu în stare să respire din nou, vomită. Plângea cu hohote, era rănită, sângera, era murdară. Era o victimă vrednică de plâns: o fată ţintuită la pământ de bicicletă, ca o ţestoasă răsturnată pe spate. Mai trecu ceva vreme până îşi dădu seama că unul dintre agresori îi rupsese arătătorul mâinii stângi încercând să îi descleştеze mâna de pe ghidon.

Cu gesturi blânde, avocaţii îi suciră puţin câte puţin gleznele ca să o ajute să îşi desprindă pantofii de pedale şi apoi o sprijiniră cu grijă, ca să se poată ridica în picioare. Duba dispăruse de mult, dar Laurel ţinuse minte numărul de înmatriculare, aşa că bărbaţii fură arestaţi în câteva ore. Unul dintre ei lucra la un club unde veneau culturişti abrutizaţi ca să se antreneze la ridicarea greutăţilor. Locuia nu departe de locul unde parca ea maşina şi o urmărise cu o săptămână înainte. Când văzuse că s-a întors breakul Jetta condus de fata cu păr blond care îi ieşea de sub cască la ceafă, se grăbise să profite de ocazie. Laurel era prima femeie pe care încerca să o violeze în Vermont, în schimb violase altele în Washington şi Idaho, înainte să vină spre est. În Montana tăiase venele de la încheietura mâinilor unei profesoare pe care o atacase în timp ce îşi făcea alergarea de dimineaţă, şi o lăsase să moară într-un lan cu grâu de toamnă. O lăsase legată de un gard de sârmă ghimpată şi tatuajele de la încheieturile lui — la fel ca multe alte tatuaje — erau făcute în amintirea acelei zile. O podoabă cu valoare de suvenir îndrăgit.

Pe cât se pare, tovarăşul său habar nu avea că noul lui prieten e un criminal. El însuşi era un om fără rădăcini, ajuns din întâmplare în Vermont, şi îşi închipuia că or să se distreze pe seama unei tinere cicliste.

După aceea, Laurel se duse acasă, în Long Island, ca să se vindece, şi nu se mai întoarse la colegiul din Vermont decât în ianuarie, la începutul semestrului de primăvară. Luă lecţii în vara următoare ca să recupereze materia pierdută — în iulie fu oricum nevoită să se ducă la Burlington, ca martor în procesul agresorilor — dar toamna reluă cursurile având aceeaşi programă ca ceilalţi colegi ai ei şi absolvi colegiul odată cu ei, doi ani mai târziu, în iunie. Procesele fuseseră însă o grea încercare pentru ea. Adevărat, fuseseră scurte, dar fuseseră două. Era pentru prima oară după atac când dădea ochii cu agresorii ei şi tot prima oară când le vedea cu adevărat feţele. Hoinarul, care avea să îşi reducă substanţial condamnarea depunând mărturie împotriva culturistului, avea o faţă albă cum e carnea de peşte şi un barbişon castaniu care îl alungea şi mai mult trăsăturile de cal. Chelise complet în vârful capului, iar părul rămas era argintiu, cu câteva şuviţe castanii ca barbişonul. Cu toate că era vară, purta o cămaşă cu guler înalt ca să îşi ascundă tatuajul. În apărarea lui a susţinut sus şi tare că luase o doză de LSD şi că nu prea ştiuse pe ce lume se află.

Culturistul era o namilă de om care, în aşteptarea procesului, se antrenase zilnic în curtea închisorii din Vermont, unde găsise nişte haltere. Puşcăriaşii spuneau că ridicase greutăţi până şi în zilele de iarnă, când era nevoit să cureţe zăpada de pe barele de metal. Laurel retrăi aceeaşi spaimă când îi revăzu ochii cenuşii. În vara aceea era ras în cap, dar auzise că în toamna dinainte purtase părul tuns scurt, ţepos. După ce a fost condamnat în Vermont, a fost extrădat în Montana, unde a fost judecat şi condamnat pentru uciderea profesoarei. Îşi ispăşea sentinţa — închisoare pe viaţă — într-o închisoare aflată la patruzeci şi cinci de minute de Butte. Cât despre hoinar, acesta, după ce a fost condamnat, a fost trimis la o închisoare corecţională de lângă Saint Albans, unde s-a trezit pe cea mai joasă treaptă a ierarhiei deţinuţilor: delincvenţii sexuali.

Desigur, după cele întâmplate, viaţa lui Laurel se schimbă din multe puncte de vedere, dar cea mai evidentă schimbare a fost faptul

că renunţă la plimbările cu bicicleta. Clemele îl salvaseră viaţa, dar senzaţia că e prinsă de bicicletă îi aducea în minte drumul de ţară din Underhill, un loc unde nu voia să se mai întoarcă niciodată. În copilărie fusese o înotătoare care promitea, aşa că, după câţiva ani de pauză, se întoarse la piscină. Se simţea bine când făcea mai multe bazine, iar mirosul de clor al apei o transporta instantaneu în West Egg, sanctuarul tihnit al copilăriei.

Celelalte schimbări fură mai puţin vizibile. Era atrasă mai degrabă de bărbaţi mai în vârstă, deoarece, îi explicase terapeutul, avea probabil nevoie să se simtă protejată, răsfăţată de un fel de tată care să o ferească de orice rău. Evita sala de gimnastică şi de forţă. Se apucase să ţină un jurnal. Dedica încă şi mai mult timp fotografiei. La colegiu se ţinea departe de ceilalţi, mai ales de confreriile unde îşi petrecuse majoritatea nopţilor la sfârşit de săptămână în primul an de studenţie. Apoi, în ultimul an, se hotărî să plece din căminul studenţesc şi să stea într-un apartament aproape de campus. Nu voia totuşi să locuiască singură — cu toate că aproape că se retrăsese din viaţa socială, avea stări de anxietate de care nici antidepresivele nu o puteau scăpa — iar Talia Rice, colega ei de cameră, sosită în Vermont la vârsta de optsprezece ani, ca şi ea, se oferise să îi ţină tovărăşie. Găsiră un apartament cu două dormitoare, o cameră de zi şi o bucătărie într-o clădire victoriană, masivă şi greoaie. Era un loc liniştit, ferit de agitaţia oraşului, aşa cum îşi dorise Laurel, dar, în acelaşi timp, destul de aproape de campus pentru ca Talia, o fată mult mai extrovertită, să nu aibă de suferit. Apartamentul era însorit, aşa cum insistase Talia să fie, de dragul prietenei sale.

Unii credeau că Laurel se ferea de lume. Îşi dădea şi ea seama, dar alungă acest gând cu o ridicare din umeri şi renunţă la rarele prietenii pe care le lega ocazional.

Desigur, cea mai notabilă schimbare era alta. Dacă nu ar fi fost victima unui atac atât de violent, Laurel nu ar fi revenit la mai vechea ei pasiune — înotul. Poate pare prozaic, simplist. Adevărul e însă că

viaţa e plină de momente care par prozaice până când le priveşti de la depărtare şi atunci îţi dai seama de şirul de evenimente pe care le-au declanşat. Ca să spunem lucrurilor pe nume, dacă Laurel nu şi-ar fi luat obiceiul de a veni aproape în fiecare dimineaţă la piscina şcolii, nu ar fi întâlnit-o pe directoarea unui cămin pentru persoane fără adăpost din Burlington, fostă studentă a Universităţii din Vermont, care a continuat să vină la piscină ani de zile după absolvire, ca să se menţină în formă. Şi nu ar fi ajuns să lucreze la cămin, mai întâi ca voluntar, cât-a fost studentă, iar apoi, după ce a terminat studiile, ca angajat cu normă întreagă. Iar dacă nu ar fi lucrat la cămin, nu ar fi cunoscut un pacient de la spitalul de boli mintale, un domn blajin, cu cincizeci şi cinci de ani mai în vârstă decât ea, care se numea Bobbie Crocker.

LA VREMEA CÂND LAUREL era un copil, tatăl ei îi dăduse un sfat: e plicticos să fii isteţ şi atât; mai important e să faci eforturi. Ei, da, nu ar trebui să uite niciodată că, pe când ea fusese crescută într-o casă frumoasă, într-un cartier luxos, de o mamă care o ducea cu maşina la meciurile de fotbal şi la antrenamentele de înot, marea majoritate a oamenilor trăiau deznădăjduiţi, într-o sărăcie lucie, aşa că, la un moment dat, era de aşteptat ca şi ea să dea înapoi ceva din ceea ce primise. Nu voia să îi sugereze, pe un ton ameninţător, că destinul îi pregătise acel moment fiindcă ea avusese întotdeauna mâncare pe îndestulate, fiindcă venea de la mall cu geanta plină de haine şi CD-uri şi găsea oricând un băiat cu care să se încurce.

Tatăl ei ştia totul despre consum, dar nimic despre băieţi. În orice caz, nimic realmente important. Murise la scurtă vreme după ce terminase ea colegiul, fără să aibă habar de apetitul sexual şi experimentele practicate în cercurile în care se învârtea Laurel, şi nici de vârtejul amoros care marcase primul ei an la Universitatea din Vermont.

Din cauză că era membru al Clubului Rotary, devenise ţinta multor ironii. Nutrea însă convingerea fermă că fiicele sale, odată ajunse la

vârsta adultă, aveau obligaţia morală să întindă o mână celor care nu fuseseră atât de răsfăţaţi de soartă. Clubul al cărui membru era construise un orfelinat în Honduras, şi tatăl lui Laurel mergea în fiecare an acolo în inspecţie, ca să se asigure că micuţii sunt mulţumiţi şi bine îngrijiţi. De aceea, Laurel lua întotdeauna apărarea membrilor clubului atunci când cei din jur făceau glume pe seama lor, explicând celor care aruncau remarce sarcastice că nu poţi să te amuzi pe seama unora care muncesc opt ore pe zi ca să ofere un adăpost copiilor ai căror părinţi au murit de SIDA sau ale căror locuinţe au fost distruse de uragan. Sora ei, care era cu cinci ani mai mare şi lucra ca agent la bursă, devenise membru activ al aceluiaşi club Rotary.

Laurel avea douăzeci şi trei de ani atunci când tatăl ei muri pe neaşteptate, victimă a unui atac de cord. Era convinsă că ştiuse câtă afecţiune avusese pentru el, dar asta nu o ajuta să umple golul rămas în urma lui. El şi mama lui Laurel ajunseseră la spitalul din Burlington, în noaptea de după ce fusese atacată, în mai puţin de trei ore. Cum? Un camarad, membru al clubului, avea un avion mic şi îi transportase el însuşi acolo.

Laurel şi prietenii ei din copilărie ştiau foarte bine că în clădirea de pe ţărmul Atlanticului, acum transformată în club, locuise cândva Jay Gatsby. De fapt, nici nu le prea păsa, aşa cum nu le păsa nici părinţilor ei sau ai prietenilor. Poate că bunicii lor să fi fost interesaţi. Dar Laurel şi prietenii ei, copii de nouă, zece sau unsprezece ani, nu îşi băteau capul cu părerile bunicilor. Clădirea clubului şi uriaşa sală de mese făcuseră parte din conacul de piatră al lui Jay Gatsby. Pereţii holului erau încă împodobiţi cu fotografii alb-negru, prăfuite, făcute la petrecerile date de Gatsby la începutul anilor '20. Toate persoanele fotografiate erau gătite şi înzorzonate. Ori cherchelite. Ori amândouă. Laurel îşi dădea seama că prietenii ei — băieţii, cel puţin — ar fi fost mai interesaţi de istoria clubului dacă bazinul în care petreceau zile întregi în timpul verii ar fi fost piscina de marmură în care Gatsby fusese împuşcat de George Wilson. Dar nu, acea piscină dispăruse

de mult, înlocuită de un bazin monstruos, în formă de L, care avea opt culoare de douăzeci şi cinci de metri pe latura lungă şi o porţiune specială pentru sărituri, adâncă de patru metri, pe latura scurtă. Pe margine erau o trambulină de un metru şi una de trei metri, iar pe laturile de nord şi vest se înşiruiau falnici meri sălbatici. În zilele fierbinţi de vară, tinerele mame îşi învăţau copilaşii să meargă la umbra lor. Laurel petrecu cinci ani ca membră a echipei de înot şi încă trei ca săritoare.

Pe lângă aceasta, toată lumea ştia că dintre cele trei case aflate dincolo de golful unde li se răsturnau canoele, vila situată cel mai la nord aparţinuse odată lui Tom şi Daisy Buchanan. Daisy fusese frumoasa din Louisville după care tânjise Gatsby, iar Tom — soţul ei. Casa în stil georgian colonial a soţilor Buchanan era cea mai veche dintre cele trei. Celelalte două fuseseră ridicate când Pamela Buchanan Marshfield — fiica lui Tom şi a lui Daisy — împărţise proprietatea, la începutul anilor '70. Acolo unde cândva se întindea o jumătate de pogon de trandafiri se afla acum un teren de tenis care aparţinea unei familii numite Shephard. Pe locul unde fusese grajdul pentru caii folosiţi de Tom Buchanan la polo pe iarbă se înălţa acum o casă în stil Tudor, proprietate a unei familii numite Winston. Pamela vânduse restul proprietăţii — casa în care crescuse şi locuise cu soţul ei până aproape să împlinească şaizeci de ani — în 1978, cu un an înainte să se nască Laurel.

Drept urmare, Laurel nu a cunoscut-o pe Pamela când era copil. Nu a întâlnit-o decât mult mai târziu, când era ea însăşi adultă.

Tatăl ei o ştia însă pe Pamela. Nu se cunoşteau prea bine, dar nu din cauză că Pamela ar fi fost o excentrică singuratică, ci pur şi simplu fiindcă Pamela şi soţul ei se învârteau prin cercuri de oameni mai vârstnici decât părinţii lui Laurel (şi mai bogaţi, oricât de greu ar părea de crezut). Pe deasupra, din motive lesne de înţeles, nu erau membri ai clubului mai puţin pretenţios de pe celălalt mal al golfului. Pamela

şi soţul ei frecventau un club nautic mult mai şic, aflat ceva mai la est, în Long Island.

Cu toate acestea, când retrăia momente din copilărie, Laurel nu îşi aducea aproape niciodată aminte de nume ca Gatsby şi Buchanan. Şi chiar dacă se gândea vreodată la persoanele acelea, pentru ea erau un fel de fantome, fără nici o legătură cu viaţa ei.

Dar apoi văzu fotografiile cu margini zdrenţuite rămase de la Bobbie Crocker — un bătrân nevoiaş, blând din fire (majoritatea timpului) şi bolnav mintal — atunci când acesta murise, la vârsta de optzeci şi doi de ani. Avusese un atac de apoplexie în timp ce urca scara spre camera lui, în ceea ce fusese odată hotelul New England, devenit acum un cămin de douăzeci şi patru de apartamente subvenţionate de stat, pe care persoanele fără adăpost le puteau închiria plătind 30 la sută din pensia de handicapat sau alocaţia socială, sau numai 5 dolari dacă nu aveau nici un fel de venit. Nimeni nu ştia ca Bobbie să fi avut familie, aşa că asistenta socială fu cea care descoperi cutia cu fotografii vechi în dulapul din cameră. Erau într-o stare jalnică, aşezate vraf una peste alta, sau înghesuite în dosare, ca nişte chitanţe de telefon, dar figurile subiecţilor erau uşor de recunoscut. Chuck Berry. Robert Frost. Eartha Kitt. Beatnici. Interpreţi de jazz. Sculptori. Oameni jucând şah în Piaţa Washington. Băieţi jucând fotbal pe o stradă din Manhattan, sub o reclamă imensă pentru hotdogi. Podul Brooklyn. Şi câteva fotografii, evident de dată mai recentă, făcute în Underhill, Vermont. În câteva se vedea un drum de ţară — bine cunoscut lui Laurel — iar într-una era o fată pe bicicletă.

Separat, într-un plic luat de la o felicitare, erau instantanee, ceva mai mici, dar la fel de prost păstrate. Recunoscu imediat casa Pamelei Buchanan Marshfield. Apoi clubul, aşa cum îl ştia din copilărie, cu turnul în stil normand de pe vremea unui contrabandist numit Gatsby. Piscina de atunci, cu turnul în spate. Fotografii făcute la petreceri, întocmai ca cele care împodobeau sala de mese a clubului. Pamela Buchanan Marshfield când era doar o fetiţă, împreună cu un băieţel

cu vreo doi ani mai mic, lângă un automobil de culoarea bronzului. Gatsby însuşi, alături de automobilul lui sport, vopsit în galben viu — maşina despre care Tom Buchanan spusese că seamănă cu o căruţă de circ.

Erau vreo duzină de fotografii mici, plus sute de negative şi clişee mai mari despre care îşi închipuia că fuseseră făcute de Bobbie Crocker personal.

Laurel nu avea cum să ştie pe loc cine era băieţelul de lângă Pamela. Avu însă o bănuială. Nu cumva Pamela avusese un frate? Nu cumva acesta ajunsese într-un cămin din Vermont? Auzise şi de întâmplări mai ciudate. Un lucru e sigur însă: atunci când a încercat să înţeleagă ce e cu fotografiile din cutia de carton nu a bănuit întregul adevăr şi nici nu şi-a imaginat că, în scurtă vreme, avea să se trezească singură, înstrăinată de iubit şi prieteni, urmărită din nou, tulburată şi înspăimântată.

Pacientul 29873

... pacientul continuă să fie obsedat de fotografiile cele vechi. Vorbeşte tot timpul de ele, vrea să ştie unde le-am pus. Plănuieşte să deschidă o expoziţie cândva, o „expoziţie de răsunet”...

Indicaţii: se continuă administrarea de Risperidon 3 mg PO de 2 ori pe zi

Se continuă administrarea de Valproate 1000 mg PO de 2 ori pe zi

Din motive de securitate, nu i se va permite să iasă din rezervă.

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL UNU

Pamela Buchanan Marshfield văzu înaintea avocatului ei anunţul dat la ziar de căminul pentru persoane fără adăpost din Vermont. Îşi dădu pe dată seama că era vorba de fratele ei şi lucrările lui.

Ştia că, mai ales la vârsta ei, memoria e o calitate imprevizibilă prin excelenţă. De aceea, când se gândea la Robert, nu îi venea în minte un bărbat adult. Prima imagine era aceea a unui bebeluş pe care îl lua din braţele doicii ca să îl arate musafirilor, mândră de parcă ar fi fost copilul ei. În unele privinţe, chiar era. Dădea o mână de ajutor când trebuia să i se schimbe scutecele şi să fie hrănit. Îl ducea în grădină şi îi apropia feţişoara de trandafiri ca să le poată simţi mireasma. Îl lăsa să amuşine caii şi pe aceştia să îl amuşine. Primii lui ani de viaţă fură o perioadă de acalmie în furtunosul mariaj al părinţilor. Pamela îşi amintea de acea vreme ca de singura perioadă din copilăria ei când tatăl şi mama nu se certau. Poate că şi beau mai puţin. Pe cât se părea, mama ei nu fusese niciodată mai fericită decât atunci când frăţiorul ei mirosind a talc era atât de înduioşător că nu te puteai abţine să nu îl alinţi. Nenumăratele dezamăgiri care însemnaseră viaţa lui Daisy — ea însăşi foarte tânără la acea vreme — păreau mult mai uşor de suportat când îşi strângea la piept băieţelul.

Din păcate, nu a fost ceva de durată. Nu avea cum. Crevasele care împânzeau peisajul marital al lui Tom şi Daisy Buchanan erau prea largi ca să poată fi acoperite de un copil. Oricine ar fi fost acel copil. Cu toate acestea, Pamela se ruga, spera şi aştepta nici mai mult nici mai puţin decât un miracol de la acel bebeluş, chiar şi după ce acesta începuse să meargă, chiar şi mai târziu.

Pamela citise undeva că, la naştere, copiii nu văd lumea decât în alb şi negru. Nu pot încă să distingă culorile. Găsea că este un detaliu interesant din varii motive, dar mai ales fiindcă se lega de primele amintiri despre fratele său. Era o zi de vară, la câteva luni după naşterea băiatului. Tatăl nu era acasă, dar mama lor se întorsese de la un dejun luat cu prietenele tocmai când bona îi trezise pe ea şi frăţiorul ei din somnul de după-amiază. De regulă nu dormeau în aceeaşi cameră, dar în după-amiaza aceea umedă de august rămăseseră împreună în salonaşul care dădea pe terasă, unde bona deschisese uşile mari de sticlă ca să intre boarea răcoroasă venită dinspre apă.

Daisy scoase albumul cu fotografii mari şi portrete, cele mai multe de pe vremea adolescenţei petrecute în Louisville, şi îi luă pe cei doi copii pe canapea. Îl aşeză pe Robert pe genunchi — semăna cu ursuleţul de pluş al surorii lui — iar Pamela se cuibări alături. Mirosea a mentă şi a lămâie. Apoi, Daisy se apucă să le spună copiilor — adresându-se în special Pamelei, bineînţeles, căci Robert nu avea decât câteva luni — poveştile celor din fotografii. Pamela nu mai ştia ce anume le povestise mama lor despre bunici, veri, unchi, mătuşi şi admiratori, dar un lucru i se întipărise bine în minte: fratele ei voia să privească pozele încă multă vreme după ce ea şi mama ei erau gata să întoarcă pagina şi deseori întindea mânuţa cu degete grăsulii ca să atingă feţele în alb şi negru ale celor din familia Fay din Louisville, rudele din partea mamei.

După ce învăţă să meargă, se tot învârtea pe lângă album, iar când avea patru sau cinci ani, el şi Pamela stăteau ore în şir cu nasul în albumele de fotografii ale mamei. Pentru ei erau un fel de basme, şi

Pamela se folosea de poze ca să născocească poveşti de spus la culcare. La un moment dat, începu şi el să născocească poveşti pentru ea. De obicei, nu aveau nimic violent şi erau mult mai puţin înspăimântătoare decât poveştile tradiţionale cu uriaşi, vrăjitoare şi zâne care erau spuse copiilor la vremea aceea. Poveştile lui Robert erau ciudate şi în mare parte fără noimă. Avea nouă sau zece ani, dar Pamela îşi dădea deja seama că fratele ei începuse să trăiască într-o lume fără oprelişti, din care rigida relaţie cauză-efect era cu desăvârşire absentă.

Era o prevestire a ceea ce avea să devină şi a felului în care avea să îşi petreacă cea mai mare parte a vieţii.

Prin urmare, de îndată ce văzu anunţul în ziar, Pamela îşi sună avocatul şi îi ceru să ia legătura cu cei de la căminul din Burlington.

CAPITOLUL DOI

KATHERINE MAGUIRE AVEA OCHI VERZI, luminoşi, care, spre deosebire de părul ei oxigenat, nu îşi pierduseră culoarea odată cu vârsta. De fapt, mulţi se tulburau când o priveau în ochi. Laurel fu una din aceştia. Pe cât îşi dădea ea seama, Katherine avea cincizeci de ani, aproape de două ori vârsta ei, dar se îngrijea cu multă atenţie şi trecea drept o femeie considerabil mai tânără. De şase ani, adică de când Laurel se apucase de înot după ce fusese agresată, mergeau amândouă la piscina universităţii. În fiecare zi lucrătoare, la ora şase fără un sfert, se întâlneau la vestiar. Cu douăzeci de ani în urmă, când Katherine avea doar câţiva ani mai mult decât avea Laurel acum, fondase căminul pentru persoane fără adăpost — practic de una singură. O realizare descurajantă pentru ceilalţi, după cum i se părea lui Laurel, care nu credea că ea personal ar putea pune pe picioare nici măcar o tarabă unde să vândă limonadă pe trotuarul din faţa casei. Katherine îşi împărţise viaţa între gemenii care studiau acum la liceu şi acest cămin.

Într-o luni din septembrie, cu puţin înainte de prânz, Katherine intră cu pasul ei sigur în biroul lui Laurel. Avea în braţe o cutie veche de carton, căreia îi dădu drumul pe podea cu un uşor bufnet, după care se trânti pe scaunul pliant din faţa biroului urât de metal — birou

de asistent social, aşa cum avea şi ea unul în biroul personal, o cameră doar o idee mai mare.

— Mai era şi un plic, zise Katherine, dar l-am uitat pe măsuţa de lângă birou. Nu-ţi poţi închipui câte teancuri de ziare şi pliante cu reclame a reuşit să adune într-un singur an. Ca un hârciog.

Katherine avea un obicei pe care unii (în special bărbaţii) îl găseau enervant, dar care pe Laurel nu o deranja: începea orice conversaţie ca şi cum era de fapt în mijlocul discuţiei.

— Cine?

— Bobbie Crocker. Ai aflat că a murit ieri, nu? În hotelul New England.

— Nu, nu ştiam, răspunse Laurel în şoaptă.

Moartea unuia dintre locatari îi întrista pe toţi. Uneori nici nu avea însemnătate cât de bine cunoscuseră acea persoană. Îi mâhnea simpla idee că erau singurii martori ai sfârşitului unei vieţi. Sufereau văzând cât de măruntă, de neînsemnată devenise existenţa acelei persoane.

— Cum s-a întâmplat?

— N-ai auzit nimic?

— Ieri am fost toată ziua cu pacienţii sau în întâlniri.

— Vai, Laurel, iartă-mă. Doamne, nu voiam să afli în felul ăsta.

Poate că era adevărat, dar Laurel ştia că era la fel de posibil ca prietena ei să fie ales intenţionat această cale. Ştiind prin ce trecuse Laurel, ori de câte ori se întâmpla ceva tragic sau trist, oamenii fie o tratau cu o blândeţe exagerată, fie mergeau înainte, prefăcându-se a fi nepăsători. Când murise tatăl ei, fusese anunţată la telefon de sora ei, Carol, iar aceasta îi vorbise cu atâtea ocolişuri încât lui Laurel îi trebuise aproape un minut ca să îşi dea seama ce se întâmplase. Sora mai mare fusese la început atât de evazivă încât în primele treizeci de secunde Carol crezuse că îi telefona ca să îi spună un lucru fără importanţă, şi anume că tatăl lor plecase într-o lungă călătorie de afaceri şi că s-ar putea să nu mai aibă veşti de la el o bucată de vreme. Chiar nu pricepea de ce trebuise să o sune pentru atâta lucru. În cazul

morţii lui Bobbie Crocker, Laurel bănuia că de data asta Katherine recursese la tactica opusă: o lovitură dură, o aşa-zisă gafă, în care strategia era să se poarte ca şi cum Laurel aflase deja de moartea unuia din pacienţi.

— Hai, spune-mi, insistă Laurel.

Şi atunci Katherine îi povesti cum fusese găsit Bobbie de un alt locatar al hotelului, care pleca la biserică, şi cât de uşor — tragic de uşor — îi fusese lui Emily Young, asistenta care se ocupa de el, să îi adune lucrurile din cameră în după-amiaza aceleiaşi zile.

— I-a luat vreo două ore, zise Katherine. Îţi dai seama? Doamne, când vor muri ai mei, îmi vor trebui doi ani ca să iau la mână tot ce au adunat. Pe când la Bobbie... am pus hainele în câţiva saci de plastic: unii de dat la gunoi, ceilalţi pentru Armata Salvării. Şi crede-mă, cei de aruncat erau mult mai grei. Majoritatea erau doar ziare şi reviste.

— Aţi găsit vreo scrisoare? Avea rude?

— Nimic. Adică, în plic erau nişte fotografii, dar m-am uitat doar în treacăt la ele. Nu cred că aveau vreo legătură cu Bobbie. Ştiai că e veteran, nu? Din al Doilea Război Mondial. Aşa că are dreptul la un loc de veci în cimitirul de lângă fortul Winooski. Mâine va avea loc o scurtă ceremonie. Poţi veni?

— Sigur, răspunse Laurel. Cum să nu vin?

— Era un tip simpatic.

— Într-adevăr.

— Dar şi cam dus cu pluta.

— Da, dar avea un farmec al lui.

— Aşa e, încuviinţă Katherine.

— N-ai fi zis că are atâta viaţă în el, la vârsta lui, adăugă Laurel.

Îi veniră în minte imaginea lui Bobbie Crocker şi ultimele lor conversaţii. Erau toate, fără excepţie, pe cât de interesante, pe atât de smintite. Nu semănau nicidecum cu discuţiile purtate pe un ton glumeţ cu alţi locatari ai căminului. Era sigură că jumătate din cele povestite de Bobbie erau născociri sau închipuiri. Ceea ce îl deosebea

pe Bobbie de ceilalţi era faptul că doar arareori se considera o victimă. Era o atitudine atipică pentru un schizofrenic, dar Laurel îşi dădea seama şi că ea îl vedea în momentele lui bune, adică după ce infirmierele îi dăduseră medicamentele. Una peste alta, Bobbie nu se plângea decât foarte rar şi nici nu avea accese de furie împotriva cuiva; i se întâmpla doar când şi când să sugereze că lumea i-ar fi datoare cu ceva. Desigur, Bobbie era convins că existau conspiraţii, dar, de obicei, aveau legătură cu tatăl lui. Era convins că el, unul, le dejucase.

— Ultima oară l-am văzut acum două săptămâni la crosul de binefacere.

— Mai ţii minte despre ce aţi vorbit?

— Da. Mi-a povestit că a participat la marşul pentru drepturile civile organizat în Frankfort, Kentucky, în 1963 sau 1964. Ne pregăteam să luăm startul — nu şi Bobbie, bineînţeles. El se învârtea de colo-colo pe lângă linia de start, fericit să vadă mulţimea, să simtă soarele şi briza venind dinspre lac. L-am rugat să-mi spună mai mult, dar a schimbat subiectul. Mi-a povestit în schimb că în fiecare marţi şi joi, când se trezea, mânca un castron de fulgi de tărâţe cu o jumătate de cană de suc de portocale în loc de lapte, fiindcă era îngrijorat de nivelul colesterolului. Zicea că mai potolea dulceaţa sucului turnând puţin sos de soia. Trebuie că era ceva scârbos.

— L-ai auzit cum saluta urlând?

— Cum să nu.

Toată lumea de la cămin era de acord că vocea lui Bobbie, care rămăsese bubuitoare cu toate că el trecuse de optzeci de ani, nu se potrivea decât pe stadion sau la bar.

— Scumpo, am venit... la adăpost! izbucni Katherine pe neaşteptate, imitând strigătul lui Bobbie — aşa cum fac taţii din serialele comice când sosesc acasă.

Bobbie zbiera aşa când venea la cămin, ca să vadă dacă vreuna din asistentele pe care le cunoştea era de serviciu. Se spunea că aşa

strigase de când venise pentru prima oară la cămin, mai obosit şi mai flămând decât fusese vreodată în toată viaţa lui. Dar nici măcar atunci nu era de glumă cu el.

Că era uşor paranoic şi din când în când cădea pradă halucinaţiilor? E adevărat. Dar nu se putea să nu îl iei în serios.

— Mă necăjea atât...

— Dar o făcea cu inimă bună, îmi închipui, zise Katherine.

— De cele mai multe ori. Când îşi pierdea vremea prin cămin şi eu eram de serviciu, mă tachina fiindcă eram prea lipsită de experienţă. Îmi amintesc că, atunci când ne-am întâlnit, el credea că sunt încă la facultate. Nu îi venea să creadă că terminasem de câţiva ani.

— Ai avut parte de faimoasele lui învăţăminte înţelepte?

— Sigur. Spunea că sunt prea tânără ca să am vreo idee despre cum e viaţa pe stradă. Spunea că singura apă cu adevărat bună de băut din Vermont e la patruzeci de mile distanţă, unde curge un izvor ce se varsă în râul Catamount. Spunea că Lyndon Baines Johnson — da, preşedintele — e încă în viaţă, într-un loc pe care el îl ştia. Pretindea că odată şi-a petrecut weekendul cu Bob Dylan şi Joan Baez. Şi mai povestea că din casa unde crescuse, pe celălalt mal al golfului, se vedea un castel.

— Îmi plăceau închipuirile lui. Majoritatea celor pe care îi întâlnim se cred Rambo sau papa. Sau sunt convinşi că au milioane de dolari ascunşi în conturi elveţiene. Ori că CIA — sau Rambo, papa şi CIA — sunt pe urmele lor. Bobbie nu era ca ei. El visa la castele. Nu se putea să nu îţi placă.

— Da, dar a văzut şi diavolul, zise Laurel.

— Poftim?

— Nu mi-a vorbit decât o dată de asta. Dar i-a spus şi lui Emily. L-a văzut pe diavol.

— A spus cum arăta?

— Mi se pare că avea înfăţişare omenească.

— Semăna cu o persoană anume?

– Cu cineva cunoscut, sunt sigură. Dar cred că Emily ar şti mai bine.

– Cât de puternice erau medicamentele pe care le lua când l-a văzut?

— Poate că diavolul era o femeie.

— Atunci, când a văzut-o? se corectă Katherine.

— Cred că foarte puternice. Nu vezi diavolul pe internet.

Katherine zâmbi trist, cu capul aplecat spre ferestruica din birou, sperând să simtă o boare de vânt. Pe cât îşi dădea Laurel seama, încerca să îşi cheme în minte imaginea celui dispărut. Bobbie — aşa îi spuneau toţi asistenţii sociali şi locatarii hotelului New England — era numai piele şi os când ajunsese la cămin, dar câştigase repede în greutate; era unul din efectele secundare ale antipsihoticelor. Gras nu ajunse niciodată, dar în trei, patru luni făcu burtă, ca toţi săracii care se hrăneau cu mâncarea de fast-food şi cu pâinea şi pastele servite în farfurii pline ochi la centrul de ajutor sau la cantina Armatei Salvării. Mâncarea era îndeajuns de consistentă ca să îi sature şi să le dea o senzaţie de căldură. Untul de arahide era la discreţie. Bobbie se mai împuţinase cu vârsta, dar încă mai avea prestanţă şi părea masiv. Faţa îi era ascunsă până la ochi sub barba albă în care se mai vedeau câteva smocuri negre, dar ceea ce atrăgea atenţia asupra lui erau ochii negri, adânci şi zâmbitori, şi genele lungi de fetiţă.

— Era o figură, făcu Katherine gânditoare. Ştiai că a fost fotograf?

— Ştiu că aşa spunea, răspunse Laurel, dar nu cred că era cine ştie ce artist. Îmi închipui că era un fel de hobby. Poate a lucrat undeva cu program redus până când mintea i-a luat-o razna de tot. Făcea poze cu clasa în şcoala primară. Sau poate fotografia copii prin marile magazine.

— Cred că a fost mai mult decât atât. Bobbie nu avea aparate de fotografiat sau alte lucruri de felul ăsta, dar uite ce am găsit. Aruncă o privire, zise Katherine, arătând cu un gest leneş spre cutia de carton pusă pe podea.

— Şi astea sunt...?

— Poze. Fotografii. Negative. O tonă. Toate foarte retro.

Laurel se aplecă să vadă după colţul biroului. Katherine împinse cutia spre ea cu piciorul, ca să poată ajunge să deschidă capacele de carton. Prima imagine pe care o văzu Laurel fu o fotografie alb-negru de unsprezece pe paisprezece, în care două sute de adolescente, dacă nu şi mai multe, îmbrăcate toate la fel, bluze albe închise cu nasturi şi fuste negre, erau adunate pe un teren de fotbal şi învârteau cercuri mari de lemn în jurul şoldurilor. Părea a fi un fel de distracţie din pauza unui meci. Poate o demonstraţie de dans sincronizat. Poza următoare, judecând după pudicul costum de baie din două piese purtat de fata fotografiată, data din aceeaşi perioadă. Fata stătea în picioare pe planşa de surf aşezată pe nisip şi se prefăcea că e pe creasta unui val. Laurel luă fotografia, o întoarse pe partea cealaltă şi citi o însemnare făcută cu creionul, dar citeaţă: „Adevărata Gidget[1], nu Sandra Dee. Malibu".

Laurel mai privi câteva fotografii, toate alb-negru şi toate de la sfârşitul anilor '50 sau începutul anilor '60, până când dădu de una care părea a fi un Paul Newman foarte tânăr. O întoarse ca să o vadă şi Katherine şi ridică din sprâncene.

— Mda, făcu aceasta. Şi eu cred că e el. Din păcate, nu e nici o însemnare pe dos. Nici o dată, nimic după care să te ghidezi.

Îl puse pe Paul Newman la loc în cutie şi frunzări scurt teancurile de poze. La fundul cutiei descoperi benzi lungi de negative, dar nici una nu fusese păstrată în manşetă protectoare. La fel ca fotografiile, fuseseră aruncate claie peste grămadă în cutia de carton.

— Şi tu crezi că Bobbie Crocker le-a făcut? o întrebă pe Katherine, lăsându-se pe spate în scaun.

— Eu aşa zic.

---

[1] Personaj din romanul cu acelaşi nume de Frederick Kohner, inspirat de fiica autorului. Romanul a fost ecranizat, rolul lui Gidget fiind jucat de Sandra Dee.

— De ce?

— Erau în camera lui, zise Katherine. Când a fost cules de pe stradă anul trecut, avea o traistă de pânză de sac plină cu fotografii despre care tot repeta că sunt ale lui. Îmi închipui că majoritatea se află aici. A refuzat să primească un pat până nu s-a asigurat că dulapurile au chei şi că al lui are o încuietoare solidă. Chiar avea de gând să ia traista cu el în pat, dar nu mai erau libere decât paturile de sus, aşa că a trebuit să o lase în dulap.

Se întâmpla adesea ca persoanele fără adăpost să aducă la cămin câte un lucru cu valoare totemică — şi pentru ele, capitală — un obiect care le aducea aminte cine erau sau ce fusese viaţa lor înainte să o ia la vale. Un certificat de la un concurs de scriere corectă, câştigat pe vremea copilăriei. Un inel de logodnă pe care nu îi lăsase inima să îl amaneteze. Un ursuleţ de pluş... Până şi veteranii războaielor din Vietnam şi din Golf veneau câteodată cu animale de pluş. Laurel văzuse deseori fotografii de familie în talmeş-balmeşul de lucruri pe care locatarii căminului le ascundeau în dulapuri. Însă nu văzuse niciodată ceva care să semene a artă adevărată sau a realizare profesională. Ea însăşi urmase cursuri de fotografie şi făcuse îndeajuns de multe poze ca să îşi dea seama cu certitudine că aceste fotografii erau interesante din punct de vedere atât jurnalistic cât şi artistic. Chiar se gândea că parcă mai văzuse undeva fetele cu cercurile — dacă nu chiar acea fotografie, atunci una luată tot atunci.

— Dar nu le-ar fi putut face altcineva, şi apoi să i le dea lui Bobbie? întrebă Laurel. Un frate, o soră? Un prieten. Poate că cineva i le-a lăsat moştenire.

— Du-te şi discută cu Sam, spuse Katherine, referindu-se la supraveghetorul care fusese de serviciu în noaptea când sosise Bobbie Crocker. Ştie mai multe despre Bobbie decât mine. Vorbeşte şi cu Emily. Sunt absolut sigură că le-a spus amândurora că el a făcut pozele. Sigur, nu a acceptat să le arate. Nici în ruptul capului. Se pare că nimeni nu avea voie să le vadă, altminteri nu se ştie ce s-ar fi întâmplat.

— Ce să se întâmple?

— Ei, cine ştie? Parcă nu l-ai cunoscut pe Bobbie! Emily a reuşit să se uite pe furiş în cutie, la scurtă vreme după venirea lui Bobbie, ca să se asigure că nu e vreun dezaxat care face poze porno cu copii. Dar ştii cât de ocupată e Emily. Nu reuşeşte să se adune. După ce s-a asigurat că erau poze nevinovate, a uitat de ele şi nu şi-a adus aminte decât ieri, când am făcut ordine în camera lui.

Laurel rămase tăcută o vreme, apoi privi o altă fotografie. Doi tineri jucau şah în Piaţa Washington din Manhattan, înconjuraţi de o jumătate de duzină de pierde-vară care urmăreau cu atenţie jocul. Pe cât îşi dădea ea seama, fotografia era făcută la începutul anilor '60, nu mai târziu. Atmosfera era clar cea de dinaintea preşedintelui Johnson. De dinaintea lui Lee Harvey Oswald.

Dedesubt găsi o fotografie cu o cu totul altă atmosferă: un drum de ţară pe care îl recunoscu — era în Vermont. În depărtare se vedea o fată pe o bicicletă de teren. Un şort negru, colant. Un jerseu într-o culoare ţipătoare, având pe piept o imagine care nu se putea distinge clar, dar care ar fi putut foarte bine să fie o sticlă. Era cam la o jumătate de milă de locul unde fusese atacată; într-o clipă, fu înapoi pe drumul acela, alături de cei doi agresori mascaţi, revăzu tatuajele, înţelese din nou că plănuiau să o violeze şi inima începu să i se zbată în piept. Probabil că rămăsese prea mult cu ochii la fotografie, fiindcă auzi vocea lui Katherine, venind parcă de sub apă, întrebând-o dacă îi e rău.

— Nu, nu, se auzi murmurând. Mă simt bine. Pot să le mai ţin o vreme? întrebă.

Îşi dădea seama că a transpirat, dar nu se şterse pe frunte ca să nu atragă atenţia.

— Vrei puţină apă?

— Nu. Zău, mă simt bine. Pe cuvânt. Am... e foarte cald afară, zise şi reuşi să schiţeze un zâmbet, de ochii şefei.

— Atunci, când ai timp să te uiţi la poze — şi să ştii că nu e nici o grabă — aş vrea să îmi spui părerea ta.

- Pot să îţi spun de pe acum ce cred. Sunt bune. El... sau oricine le a făcut a fost cu adevărat talentat.

Katherine plecă puţin capul şi zâmbi într-un fel bine cunoscut lui Laurel: un zâmbet cochet şi insinuant în acelaşi timp. Katherine construise adăpostul şi îl menţinuse în funcţie atâţia ani fiindcă avea o energie căreia nimeni nu îi putuse face faţă, dar şi un zâmbet căruia nimeni nu îi putea rezista. Laurel ştia ce urmează: i se va cere să se angajeze într-un proiect.

— Încă mai ai acces la camera obscură a Universităţii din Vermont?

— Plătesc o taxă, la fel ca pentru piscină. Dar fiindcă am fost studentă acolo, e o sumă simbolică.

— Bun. Ai fi de acord să pui pe picioare o expoziţie?

— Cu fotografiile astea?

— Îhî.

— Da, cred că aş fi.

Era conştientă că acceptase în parte din cauza fotografiei cu fata slăbuţă care mergea cu bicicleta în Underhill. Trebuia să afle ce mai era în fotografii. Dar îşi dădea seama şi că acceptase dintr-un sentiment de vinovăţie. Nu îl luase în serios pe Bobbie atunci când îi vorbise de pasiunea lui pentru fotografie. Dacă fotografiile erau într-adevăr făcute de el, atunci ratase prilejul de a-i oferi, chiar şi la sfârşitul vieţii, o recunoaştere a meritelor lui artistice, iar ea personal pierduse ocazia de a învăţa ceva, ca un ucenic de la maestru. Cu toate acestea, avea oarecare îndoieli, pe care nu ezită să i le împărtăşească şefei.

— Bineînţeles, nu avem cum să ştim cu certitudine că Bobbie a făcut fotografiile, adăugă ea.

— O să ştim. Sau mai bine zis, o să ne confirmi tu bănuiala. Am de gând să vorbesc cu avocaţii noştri şi cu comitetul de directori. O să le propun să cheltuim o modestă sumă ca să ne asigurăm că Bobbie nu are pe undeva rude care ar putea reclama fotografiile. Poate publicăm un anunţ într-o revistă de fotografie. Sau o revistă pentru avocaţi, cum s-o fi numind. Poate chiar în *New York Times*. O să vezi

că multe dintre poze par a fi făcute în New York. Şi poate punem ceva şi pe internet. Există firme specializate în descoperirea moştenitorilor care au pagina lor de internet.

— Dar îţi dai seama, pozele sunt într-o stare jalnică. Nu le putem expune în halul în care sunt. Ai idee cât efort înseamnă restaurarea lor? Iar negativele nici nu ştiu dacă mai pot fi salvate.

— Bun, dar te interesează?

— Da, însă nu te amăgi singură. E o muncă enormă.

— Sigur, însă ar fi o bună publicitate pentru cămin. S-ar vedea că persoanele fără adăpost au şi ele o identitate. Le-am arăta oamenilor că sunt fiinţe umane, care au făcut câte ceva în viaţă înainte ca totul să se ducă de râpă. Pe lângă asta...

— Ce anume?

— Pozele astea — colecţia — ar putea valora o grămadă de bani dacă le-am restaura şi le-am păstra ca atare. De asta cred că e important să ne asigurăm că nu apare vreo rudă care să îşi ceară drepturile.

Laurel încercă să nu se lase cuprinsă de entuziasm; îşi dădea seama că o aştepta o muncă uriaşă.

— Ai spus că mai e un plic în biroul tău, îi aminti lui Katherine.

— Da, dar nu sunt la fel de interesante, cel puţin dacă ne gândim la expoziţie. E un pachet de instantanee.

— Aş vrea totuşi să le văd.

— Nici o problemă, zise Katherine şi se ridică de pe scaun. Să ştii că îmi pare rău că nu l-am cunoscut mai bine pe Bobbie. Ştiam că e bătrân, dar avea multă energie pentru vârsta lui şi îmi închipuiam că o mai duce încă multă vreme de acum încolo.

Şi cu asta plecă spre următorul proiect. Întotdeauna exista un viitor proiect, fiindcă în fiecare an apăreau tot mai mulţi oameni ai străzii, iar resursele necesare pentru a-i ajuta erau din ce în ce mai precare.

În după-amiaza aceea, Laurel se strădui în zadar să lucreze. Avea de verificat un teanc de formulare cu nou-veniţii şi, de parcă nu ar fi fost îndeajuns, era în mijlocul unui război cu Departamentul pentru

problemele veteranilor pentru că un veteran din Golf se afla la cămin de trei săptămâni şi încă nu primise alocaţia cuvenită. Dar mare lucru nu reuşi să facă: nu îşi putea lua gândul de la fotografii.

CLĂDIREA ÎN CARE FUNCŢIONA CĂMINUL fusese la început o cazarmă de pompieri. În ultimul sfert de secol fuseseră ridicate două anexe mari. Intrarea, umbrită şi parcă apărată de un pâlc de arţari maiestuoşi, se afla pe o stradă liniştită, patru cvartale mai încolo de lacul Champlain, într-un cartier căruia i se spunea Old North End. Era unul din rarele locuri din Burlington care păreau obosite şi o idee periculoase — cu toate că Vermontul era plin de locuri care îi păreau primejdioase lui Laurel dar care altora le păreau total inofensive. Casele trebuiau de mult vopsite, verandele — fără excepţie — erau dărăpănate şi aproape toate clădirile de optzeci, nouăzeci de ani fuseseră transformate din case pentru o familie în imobile cu apartamente. În adâncul sufletului, Laurel ştia însă că nu avea de ce să se teamă în acel cartier. Altminteri nu ar fi lucrat aici după întâmplarea din Underhill.

Numele oficial al organizaţiei era Căminul şi adăpostul de urgenţă din Burlington. Acronimul[1] fusese creat special, din motive publicitare (şi adevărul este că se făcea destulă publicitate) şi pentru colectarea de fonduri (care, în ciuda publicităţii, erau adunate cu mari eforturi). Când Laurel începuse să lucreze acolo ca voluntar, pe vremea când era încă la colegiu, îi plăcea să citească din povestirile şi cărţile ilustrate ale lui Beverly Clearly şi Barbarei Park copiilor (din nefericire erau întotdeauna şi copii mici) care locuiau în secţia specială pentru familii. La douăzeci, douăzeci şi unu de ani, nu credea că ar putea face mult mai mult pentru ceilalţi decât să le citească cu glas tare. De cele mai multe ori găsea trei, patru mame şi de trei ori mai mulţi copii aşteptând-o. Nici măcar o dată nu văzuse un tată. Adulţii

[1] BEDS (paturi, lb. engl.) — de la Burlington Emergency Dwelling and Shelter.

fără copii locuiau într-o aripă numai a lor, în spatele unor uşi masive, unde se ajungea pe o intrare separată. Exista o secţie mai mare, pentru bărbaţi, şi una mai mică, pentru femei. Adăpostul avea douăzeci şi opt de paturi împărţite în paisprezece camere pentru bărbaţi şi douăsprezece paturi în şase camere pentru femei. Nu era vorba de discriminare sexuală: pur şi simplu erau mult mai mulţi bărbaţi celibatari decât femei celibatare.

Copiilor din secţia de familişti cărora le citea părea să le curgă nasul tot timpul, aşa că şi nasul lui Laurel părea să curgă tot timpul. Când era încă o proaspătă studentă la colegiu, prietenul ei, profesor la facultatea de medicină şi cu douăzeci şi unu de ani mai în vârstă decât ea, îi spusese că există cam 250 microbi ai răcelii şi că nu te poţi molipsi de unul decât o dată în viaţă. Dacă aşa stau lucrurile, îi răspunsese, atunci nu avea să mai fie răcită niciodată în viaţa ei. O vreme încercase să ţină microbii la respect cu Echinacea şi geluri antibacteriene, însă alcoolul etilic şi parfumul nu aveau cum să facă faţă torentelor care curgeau din nasurile unor fetiţe de cinci ani, rămase fără adăpost pe neaşteptate, mai ales când fetiţele se îngrămădeau pe genunchii ei şi se cuibăreau la pieptul ei ca nişte pisoi orbi în căutarea laptelui mamei. Îşi dădea seama încă de atunci cu câtă admiraţie se uitau la ea. Nu era cu mult mai tânără decât mamele lor, uneori doar cu trei sau patru ani, numai că, spre deosebire de acele femei, ea mergea la colegiu şi nu era niciodată atât de obosită cât să îi disciplineze cu un dos de palmă, nici atât de deprimată încât să nu se poată ridica din patul jilav pe care stăteau ca să le aducă o batistă de hârtie.

Uneori aducea unul din aparatele ei de fotografiat şi le făcea poze. Copiii ştiau destule despre computere şi fotografie cât să fie dezamăgiţi dacă nu venea cu aparatul digital, fiindcă se aşteptau ca, imediat după ce le făcea poze, să poată vedea cum vor arăta. De aceea, Laurel aducea deseori aparatul doar ca să îi distreze. Le arăta cum să pozeze, după care conecta aparatul la computerul din biroul mare cât un dulap al directoarei şi tipărea pozele.

În săptămâna următoare familia poate că nici nu mai era în cămin, dar pozele rămâneau lipite pe ferestre şi pereţi.

Cu toate acestea, Laurel prefera aparatele cu film fiindcă, spre deosebire de majoritatea fetelor întâlnite la liceu care aspirau să devină fotografe, ei îi plăcea să lucreze în camera obscură. Să developeze şi să nuanţeze culorile. De fapt, prefera fotografiile alb-negru, fiindcă i se părea că au mai multă claritate şi exprimă mai bine sufletul subiecţilor. Era convingerea ei că poţi înţelege mai bine o persoană dacă o vezi în alb şi negru, fie că era vorba de o fetiţă din Burlington rămasă peste noapte fără casă la începutul secolului al XXI-lea sau de doi petrecăreţi care băuseră cam mult la una din petrecerile date de Jay Gatsby în Long Island, cu optzeci de ani înainte.

Într-o oarecare măsură se simţea un voaior, cam ca fotografa Diane Arbus, mai ales atunci când poza copiii împreună cu mamele lor. Mamele arătau cu toatele buimăcite şi drogate (ceea ce şi erau uneori) şi ceva mai mult decât „uşor" psihopate (ceea ce era uneori la fel de adevărat). Laurel mai avea însă şi un carnet gros plin cu benzi de pozitive; în toate apărea vărul ei, Martin, care suferea de sindromul Down şi de aceea, ori de câte ori fotografia pe cineva, se simţea un fel de Arbus; practic îşi făcuse ucenicia fotografiindu-l pe el. Martin era cu un an mai mare ca ea şi se dădea în vânt după comediile muzicale. Mama lui, mătuşa lui Laurel, îi cususe de-a lungul anilor destule costume cât să umple un dulap întreg şi Martin poza îmbrăcat în acestea. Rezultatul erau pagini întregi de pozitive în care băiatul cu sindromul Down imita, în stilul lui, pe mai oricine, de la Yul Brynner din *Eu şi Regele* la Harvey Fierstein din *Hairspray*. De fapt, după ce fusese atacată pe drumul de ţară, Laurel îşi petrecuse cea mai mare parte a timpului cu Martin. Prietenele din liceu erau plecate toate la facultate, prin urmare era bucuroasă că are un văr. Mama ei încă numea acea perioadă „toamna de coşmar", dar Laurel, după ce se întorsese acasă în Long Island, nu mai credea că fusese chiar atât de îngrozitoare. Dormea pe săturate. Citea ziare. Se

vindeca. În acele luni când zilele erau din ce în ce mai scurte, ea şi Martin merseră împreună la cel puţin şase spectacole de pe Broadway, întotdeauna la matineu, ceea ce însemna că atunci când veneau la teatru era zi iar când ieşeau se înserase şi Times Square oferea un ameţitor spectacol de lumini. Apoi, a doua zi, cu mare grijă să nu atingă clavicula care se vindeca încet, jucau iar şi iar scenele care le plăcuseră. Laurel era mulţumită să trăiască în acest cocon protector. De îndată ce fu în stare să se folosească de ambele mâini, făcu şi mai multe fotografii cu Martin înveşmântat în cape, purtând pe cap meloane sau peruci ca spadasinii din alte vremuri.

Se întâmpla, pe când Laurel era încă studentă, ca la căminul pentru familişti să ajungă câte o fată cu doar un an sau doi mai mare decât ea. Fetele de acest fel erau trecute de vârsta când ar fi putut să fie primite la căminul de urgenţă pentru adolescenţi, care funcţiona în altă parte a oraşului, o lume mică în care s-ar fi putut simţi în siguranţă. În acelaşi timp, erau prea tinere ca să se simtă la largul lor în secţiunea rezervată adulţilor. Drept urmare, dacă era loc şi fetele erau „curate" — asta însemnând că nu se drogau, nu neapărat că nu erau murdare şi pline de păduchi — atunci li se permitea să stea în sectorul familiştilor.

Laurel le fotografia şi pe acestea, cu toate că, de cele mai multe ori, fetele încercau să dea şedinţei foto o tentă sexuală. Sexul era singura lor monedă de schimb şi îl foloseau cu înverşunare, chiar dacă nu se potrivea deloc cu situaţia. Se apucau să îşi scoată bluzele, să deschidă fermoarul pantalonilor, să se mângâie singure şi să ţuguie buzele spre aparat ca şi cum pozau pentru o revistă pentru adulţi. Încercau, cum se spune, să arate de ce sunt în stare. Acest comportament devenise un reflex la ele, fiindcă, de fapt, tânjeau după un semn de aprobare chiar şi din partea lui Laurel. Învăţaseră pe propria lor piele ce înseamnă frigul şi foamea.

Îi trebuise aproape un an ca să se obişnuiască cu lumea celor fără adăpost şi de-abia după aceea se apucă să fotografieze şi bărbaţi. La

început, evitase să se apropie de aripa unde locuiau aceştia din cauza experienţei din Underhill. Bineînţeles, când era copil văzuse vagabonzi pe străzile New Yorkului: fiinţe murdare, năclăite, urât mirositoare, cu minţile duse. Ţipau în gura mare sau murmurau obscenităţi, fie la adresa trecătorilor, fie — şi asta chiar era cutremurător — fără nici o adresă anume. Dar, desigur, Laurel îşi făcea griji degeaba. Bărbaţii care ajungeau la cămin erau de regulă cele mai blânde fiinţe din lume. În cazul multora dintre ei, nu vreo boală mintală, ci ghinionul şi alegerile greşite pe care le făcuseră în viaţă erau răspunzătoare pentru condiţia jalnică în care ajunseseră. Şi chiar dacă erau bipolari sau schizofrenici — aşa cum era Bobbie Crocker — dacă luau medicamente o vreme, nebunia lor era controlabilă. Şi nu mai părea atât de înspăimântătoare. Ori de câte ori se uita la pozele pe care le făcuse acestor oameni, se minuna de zâmbetele lor largi, de nostalgia şi cuminţenia din ochii lor.

În toamna de dinaintea absolvirii, la cămin îşi făcu apariţia o fată de douăzeci şi doi de ani, numită Serena. Ea îi povesti lui Laurel că viaţa ei începuse să o ia razna când avea cincisprezece ani. Picătura care a umplut paharul? Tatăl ei, care o crescuse singur şi care o ţinea numai în bătăi de la vârsta de cinci ani, când murise mama ei, îi aruncase în obraz un borcan de maioneză de o jumătate de kilogram. Îi înnegrise un ochi şi îi lăsase o vânătaie de la tâmplă până la bărbie. Pentru prima oară în viaţa ei nu mai încercase să ascundă vânătaia sub machiaj, pe de o parte fiindcă nu ar fi avut cum — i-ar fi trebuit o cască de portar hocheist, nu un pic de pudră şi fard — iar pe de altă parte fiindcă nu mai suporta să fie bătută de taică-său şi voia să vadă ce se întâmplă dacă se află. Îşi făcea socoteala că mai rău nu avea cum să fie.

Avea dreptate, numai că lucrurile nici nu au mers mai bine, cel puţin o bună bucată de vreme. Dacă e să alegi, ce e mai rău: să ai un acoperiş deasupra capului, dar şi un tată care te cotonogeşte săptămânal, sau să te plimbi din casă în casă, o noapte ici, o noapte colea, deseori alături de persoane străine, înainte de a ajunge definitiv pe stradă?

În ziua când fusese bătută, Serena nu stătuse în bancă nici un minut, că profesoara o şi chemase să stea de vorbă cu ea. Nici nu trecuse bine o oră, că tatăl ei era arestat iar ea trimisă la o familie adoptivă. Din nefericire, nu era liber nici un loc la un cămin de urgenţă, aşa că îşi petrecu următoarele trei săptămâni dormind acasă la diferiţi prieteni. Elevă bună nu fusese niciodată, iar acum renunţă să mai facă până şi cel mai mic efort. Pur şi simplu nu se mai duse la şcoală. În câteva luni nu mai era pe lista de priorităţi a Agenţiei de protecţia copilului; devenise unul din cele cinci sau şase duzini de fugari scăpaţi prin ochiurile prea mari ale sistemului şi nimeni nu ar fi putut spune cu certitudine nici măcar dacă se mai afla în Vermont.

La o săptămână după ce Serena ajunsese la cămin, Laurel aprecie că se împrieteniseră destul cât să îi poată cere să pozeze pentru ea. Fata acceptă. În timp ce Serena povestea, ridicându-şi tricoul ca să i se vadă burta, trăgându-şi blugii cât mai jos pe şolduri şi dându-şi părul arămiu la o parte din ochi, Laurel îi făcea poze. Avea să se prezinte cu ele la o oră de fotografie, aşa cum făcuse şi cu multe alte fotografii ale oamenilor străzii. Pe deasupra, intenţiona să îi dea Serenei un set de poze. Nu s-ar fi putut spune că Serena era frumoasă — trăise prea mult timp pe stradă. Avea o faţă asprită, suptă, cu umerii obrajilor aproape tăioşi, iar după toate astea mai era şi slabă, piele şi os. Numai că avea ochi albaştri ca porţelanul olandez, un năsuc obraznic şi un zâmbet cuceritor. Una peste alta, avea ceva dintr-o femeie seducătoare, dar şi dintr-un copil zburdalnic, un amestec interesant, nu se poate nega.

La vremea aceea, Laurel ştia destul cât să nu se angajeze personal într-un proiect de reabilitare a femeilor sau copiilor care treceau pe la căminul pentru familişti, o dată fiindcă era încă studentă, iar apoi fiindcă lucra ca voluntar şi nu avea habar de mersul lucrurilor acolo. Avea experienţă, dar nu şi pregătire de specialitate ca asistent social. Era însă greu să reziste tentaţiei de a se juca de-a Dumnezeu cu fata asta — fiindcă doar o feministă care se amăgeşte singură ar fi putut

numi o astfel de creatură hămesită femeie. Laurel gândea că ar putea să îi cumpere Serenei nişte haine în care să nu arate ca o prostituată. Să o ajute să îşi găsească o slujbă. Apoi un apartament. La urma urmei, nu aşa procedau asistenţii adevăraţi?

Bineînţeles, nu era niciodată atât de uşor. Chiar şi dacă Laurel ar fi avut o baghetă magică şi ar fi putut-o trimite pe Serena în spatele tejghelei la cel mai apropiat McDonald's, fata nu ar fi câştigat îndeajuns cât să îşi poată permite un apartament în Burlington. În orice caz, nu fără să fie subvenţionată. Sau să fie ajutată de vreunul din proprietarii de case din oraş care lucrau cu cei de la cămin. Sau, poate, un tată membru al clubului Rotary, bogat şi generos, întotdeauna dispus să îi plătească chiria, ba să îi mai dea şi bani pentru cheltuielile curente.

La trei zile după ce o fotografiase pe Serena, Laurel se întoarse la cămin cu vreo jumătate de duzină de fotografii care, credea ea, aveau să îi placă fetei. Era o minunată după-amiază de vară târzie şi Laurel îşi închipuise că îi va arăta Serenei pozele, după care vor face o plimbare spre lac. Ajunse la debarcader, aveau să se aşeze pe o bancă şi acolo, privind culmile munţilor Adirondack, să discute despre ce îţi poate oferi viaţa. Laurel avea să îi povestească despre familia ei, de vreme ce şi Serena îi mărturisise atâtea despre a ei, şi să îi vorbească despre o lume în care oameni normali aveau relaţii normale. Avea să afle dacă Serena se gândea să îşi caute o slujbă şi să o încurajeze în încercările ei. Poate că avea chiar să îi spună despre cum văzuse moartea cu ochii, despre bărbaţii mascaţi care o atacaseră — un subiect despre care nu vorbea aproape cu nimeni.

Discuţia nu mai avu loc pentru că, atunci când Laurel veni la cămin cu fotografiile, fantoma numită Serena nu mai era. Stătuse la cămin o săptămână şi trei zile, după care dispăruse.

Şi cu asta, basta, îşi spusese Laurel. Nu se mai aştepta să o revadă pe Serena.

Dar aici se înşela. Tocmai Serena Sargent, care absolvise un curs pentru asistente sociale, fu cea care îl adusese pe Bobbie Crocker la

cămin, ţinându-l literalmente de mână. Asta s-a întâmplat cu patru ani mai târziu. Laurel lucra deja de trei ani la cămin, ca angajat permanent. Serena apăru ca din senin într-o seară de august, împreună cu un bătrân flămând care o ţinea morţiş că fusese cineva la viaţa lui. Bătrânul era un om al străzii; Serena, în schimb, îşi găsise un rost. Laurel nu fusese acolo la momentul respectiv, dar când venise, Serena şi supraveghetorul de noapte, numit Sam Russo, îi spuseseră toată povestea.

Serena locuia în Waterbury, un oraş aflat la douăzeci şi cinci de mile depărtare de Burlington. Era cunoscut pentru că acolo se aflau fabrica de îngheţată Ben & Jerry şi spitalul de boli mintale al statului Vermont. Locuia împreună cu o mătuşă care se întorsese în Vermont din Arizona cu doi ani înainte — adică avusese exact norocul de care are nevoie un tânăr fără adăpost ca să scape de viaţa pe stradă — şi lucra la un restaurant din Burlington.

Pe cât se părea, bătrânul petrecuse câtva timp în spitalul de boli mintale înainte să ajungă în restaurantul unde lucra Serena, cu toate că aceasta nu îşi putea da seama dacă era vorba de ani sau de luni de zile. Cui îi fusese încredinţat era iarăşi un mister. Nici Bobbie nu părea să îşi mai aducă aminte. Nu era violent, dar mintea i-o lua razna. O ţinea una şi bună cum că Dwight Eisenhower îi datora bani şi că, dacă tatăl lui ar fi ştiut unde se află, i-ar fi trimis un cec gras şi toate s-ar fi rezolvat. După socoteala Serenei, tatăl lui Bobbie, cine o fi fost el, ar fi avut cel puţin o sută de ani la vremea aceea şi trebuie că se stinsese de multă vreme. Bobbie trăise săptămâni în şir pe străzile din Burlington — în cabinele bancomatelor sau cabinele paznicilor din parcări, în sala cazanelor dintr-un hotel de pe chei — şi nu părea că îşi face griji pentru propria lui persoană. Intrase în restaurantul Serenei şi plătise pentru o ceaşcă de cafea şi două ouă prăjite cu bani pe care se lăuda că îi câştigase adunând din gunoaie sticle şi cutii de bere reciclabile. Îi spusese că era dintr-o familie bogată din Long Island şi că Serenei nu i-ar veni să creadă pe unde a

călătorit. Mai spunea că a întâlnit oameni despre care ea citise în cărţi sau în reviste şi enciclopedii.

Serena îşi închipuia că cea mai mare parte a poveştilor bătrânului aveau doar o vagă legătură cu realitatea. Îşi aduse însă aminte de cele zece zile petrecute de ea însăşi la cămin şi de blândeţea cu care fusese tratată. Nu ştia dacă Laurel mai e acolo, dar, chiar şi aşa, se gândea că era un loc unde noul ei prieten ar putea primi ajutor. Drept urmare, îl aduse la cămin şi Sam Russo îi găsi un pat în secţia pentru bărbaţi. Împreună cu un doctor de la spital, găsiră un cocktail de medicamente care îi stabiliză comportamentul şi sincroniză realitatea lui personală cu restul lumii. Imaginea lui Bobbie despre lume nu coincidea întru totul cu cea a majorităţii oamenilor, dar, ceea ce era important, nu mai constituia un pericol pentru el însuşi. După ce asistenţii de la cămin se convinseră că putea să trăiască independent — ştia chiar şi să folosească un card de alimente, cu care cumpăra de la băcănie — îl cazară la hotelul New England. O cameră de cinci pe cinci, un pat de o persoană, un dulap în perete. O plită electrică şi un frigider mic. Împărţea baia cu ceilalţi locatari de pe etaj, iar bucătăria cu toţi cei din clădire. Nu era un lux, dar avea un acoperiş deasupra capului, iar caloriferul şi sistemul de ventilaţie funcţionau fără greş. Oricum, era mai bine decât pe stradă, plus că, datorită alocaţiei primite de la stat, nu plătea aproape nimic.

PRIETENUL LUI LAUREL DIN ACEA TOAMNĂ se apropia de patruzeci şi patru de ani. Cu toate că avea cu optsprezece ani mai mult decât ea, era mult mai aproape de vârsta ei decât fostul ei prieten, un tip care pretindea că are doar cincizeci şi unu de ani, dar despre care Laurel era sigură că minte. Se dădea pe faţă cu cremă antirid (deşi spunea că e doar o loţiune hidratantă) şi ronţăia Viagra combinată cu Levitra şi Cialis ca pe nişte M&M-uri. Din această cauză se iscau deseori certuri în dormitor, fiindcă el se îndopa cu Viagra (fără să aibă nevoie, credea Laurel, căci avea un libido natural care ar fi făcut onoare chiar şi unui

băiat de nouăsprezece ani), în timp ce ea lua antidepresive. E adevărat, lua doze mici şi le reducea treptat, pe măsură ce trecea timpul şi se distanţa de momentul agresiunii. Problema era că, în timp ce ea îşi atenua instinctele sexuale, prietenul ei şi le ataţa, încercând orice stimulent căruia i se făcea reclamă la televizor.

Nu acesta fusese însă motivul despărţirii lor. S-au certat fiindcă el voia ca Laurel să se mute în vila construită de el pe un teren unde fusese odată o fermă de vaci, la zece mile sud de Burlington (el era director la o firmă care lansase nişte softuri pentru spitale), iar Laurel refuzase să locuiască la marginea oraşului. Nu voia să locuiască împreună cu el, aşa că se despărţiseră.

Prietenul actual, David Fuller, avea şi el o funcţie de conducere, numai că era convins până în străfundul fiinţei lui că nu trebuie să te legi de cineva. Laurel găsea că e un aspect plăcut şi util al personalităţii lui, datorită căruia relaţia lor dura de mult mai multă vreme decât cele dinainte. Ea încă mai simţea uneori nevoia să aibă pe cineva lângă ea, mai ales noaptea, şi de aceea prietenia ei cu Talia era atât de importantă. Dar, după cum îi spusese şi terapeutul, pe cât se părea, ea însăşi nu era pregătită pentru o relaţie serioasă, de durată.

Cât despre David, e adevărat că se mulţumea cu o relaţie mai degrabă neutră, dar nu din indiferenţă. Nu ar fi dorit ca relaţia lor să devină serioasă fiindcă era divorţat şi îşi creştea singur cele două fete, dintre care cea mare, în vârstă de unsprezece ani, visa să devină mare actriţă. Laurel o găsea adorabilă şi ar fi vrut să o poată vedea mai des. David punea copiii pe primul loc, mai ales că fosta lui soţie urma să se recăsătorească în noiembrie, şi Laurel îi respecta alegerea.

David era redactorul primei pagini a ziarului din oraş. Locuia într-un apartament în coproprietate, într-un imobil modern, sclipitor, pe malul lacului Champlain, dar din cauză că voia să consacre cât mai mult timp fiicelor lui şi că mariajul lui eşuase, nu era nici o primejdie să insiste ca Laurel să se mute împreună cu el. Laurel nu petrecea decât două sau trei nopţi pe săptămână la el acasă. În celelalte seri, fie

că fetele — Marissa, în clasa a şasea, şi Cindy, în clasa întâi — veneau să stea cu tatăl lor, fie că el lucra până târziu, ca să le poată da toată atenţia atunci când erau împreună. De aceea, Laurel nu le vedea pe fete decât de vreo două ori pe lună, când mergeau la picnic, la cinema sau (o singură dată) la schi. În două sâmbete reuşise să îl convingă pe David să o lase pe Marissa cu ea; se distraseră de minune: cumpăraseră haine *vintage* de la magazinele preferate ale lui Laurel şi încercaseră zeci de produse cosmetice într-un elegant magazin din centru.

Când erau copiii cu ei, David avea întotdeauna grijă să o lase acasă întâi pe Laurel. La rândul ei, Laurel nu lăsa în apartamentul lui nici un semn al prezenţei ei ocazionale — periuţă de dinţi, halat, tampoane demachiante.

David era cunoscut în lumea presei pentru articolele dure, sardonice, pe care le scria ori de câte ori credea că trebuie să se ocupe de o nedreptate strigătoare la cer sau de o gugumănie monumentală. Avea trăsături bine conturate, era înalt — cam un metru nouăzeci — şi, în ciuda vârstei, avea o chică bogată, blondă. Acum se tundea scurt, dar când era mai tânăr — înainte să ajungă redactor de pagină şi să fie obligat să îşi creeze o imagine publică — arăta de fapt ca un surfer. Laurel văzuse fotografii cu el tânăr. Nu mergea la piscină dar alerga zilnic, şi de aceea avea o condiţie fizică excelentă, la fel ca Laurel.

Uneori, când erau împreună la restaurant, din vorbele vreunui chelner tânăr îşi dădeau uneori seama că David părea a fi tatăl lui Laurel, dar se întâmpla mult mai rar decât cu alţi iubiţi pe care îi avusese după ce fusese agresată. La urma urmei, nu era nici măcar cu douăzeci de ani mai mare; ceilalţi fuseseră mai în vârstă. Pe deasupra, nici ea nu întinerea cu trecerea timpului.

În seara zilei când Katherine îi arătase fotografiile lui Bobbie Crocker, Laurel avea întâlnire cu David. Nu se mai văzuseră de patru zile. Merseră la un restaurant mexican, nu departe de redacţia ziarului. Dar ori de câte ori încercau să îşi povestească despre ceea ce

făcuseră în acest timp, Laurel se trezea că îndreaptă discuţia spre bătrânul de la cămin şi fotografiile lui. De câte ori privise pozele din cutie o luase cu un fel de ameţeală, de înflăcărare. Când ajunseră la cafea, aduse din nou vorba despre Crocker, iar David zise pe tonul lui sec, pronunţând riguros fiecare silabă:

— E frumos că te interesează munca tipului ăstuia ca artist. Ca fotograf. Te apreciez sincer. Dar sper că îţi dai seama că prietena ta Katherine ţi-a pasat cu îndemânare o treabă care îţi va mânca tot timpul. Din ce îmi spui, înţeleg că proiectul Crocker o să îţi ocupe tot timpul liber, şi nu numai.

— Nu mi-a *pasat* nimic.

David zâmbi, se sprijini de spătar şi îşi încrucişă braţele.

— O ştiu pe Katherine de foarte multă vreme. Cu mulţi ani înainte să o cunoşti tu. Am fost cu ochii pe ea la şedinţele comitetului, la campaniile pentru strângerea de fonduri pe teren sau la teledonuri. Am stat alături de ea şi am citit numele locatarilor căminului la slujba organizată în fiecare an la biserica unitariană. Cred că i-am luat vreo şase interviuri. Poate că „a pasa" nu e chiar cuvântul potrivit pentru metodele la care recurge. Are prea mult şarm. Dar îl foloseşte ca să obţină ceea ce vrea. Lucruri de care au nevoie oamenii de la cămin. În momentul de faţă, chiar au nevoie de multe. Ce să mai vorbim, că ştii mai bine decât mine. Eşti acolo, vezi în fiecare zi efectele reducerii bugetului federal.

Laurel îl cunoscuse pe David cu un an în urmă, în decembrie, la parada lumânărilor aprinse care are loc după slujbă pe Strada Bisericii. Era una din acele nopţi îngheţate când aerul te înţeapă cu mii de ace, dar coloana de lumânări se întindea pe două cvartale. Când ajunsese la primărie, David şi Laurel se refugiaseră într-o cafenea ca să bea în tihnă o cacao fierbinte.

— Păi, dacă pe ea nu o deranjează că mă ocup de fotografiile lui Bobbie, de ce mi-aş face probleme? întrebă Laurel. Cât despre tine, chiar că nu ai avea nici un motiv.

— Nu mă deranjează. Poate crezi că sunt cumva împotriva ideii. Nu sunt. Dar nici nu-mi vine să cred că îţi va da voie să faci toată munca — să documentezi fotografiile, să le restaurezi şi să le adnotezi — în timpul serviciului. Ai să-ţi petreci nopţile şi weekendurile în camera obscură, iar când nu o să fii acolo o să înţepeneşti în faţa computerului, căznindu-te să afli cine sunt persoanele din poze.

În sufletul ei, Laurel nu credea că David avea un acces subit de egoism, aşa cum au bărbaţii trecuţi de o anumită vârstă. Înţelese că lui nu îi păsa dacă munca o va ţine departe de el în serile când nu era cu copiii. Cu toate acestea, sesizase în vocea lui un strop de condescendenţă şi simţi nevoia să se apere. Nu era prima oară că încerca să o impresioneze cu înţelepciunea care, credea el, vine odată cu vârsta. Îi spuse:

— Dacă ţi-e teamă că n-o să fiu disponibilă atunci când ai tu chef de hârjoneală, nu-ţi face griji. N-am un termen limită. Am să lucrez atunci când mă trage inima, şi numai atunci. Aşa o să am şi eu ceva de făcut când tu eşti cu fetele.

— Crede-mă, Laurel, nu e vorba de mine, ci de tine. Când îţi va trece entuziasmul de început faţă de proiectul ăsta colosal, cred că în inima ta te vei simţi frustrată să developezi şi să prelucrezi fotografiile făcute de altcineva.

— Atunci am să mă opresc.

El învârti de câteva ori ceaşca de cafea pe farfurioară; se vedea că are ceva în minte. Laurel crezu că nu a terminat ce avea de spus. Numai că David se mândrea cu stăpânirea de sine de care dădea dovadă faţă de familia lui, de prieteni şi de tânăra lui iubită. Izbucnirile lui de furie şi mânie legitimă erau rezervate politicienilor şi mai-marilor zilei pe care era supărat şi nu se manifestau decât în scris, niciodată verbal. În cele nouă luni de când se cunoşteau şi cele şapte de când erau iubiţi, Laurel nu îl auzise niciodată ridicând vocea şi nici nu se certaseră vreodată la modul serios, lucru care o enerva... *el* o enerva.

In cele din urmă, David întinse mâna şi o mângâie uşor pe degete.

— Bine, zise. Nu vreau să te împing să faci ceva împotriva dorinţelor tale. Am nişte sos caramel absolut criminal de aseară, când au fost fetele la mine, şi îngheţată de vanilie în congelator. Hai să mâncăm desertul în pat. Dacă plecăm acum, putem fi în pielea goală exact la timp ca să vedem ultimele raze ale apusului dincolo de lac.

Abia îşi retrăsese mâna că îşi făcu apariţia chelnerul cel tânăr.

— Vasăzică, spuse el cu gândul aiurea, încercând să umple timpul până când găsea nota de plată în buzunarul şorţului, aţi venit în oraş în căutarea colegiului potrivit?

CAPITOLUL TREI

APARTAMENTUL PE CARE ÎL ÎMPĂRŢEAU Laurel şi Talia era acelaşi pe care îl închiriaseră când intraseră în ultimul an de colegiu. Ocupa două treimi din al doilea etaj al unei frumoase clădiri victoriene din cartierul aşezat pe coline, un cartier elegant, cu imobile frumoase, în stil georgian, victorian şi chiar în stilul artizanal popular de la începutul secolului. Clădirea se afla la câteva cvartale de căminele studenţeşti într-o parte şi cam la aceeaşi distanţă de centrul comercial în cealaltă parte. Marea majoritate a imobilelor erau locuite de câte o singură familie — avocaţi din oraş, doctori, profesori de la colegiu — dar câteva, precum cel în care stăteau Laurel şi Talia, fuseseră compartimentate şi închiriate ca apartamente. Era la cincisprezece minute de mers pe jos de căminul pentru oamenii străzii din cartierul Old North End şi la douăsprezece minute până la biserica baptistă unde Talia lucra ca tânăr pastor. Tot în apropiere se afla camera obscură din campus unde Laurel venea o dată pe săptămână ca să îşi developeze clişeele. Când se mutaseră în apartament, erau cele mai tinere chiriaşe. De atunci lucrurile se schimbaseră. Acum, în clădire locuiau studenţi de douăzeci şi ceva de ani, iar Laurel şi Talia erau singurele care aveau locuri de muncă permanente.

La celălalt capăt al holului, în apartamentul cel mic de pe etaj, locuia un student în anul întâi la medicină, un băiat slăbuţ din

Amherst, care părea să aibă energia unui cățelandru. Avea trăsături delicate, ca de fetiță, păr castaniu, cu un început de chelie, și un umor natural irezistibil. Era pasionat de ciclism — la fel păreau a fi și prietenii care veneau să îl vadă — iar de când se mutase în apartament o invitase de două ori pe Laurel să meargă la o plimbare cu bicicleta. Avea două, o bicicletă obișnuită și una profesionistă. Îl chema Whitaker Nelson, dar zicea că lumea îi spune Whit. Era limpede că voia să se apropie de Laurel, dar își dădea seama că ar fi greu să recurgă la o modalitate atât de evidentă cum ar fi să o invite în oraș.

În celelalte patru apartamente din clădire locuiau trei femei și un bărbat, dar cel mai interesant dintre locatari — cel puțin după părerea Taliei — era câinele unei studente la medicină veterinară pe nume Gwen. Animalul, Merlin, o corcitură blândă din fire, luată de la Societatea pentru protecția animalelor, provenea din împerecherea unui springer spaniel cu un cal de tracțiune (altceva nu puteai crede dacă îl vedeai cât de mare era). Într-adevăr, era uriaș și aducea puțin a ponei de Shetland. Uneori, când Gwen pleca din oraș la sfârșitul săptămânii, Taliei îi revenea plăcerea de a-l scoate la plimbare. Fapt este însă că el o scotea la plimbare.

În familia Taliei credința părea să sară peste unele generații. Bunicul ei — tatăl tatălui ei — era pastor episcopal în Manhattan și slujise la nunta părinților ei. Tatăl Taliei, însă, numise întotdeauna sanctuarul Întâia Biserică a Sfântului Prânz și își ieșea din fire când vedea cum se împuținau credincioșii în biserică în timpul verii, când toată lumea fugea din oraș la sfârșit de săptămână. Se îndepărtase de Biserică încă de pe vremea când Talia era la grădiniță, urmarea fiind că ea nu ajungea acolo decât atunci când stătea la bunici. Cât despre mama ei, avusese dintotdeauna alergie la orice aducea a religie. Taliei îi era chiar teamă că, pe patul de moarte, mama ei va cere ca la slujba de înmormântare să i se pună muzică de cabaret în loc de imnuri bisericești.

Talia se întorsese către Biserică după ce Laurel se dusese acasă, la părinţii ei, ca să se vindece după atacul căruia îi căzuse victimă în primul an de colegiu. Talia rămăsese dintr-odată singură în micul lor apartament şi se speriase. Auzise o voce? Într-adevăr. Dar nu era vocea Sfântului Duh, aşa cum o aud penticostalii, ci o voce blândă, mai degrabă un murmur. Nici ea nu ştia cum se întâmplase, dar, spre uimirea ei şi a părinţilor, se trezise că se simte bine să stea duminica în biserică, alături de ceilalţi enoriaşi. Trecuse prin mai multe biserici şi se oprise la baptişti, fiindcă, i se părea ei, făceau multe pentru oamenii de la marginea societăţii — săracii, oamenii străzii şi drogaţii care trăiau la periferie. Aşa începuse să se roage pentru Laurel, dar şi pentru cei care o atacaseră. De fapt, i se părea mai uşor să se roage pentru reformarea a doi răufăcători decât pentru miile de persoane care le-ar fi putut cădea victime. Era o chestiune de statistică şi probabilitate, ca să nu mai punem la socoteală şi faptul că Dumnezeu probabil nu îşi vedea capul de treburi.

La început, îşi făcuse sânge rău din cauza prietenilor care o tachinau, zicând că se făcuse baptistă fiindcă biserica se afla lângă cel mai bun mall din Burlington. Fusese o tentaţie, era gata să admită. Dar fapt este că se bucura de dimineţile de duminică petrecute în biserică. Pe lângă asta, pastorul era vegetarian şi ei îi plăcea felul în care vorbea despre animale în timpul slujbei.

Cu toate acestea, atunci când absolvi colegiul era tot atât de nehotărâtă ce să facă în viaţă ca şi Laurel. Se gândea la teologie, dar nu i-ar fi displăcut nici să ajungă la universitatea Wharton. Pe de altă parte, era îndrăgostită de Burlington, aşa că, atunci când pastorul o întrebă dacă ar interesa-o să rămână în oraş ca să înceapă un program pentru adolescenţii din congregaţie, se bucură de prilejul care i se oferea. Cincisprezece luni mai târziu, era înscrisă în programul de teologie şi preoţie la Colegiul Saint Michael, aflat în apropiere. În fiecare zi se ducea cu maşina la ore, iar când se întorcea continua lucrul cu adolescenţii la biserică. Cu excepţia lui Laurel, prietenii nu

o prea luau în serios. Dar atunci când îşi luă masteratul, veniră cu toţii să asiste, aşa cum veniră şi cei mai mulţi dintre adolescenţi, ba chiar şi părinţii câtorva din grupul de tineri de la biserică.

Lucra la biserică de patru ani, programul mergea ca pe roate şi ea se distra mai bine decât oricând în viaţa ei — iar Talia se distrase cu vârf şi îndesat în cele două decenii şi jumătate de când era pe lume. Se simţise dintotdeauna atrasă de bărbaţii ai căror ochi te dezbrăcau; de altfel, şi ochii ei tot cam la fel erau.

Copilărise în Manhattan şi hotărârea de a se înscrie la Universitatea din Vermont fusese un act de răzvrătire. Însemna că nu mai avea de gând să poarte pantofi cu tocuri cui de zece centimetri care costau cât o bicicletă de munte, şi nici să mai aibă de a face cu băieţi care aveau curajul (sau inconştienţa) de a-şi spune *Muffy*. Urmarea a fost că ea şi părinţii au continuat să aibă ceea ce, atunci când era în toane bune, Talia numea o relaţie incomodă. Pentru părinţii ei, Vermontul era un colţ uitat de lume, o zonă muntoasă populată de liberali făţarnici care umblau în maşini Subaru ruginite şi se îmbrăcau în treninguri şi flanele. Era o idee greşită, pe care Talia încercase să o îndrepte: le spusese că mulţi dintre vecinii ei aveau Volvo. Dar oricât se strădui ea, părinţii nu se deplasară niciodată până în nord, iar ea nu coborî în sud decât la sărbătorile importante: Paşti, Crăciun şi perioada de solduri de la magazinul universal Neiman Marcus. (Într-adevăr, e greu să te dezbari de vechile obiceiuri.)

Ea şi Laurel luau adesea micul dejun împreună după ce Laurel venea de la piscina universităţii. Aşa făcură şi în dimineaţa când fu înmormântat Bobbie Crocker. Stătea pe jos şi citea ziarul când sosi Laurel, cu părul încă ud de apă. Talia pregătise un mic festin şi aranjase totul pe măsuţa cu tăblie de oglindă pe care Laurel o cumpărase cu ani în urmă de la nişte vecini care se mutau. Felii de măr şi pară, gogoşi, un borcan de dulceaţă de afine, suc de portocale şi un ceainic fumegând.

— Cred că ar trebui să nu mai stai atâta timp în apă, zise Talia, ridicând o clipă ochii de pe ziar.

— De ce, mi s-a încreţit pielea? întrebă Laurel din baie, unde îşi punea costumul la uscat.

— A, nu. Dar văd că apa a devenit un loc primejdios, făcu Talia. Ai citit ziarul de azi? Taman când îţi ziceai că nimic nu poate fi mai sigur decât să traversezi pe jos mlaştinile din Alabama, afli că rişti să dai nas în nas cu un aligator de patru metri, cântărind cinci sute de kile. Pe cât se pare, a scăpat de la grădina zoologică săptămâna trecută, când cu uraganul. Îl cheamă Chucky. Ca un făcut, un rechin alb de vreo şase metri s-a instalat pe lângă oraşul Woods Hole, lângă Cape Cod. Preferă apa mică, de cel mult un metru jumătate adâncime.

— Mă îndoiesc că în bazinul şcolii sunt animale de pradă. Cred că nu risc să fiu devorată.

— Poate nu de aligatori sau rechini. Dar ia să fii atentă la studenţii ăia obraznici în costume Speedo.

— Dar şi eu port Speedo!

Talia împături ziarul şi se întinse căscând.

— Pe o femeie, un Speedo arată cuminte, aşa cum se şi cuvine. Dar pe un bărbat... e necuviincios de revelator. Oferă prea multe informaţii. Şi, nu ştiu cum se face, dar chestiunea e un pic deplasată, fără excepţie. Înţelegi ce vreau să spun? Prea iese în evidenţă. Ce lume crezi că vine azi la înmormântare?

Laurel îi povestise de Bobbie Crocker şi fotografiile lui. Amândouă se temeau că nu va veni lume la cimitir, fiindcă nu ştiau să existe vreo rudă.

— Cred că va ieşi bine. Vor fi oameni puţini, dar persoane respectabile. În cel mai rău caz, va fi un grup de la cămin, îndeajuns cât să umple microbuzul.

— Bun. Ceva intim, dar să nu fim singure.

— Nu, n-o să fim singure, zise Laurel şi se aşeză de partea cealaltă a mesei.

Talia dădu să îi întindă o gogoaşă, dar Laurel fu mai iute — înhăţă una singură. Talia îşi dădea seama că uneori îşi trata prietena ca pe un invalid. Voia să facă prea mult pentru ea.

— O să fie foarte interesant să vedem cine vine, continuă Laurel. Poate aflu ceva. Poate vine cineva care mă poate ajuta să înţeleg mai bine fotografiile.

Talia desprinse din ziar paginile cu ştiri locale şi se uită la titluri. Aşteptă câteva clipe, apoi trecu la subiectul care o interesa cel mai tare în dimineaţa aceea.

— Şi ce faci de sâmbăta asta într-o săptămână?

— E cam mult până atunci, spuse Laurel. Ce fac de obicei, probabil. Fac poze. Poate mă duc la piscină. Mă văd cu David.

— Vrei să joci paintball, cu mine şi grupul de tineri?

— Poftim?

— Paintball. Trezeşti copilul din tine.

— Copilul din mine nu face parte din forţele speciale. De ce naiba...

— Ai grijă cum vorbeşti.

— De ce oare vrei să duci copiii să se joace cu pistolul cu vopsea? Ce lecţii teologice poţi învăţa alergând prin pădure şi trăgând cu pistolul?

— Absolut nici una. E începutul anului şcolar şi aş vrea ca adolescenţii să se cunoască mai bine. Plus că — şi e un plus mare — întotdeauna e bine să le arăţi copiilor că există pe lume adulţi care sunt dispuşi, de dragul lor, să îşi sacrifice sâmbăta.

— N-am putea merge într-o excursie? Ştii tu, pădure, veverişe... Fără pistoale.

— Ei hai, că doar nu sunt pistoale adevărate. Întărim spiritul de echipă şi îi mai trezim pe băieţi. Adevărul este că în momentul de faţă aş avea nevoie de o activitate care să îi scoată pe copii din amorţeală.

— Îmi dai voie să mă gândesc?

— Nu. Am nevoie de încă o persoană şi ştiu că toţi te adoră.

— Nu cumva încerci să mă faci să vin mai des la biserică?

— Dacă a doua zi îţi faci apariţia la biserică, am să fiu încântată. Dar nu ăsta e scopul meu. Pur şi simplu cred că stai prea mult în casă.

— Ba ies destul. Tu eşti cea care nu are prieten.

Talia se prefăcu a nu fi auzit, dar numai fiindcă era adevărat.

— Poate că ieşi, dar nu cu o carabină automată şi un pumn de bile cu vopsea mari cât o nucă. *Asta* da, ieşire la aer.

Talia ştia că lui Laurel îi era greu să o refuze. De fapt, celor mai mulţi le era greu să o refuze. Era foarte mândră de puterea ei de convingere. În decursul timpului, Laurel i se alăturase atunci când tinerii construiseră praştii uriaşe cu care să arunce baloane cu apă unii într-alţii, pe deasupra terenului de rugby al Universităţii, îi însoţise la un spectacol de-a dreptul înfiorător al teatrului local (se jucase *Jesus Christ Superstar* şi Iuda fusese spânzurat de tavan deasupra fotoliilor de orchestră) şi fusese alături de ei când construiseră o plută cu care participaseră la o competiţie pe lacul Champlain, ca să strângă bani de alimente pentru săraci. Condiţia era ca toate plutele să fie construite de concurenţi şi costul materialelor folosite să nu depăşească 150 de dolari. Pluta lor nu costase nici pe departe atât. Era făcută din placaj şi bidoane vechi de ulei (vopsite într-un albastru plăcut) şi plutise graţioasă cam un minut şi jumătate, după care se lăsase pe o parte şi se dusese la fund. Sponsorii se ţinuseră însă de cuvânt şi dăduseră banii promişi.

— Trebuie să-ţi spun de la bun început, continuă Talia, că joaca asta are şi o parte mai puţin plăcută, ba chiar deloc plăcută.

— Vrei să zici că e niţel cam violentă? Şi o idee cam antisocială?

— A, nu, fără predici, te rog.

— Atunci despre ce e vorba?

— Va trebui să purtăm ochelari de protecţie, din ăia mari şi urâţi. Da' ştii, cu adevărat mari şi urâţi! Îţi strică tot aspectul.

— Chiar aşa o să facem?

Talia încuviinţă din cap. Observă că Laurel folosise pluralul. Nu spusese „da", însă le era limpede amândurora că va veni.

CAPITOLUL PATRU

VENIRĂ CU TOTUL ZECE PERSOANE ca să îl petreacă pe Bobbie pe ultimul drum, în cimitirul soldaţilor din Winooski: un pastor pe care Laurel îl vedea pentru prima oară, Serena Sargeant, pe care o anunţase de moartea lui Bobbie, o femeie care distribuia porţiile de mâncare la Armata Salvării, un reprezentant al Asociaţiei veteranilor din corpurile expediţionare care voia să dea cuiva — nu avea importanţă cui — un drapel american frumos împăturit. Mai erau trei locatari ai hotelului New England care îl cunoscuseră pe Bobbie în ultimii ani ai vieţii acestuia şi care, după cât îşi făcea idee Laurel, aveau între patruzeci şi cincizeci de ani. În afară de ea, din partea căminului veniseră Katherine Maguire şi Sam Russo, supraveghetorul de noapte care fusese de serviciu atunci când Serena îl adusese pe Bobbie la cămin. Ploua mărunt, dar era o ploaie caldă de toamnă, inofensivă. Stăteau sub umbrelele negre oferite de casa de pompe funebre şi îl ascultau pe pastor cum citea psalmi pentru un om pe care nu îl cunoscuse niciodată. Apoi Katherine aruncă o lopată de pământ umed peste modestul sicriu din groapă şi totul se termină.

Lui Laurel îi părea bine că venise, din mai multe motive, principalul fiind că dorise să îşi ia rămas-bun de la acest bătrân care, deşi avea deseori mintea tulbure, putea fi uneori carismatic. Dimineaţa, pe când

lua micul dejun cu Talia, înţelesese că Bobbie devenise un fel de mascotă pentru mulţi din asistenţii sociali de la cămin. Nu atât un simbol — cu toate că, în mod evident, Katherine credea că ar putea deveni după moarte — cât un spirit neobosit, spre lauda lui, şi excentric în acelaşi timp. Un supravieţuitor. Îi plăcea să îşi petreacă vremea la biroul de primire. În zilele lui bune, izbutea chiar să smulgă zâmbete de la nefericiţii care intrau cu pas şovăitor şi priviri pierdute, ajunşi aici fiindcă nu aveau nici o altă soluţie.

O impresionă (dar nu o surprinse) repeziciunea cu care Bobbie îşi făcuse prieteni printre foştii vagabonzi în scurtul timp cât locuise la hotelul New England şi se bucură să o revadă pe Serena, să vadă că supravieţuise, chiar dacă nu trăia ca pe roze. Serena îi mărturisise că voia să plece de la mătuşa ei şi să facă ceva mai mult în viaţă decât să fie chelneriţă. Părea mai sănătoasă decât la ultima lor întâlnire şi Laurel îi mărturisi că vrea să afle tot ce se putea afla despre Bobbie. Serena acceptă să se întâlnească cu ea săptămâna următoare.

Se întorceau la autobuzul care îi adusese pe toţi de la Burlington la Winooski — pe toţi în afară de Serena şi de distinsul veteran al războiului din Coreea, apărut nu se ştie de unde cu drapelul — şi Laurel mergea prin iarba udă alături de Sam Russo. Sam era cu câţiva ani mai mare decât ea, avea douăzeci şi opt sau douăzeci şi nouă de ani. Fost fan al formaţiei rock Phish, avea o claie de păr roşu pe care îl purta strâns într-o coadă la ceafă. Deasupra şoldurilor avea un colac de grăsime absolut nepotrivit la un bărbat atât de tânăr. El spunea că e amplu, nu gras, şi, mai presus de toate, avea puterea de a-i face pe oamenii ajunşi la cămin să se simtă în siguranţă acolo — ceva ce marea parte a asistenţilor sociali nu prea reuşeau.

— Sunt foarte curioasă, zise Laurel. Ce zici, crezi că Bobbie a făcut toate pozele alea?

— Fără îndoială. Asta era tot ce avea cu el când a fost adus la cămin. Maiou nu avea, dar avea pozele.

— Dar de unde ştii că el le-a făcut?

— Ştia foarte multe lucruri. Povestea despre Muddy Waters...

— Muddy Waters?

— Un cântăreţ de blues din anii '40-'50, atunci când a început rock-and-rollul. Am înţeles că în cutie e o fotografie cu el şi formaţia care îl acompania. Bobbie mi-a povestit cum a făcut poza la una din înregistrările casei de discuri Chess. Altă dată mi-a spus o istorie incredibilă, cum că a făcut o fotografie atârnat de un fel de macara, deasupra unui teren de fotbal, unde vreo două sute de majorete învârteau cercuri de lemn în jurul şoldurilor. Poza era pentru revista *Time*, parcă. Ba nu, era pentru *Life*. A făcut o grămadă de poze pentru *Life*.

— Ai văzut vreodată fotografiile?

— Nu a vrut să mi le arate. Era periculos, spuse Sam, aruncând o privire la dreapta şi la stânga cu un aer teatral, prefăcându-se că voia să se asigure că nu îl aude nimeni.

— Şi Katherine a pomenit de ceva asemănător. De ce se temea?

— Laurel, tipul era schizofrenic! Pe câte ştiu eu, se ferea de extratereştri!

— N-a spus niciodată...

— O dată a spus ceva ce m-a făcut să cred că paranoia pornea de la taică-său. Nu îi era frică de bătrân, nici vorbă. Dar din ce spunea, înţelegeai că nişte indivizi care îl cunoşteau pe taică-său umblau să pună mâna pe fotografii.

Când ajunseră la microbuz, Laurel îl trase de mână ca să îi mai pună o întrebare fără să fie auzită de ceilalţi.

— Spune-mi şi mie cum poate cineva care face fotografii pentru *Life* să ajungă un om al străzii? Ştiu că suferea de o boală mintală. Dar cum de a sărit total de pe şine? Nu avea rude? Nici măcar prieteni? Era o persoană atât de plăcută, cum de nu avea pe nimeni?

Sam Russo arătă spre oamenii care se urcau în microbuz; toţi purtau adidaşi ponosiţi, cămăşi albe luate de la second-hand şi pantaloni din care mirosul străzii nu ieşea niciodată. Erau Howard Mason, Paco Hidalgo, Pete Stambolinos.

— Cum o iau unii ca ei razna? Se poate ca Bobbie să fi fost un bun fotograf pe vremuri, tu ar trebui să ştii mai bine dacă avea cu adevărat talent, numai că, aşa cum ai zis şi tu, era bolnav mintal. Şi, în orice caz, avea serioase probleme de concentrare. Acum treizeci sau patruzeci de ani nu prea aveai ce face. Exista torazina, iar haloperidolul era abia în faza de experiment. Cam asta era tot. Apoi, de ce să nu recunoaştem, Laurel, tu l-ai văzut după ce începuse tratamentul. Nu l-ai văzut — sau, iertare fie-mi, nu l-ai mirosit — după ce petrecuse o noapte într-un garaj. Sau când fusese dat afară în şuturi dintr-o cârciumă fiindcă stătuse acolo câteva ore, comandând şi înfulecând fel după fel, de parcă era ieşit din spital, fără să aibă nici un sfanţ în buzunar. Sau când încerca să mă convingă că a fost bun prieten cu Coretta Scott King. Nu zic ba, o fi fost prieten cu nişte muzicieni, dar cu nevasta lui Martin Luther King? E prea de tot. Dumnezeu ştie ce chimicale o fi înghiţit la viaţa lui — aşa, ca să se distreze — sau ce probleme o fi avut cu drogurile. Sau ce demoni l-au urmărit din copilărie. Eu, unul, nu ştiu. S-ar putea să ştie Emily. Emily Young. În orice caz, sunt atâtea lucruri pe care nu le ştiu despre oamenii ăştia... ar putea umple o carte.

CÂT TIMP LAUREL FUSESE la înmormântare, asistenta lui Katherine îi lăsase pe birou un plic în care se aflau celelalte poze ale lui Bobbie. Erau vreo duzină de instantanee, unele întunecate sau îngălbenite de vreme. De-abia privise una sau două, că se opri şi rămase nemişcată, simţind că inima i se zbate în piept. În faţa ei, într-o fotografie alb-negru, atât de veche încât marginile erau zdrenţuite, era casa de pe malul golfului, vizavi de clubul unde îşi petrecuse atâtea zile în copilărie. Conacul Pamelei Buchanan Marshfield. Recunoscu îndată terasa şi porticul cu cele opt coloane masive. Balcoanele întinse deasupra apei. Docul. În poza următoare se vedea o altă imagine a casei, diferită.

Nu îi trecuse niciodată prin minte că Bobbie Crocker ar putea să se înrudească în vreun fel cu familia Buchanan din East Egg. Ce motiv ar fi avut? După ce plecase la colegiu şi nu mai mergea zile la rând la club, doar rareori îşi mai aducea aminte de Jay Gatsby sau de familia care locuia pe celălalt mal al golfului. De fapt, nu se prea gândea la ei nici atunci când îşi petrecea vremea la club, îmbrăcată în costume Speedo.

Puse fotografiile în picioare, sprijinite de monitor, şi o privi pe următoarea. Da, era chiar clubul, cu turnul lui masiv de piatră. Apoi venea o fotografie a piscinei, piscina lui Gatsby. Urmau două instantanee de la petreceri. Pe una era scris cu creionul: „Ziua Bastiliei, 1922". Un bărbat — presupunea că Gatsby însuşi — stătea în picioare zâmbind, gata să pufnească în râs, lângă automobilul lui sport, galben ca un canar. În cele din urmă, o fotografie cu copiii: o fată de nouă ani şi un băiat de vreo cinci, după cât îi părea lui Laurel, pozau în faţa intrării cu coloane a vilei Buchanan, lângă o maşină decapotabilă cafenie. Era, evident, tot o poză din anii '20.

Îşi aduse aminte ce îi spusese Bobbie odată, unul dintre multele lucruri care, credea Laurel, erau închipuiri fără legătură cu realitatea. Îi spusese cum crescuse într-o casă de unde, pe malul celălalt al unui golf, se vedea un castel. Conacul lui Gatsby nu era un castel, dar era făcut din piatră şi avea un turn cu creneluri.

Ridică imediat receptorul şi o sună pe maică-sa, nădăjduind că nu se dusese la bridge sau la tenis în după-amiaza aceea, nici că nu luase trenul ca să meargă la cumpărături în oraş sau să viziteze vreun muzeu. După moartea soţului ei — tatăl lui Laurel — maică-sa, care nu suferea să stea degeaba, chiar nu mai putea fi găsită acasă. Era tot timpul plecată undeva. Şi de această dată, Laurel auzi vocea înregistrată pe robot şi închise. După aceea, telefonă mătuşii Joyce, mama vărului Martin, fiindcă şi ea se mutase în apropiere atunci când se măritase şi era membră a clubului. E adevărat, mătuşa Joyce nu trăise acolo atât de mult cât părinţii lui Laurel, nici măcar cât Laurel însăşi,

dar cunoştea istoria locală şi minele neexplodate din viaţa socială la fel de bine ca ei.

Răspunse Martin. Vocea lui era o mormăială etern binedispusă, pe care doar membrii familiei o puteau înţelege cât de cât. Deoarece Martin se născuse cu sindromul Down şi surzenie parţială, vorbea de parcă avea prune în gură. Laurel înţelegea aproape tot ce spunea, chiar şi la telefon. Martin era probabil singura persoană cunoscută care nu avea să spună niciodată ceva de rău despre cineva. În inima lui era loc pentru toţi şi nici unul nu era socotit mai prejos decât ceilalţi. Îi spunea Fata Laurel, în loc de Laurel pur şi simplu, fiindcă primise la botez numele bunicii lor comune (care murise în vremea când Laurel era la liceu). Când vorbea de bătrână, Martin o numea Bunicuţa Laurel.

După ce Laurel îl asigură că îi va face o vizită în scurtă vreme şi îi propuse să meargă împreună la un spectacol de Ziua Recunoştinţei, Martin o chemă pe maică-sa la telefon. Laurel vorbea probabil mult mai des cu mătuşa ei, Joyce, decât vorbesc în general nepoatele ajunse la vârsta adultă cu mătuşile lor, o dată pentru că Joyce locuia aproape de mama ei, şi apoi fiindcă Laurel era prietenă cu Martin. În multe privinţe, mătuşa Joyce îi era o a doua mamă, aşa că, atunci când veni la telefon, nu îşi închipuia că Laurel are de spus ceva ieşit din comun.

Oh, dar avea, şi trecu imediat la subiect. Îi povesti mătuşii despre Bobbie Crocker, fotografiile şi pozitivele rămase de la el. Vocea îi tremura puţin când îndreptă discuţia spre ceea ce îi părea ei a fi o mare descoperire.

— Pamela Buchanan Marshfield a avut un frate, nu-i aşa?

— Da, într-adevăr, răspunse mătuşa ei cu un calm suveran. A murit când era tânăr, adolescent. Cred că eu eram un bebeluş la vremea aceea. Bineînţeles, nu l-am cunoscut. Familia asta parcă era blestemată: cu cât adunau mai mulţi bani, cu atât li se întâmplau mai multe nenorociri. N-am auzit pe nimeni să aibă atâta ghinion. Cum de ţi-a venit să întrebi de el?

În depărtare, Laurel auzi viorile atacând uvertura musicalului *Eu şi Regele*. Şi-l închipui pe Martin cum, după ce pusese CD-ul în player, se îmbrăcase cu vesta regală siameză şi pantalonii de mătase cusuţi de maică-sa.

— A murit când era adolescent? repetă Laurel, surprinsă.

Luă de pe masă fotografia celor doi copii. Băiatul purta pantaloni scurţi în carouri, cu bretele. Fata era într-o rochie de bal, decoltată şi cu mâneci bufante.

— Ştiu sigur. De ce te miri?

— Bătrânul fără adăpost de care ţi-am vorbit. Chiar el. Bobbie Crocker. Mă bate gândul că poate a fost un Buchanan în realitate.

— Poate că băiatul se numea Bobbie. Dar putea la fel de bine să fie William. Poate Billy. Da, parcă îmi aminteşte de ceva. La fel şi Robert. Până la urmă, nu are nici o importanţă, fiindcă băiatul a murit într-un accident când avea şaisprezece sau şaptesprezece ani.

— Bătrânul de care îţi vorbesc a stat vreo două săptămâni la cămin, până i-am găsit o locuinţă, continuă Laurel. Petrecea multă vreme prin cămin sau chiar la biroul de primire. A murit acum două zile. Nu ştim să fi avut vreo rudă, însă asistenta socială care a făcut ordine în camera lui a găsit un plic cu poze vechi. În câteva se vede conacul familiei Marshfield, unde au trăit Tom şi Daisy Buchanan. În altă poză sunt o fetiţă şi un băiat, fotografiaţi în faţa conacului. Alături de ei e o maşină din anii '20.

— Eşti sigură că e aceeaşi casă?

— Absolut sigură. Şi mai e o fotografie cu casa lui Jay Gatsby — cea care a fost transformată în club — în care apare însuşi Gatsby, cu maşina lui sport.

— Mda, însă tot nu înţeleg ce te face să crezi că acel om al străzii era un Buchanan. Fiul a murit. Toată lumea ştie că fiul lui Tom şi Daisy a murit. Pe de altă parte, zici că pe bătrân îl chema Campbell, nu?

— Crocker, o corectă Laurel.

— Ei, chiar că nu mai e nimic de discutat. De ce ar pretinde cineva că se numeşte Crocker, când numele lui e de fapt Buchanan?

Laurel se sprijini de spătarul scaunului şi respiră adânc, să se liniştească. Şi-o închipuia pe mătuşa ei strâmbând din nas şi strângând din buze, aşa cum făcea ori de câte ori venea vorba de ceva neplăcut. Tot aşa făcea şi mama lui Laurel. Amândouă arătau de parcă băuseră zeamă de lămâie — un tic foarte dezagreabil.

— Poate fi un argument, dar poate că nu, spuse ea. Cum de au ajuns fotografiile la el?

Îşi dădea seama că nu e convingătoare, dar îi tot venea în minte ceea ce îi spusese Bobbie despre copilăria lui. O clipă se temu că strâmbă şi ea din nas.

— Oh, Laurel, îmi pare tare rău că te-am dezamăgit.

— Ba nu.

— Ba da, îmi dau seama după vocea ta. Eşti supărată fiindcă nu cred, ca şi tine, că acest om fără adăpost...

— Nu era fără adăpost. Îi găsisem o locuinţă. Cu asta ne ocupăm.

— Da, bine, fost fără adăpost. Eşti supărată fiindcă am dubii. Poate că cei doi copii din poză sunt cu adevărat Pamela şi Billy. Sau Bobbie, mă rog. Dar de unde ştii că această persoană nu a găsit fotografiile într-o ladă de gunoi? Sau într-o prăvălie cu vechituri? Poate că a găsit un album foto la gunoi şi a păstrat o parte din poze. Îmi aduc aminte că tu însăţi mi-ai spus că oamenii fără adăpost... pardon, foşti fără adăpost, păstrează tot felul de lucruri ciudate.

Laurel se uită cu atenţie la băieţel, încercând să găsească o asemănare cu Bobbie Crocker. Măcar o sclipire în ochi sau forma feţei. Nu găsi nimic. Nu că n-ar fi existat vreo asemănare, dar era greu să îţi dai seama fiindcă faţa lui Bobbie era ascunsă sub barba încâlcită.

— Ca să nu mai spun că tu presupui că băieţelul din poză e fratele Pamelei, iar fetiţa e Pamela, continuă mătuşa ei. De unde până unde? Pot foarte bine să fie doi copii veniţi acolo cu părinţii, ca musafiri.

— Da, cred că da.

— Păi, da! Poate că sunt prieteni de familie. Sau veri, adăugă mătuşa, acum cu glasul ei cântat de totdeauna.

Martin o luase înaintea CD-ului, sărise la prima arie importantă a regelui şi fredona în gura mare melodia. Martin compensa întotdeauna pronunţia defectuoasă cu o doză uriaşă de entuziasm.

— Dar sunt sigură că e posibil să fi descoperit ceva interesant, zise Laurel.

— Atunci poate că ar fi bine să stai de vorbă cu Pamela Marshfield. De ce nu? Arată-i fotografiile. Vezi ce spune.

Ţinând telefonul cu umărul, Laurel întinse mâna şi luă fotografia. Fetiţa părea un copil puternic, sigur pe el. Şi-o închipui cum ar arăta acum, bătrână. Precis că intimida pe toată lumea.

— Ştii unde stă acum?

— Habar n-am. Dar soţii Dayton s-ar putea să ştie. Sau Winstonii...

— Familia Dayton e cea care a cumpărat casa ei?

— Da, iar Winstonii au construit vila aia elegantă în stil Tudor pe o parte din terenul care i-a aparţinut odată. Doamna Winston e şi ea foarte în vârstă. Mi se pare că soţul ei a murit. Cred că locuieşte singură acolo.

Prin uşa deschisă a biroului, Laurel zări un tânăr saşiu, cu urechi clăpăuge şi gât lung şi subţire, ca de curcan, învârtindu-se prin holul de la intrare. Părul îi era vopsit într-o nuanţă violentă de portocaliu, iar pe braţele subţiri ca nişte beţe avea tăieturi lungi, dintre care una, mai proaspătă, era prinsă în copci care dispăreau sub mâneca tricoului gri, pătat de sudoare. Arăta îngrozitor şi, după privirea lui fixă, Laurel îşi dădea seama că nu îi venea să creadă că se afla aici, la căminul pentru persoane fără adăpost.

— A venit un client, îi spuse mătuşii. Trebuie să închid.

— Bine. Să-mi dai de ştire dacă afli ceva interesant despre misteriosul tău personaj, răspunse mătuşa Joyce.

Îşi luară la revedere, Laurel se ridică şi ieşi în întâmpinarea nou-venitului. Ceva îi spunea că nu mâncase de multă vreme, aşa că îi propuse să meargă la bucătărie să ia nişte sandvişuri cu pastă de arahide şi dulceaţă. Formele de primire puteau fi completate mai târziu.

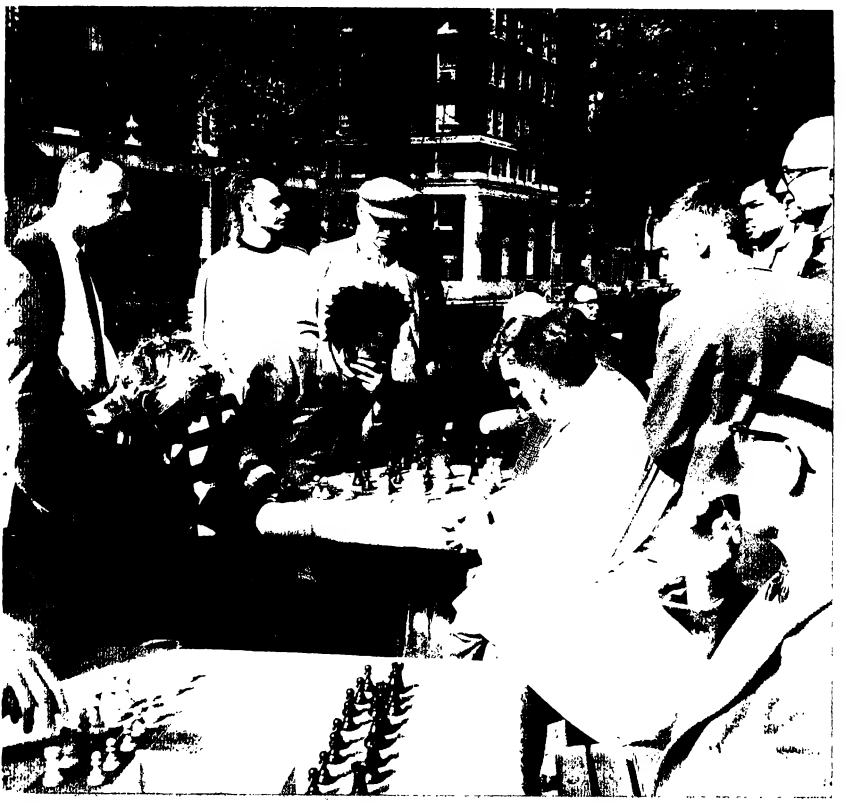

CAPITOLUL CINCI

Mama lui îl botezase Whitaker, ca pe tatăl ei. Fratele mai mare îl poreclise Witless[1] pe vremea când, copii fiind la Des Moines, se certau toată ziua. Studentul din anul terminal care se ocupa de el la facultate îi spunea Witty[2], deoarece îşi ascundea nervozitatea şi nesiguranţa sub un văl gros de ironie. Studentului i se părea o găselniţă şi Whitaker se temuse o vreme că va rămâne cu porecla, dar, spre marea lui uşurare, nu fu aşa. Slavă Domnului. Ar fi fost o povară prea grea. Pentru cei mai mulţi cunoscuţi era, simplu, Whit. Cel puţin aşa se prezenta el şi aşa îi spuseră în vara şi toamna aceea ceilalţi locatari din imobil, între care Talia şi Laurel.

Chemase doi amici să îl ajute la mutat, plus un tip solid cu care jucase rugby pe vremuri. Se întâmplase ca Talia şi Laurel să fie în apartament în acea sâmbătă dimineaţă şi se oferiseră şi ele să dea o mână de ajutor. Se îndrăgosti de ele pe loc. Talia, cu pielea ei superbă, de culoarea migdalei, cu părul negru ca pana corbului, împletit într-o coadă care îi atârna până la brâu, reuşea să transforme nişte pantaloni gri de trening şi un tricou galben cu emblema Universităţii din Vermont într-o pijama de mătase, ruptă parcă din revistele de modă.

---

[1] Fără minte.

[2] Zeflemistul.

Era foarte înaltă, ceea ce intimida, şi se mişca cu graţia şi siguranţa unei dansatoare. Wit era sigur că toţi adolescenţii de la biserică erau îndrăgostiţi de ea — asta în cazul când nu amuţeau intimidaţi — şi că toate fetele îşi doreau să fie ca ea. Talia era fără îndoială un pastor al generaţiei rock-and-roll.

Laurel purta o şapcă pe care era imprimat sloganul căminului — „Ca să ai securitate, trebuie să ai casă" — de sub banda căreia părul ei blond, legat în coadă de cal, ţâşnea ca o mică arteziană. De fapt, sălta în sus şi în jos, după cum Laurel urca sau cobora scările, cu braţele pline de cutii cu CD-uri şi saci menajeri îndesaţi cu cămăşi curate şi ciorapi. Purta pantofi roz de pânză cu talpă de cauciuc şi blugi trei sferturi. Wit fu impresionat din prima clipă de gambele lui Laurel. Gastrocnemius. Soleus. Peroneus longus. Muşchii care întindeau laba piciorului când mergea. Fata avea gambe superbe. Gambe de biciclist. Gambe de înotător. Gambe — ei, da, recunoştea că nu era o apreciere pur profesionistă — de amantă.

Ar fi putut să se îndrăgostească de amândouă femeile. Amândouă aveau cu patru ani mai mult decât el, şi ăsta era cel mai puternic afrodiziac. De ce? Pentru că asta însemna pur şi simplu că nu mai erau la şcoală. La vremea aceea, i se părea că orice femeie care are un serviciu e învăluită într-un fel de parfum exotic.

De îndrăgostit se îndrăgosti însă de Laurel. Fără ca ea să fi făcut ceva, sau poate tocmai de aceea. A fost o întâmplare. În acea după-amiază, când aproape terminaseră cu mutatul lucrurilor, stăteau amândoi pe mica terasă a apartamentului — şi *mică* părea într-adevăr cuvântul potrivit, căci era mai degrabă o bordură de piatră cu balustradă de fier. Ieşiseră la aer să îşi tragă sufletul şi să bea o gură de apă. Le era cald, transpiraseră şi răsuflau greu după atâta efort. Laurel îl întrebase despre Iowa, despre familia lui şi despre casa în care copilărise. Îl întrebase de ce voia să devină doctor. Îi ascultă cu un interes atât de sincer şi viu răspunsurile că el se întrebă o clipă dacă nu cumva îl privea ca pe una din cauzele pierdute din care văzuse destule la cămin. Dar apoi se

linişti, căci îşi dădu seama că aşa era ea de-adevăratelea. Punea întrebări despre viaţa celorlalţi fiindcă îi păsa şi, poate, fiindcă în acest fel nu era nevoită să povestească despre ea.

Oricare ar fi fost motivul, ea îi făcu inima să bată mai tare, în vreme ce el îi povestea bâlbâindu-se despre sine, până când ea făcu un gest neaşteptat, un gest atât de intim că fu şocat. În timp ce el îi descria ferma bunicului, ea luă sticla de apă, vărsă câteva picături pe un batistă fină, scoasă din buzunarul pantalonilor, se aplecă spre el şi îi apăsă batista pe obraz. Pe cât se pare, se tăiase la un moment dat şi rana se deschisese fără ca el să îşi dea seama. Rămaseră aşa, aplecaţi unul spre altul, atât de aproape că ar fi putut să se şi sărute, o bună jumătate de minut.

Laurel era mămoasă, dar, în acelaşi timp, profund vulnerabilă. Wit îşi dădea seama de asta văzând ce alesese să facă în viaţă şi relaţia pe care o avea cu Talia: aceasta era un fel de soră mai mare care veghea asupra ei.

Wit nu se pierdea cu firea în preajma fetelor, dar întotdeauna fusese un pic timid. Avusese o prietenă care îi spusese că e atrăgător fără să aibă nimic ameninţător în el. Crezuse că e un compliment, numai că fata îi dăduse papucii o săptămână mai târziu. La colegiu fusese apreciat pentru discreţia lui. Uneori se gândea că, dacă s-ar fi născut cu o generaţie mai devreme, ar fi putut deveni cel mai bun prieten al fetelor: cel care le e aproape după ce au fost jignite de vreun derbedeu din echipa de fotbal sau de vreun coleg răutăcios care lucrează la postul de radio al facultăţii, cel care le ajută să treacă peste gustul amar al întâmplării. Şi care, e de la sine înţeles, ajunge întotdeauna singur acasă. Prin urmare, era bucuros că se născuse cu o generaţie mai târziu.

Whit nu avea pretenţia că înţelege femeile, cu atât mai puţin pe Laurel, în compania căreia se află toată luna august şi în primele săptămâni din septembrie. Merseră împreună la două sau trei filme şi o dată la dans — doar ca prieteni şi întotdeauna cu un grup — iar de câteva ori făcură o plimbare pe jos până în oraş, ca să mănânce o îngheţată. Totul în limitele bunei-cuviinţe. Bunicii lui din Iowa ar fi

fost mândri de el. Lui Laurel îi plăcea să stea de vorbă, şi o făcea cu pasiune atunci când discutau despre ceea ce făcea ea la cămin şi cum avea grijă de cei fără adăpost, despre facultatea de medicină, despre filmele pe care le văzuseră împreună. Vorbiseră chiar şi despre politică şi religie — câteva discuţii scurte în holul imobilului unde locuiau şi alte câteva, mai lungi, pe veranda de la intrare. Însă când aducea vorba de alte subiecte, Laurel devenea dintr-odată distantă, aşa că Whit trebuia să fie foarte atent. O dată îi propuse să facă o plimbare cu bicicleta pe drumurile din vestul oraşului Middlebury, renumite pentru frumuseţea lor spectaculoasă; ar fi putut la fel de bine să îi propună să meargă la o înmormântare. Laurel îl privise cu răceală, după care se scuzase şi se întorsese de pe verandă în apartamentul ei. Altă dată el sporovăia — într-un mod amuzant, credea el — despre filmele de groază în care un psihopat taie în bucăţi victimele şi despre idioţenia femeilor şi bărbaţilor care se lasă atacaţi în păduri. Laurel nici nu voise să asculte şi plecase de acolo. Nu vorbise niciodată urât cu el şi nici nu încercase să scape de el; Whit îşi dădea seama că nu îi stătea în fire să se poarte astfel. Numai că întrerupea imediat discuţia şi pleca spre cămin, sau camera obscură de la universitate, sau magazinul alimentar. Nu părea să aibă alte prietene în afară de Talia.

Sigur, dacă şi ea s-ar fi apucat să îi cerceteze viaţa şi obiceiurile, nu ar fi găsit semne ale unei prezenţe sociale frenetice. El însă avea o scuză: era abia în anul întâi la facultatea de medicină. Numai la biochimie avea de memorat atâtea nume şi structuri că nu i-ar fi ajuns o viaţă întreagă să le înveţe. Pe deasupra, era timid şi roşea în prezenţa unei femei frumoase.

În acelaşi timp, avea sentimentul că urma să vină o vreme când va regreta multe din cele spuse, oricât de inocente îi păruseră vorbele la momentul acela. O discuţie avută cu Laurel pe la mijlocul lui septembrie fu revelatoare. Într-o dimineaţă, Whit, îmbrăcat în pantaloni scurţi de ciclism şi un tricou negru, stătea pe balconul apartamentului său care dădea în stradă, când Laurel ieşi în fugă pe uşa clădirii, aflată chiar dedesubt, şi se îndreptă spre oraş. El rămase cu ochii la ea

(sperând că nu cu prea multă intensitate). Deodată, Laurel se întoarse spre casă, pivotând pe vârful pantofului sport, grațioasă ca o balerină. Ridică privirea, îl văzu uitându-se la ea și îi zâmbi.

El ridică două degete în chip de salut, sperând că nu văzuse cu câtă intensitate o privea. Poate că o păcălea cu salutul într-o doară. Dar nu, își dădu seama după felul în care ridicase ochii spre el și apoi privise în altă parte că pasiunea din privirea lui era evidentă.

— Ai uitat ceva? strigă.

— Da, zise ea și intră în fugă.

Se întoarse imediat. Whit abia dacă se mișcase.

Pentru o clipă, nu știu dacă ar fi mai politicos din partea lui să o întrebe de ce se întorsese, sau să tacă, de teamă să nu o pună într-o situație delicată. Ar fi putut foarte bine să se fi întors fiindcă își uitase diafragma. La urma urmei, avea un prieten, un bărbat mai în vârstă, care lucra la un ziar. Tăcu câteva clipe, dar auzind clinchetul cheilor după ce ea încuiase ușa, nu se putu stăpâni:

— Ce era atât de important?

— O carte despre rock-and-roll. Despre începuturile rock-and-rollului. Are un capitol despre Muddy Waters.

— Nu știam că ești pasionată de istoria muzicii.

Laurel dădu ochii peste cap și zâmbi.

— Nici vorbă. Dar am avut un client care se cunoștea cu niște muzicieni din perioada de început a rockului.

Avea un rucsac roșu pe umăr; îl dădu jos și deschise fermoarul ca să pună cartea înăuntru.

— O persoană fără adăpost?

— Îhm.

— Era muzician?

— Nu.

— Compozitor?

— Nu. Fotograf.

— Și acum unde e?

— A murit.

— Îmi pare rău.

— E trist, într-adevăr. Dar a trăit multă vreme. Era bătrân.

— Şi tu, acum, te interesezi de istoria rockului fiindcă... fiindcă ce?

— E complicat. De fapt, mă interesează cine a făcut pozele. Aş putea să îţi spun mai multe, dar mi-ar lua toată dimineaţa. Trebuie să mă duc la serviciu. Îţi povestesc altă dată, da?

— Bine. Eu mă duc cu bicicleta, zise el, sperând că ea îl va crede doar chiulangiu, dar temându-se că părea doar arogant şi iresponsabil. Azi nu am ore decât de la zece şi jumătate.

— Avem programe diferite.

— Nu a trecut chiar atât de mult de când erai şi tu studentă.

— Uneori aşa îmi pare.

Whit se aplecă peste balustradă. Nici el nu ştia de ce, dar era sigur că avea să spună un lucru nelalocul lui. Şi de data asta. Era sigur că aşa va fi, dar se simţea dator să spună ceva, aşa că spuse.

— Azi fac o plimbare scurtă. Dar la sfârşitul săptămânii vreau să fac una mai lungă, poate până la Underhill. Sunt pe acolo nişte drumuri de ţară... o frumuseţe. Îmi place ciclismul aşa cum îţi place ţie înotul. Apropo, mai spune-mi o dată: de ce ai schimbat bicicleta pe costumul de înot?

— Nu cred că ţi-am spus vreodată, răspunse Laurel fără să ridice capul, cu ochii la fermoarul rucsacului.

Dacă altcineva i-ar fi răspuns aşa, s-ar fi simţit luat la rost, dar din partea lui Laurel părea doar un răspuns dat într-o doară, ca şi cum subiectul o plictisea.

— Te-ar distra să vii cu mine? Am două biciclete, cum ştii. Cobor şaua uneia din ele ca să-ţi fie comod. Am fost acolo acum o lună — în Underhill — şi am găsit o porţiune de drum deschis, iar priveliştea...

— Whit, trebuie să fug. Iartă-mă, îi tăie Laurel vorba fără măcar să îi arunce o privire.

— Da, sigur, înţeleg, spuse el.

Deşi, bineînţeles, nu înţelegea de fapt. Nu încă. Şi chiar deloc.

CAPITOLUL ŞASE

ÎN PRIMELE ZILE DUPĂ CE PRIMISE fotografiile de la Katherine, Laurel fu preocupată mai ales de cea în care apărea o fată pe bicicletă. Dintr-o pornire greu de stăpânit, cerceta cu atenţie jerseul pe care îl purta fata, părul acesteia, copacii din fundal. Rămânea cu ochii la poză până când o lua cu ameţeală. De multe ori — lucru care nu i se mai întâmplase de ani buni — îi veneau în minte figurile celor doi bărbaţi, aşa cum le văzuse în lungile zile de vară petrecute la tribunalul din Burlington. O dată lăsase jos poza, se aplecase şi vomitase. Fusese cât pe ce să îşi piardă cunoştinţa.

Bineînţeles, era intrigată şi de faptul că misteriosul Bobbie Crocker avea fotografii ale clubului unde îşi petrecuse ea copilăria. Se întreba ce ar putea să însemne faptul că el crescuse în acelaşi loc din Long Island unde copilărise şi ea (poate că înotase în acelaşi golf) şi că, după atâţia ani, se aflase pe acelaşi drum de ţară în duminica în care ea fusese la un pas de moarte. O fotografiase cu câteva ore, poate chiar minute, înainte să fie atacată. Asta ar fi însemnat că fata de pe bicicletă era chiar ea. Şi că fotografia fusese făcută în acea duminică de coşmar sau într-una din cele două duminici dinainte. Nu avea cum să ştie cu siguranţă. Pe de altă parte, nici nu îşi dorea să ştie, fiindcă asta ar fi însemnat că Bobbie Crocker era cumva asociat cu întâmplarea de atunci — o idee asupra căreia nu voia să stăruie.

Îi venea mai uşor să se gândească la tragedia unui om înzestrat cu un talent artistic rar, aşa cum dovedeau pozele, care ajunsese un om al străzii. Dar nici la ideea aceasta nu dorea să se oprească prea îndelung. E drept, răsfoise câteva volume groase despre istoria în imagini a rock-and-rollului de pe la mijlocul secolului al douăzecilea, dar cam la atât se rezumaseră investigaţiile cu privire la identitatea lui Bobbie, mai ales că numele lui nu apărea nicăieri pe lista fotografilor. Pe de altă parte, la înmormântare se înţelesese cu Serena să ia prânzul împreună în săptămâna care urma, şi chiar a doua zi îi lăsă un mesaj pe telefon lui Emily Young, asistenta socială care se ocupa de Bobbie, rugând-o să ia legătura cu ea când se întoarce din vacanţă. Emily făcuse curăţenie în apartamentul lui Bobbie din hotelul New England şi plecase imediat după aceea într-o lungă croazieră în Marea Caraibilor. De aceea nici nu fusese prezentă la ceremonia de înmormântare de la fortul Winooski.

În următoarele două zile din acea săptămână, Laurel se duse la birou, ieşi cu David şi merse la piscină în fiecare dimineaţă. Se duse şi la bowling cu Talia şi un tip cu care prietena ei se gândea să înceapă o relaţie, iar când se întoarseră acasă căutară pe web informaţii despre paintball.

Luă cutia cu fotografii acasă dar, cu excepţia fotografiei cu fata pe bicicletă, nu le studie, ci, mai degrabă, le privi oarecum distrată, în timp ce făcea altceva: se spăla pe dinţi, stătea de vorbă la telefon, urmărea ştirile la televizor. Nu se apucă să examineze fotografiile ca să vadă ce reprezentau şi nici nu duse negativele la facultate ca să le developeze. Era timp destul pentru asta. Apoi, într-o vineri, plecă acasă pentru o scurtă vacanţă. Nici Katherine, nici Talia nu întrebară de ce. Ştiau. Se împlinea încă un an de când fusese agresată şi Laurel se ferea cu străşnicie să fie în Vermont în ziua aceea. Avea intenţia să se întoarcă în Vermont marţea următoare, după ziua când se împlinea anul, şi să se ducă la lucru miercuri.

După micul dejun aruncă nişte haine şi cosmeticale în rucsac, verifică încă o dată dacă aragazul e închis şi se pregăti să plece spre

sud cu maşina, o Hondă obosită de care ea însă era foarte mulţumită. Nu era hotărâtă să o caute pe Pamela Buchanan Marshfield cât stătea acasă, dar, pentru orice eventualitate, luă de pe internet numerele de telefon ale familiei Dayton şi ale doamnei Winston, apoi puse în geantă un plic de hârtie groasă cu instantaneele lui Bobbie.

Îi FUSESE NESPERAT DE UŞOR să o găsească pe Pamela Marshfield. Nici măcar nu trebui să aducă vorba despre ea, căci Rebecca Winston deschise chiar ea discuţia.

Laurel stătea în bucătărie, în casa unde copilărise, cu telefonul la ureche, şi se uita cum ceaţa înghiţea pinii de la marginea pajiştii (pajiştea era despărţită de ocean de o fâşie de pădure, proprietatea statului), apoi leagănul de lemn şi casa de jucărie (o cabană care se afla în curtea din spate aproape de când era ea pe lume). Văzu o gaiţă albastră cum se aşază pe acoperişul căsuţei şi priveşte cu atenţie ceva ascuns în iarbă. Era sâmbătă, puţin înainte de prânz, şi ea de-abia se trezise. Dormise aproape douăsprezece ore.

Rebecca Winston îi povestise deja cum, în urmă cu cinci ani, făcuse un tur prin munţi, pe întortocheatele drumuri forestiere, ca să admire coroanele copacilor devenite arămii şi roşii odată cu sosirea toamnei. Părea dezgustător, dar Laurel nu zise nimic. Apoi, Rebecca îi mărturisi că îi e teamă de vremea — nu prea îndepărtată — când nu va mai putea să locuiască singură, şi discuţia ajunse în modul cel mai firesc la fiica lui Tom şi Daisy Buchanan.

— Ştiu că prin apropiere sunt câteva reşedinţe frumoase pentru bătrâni, dar mie îmi place casa mea. Chiar acum, când vorbim, mă uit pe fereastră la ocean. E o privelişte minunat de frumoasă. Mă linişteşte. Mai ales acum, când e ceaţă. Îmi pot permite destule, bineînţeles. Dar nu aş avea cum să aduc atâtea ajutoare câte poate avea cineva ca Pamela Marshfield. Ştiai că are nişte infirmiere care locuiesc la ea? Două!

— Unde locuieşte acum, doamnă Winston? întrebă Laurel. Ştiţi?

— Trebuie să-mi spui Becky.

— N-aş putea, răspunse Laurel.

Doamna Winston avea de trei sau patru ori vârsta ei.

— Dacă te rog eu...

— Am să încerc.

— Hai să te aud. Fă-mi o plăcere.

— Doamnă...

— Hai, hai!

— Bine, făcu Laurel şi înghiţi în sec. Becky.

— A fost chiar atât de greu?

— Nu, sigur că nu.

— Mulţumesc.

— Ştii unde locuieşte doamna Marshfield în prezent?

— Să ai grijă ca *ei* să-i spui doamna Marshfield.

— Desigur.

— Locuieşte în East Hampton. Am auzit că are o locuinţă care te lasă cu gura căscată.

— E mai grozavă decât vechiul conac, cel de lângă tine?

— Nu e chiar atât de mare. Dar la ce îţi mai trebuie ditamai casa atunci când soţul ţi-a murit şi nu ai copii? Ei, sigur, nu e o casă mică. Mi s-a spus că privelişte a oceanului îţi taie respiraţia. Eu văd golfuleţul ăsta, plin de bărci, înconjurat de case. Pe vremuri, stăteam şi mă uitam la voi când ieşeaţi cu bărcile, cum vă răsturnaţi cu caiacele... Pamela are o bună bucată din ţărmul Atlanticului şi plaja ei privată. Mi s-a spus că, atunci când e cald, e dusă pe terasă şi aşezată în şezlong. Stă şi priveşte valurile.

— E chiar atât de neputincioasă?

— Nu, e chiar atât de bogată.

— S-ar supăra dacă o sun?

— Cred că ar prefera să îi scrii. E din generaţia care încă mai scrie scrisori. Ea însăşi are faima unei excentrice. În anumite cercuri e bine cunoscută pentru scrisorile ei lungi, protocolare, împănate cu părerile

ei despre ceilalţi şi felurite istorioare. După ce a plecat de aici, am corespondat o vreme.

— Mai ai scrisorile?

— Nu prea cred. E mult de atunci.

— Nu stau aici decât două zile, aşa că am să risc un telefon, zise Laurel.

Rebecca îi dădu numărul de telefon al Pamelei Marshfield deşi, fiindcă nu era trecut în cartea de telefon, Laurel trebui să îi promită că nu îl va da nimănui. De îndată ce termină conversaţia cu Rebecca, sună la conacul Marshfield din East Hampton.

LAUREL NU ÎNŢELESESE NICIODATĂ ce văzuse Tom Buchanan la Myrtle Wilson, femeia cu care avusese o ridicolă relaţie amoroasă în 1922, femeia pe care Daisy o călcase conducând maşina iubitului ei. Poate că Tom nu era un amant afectuos (de fapt, se pare că era un bărbat violent, care odată îi spărsese lui Myrtle nasul), dar era chipeş şi bogat pe deasupra. Laurel ştia casa. Ştia chiar şi unde îşi ţinea Tom caii pentru polo pe iarbă. Dar Myrtle Wilson? Laurel nu întâlnise pe nimeni care să o fi cunoscut. Era însă limpede că femeia nu era nici prea isteaţă, nici prea bună la inimă, ci o pisăloagă de prost gust care îşi dădea aere de doamnă. Nici măcar nu era o femeie atrăgătoare. Fără îndoială, nu merita să moară aşa. Nimeni nu merită să moară aşa. Chiar şi Laurel fusese cât pe ce să fie zdrobită de o maşină în timp ce era încleştată de bicicletă. Agresorii crezuseră că a murit, la fel cum murise Myrtle, şi se grăbiseră să fugă de la locul faptei. Dar Laurel nu îşi putea închipui că ar exista vreo asemănare între ea şi Myrtle. Pur şi simplu nu putea înţelege cum de un bărbat ca Tom fusese atras de o femeie ca ea. Întotdeauna se gândise că următoarea amantă fusese o persoană mai previzibilă, croită pe acelaşi calapod cu el.

În după-amiaza aceea de duminică, ştiind că a doua zi avea să o întâlnească pe fiica lui Tom şi Daisy, aproape că nu se putu gândi decât la ei. Sâmbătă dimineaţa, o femeie, poate o infirmieră sau o

asistentă personală, răspunsese la telefon, îi spusese să aştepte şi îi transmisese mesajul doamnei Marshfield. Laurel îşi ceruse scuze că telefonase în loc să scrie. Explicase cine este şi îi spusese femeii că are nişte fotografii ale fostului conac Buchanan şi ale unei fetiţe care, credea ea, era doamna Marshfield. Adăugase că dorea foarte mult să le arate doamnei Marshfield şi să i se prezinte. Nu scoase nici o vorbă despre băiatul dintr-una din poze sau despre Bobbie Crocker. Aşteptase o vreme, apoi femeia revenise şi îi spusese că doamna Marshfield va fi încântată să o primească luni la ora unsprezece.

Îşi petrecu aproape toată duminica acasă la vărul ei, în camera de joacă. Martin era în faza *Strada 42*[1], prin urmare o bună parte a după-amiezii dansară step. Mama lui îi cumpărase un joben şi un baston de la un magazin de vechituri şi, astfel costumat şi acompaniat de Laurel, cântă „Tânăr şi sănătos" de vreo şase ori. Martin era cu un cap mai scund decât Laurel, pe de o parte din cauza sindromului Down, dar şi fiindcă Laurel avea peste un metru optzeci în înălţime. Era foarte lat în umeri şi părea făcut pentru a purta costume. Adevărul e că arăta nemaipomenit îmbrăcat în sacou şi dansa cu o uitare de sine carismatică. Văzând cum se lasă strâns în braţe de femei, Laurel era convinsă că Martin îşi dădea cumva seama că ar putea deveni un mare cuceritor, numai că fetele acelea — ca şi băieţii, de altfel — strângeau în braţe pe toată lumea. Ori de câte ori fusese cronometror voluntar la Jocurile Olimpice Speciale, o mulţime de sportivi pierduseră secunde preţioase ca să o strângă în braţe şi să îi mărturisească ce bine se simţeau sau cât de mult ţineau la ea.

— Dansezi dumnezeieşte, îi spuse Martin, galant. Apoi, poate fiindcă spusese ceva cu implicaţii emoţionale şi se simţea stânjenit, adăugă repede: Eşti caraghioasă — o afirmaţie fără legătură logică, pe care o folosea ca să umple pauzele jenante din conversaţie.

---

[1] *42nd Street*, musical (1980) bazat pe cartea lui Bradford Ropes şi pe adaptarea ei în filmul din 1933.

Seara se uitară la *Albă-ca-Zăpada* (a treia oară împreună, pe cât îşi amintea Laurel), sărind peste scenele cu mărul, cu vrăjitoarea şi cu tunetul, care îl înspăimântau pe Martin.

Pentru Laurel, era modul perfect de a-şi petrece după-amiaza şi prima parte a serii. Anul după ce absolvise facultatea fusese bisect, aşa că aniversarea atacului asupra ei nu avea de fapt să fie decât a doua zi. Se petrecuse însă într-o duminică, şi de aceea în acest an mai ales era foarte bucuroasă că nu se află în Vermont. Îi plăceau munţii Green, dar, odată cu apusul soarelui, începu să respire sacadat şi să se simtă cuprinsă de nelinişte. Era o uşurare să se ştie la distanţă de şase ore mai spre sud, într-o lume unde putea dansa step cu veselul ei văr, cu gândul la nişte poze vechi de optzeci sau optzeci şi cinci de ani în care apărea un contrabandist erou de roman şi un misterios băieţel.

PACIENTUL 29873

... vorbeşte rapid şi cu patimă, dar poate fi uşor întrerupt — nu vorbeşte la modul impulsiv. (Notă: Pacientul vorbeşte/socializează foarte puţin în afara întrevederilor.) Starea dedusă este iritabilă la nivel moderat, afectul integru, procesul de gândire coerent.

Conţinutul gândirii: neagă ideea de a-şi face rău sieşi sau altora. Încă preocupat de convingeri neobişnuite, rar doreşte să discute despre altceva. Neagă faptul că ar auzi voci, cu toate că a fost văzut uneori vorbind singur în curte (insistă că „revede" materialul)

Convingerile încă mai cauzează deficienţe funcţionale; interacţionează puţin cu ceilalţi, fie în spital, fie cu prietenii de afară, evident din teama că discutarea acestor convingeri ar duce la dezacorduri şi astfel s-ar simţi neavenit. Mai mult, nu pare dornic să se concentreze pe probleme practice cum ar fi felul în care va fi tratat de ceilalţi sau momentul ieşirii din spital.

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL ŞAPTE

O FETIŢĂ DE UNSPREZECE ANI stătea ghemuită în livadă, ţinând în mână un măr pe care tocmai îl culesese de pe o ramură mai joasă. Muşcă din fruct şi fu surprinsă de cât de acidulat şi zemos era. Purta o jachetă elegantă de culoarea jadului iar în păr avea o bentiţă asortată. Părul îi mirosea încă a curat şi a dulce de la şamponul de căpşuni.

Surioara ei, în vârstă de şase ani, încerca să ajungă la ea dându-se de-a rostogolul, numai că terenul era destul de plat în acel loc. Pe deasupra, pământul era literalmente acoperit de mere căzute din pom. Prin urmare, fetiţa era nevoită să se împingă cu coatele şi picioarele şi înainta mai degrabă târâş decât de-a dura.

— Eşti furăcioasă, Marissa, zise ea, ridicându-se şi arătând spre mărul din care muşcase sora ei.

Pe cerul din spate se fugăreau norii, ca nişte aripi albe pe fundalul albastru curat. Marissei îi aminteau de jaluzelele veneţiene din baia de acasă.

— De ce?

— Fiindcă mănânci un măr pentru care tata nu a plătit.

Marissa oftă şi mai luă o înghiţitură. De data asta mestecă mişcând exagerat falca şi bărbia, de parcă era o presă mecanică. Văzu că soră-sa

era murdară la gură de zahăr ars de la mărul pe care îl mâncase la intrarea în livadă — cel pentru care tatăl plătise. Pieptul pulovărului alb era pătat de sus până jos de zeama merelor putrezite prin care se rostogolise. Arăta întocmai ca un copil din reclamele TV pentru detergenţi.

— Ar trebui să te spun, adăugă fetiţa.

— Câte n-ar trebui să faci tu, răspunse Marissa după ce înghiţi — din nou cu un gest teatral.

Se împlineau deja trei ani de când juca în teatre de amatori alături de adulţi — bancheri, profesori sau coafeze în viaţa de zi cu zi. Trăgea nădejde că într-o bună zi va avea ocazia să facă mai mult decât atât: visa chiar la Broadway.

— Mai bine nu te-ai mai tăvăli pe jos ca puştii ăia nătăfleţi de la grădiniţă, continuă ea. Sau mai bine te-ai spăla şi tu pe faţă măcar o dată la două luni.

Sora cea mică, o fetiţă grăsuţă pe nume Cindy, nu păru să pună la inimă dojana. Ridică din umeri, apoi se şterse pe faţă cu mâneca bluzei, dar zahărul se întărise. O mânecă uscată nu era de ajuns ca să se cureţe.

Atunci când tatăl lor le propusese să meargă la livadă după-amiaza, Marissa sperase că noua lui prietenă — adică, mai noua lui prietenă — va merge şi ea. Se numea Laurel şi mama lor nu o luase în serios din cauză că era atât de tânără. Dar Marissei îi plăcea Laurel şi fusese dezamăgită atunci când tatăl le spusese că nu vor fi decât ei trei şi că nu o va lua pe Laurel de acasă în drum spre livadă.

— Tot mai ai zahăr pe faţă, zise după câteva clipe.

Cindy încercă încă o dată să se şteargă; de data asta îşi umezi degetele cu limba şi frecă zahărul întărit în jurul buzelor care o făcea să semene cu un clovn.

— S-a dus? o întrebă pe sora ei.

— Da, e mult mai bine, minţi Marissa.

Nu avea nici un rost să îi spună lui Cindy că e murdară până la urechi. Pe de altă parte, ea însăşi nu se simţea în apele ei. Până acum,

weekendul petrecut în trei îi fusese pe plac. Cu o zi înainte, după ce fuseseră la un vecin al mamei care scosese la vânzare fel de fel de lucruri pe pajiştea din faţa casei, merseseră la un film care, spre surpriza lor, nu fusese chiar pentru copii şi care le plăcuse la nebunie, apoi seara ieşiseră în oraş la o pizza (Cindy reuşind, după cum era de aşteptat, să-şi mânjească manşeta pulovărului cu sos, în genul de pată care o făcea pe mama să dea ochii peste cap de enervare şi să spună ceva usturător la adresa tatei.) În dimineaţa acestei zile, tatăl lor le pregătise vafe la micul dejun. Nu îşi făcuse încă temele şi gândul acesta o sâcâia uşor. Se gândea însă că, de cum ajung acasă, se va apuca de tema la matematică, iar de citit va citi cât va sta în cadă.

Se întrebă dacă starea ei proastă din acel moment avea legătură cu faptul că mama lor intenţiona să se mărite cu Eric Tourneau în noiembrie. Îi auzise pe părinţi ciorovăindu-se la telefon dimineaţa, fiindcă nu ştiau unde aveau să stea ea şi sora ei în zilele de dinainte şi de după ceremonie. (Din păcate, ea ştia cu precizie unde trebuia să fie în ziua cea mare.)

— Ai de gând să îl mănânci pe tot? întrebă Cindy.

În depărtare, la vreo şaptezeci şi cinci de metri, tatăl lor stătea ridicat pe vârfuri, cu mâna întinsă spre ramura încărcată de mere a unui pom deosebit de înalt şi subţire. După ce culese două mere şi le dădu drumul în coşul de nuiele de la picioare, aruncă iarăşi o privire spre ele. Marissa nu prea ştia cum de ajunsese atât de departe. Culesese mere din alt copac decât tatăl ei, apoi trecuse pe lângă unii care aveau ramuri prea înalte pentru ea. Nu avea habar cum de se depărtase atât.

— Ia spune tu, i se adresă lui Cindy. Ce-ar fi mai rău? Să mănânc tot mărul, adică să fur un fruct întreg? Sau să-l arunc, adică să fac risipă de mâncare?

Fetiţa nu se gândi la răspuns mai mult de o clipă. Apoi zâmbi şi făcu o tumbă prin iarba murdară, storcind un măr cu spatele şi mânjindu-şi jacheta de zeamă.

„Puştoaica asta", îşi zise Marissa, „n-o să se îndrepte niciodată. E fără leac."

Ştia că, uneori, Cindy îi părea drăgălaşă logodnicului mamei, dar probabil din cauză că, neavând copii, Eric era pe dinafară. Habar nu avea ce să aştepte din partea unui copil de şase ani. În plus, nici nu avea de ales: era obligat să o placă pe Cindy fiindcă urma să se însoare cu mama ei.

Marissei i se strângea inima când se gândea că, la un moment dat, mama ei va avea şi alţi copii, cu el. Asta era un motiv să nu-l placă pe Eric — şi să fie furioasă pe mama ei. Şi să o placă şi mai mult pe Laurel. Tatăl lor le spusese că ea şi Cindy erau pe primul loc pentru el şi că deocamdată nu avea de gând să aibă o relaţie cu o femeie care îşi doreşte copii. Marissa o îndrăgea şi mai tare din această cauză.

— Ce zici, ne mai cumpără tata un măr tras în zahăr când plecăm? întrebă Cindy, după ce făcu o roată prin aer şi ateriză cu ochii larg deschişi, încântată de isprava ei.

— Eu n-am mâncat nici unul.

— Păi da, ai vrut de la început să furi unul din livadă.

Fu ultima picătură pentru Marissa — o remarcă meschină, prostească, fără nici o logică, cum numai un copil ca soră-sa putea face. Trebuia să o potolească, sau să o trimită la plimbare.

— Aşa e, încuviinţă Marissa, având grijă să nu strângă din ochi din cauză că era furioasă, căci ar fi distrus efectul dramatic.

Se uită într-o parte şi în alta cu atenţie prefăcută. Chiar era uimită că norii de deasupra ţineau cu ea şi tocmai atunci se adunaseră, acoperind soarele. Livada se întuneca văzând cu ochii.

— Ce e? întrebă sora ei. Ce e?

— Şşş, nu mişca.

— Spune-mi!

— Îţi spun, dar nu te mişca. Doar o secundă. Bine? Trebuie să aud ceva. E foarte important, adăugă în şoaptă, cu o voce tremurată care, spera ea, suna rugătoare dar şi... înspăimântată, foarte înspăimântată.

Micul ei tertip avu efectul scontat. Soră-sa încremeni. Apoi întrebă cu voce abia auzită, aproape disperată:

— Ce e?

— Am auzit ceva. Apoi... apoi mărul din spatele tău... s-a mişcat.

— Bate vântul.

— Nu, nu din cauza vântului. Copacul şi-a întins crengile spre tine.

Cindy tăcu. Stătea în cumpănă, dacă să o creadă sau pe Marissa.

— Ba nu s-a mişcat, zise în cele din urmă, dar cu o voce atât de gâtuită că vorbele abia se auziră.

Marissa ştia că sora ei încă mai crede în zâne, căpcăuni şi un pitic ciudat, pus pe farse, despre care citise într-o carte cu poze, numit Tomte. Era de mirare că nu credea şi despre micuţii extratereştri din *Teletubbies* că există în realitate, deşi nu era imposibil. Marissa ştia că Cindy e îngrozită de morocănoşii copaci vorbitori din *Vrăjitorul din Oz*, mai îngrozită decât de maimuţele zburătoare. Cu vreo două zile înainte urmăriseră filmul pe DVD, iar în clipa când copacii începuseră să arunce cu mere în Dorothy şi tovarăşii ei, Cindy — aşa cum făcuse şi în alte dăţi — îşi băgase capul sub pernele de pe canapea până se sfârşise episodul.

— Ba s-a mişcat, zise Marissa cu voce suavă. Nu te-aş minţi când e vorba de ceva atât de important.

— E o invenţie de-a ta. Copacii nu pot să se mişte.

— Ba sigur că pot. Atunci cum ar fi filmat scena din *Oz*? Au mers la copaci şi i-au întrebat şi copacii au zis...

— Nu e adevărat!

— Laurel are poze cu ei!

Nici Marissa nu ştia cum de îi venise să spună o minciună atât de sfruntată, dar amândouă ştiau că prietena tatei e fotograf, aşa că fusese o reacţie instinctivă.

— Cu copacii vorbitori?

Marissa înclină uşor din cap.

— Cu merii. Se vede că sunt înfuriaţi.

Cindy rumegă informaţia, încercând să îşi imagineze cum arătau merii cei furioşi pe baza a ceea ce îşi amintea din film (adică mai nimic, fiindcă stătuse cu perna în cap) şi a ceea ce vedea în livadă. Rămurele încovoiate ca nişte gheare. Crengile întinse, gata să o înhaţe. Feţele supărate desenate de încreţiturile scoarţei. Când ai şase ani, nu îţi trebuie prea mult ca să te sperii de moarte de un copac. Marissa îşi dădea seama că sora ei nu era chiar convinsă că merii se mişcaseră, dar era îndeajuns de impresionată cât să o ia la fugă spre locul unde se afla tata — măcar să o pârască pe soră-sa şi să o bage în bucluc. Făcu explozie pe neaşteptate:

— Taa-tiii! ţipă ea disperată şi îngrozită.

Se întoarse pe călcâie şi o luă la fugă cât o ţineau picioruşele grăsuţe. Arăta ea însăşi ca un pitic din *Vrăjitorul din Oz*.

Marissa ştia că tatăl ei o va certa fiindcă o înspăimântase pe Cindy, dar nu foarte aspru. La urma urmei, era de datoria ei, ca soră mai mare, să îşi chinuie sora. Se gândi ce-ar fi dacă prietena tatei chiar ar avea poze cu meri. Greu de crezut, dar cine ştie? La viitoarea întâlnire, va trebui să o întrebe pe Laurel ce fel de lucruri fotografia. Poate că ar putea să îi facă şi ei o fotografie. Un portret cu adevărat profesionist. De câte ori se ducea la o audiţie se necăjea că nu are un astfel de portret. Teatrul din Burlington pregătea câteva piese în care erau roluri pentru fetiţe şi voia să fie pregătită.

Bineînţeles, Laurel avea un secret, ceva important. Marissa nu avea idee ce, dar, pe cât îşi dădea ea seama, nu era ceva plăcut. Probabil că într-o zi avea să afle, mai ales dacă, aşa cum spera Marissa, Laurel continua să se vadă cu tatăl ei. Laurel era mai degrabă o soră mai mare care nu te privea niciodată de sus decât iubita tatălui ei. În două rânduri merseseră să cumpere îmbrăcăminte, doar ele două, şi se distraseră nemaipomenit. Laurel avea şi un văr care juca în comedii muzicale; de aceea ştia cuvintele unor cântece din spectacolele în care jucase Marissa.

Mai muşcă o dată din măr şi aruncă cotorul spre unul din stâlpii gardului de metal, dar rată cu mult ţinta. Se ridică şi o luă în sus, spre locul unde erau tatăl şi sora ei. Chiar atunci îşi dădu seama că în faţa ei se ridica un copac bătrân şi răsucit. Pe trunchi, ceva mai sus de capul ei, două noduri arătau ca nişte ochi plângăcioşi. Sprâncenele erau ridicate în sus, iar prin crăpăturile scoarţei curgeau lacrimi. Nici nu ştiu cum o rupse la fugă după Cindy. Era hotărâtă ca, atunci când îi ajunge din urmă, să îi dea o pălmuţă surorii ei, ca şi cum ar fi jucat leapşa, şi de aceea o luase la fugă.

CAPITOLUL OPT

DUMINICĂ SEARA, LAUREL SE DUSE în camera care fusese biroul tatălui ei şi se aşeză în faţa computerului cumpărat cu ajutorul ei de maică-sa cam cu nouă luni în urmă, când venise acasă de Crăciun. Se amuză navigând pe site-ul revistei *Life* — de fapt, petrecu vreo trei sferturi de oră privind coperţi vechi — dar nu dădu de nici o urmă a bătrânului fotograf care murise în Vermont. Bineînţeles, asta nu însemna nimic: pe site nu găseai decât coperţile revistelor şi o selecţie nesemnificativă de imagini clasice. După aceea, îşi extinse cercetările şi căută timp de două ore fel de fel de nume. Găsi o mulţime de Robert Buchanan, între care un poet englez din secolul al nouăsprezecelea şi un actor american din secolul al douăzecilea. Alţi Robert Buchanan erau radiologi, agenţi imobiliari, profesori la colegii mai mult sau mai puţin faimoase. Găsi şi un Bobbie Buchanan care era scriitor, pe cât se părea, încă în viaţă, undeva în Australia. Mai erau şi vreo jumătate de duzină de studenţi cu acest nume, care aveau propriile lor pagini pe web, unele impresionante, altele lubrice sau chiar agresive.

Apoi căută persoane numite Crocker — Robert sau Bobbie. Erau treisprezece Bobbie şi toţi păreau a fi sportivi de liceu sau bodigarzi (doi, de fapt, unul în New Mexico şi altul în West Virginia). Pe de altă parte, când încercă Robert Crocker, găsi aproape cincisprezece mii de

persoane, printre care campioni la tir, luptători, tot felul de experţi sau profesionişti, între care un platonician de la Cambridge şi un biolog cu vaste cunoştinţe despre o insectă numită viermele-alb. Trecu repede peste pagini, dar îşi dădu seama că nu avea cum să verifice toate numele.

Încercă atunci să introducă unele cuvinte-cheie: fotografie, fotograf sau revista *Life*. Până la urmă, izbuti să se limiteze la un număr acceptabil de intrări, în unele cazuri nu mai mult de unsprezece.

Exploră fiecare posibilitate, dar nu găsi nici o referire la omul despre care ea credea că ar fi copilul lui Tom şi Daisy Buchanan. Trecuse de miezul nopţii. Stătuse trei ore în faţa computerului şi nu găsise pe nimeni care să semene cu hoinarul din Vermont, nici un fotograf de vârsta fostului locatar al căminului. Bobbie Crocker al ei — că fusese sau nu Robert Buchanan — nu era de găsit în infinita lume virtuală a internetului.

CHIAR ÎNAINTE CA LAUREL SĂ PLECE la colegiu, piscina clubului din West Egg fusese dotată cu un sistem de încălzire, aşa că luni de dimineaţă, cu toate că era rece şi se simţea în aer mirosul toamnei, se duse acolo. Înotă ceva mai mult de o milă, ba chiar şi sări de vreo câteva ori de la trambulina de un metru, bucurându-se de trecerea bruscă de la răcoarea aerului la căldura liniştitoare a apei. Nu mai înotase de mult şi nici nu mai avea elasticitatea de la cincisprezece ani, dar era o plăcere să îţi iei zborul de la trambulină.

Înainte să plece, îşi luă prosopul lăsat pe iarbă lângă merii sălbatici (îşi aduse aminte de tinerele mame care îşi plimbau copilaşii pe acolo la vremea când ea era adolescentă), se înfăşură în el şi urcă scara trambulinei de trei metri. Nu voia să mai facă o ultimă săritură în apă, fiindcă nu prea se pricepea la săriturile de la trambulina înaltă. Voia să ştie cum arăta conacul Buchanan privit de sus sau dacă putea vedea ceva mai mult. Nu prea era nimic de văzut. Stătu o vreme cu ochii la uşile de sticlă care dădeau spre pajişte şi la bovindouri, la viţa care

năpădise zidurile, înăbuşindu-le. Studie porticul aflat spre capătul casei şi debarcaderul care se înălţa şi acum deasupra apei. Încercă să îşi închipuie unde stătea Jay Gatsby noaptea, hipnotizat de luminile de pe celălalt mal al golfului, şi să înţeleagă ce însemnase pentru el acea lumină anume din capătul debarcaderului. Trecu multă vreme până când se urcă în sfârşit în maşină şi se întoarse ca să ia micul dejun împreună cu mama ei.

Unele soţii îmbătrânesc vizibil după moartea soţilor, dar cu Ellen Estabrook nu se întâmplase aşa: după moartea soţului ei, parcă se înviorase. Laurel nu avea nici o îndoială că îl iubise. Era convinsă că părinţii ei se iubiseră. Însă tatăl ei fusese o prezenţă copleşitoare din mai multe puncte de vedere. Când murise, avea mai bine de o sută de kilograme şi era cu un cap mai înalt decât majoritatea bărbaţilor. Era în excelentă condiţie fizică şi avea musculatura unui sportiv. Nimănui nu îi venise să creadă că murise ca urmare a unui atac de cord. Iar sedentar, nici vorbă să fi fost. Era necontenit în mişcare: fie că lucra la firma de avocatură din Long Island unde era asociat, fie că frigea pui la o colectă de fonduri organizată de rotarieni, ori — ca o persoană caritabilă ce era în adâncul sufletului — se întâlnea cu posibili donatori pentru ca să deschidă un orfelinat în Honduras.

După moartea lui, mama lui Laurel începuse să îşi vopsească părul în nuanţe roşcate şi să folosească rujuri în culori vii care, credea Laurel, fuseseră create de firmele de cosmetice pentru fete mai tinere chiar şi decât ea. Ellen se îmbrăca aproape numai în negru, dar nu fiindcă ar fi purtat doliu. Purta tricouri strâmte negre, jeanşi negri, fuste negre. Pe cât ştia Laurel, nu avusese nici o relaţie serioasă (cu toate că părea să aibă o mulţime de prieteni bărbaţi) şi Laurel nu credea că se reinventează doar fiindcă îşi pusese în cap să facă rost de un al doilea soţ. Mama ei avea numai cincizeci şi cinci de ani şi, conştient sau nu, se hotărâse să îşi schimbe viaţa. La vârsta ei era o femeie frumoasă — o frumuseţe impozantă, de statuie — şi Laurel se bucura gândindu-se că va arăta la fel peste cam treizeci de ani.

Laurel era trează de vreo trei ore atunci când luă micul dejun cu mama ei, puţin după ora 8. Îi povesti despre fotografiile lui Bobbie, cu excepţia celei cu fata pe bicicletă. Nu împărtăşise nimănui bănuielile ei cu privire la identitatea fetei. Simpla idee că se gândea la acea parte a vieţii ei ar fi îngrijorat-o profund pe Ellen Estabrook.

Mama ei îi spusese deja că nu ştia mai nimic despre Pamela Marshfield, aşa că vorbiră mai mult despre excursia în Toscana în care Ellen urma să plece în sâmbăta următoare. Era alt lucru nou, apărut după moartea soţului: pasiunea pentru călătorii. Părinţii lui Laurel fuseseră împreună în Italia o dată, dar cu multă vreme în urmă, şi îşi petrecuseră mai tot timpul în Roma. Acum, mama lui Laurel se ducea împreună cu o prietenă la o şcoală culinară de lângă Siena şi avea să stea două săptămâni acolo.

Laurel puse cana de cafea în chiuvetă şi se pregătea să urce în camera ei ca să se spele pe dinţi înainte de plecare, când mama ei o opri.

— Să ai grijă, scumpa mea, îi spuse. Ştiu că sunt unii pe aici care cred că familia Buchanan a fost blestemată şi a avut o soartă tristă. Până şi mătuşa ta crede la fel. Eu nu. Eu cred că au fost nişte persoane îngrozitoare.

Laurel o privi cu atenţie. Mama ei purta un tricou negru de bumbac, cu un volănaş delicat pe marginea gulerului. Se vedea bine că dăduse o grămadă de bani pe el la Bergdorf's. O clipă chiar fu tentată să facă o glumă despre o bătrână de optzeci şi ceva de ani care ar ataca-o, dar se abţinu. Nici una dintre ele nu mai putea rosti cuvântul „atac" altfel decât referindu-se la război. De fapt, vorbeau foarte rar, nici măcar o dată pe an, despre perioada de după agresiune, când Laurel stătuse acasă. Mama ei voia să o ştie în siguranţă şi îşi făcea griji din cauza rănilor cu care rămăsese după ce văzuse moartea cu ochii, iar Laurel ştia că, dacă ar deschide discuţia, nu ar face decât să înrăutăţească lucrurile.

— Da, cred că tatăl Pamelei chiar a fost, spuse ea în schimb.

— Nici mama ei n-a fost mai prejos. Nu uita că Daisy, mama ei, a fost cea care a ucis-o pe biata femeie. A trecut cu maşina peste ea şi a lăsat-o să moară acolo. Tatăl tău spunea mereu că, dacă sora lui Myrtle Wilson ar fi avut un pic de şcoală — sau ar fi fost mai înfiptă — ar fi dat-o în judecată pe Daisy pentru omor din culpă.

— Ei, cred că peste mine n-o să dea cu maşina. De fapt, îmi închipui că nici nu mai conduce.

În aceeaşi clipă, îi păru rău pentru uşurinţa cu care vorbise. Mama ei sorbi de mai multe ori din cafea. Laurel era sigură că revedea, cu ochii minţii, scena în care fiica ei zăcea pe pământ, agăţată de bicicletă, şi cei doi agresori dădeau în marşarier ca să o calce înainte de a fugi de la locul faptei.

— Învârte banii cu lopata, spuse mama ei după ce îşi reveni, câteva clipe mai târziu. Dar nu a dat niciodată nici măcar un bănuţ pentru proiectele la care lucra tatăl tău. Nici chiar pentru orfelinat. Tata s-a dus acasă la ea într-o după-amiază pentru apel. Aşa numesc ei colectarea de fonduri: *apel*. A acceptat să îl primească, pe el şi pe încă cineva de la Clubul Rotary, mi se pare că era Chuck Haller. Dar când au venit. i-a tratat cu răceală. Nu s-a arătat nicidecum interesată. Tatăl tău nu înţelegea de ce şi-a mai pierdut timpul ca să îi primească.

— Când a murit domnul Marshfield?

— Nu la multă vreme după ce au vândut casa. Acum douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase de ani, cred.

— Oare de ce nu au avut copii?

— A, e o întrebare la care nu am cum să răspund. Poate că nu au putut. Sau poate că nu au vrut. Sau — continuă ea pe un ton melodramatic, ridicând din sprâncene — poate că s-au gândit că nu e bine să ducă mai departe sămânţa diavolului.

Laurel o privi zâmbind pe mama ei care, cu un gest de fetiţă, îşi potrivi cercelul cu degetul mare şi arătătorul, după care se aplecă şi o sărută pe obraz, spunând cu glas alintat:

— Mmm, clor. Îmi place când îţi miroase părul a clor. Îmi aduce aminte că eşti încă fetiţa mea.

— Se simte chiar atât de tare?

— Numai de aproape. Şi nu cred că Pamela se apropie vreodată prea mult de cineva.

Laurel urma să plece înapoi în Vermont a doua zi şi nu ştia dacă mama plănuia ceva special pentru cină. Sora ei, Carol, era invitată în seara aceea. Întrebă dacă să cumpere ceva când se întoarce.

— Nu, nu. Să ai grijă cum conduci. Şi fii atentă la femeia aia, vorbesc serios.

— Chiar îţi faci griji pentru mine, nu-i aşa?

— Un pic, da. Nu-mi plac oamenii ăia. Şi, ca să fiu cinstită, nu-mi place că fotograful ăla te interesează aşa de mult. Da, şi asta mă îngrijorează. Ştiu...

— Ce ştii?

— Ştiu că pui suflet în ceea ce faci. Ştiu că îţi pasă de cei care vin la cămin.

— Nu-ţi face griji, mamă. Îmi plăcea Bobbie şi am fost impresionată de fotografiile rămase de la el. Aş vrea să înţeleg cum de a ajuns la un cămin pentru oamenii străzii. E o simplă curiozitate.

Laurel simţi cum degetele mamei se împletesc cu ale ei şi mâinile ei fine, elegante, îi strâng mâinile. Mama ei îi zâmbi drăgăstos, dar pe faţa ei se citea supărarea. Laurel chiar nu îşi dădea seama dacă era mai îngrijorată pentru că fragila ei fetiţă se angaja într-un proiect care avea să îi aducă necazuri, sau pentru că instinctele ei materne erau alertate de ceea ce ştia despre Pamela Buchanan Marshfield.

CARE AU FOST PRIMELE IMPRESII ale lui Laurel? Doamna Winston se înşelase cu desăvârşire. Pamela Marshfield nici nu avea nevoie, nici nu voia să fie transportată. Adevărat, era bătrână, dar nici pe departe neputincioasă. La fel ca frate-său, se ţinea uimitor de bine pentru vârsta ei. Orice ai zice despre alde Buchanan, se gândi Laurel când dădu cu

ochii de Pamela, nu poţi nega că au un fond genetic sănătos. Bătrâna avea optzeci şi şase de ani, dar intimida cu stăpânirea şi siguranţa de sine. Pe deasupra, avea un fel stânjenitor de a vorbi ironic. Cât dură întrevederea, fu foarte atentă la ce spune şi face, fiindcă îşi dădea seama că Pamela nu lăsa nici ea garda jos.

— Mă mir eu singură cum de mi-a luat atâta vreme să plec din North Shore, spuse ea la puţină vreme după ce Laurel ajunsese în East Hampton.

Era îmbrăcată cu o bluză albă, fără mâneci, de sub care se vedeau claviculele ascuţite ca marginile unei cochilii, şi o fustă înflorată, atât de lungă că aproape atingea plăcile de teracotă cu care era pavată terasa unde luau ceaiul. Între terasă şi plajă se întindea o pajişte de vreo două sute de metri, tunsă perfect până la ultimul fir. Marea era liniştită, valurile abia încreţeau suprafaţa apei, parcă cineva vărsase pe trotuar o găleată cu apă şi săpun.

— Nu m-am mai întors niciodată acolo.

Era slabă, aşa cum sunt mai toate bătrânele bogate: la tâmple, pielea îi era întinsă, trasă înapoi, în schimb pe braţe şi pe gât îi atârna ca nişte falduri. Avea părul alb amestecat cu sur, ca cenuşa rămasă în cămin după ce s-a stins focul, şi îl purta tuns scurt, bărbăteşte. Pe braţe şi pe dosul palmelor, Laurel văzu pete albe, acolo unde fuseseră negi, pete şi excrescenţe precanceroase.

— Am petrecut o copilărie fericită acolo, zise Laurel. Nu cred că mă voi stabili în West Egg...

— Nimeni nu se stabileşte în West Egg, zise bătrâna, izgonind ideea cu o fluturare de mână. Însuşi cuvântul „stabilire" înseamnă pionierat şi dorinţa de a prinde rădăcini. Aici nimeni nu are rădăcini. Oamenii trec... în drum spre ceva mai înalt. Întotdeauna a fost aşa.

Laurel înţelese aluzia. West Egg nu fusese niciodată la fel de rafinat ca East Egg. Fusese dintotdeauna locul îmbogăţiţilor de dată recentă şi Pamela Marshfield, întocmai ca Tom şi Daisy, îi

considera pe toţi cei care locuiau pe celălalt mal al golfului un fel de contrabandişti, ca şi Gatsby.

— Familia mea s-a simţit întotdeauna bine acolo, spuse Laurel cu o voce pe care şi-o dorea liniştită şi sigură.

— Îmi pare bine. Mi s-a spus că practici înotul.

— Da, ca să mă menţin în formă.

— Mi se pare că i-ai spus Juliei — secretara mea, fata cu care ai vorbit sâmbătă — că mergeai să înoţi la clubul aflat faţă în faţă cu vechea noastră casă, pe celălalt mal al golfului.

Laurel se abţinu cu greu să nu zâmbească auzind-o pe gazda ei cum vorbeşte de Julia. Nu numai că vorbiseră la telefon cu două zile mai înainte, dar se şi întâlniseră atunci când aştepta să fie primită de doamna Marshfield: „fata" avea cu cel puţin cinci ani mai mult decât mama ei.

— Într-adevăr. Când eram copil, stăteam mai toată vara în piscină sau înotam în golful din spatele fostei dumneavoastră case.

— M-a mirat întotdeauna faptul că părinţii mei nu s-au mutat de acolo. Mă gândeam că... priveliştea... i-ar fi putut tulbura.

— Pe dumneavoastră vă tulbura?

— Priveliştea?

Laurel dădu din cap.

— Nu.

Departe, spre sud, linia orizontului era întreruptă de nori cumulus ca nişte uriaşe coloane dorice pe care se sprijinea cerul. Pamela îi privi tăcută o vreme, înainte de a relua discuţia.

— Am înţeles că ai nişte fotografii pe care vrei să mi le arăţi.

— Aşa este.

Din geanta pe care i-o dăruise mama de ziua ei, Laurel scoase plicul cu poze aduse din Vermont. Mai întâi, puse pe masa de sticlă dintre ele fotografia cu băiatul şi fata care stăteau lângă porticul casei unde copilărise Pamela. Încercă să îşi dea seama ce simţise femeia

văzând poza, dar expresia bătrânei nu îi trădă sentimentele. Până la urmă, Laurel o întrebă:

— Sunteţi dumneavoastră şi fratele dumneavoastră?

— Într-adevăr. Cred că aveam nouă ani, nu zici? Asta înseamnă că fratele meu — se opri o clipă, ca şi cum ar fi vrut să afle ce diferenţă de vârstă era între ei doi — avea cinci.

— Vă aduceţi aminte când a fost făcută poza? Ce aveaţi să faceţi în ziua aceea?

— Oh, putea fi făcută oricând. E clar că ne duceam într-un loc interesant, dar noi eram întotdeauna în drum spre un loc interesant.

— Îmi închipui că aţi avut o copilărie minunată, spuse Laurel, cu toate că nici ea nu credea; încerca doar să facă o remarcă politicoasă ca să umple tăcerea care se lăsa ori de câte ori una din ele termina de vorbit.

— Nu cred să fie cineva care să nu ştie că părinţii mei au avut o căsătorie nefericită. De aceea îşi ocupau timpul cu tot felul de lucruri. Cu *toţii* făceam aşa. Mergeam în tot felul de locuri, nu ne opream niciodată. Era modul în care părinţii mei făceau faţă rupturii ireparabile dintre ei. Fratele meu şi cu mine am înţeles de la o vârstă fragedă cum stăteau lucrurile. Prin urmare, pot spune că am avut o copilărie privilegiată, dar nu aş numi-o minunată.

— Înţeleg, vă rog să mă iertaţi.

— Mai ai şi alte poze?

Ca şi cum i-ar fi ghicit femeii în cărţi de tarot, Laurel întinse pe masă şi celelalte fotografii ale casei. Adusese şi fotografiile cu Gatsby şi cele făcute la petrecerile date de el — cu casa şi piscina lui — dar în ultimul moment se hotărî să le lase în plic. Vederea lor ar fi iritat-o pe doamna Marshfield.

— Îmi plăcea foarte mult camera asta, zise bătrâna, arătând spre două ferestre încadrate de coloane subţiri, aflate la etajul casei. Era o cameră de jocuri. Aveam acolo o masă la care mama juca uneori bridge cu prietenele ei şi cu ale mele, un fonograf într-un dulăpior din

lemn de cireş, o masă de biliard. Robert se dădea în vânt după biliard. Şi după bridge. Juca bine cărţi, chiar de când era mic.

— Robert? Nu i se spunea Bobbie? întrebă Laurel, dându-şi seama că vocea îi trăda uimirea.

— Nu. Întotdeauna i s-a spus Robert, până în ziua când a murit, răspunse Pamela, dar în vocea ei se distingea o notă falsă, ca şi cum replica fusese îndelung exersată şi nu o mai întrista deloc. De unde ai pozele?

— Le avea un bărbat care a murit săptămâna trecută în Burlington. Un bătrânel cumsecade în vârstă de optzeci şi doi de ani.

Laurel aşteptă să vadă o reacţie, o cât de mică înclinare a capului, o pauză de respiraţie, o sprânceană ridicată cu tristeţe sau uimire, dar femeia o privea ţintă şi tăcea.

— Fusese un om al străzii, continuă Laurel. Noi, adică organizaţia unde lucrez, i-am găsit un apartament modest. Aceste poze erau printre puţinele lucruri pe care le avea când a ajuns la cămin.

— Mai sunt şi altele?

— Da. Mai sunt câteva instantanee, plus nişte clişee şi negative făcute de el, ca fotograf. Aşa şi-a câştigat existenţa: a fost fotograf, ba chiar unul foarte bun.

— Ai mai adus şi alte poze cu tine?

— Nu, minţi Laurel şi o privi pe bătrâna care îşi concentră atenţia asupra pozelor, în special aceea în care apăreau ea şi fratele ei.

— Îmi închipui că le pot păstra, zise Pamela. De fapt, am foarte puţine fotografii cu noi doi.

— Nu, regret, zise Laurel. Nu puteţi.

— Nu? repetă Pamela descumpănită; se vedea că nu era obişnuită să i se spună nu. Fată dragă... Laurel... la ce îţi trebuie?

— Mai întâi că nu sunt ale mele. Bărbatul a murit fără să lase un testament şi, fiindcă a fost în grija căminului, colecţia lui de fotografii va reveni oraşului Burlington. Avocaţii primăriei vor decide ce se va face cu fotografiile, dar sunt sigură că vor păstra colecţia întreagă.

Chiar şi instantaneele, cred. Bobbie nu avea prea multe şi fotografiile sunt singurul lucru de valoare rămas de la el.

Pamela făcu ochii mari când Laurel pronunţă cuvântul „Bobbie".

— Nu mi-ai spus, cum îl chema pe omul ăsta?

— Bobbie Crocker.

— Parcă e nume de prăjitură, mormăi ea şi Laurel zâmbi politicos, cu toate că gluma nu era reuşită.

— Era o persoană. Un animal social adevărat. Chiar şi după ce l-am instalat în apartamentul lui, tot mai venea să îşi petreacă timpul la cămin. Îi ajuta pe nou-veniţi să se simtă ca acasă. Avea o voce puternică, o auzeai de departe. Şi mai avea şi mult umor.

— Eu nu văd ce valoare pot avea fotografiile unui om al străzii şi nici de ce nu poţi face pe plac unei femei în vârstă. Sunt sigură că municipalitatea nu s-ar supăra dacă mi-ai da fotografiile, mai ales că este evident că au aparţinut familiei mele.

— Sunt sigură că aveţi dreptate. Dar nu vi le pot lăsa acum. Nu sunt ale mele. Am să vorbesc cu avocatul care se ocupă de căminul nostru. Poate că le veţi primi odată ce a fost arhivată întreaga colecţie.

— E chiar atât de mare? De fapt, cât de mare este? întrebă Pamela şi Laurel îşi dădu seama că încerca să o tragă de limbă. Mai sunt poze cu fratele meu şi cu mine? Sau cu părinţii mei?

— Nu ştiu. Nu cred, dar încă nu m-am apucat să cercetez toate negativele.

— A, te ocupi de fotografie, zise bătrâna cu un zâmbet acru. Îţi plac fotografia şi înotul.

— Într-adevăr.

— Şi toate astea te interesează fiindcă locuieşti în West Egg şi crezi că aceste poze... ajută-mă să înţeleg.

Un stol de pescăruşi se lăsă pe plajă şi păsările începură să se plimbe ţanţoşe de colo-colo.

— Mă gândeam că bărbatul care a murit a fost fratele dumnea-voastră, răspunse Laurel, alegându-şi cu grijă cuvintele. Aş fi vrut să

ştiu cum de o persoană atât de... privilegiată, ca să folosesc cuvântul dumneavoastră, a ajuns om al străzii în Vermont.

— Omul de la cămin nu avea cum să fie fratele meu. Fratele meu a murit într-un accident de maşină în 1939. Avea şaisprezece ani.

— Îmi pare rău. Mătuşa mea nu ştia amănunte, dar bănuia că a murit când era încă adolescent.

— Mulţumesc, dar nu are de ce să îţi pară rău. E o viaţă de om de atunci, literalmente.

— Eraţi acolo?

— Împreună cu fratele meu? Nu, slavă Domnului. La vremea aceea eram la colegiul Smith. Robert avusese o discuţie în contradictoriu cu părinţii noştri şi plecase de acasă pe neaşteptate. Era cu un prieten, un băiat de şaptesprezece sau optsprezece ani. A explodat un cauciuc şi maşina s-a răsturnat într-un şanţ, în Dakota de Nord. Erau amândoi prea beţi ca să poată merge, cu atât mai puţin să mai şi conducă.

— A murit şi prietenul lui?

— Era un băiat pe care îl întâlnise în Grand Forks. Poate că „prieten" nu e un cuvânt potrivit, nu erau chiar atât de apropiaţi. Da. A murit şi el.

— Cum îl chema?

— N-am idee.

— Nu vă amintiţi?

— Nu.

— Dar numele oraşului?

— Din Dakota de Nord?

Laurel dădu din cap.

— Era aproape de Grand Forks. Poate că a fost chiar Grand Forks. Pe vechea autostradă 2, asta îmi aduc aminte.

— Verii dumneavoastră ar putea şti ceva despre accident... sau despre fratele dumneavoastră?

— A, da, ne jucam adesea cu verii noştri din Louisville. William şi Reginald Fay. Dar ei nu mai sunt. Poate că au povestit ceva copiilor,

dar să te apuci acum să le dai de urmă ar fi prea multă bătaie de cap: mare lucru nu ai de câştigat.

— Prin urmare, nu credeţi că acest om al străzii, Bobbie Crocker, a fost fratele dumneavoastră.

— Dar ce te face să crezi că ar fi putut fi? Doamne Dumnezeule, chiar dacă Robert n-ar fi murit, de ce să-şi piardă urma? De ce să-şi schimbe numele?

Laurel de-abia se abţinu să nu îi dea răspunsul: suferea de o boală mintală. Dintr-odată, o cuprinse teama că, dacă nu adună fotografiile chiar în acel moment, Pamela Marshfield le va lua. Trase pozele spre ea şi le puse în plic. Bătrâna nu o slăbea din ochi.

— Mai ai şi alte fotografii la tine, nu?

— Nu, răspunse ea scurt.

Ştia că, legal vorbind, nu avea dreptul să dea pozele Pamelei fiindcă nu erau ale ei. Dar oare i-ar fi păsat cuiva? Puţin probabil. Cu toate acestea, Laurel nu se îndura să se despartă de ele — nici de clişeele pe care le luase cu ea, nici de pozele lăsate acasă, în Vermont. Avea un motiv foarte serios. Simţea că Pamela minte. Bătrâna nega că Bobbie Crocker era fratele ei şi refuza să admită că bătrânul găzduit la cămin era un om ca oricare, lucru de neiertat în opinia lui Laurel. Pamela trăia într-un conac pe ţărmul oceanului, iar fratele ei murise urcând scara spre camera lui, într-un hotel odinioară dezafectat. Simţea nevoia să o pedepsească nedându-i pozele.

Şi apoi, dacă voia să dezlege misterul bărbatului care ajunsese de la conacul de pe celălalt mal al golfului unde îşi petrecuse ea copilăria la drumul de ţară şi apoi la căminul pentru persoane fără adăpost din Vermont — lucru pe care Laurel şi-l dorea acum mai mult decât oricând — atunci avea nevoie de fotografii.

Dacă se gândise la urmări? Ideea îi trecuse prin cap, dar înţelegea foarte bine că viaţa te duce în locuri în care nu aveai de gând să ajungi. Tot aşa cum nici unul din hoinarii adăpostiţi la cămin nu avusese intenţia să ajungă acolo.

— Ce mai ai în plic? întrebă Pamela.

— Păi...

— Dacă sunt fotografii ale fratelui meu, nu crezi că am dreptul să le văd?

— Nu, sunt...

— Copilă, dă-mi-le pe loc, insist, zise bătrâna, apoi se întinse peste măsuţă cu iuţeala unui şarpe şi smulse plicul din mâna lui Laurel ca şi cum aceasta ar fi fost un copilaş care abia se ţine pe picioare şi luase în mână un pahar de cristal.

Luată prin surprindere, Laurel nu se împotrivi.

— Mdaa, făcu Pamela, lungind cuvântul până ajunse un fel de propoziţie, în timp ce privea pozele; se opri la una în care apărea Jay Gatsby. N-ar fi trebuit să-ţi pun cuvântul la îndoială. Într-adevăr, nu sunt poze cu Robert.

— Nu.

— Bineînţeles că fratele meu nu a avut cum să îl cunoască pe individul acesta. Se pare că eu l-am întâlnit de vreo două ori, dar eram prea mică şi nu-mi amintesc.

— Unde l-aţi întâlnit?

Bătrâna ridică privirea spre ea, se încruntă uşor — o mimică bine exersată, după cât părea — şi alese să ignore total întrebarea.

— Oamenii nu cunosc decât punctul lui de vedere. Al lui Gatz, fiindcă, evident, acesta era numele lui adevărat. James Gatz. L-a *schimbat,* şi-a zis Gatsby. Ca să-ţi dai seama ce fel de om era. Şi, cu toate astea, erau cu toţii vrăjiţi de el. Vezi? Uită-te la oamenii de la petrecerea asta. Sau de la asta. Gatz îi hipnotiza cu banii lui.

— Şi părinţii dumneavoastră nu?

— Nu.

Înainte de a pune fotografiile la loc în plic, privi îndelung imaginea vechii piscine, cea în care Gatsby fusese ucis. Apoi sprijini plicul de marginea ceştii. Fără să se gândească, Laurel întinse mâna şi îl luă, dar răsturnă din greşeală ceaşca gazdei. Ceaşca căzu în poala femeii

dar nu se sparse şi, din fericire, era goală. Fu un moment stânjenitor şi Laurel se ridică să îşi ceară scuze.

— Îmi pare foarte rău, se bâlbâi ea. Sper din tot sufletul că nu v-am pătat fusta.

— Ai fi putut să ceri pozele, Laurel, mârâi Pamela cu condescendenţă. Fii sigură că nu aveam intenţia să le fur. Simplul fapt că am atins fotografia domnului Gatz mă face să-mi doresc să mă spăl pe mâini.

— Dar fusta dumneavoastră?

— Fusta nu a păţit nimic.

— Îmi cer scuze, repetă Laurel, conştientă că pierduse şi bruma de ascendenţă pe care o avea printr-un gest necugetat.

Pe de altă parte, era sigură că, dacă nu ar fi luat înapoi fotografiile, Pamela Marshfield nu i le-ar mai fi dat.

Bătrâna clătină din cap şi încrucişă braţele peste piept.

— Ei, spuse ea, şi mai departe ce ai de gând să faci?

Neştiind prea bine ce însemna întrebarea, Laurel îi povesti că vrea să restaureze fotografiile şi să vadă ce era pe negative. Mărturisi că ea spera ca direcţia căminului să organizeze expoziţia personală pe care omul şi fotografiile lui o meritau. Când termină, Pamela se ridică şi Laurel înţelese că întrevederea luase sfârşit — sau era pe sfârşite.

— Sper că înţelegi acum că acest fotograf nu era fratele meu, zise ea, conducând-o spre uşile de sticlă.

Traversară camera de zi. Paşii lor răsunau pe fâşia lucioasă de parchet dintre cele două covoare groase, orientale. Din tavanul boltit atârna un candelabru masiv, în stil art déco — sute de becuri, fiecare prins în delicate aripi de înger.

Laurel se gândea la vorbele bătrânei. Era convinsă că lucrurile stăteau exact pe dos.

— Unde este îngropat? întrebă, evitând un răspuns direct.

Pamela se opri brusc.

— Vrei dovezi? Vrei să vezi cadavrul, nu-i aşa? Te-ai simţi mai liniştită dacă am exhuma corpul fratelui meu şi am analiza ADN-ul unui fir de păr?

— Aş dori doar să văd mormântul... dacă se poate.

— Nu, îi tăie Pamela vorba. Nu se poate.

— Pentru că...

— Bine, du-te şi vezi mormântul. N-am cum să te opresc. E în mausoleul familiei, în Rosehill.

— Rosehill?

— Chicago, domnişoară. E un cimitir din Chicago, locul de baştină al părinţilor tatălui meu. Locul nu e departe de cripta familiei Sears şi a lui Montgomery Ward. Ce te sfătuiesc eu e să renunţi. Dă drumul osului — da, îmi dau foarte bine seama că e o glumă sinistră — şi vezi-ţi de treabă. Sunt sigură că ai lucruri mai bune de făcut în viaţă. Mi-ar părea rău să te văd irosindu-ţi viaţa pentru o obsesie primejdioasă.

— Primejdioasă?

Pamela zâmbi cu bunăvoinţă prefăcută.

— Nesănătoasă ar fi poate un cuvânt mai potrivit. Mai precis: fratele meu şi oamenii străzii de care te ocupi tu... nu mi se pare a fi o combinaţie promiţătoare.

Laurel nu se simţea ameninţată — nu încă — dar era limpede că Pamela îi dăduse un avertisment. Acum îşi dorea şi mai tare să afle adevărul. După ce se urcă în maşină, se gândi că gazda nu o întrebase cum de un om al străzii ajunsese în posesia fotografiilor ei de familie. Interesant...

CAPITOLUL NOUĂ

DUPĂ CE PLECĂ ASISTENTA SOCIALĂ, Pamela Buchanan Marshfield se duse în birou şi răsfoi întristată singurul album în care mai erau fotografii ale fratelui ei. Actualmente decedat în mod oficial. Dispăruse de atâta vreme, atât literal cât şi metaforic, încât era ea însăşi surprinsă de cât de adâncă îi era durerea.

Celelalte albume cu fotografii de-ale lui Robert fie fuseseră aruncate sau distruse de tatăl lor, fie dispăruseră. Acest ultim album era foarte vechi, aproape de o vârstă cu ea. Multe dintre fotografii nici nu mai erau lipite de paginile prăfuite, iar în multe locuri se vedeau dungi îngălbenite, acolo unde odată pozele fuseseră lipite cu scotch. Mama ei nu se îngrijise niciodată să păstreze albume de familie. De fapt, mama ei nu se gândea decât arareori la ziua de mâine. În majoritatea pozelor, Robert avea o vârstă fragedă şi arăta cam la fel ca în instantaneul adus de Laurel.

Era clar că fata avea negativele. Şi, după cum se putea deduce, avea foarte multe.

Atunci când o primise pe asistenta socială, îşi pusese o pereche de cercei care aparţinuseră mamei ei. Era sigură că îi fuseseră dăruiţi de James Gatz, fiindcă diamantele (multe la număr) erau montate în formă de margarete, iar mama ei părea să îi poarte doar atunci când tatăl lor era plecat din oraş sau îşi petrecea timpul în compania celei

mai recente din lungul şir de amante pe care le avusese. Mai mult, fiecare bijuterie a mamei ei părea să aibă o poveste. „Rubinele astea au aparţinut bunicii Delia (bunica ei, născută în familia Fay din Louisville). I le-au dat părinţii ei atunci când şi-a făcut debutul în societate, în 1885. Perlele astea mi le-a dat tatăl tău când am făcut zece ani de căsătorie. Diamantul ăsta? Mi l-a adus după ce s-a culcat cu nenorocita aia din Lancaster."

Mama ei vorbea tot mai colorat pe măsură ce înainta în vârstă şi se apucase să bea, chiar şi când era singură. Daisy băuse mult dintotdeauna, însă rezista bine la băutură. Ca şi Tom Buchanan, de altfel. Puteau fi beţi, dar nu îţi dădeai seama decât dacă deveneau violenţi.

Timp de câţiva ani, cât fusese prieten cu directorul unei agenţii publicitare, numit Bruce Barton, nu se mai atinsese de băutură. Barton reprezenta al doilea B din BBDO[1] şi era autorul unei cărticele devenite bestseller, *Omul nebănuit*. În carte, Barton îl prezenta pe Iisus drept primul mare om de afaceri din lume, tipul de persoană dârză care ar fi bine-venită în consiliile de administraţie ale celor mai mari corporaţii din acel deceniu şi care s-ar fi simţit la largul ei la petrecerile care agrementau perioada respectivă, poate chiar acele dezmăţuri dionisiace organizate de James Gatz pentru străinii de pe celălalt mal al golfului. După părerea lui Barton (îmbrăţişată şi de tatăl ei pentru o vreme), Iisus era un om între oameni, un conviv care transforma apa în vin şi un povestitor fascinant, creator de parabole luate ca model de cei care lansau sloganuri pretutindeni în lume.

Dacă se gândea bine, Pamela nici nu se mira că tatăl ei fusese atras de carte şi apoi de autorul ei, ba chiar încercase timp de câţiva ani să ducă o viaţă exemplară. Tatăl ei era adesea în căutarea a ceea ce chiar el numea, fără urmă de ironie, „o concepţie ştiinţifică", iar cartea lui Barton reprezenta un mare pas înainte faţă de celelalte titluri de care fusese atras: *Ascensiunea imperiilor colorate* de Goddard şi *Confiscarea Orientului* de Melckie. Acestea şi *Americanul pur*, un volumaş

[1] Batten, Barton, Durstine & Osborn, agenţie publicitară din New York.

de panseuri primitive, înveninate, scrise de un oarecare C.P. Evans. Pamela îşi amintea până şi cum arătau coperţile, dar şi cum se luau la harţă părinţii ei ori de câte ori mama ei făcea câte o remarcă răutăcioasă cu privire la vreuna din cărţi şi tatălui ei îi sărea ţandăra.

La drept vorbind, nu se aşteptase ca fata să facă vreun comentariu în legătură cu cerceii, dar sperase totuşi că aşa se va întâmpla. De aceea îi şi pusese la urechi. Nişte margarete mari, bătătoare la ochi. Voia să vadă cât de multe ştia asistenta socială şi se gândea că bijuteriile ar oferi un motiv de a deschide discuţia. O intrigase faptul că Laurel nu avusese intenţia să îi arate pozele cu Gatz şi oaspeţii lui de la petreceri, şi chiar se întreba acum dacă acest amănunt nu era răspunsul la întrebările ei. Din delicateţe, fata evitase să aducă vorba despre infidelitatea mamei ei.

Pe de altă parte, Pamelei îi era limpede că trebuie să pună mâna pe fotografii. Pe toate, inclusiv pe negative. Îşi consacrase o bună bucată din viaţă salvării reputaţiei părinţilor ei şi o treceau fiori când se gândea ce fel de adevăr ar putea da la iveală acele poze vechi. Poate că tatăl ei nu merita reabilitarea, dar mama ei, cu siguranţă. Mama se străduise întotdeauna să facă tot ce putea mai bine.

Robert era de cu totul altă părere, bineînţeles, şi acesta fusese unul dintre motivele pentru care fugise de acasă. Ce vedea el când o privea pe Daisy sau pe Tom sau pe ea? Era evident că vedea ceva mai mult. Ceva diferit. Îţi dădeai seama fiindcă chicotea adesea, chiar dacă nu se spusese nici o glumă. Sau chiar înainte să se spună vreo glumă. Din când în când, dar întotdeauna la momente nepotrivite, făcea ca pentru el câte o remarcă de gust îndoielnic. La o petrecere, sau la serata de debut a unei prietene de-a ei, la Plaza. Când veneau în vizită verii lor din Louisville. Îşi aduse aminte că, în câteva rânduri, pe când era adolescent, părinţii îl găsiseră stând singur într-o cameră — în bucătărie, în camera de zi sau în camera lui, cu uşa deschisă — mormăind ceva pentru el însuşi. Odată l-au descoperit ghemuit pe jos, în sufragerie, pe jumătate căzut în căminul fără foc; ţinea degetele strâns încleştate

în jurul gâtului. Altă imagine pe care nu avea să o uite niciodată, poate cea mai înspăimântătoare dintre toate: cantitatea de sânge — sângele lui — răspândită pe cuvertură după ce spărsese regii şi reginele din jocul de şah la care ţinea atât de mult şi se prăbuşise în pat. Pamela tocmai se întorsese din oraş, unde fusese împreună cu o prietenă ca să facă cumpărături pentru începutul anului şcolar, când îl auzise plângând cu sughiţuri şi urcase în camera lui să vadă ce este. Până când venise salvarea, stătuse lângă el şi îi extrăsese cioburile ascuţite de sticlă neagră şi albastră din palme. Nu a vrut să îi spună ce s-a întâmplat sau de ce, dar se pare că încercase să decapiteze piesele.

Cu toate acestea, avea îndelungi perioade când era perfect lucid şi fermecător. Era un băiat chipeş, care atrăgea privirile, şi fetele erau întotdeauna interesate de el. Dansa la fel de bine ca oricare din băieţii care locuiau în East Egg şi era adesea invitat la petreceri. Oricine se simţea bine în compania lui. Când avea cincisprezece sau şaisprezece ani — Pamela era la colegiu — aflase că are prietene. Pe una din ele, însoţită de Daisy sau de mama fetei, o ducea în Manhattan la filme, piese de teatru sau concerte. Nu arătase nici un interes în a învăţa să cânte la un instrument, dar îi plăceau Duke Ellington, Artie Shaw, Horace Heidt şi formaţia sa, Musical Knights. Mama ei îi povestise odată că cineva care fusese împreună cu el la o petrecere îi spusese că sărutase o fată din vecini, pe nume Donelle, în timp ce dansa cu ea pe muzica unei balade interpretate de Billie Holliday. Se vedea cât de colo că Daisy era încântată.

Atunci cum rămâne cu ocazionalele acte de violenţă? Dar Tom nu era violent? Până şi Daisy avea accese de mânie. Aruncase şi ea cu destule farfurii şi pahare de vin — de obicei, dar nu întotdeauna — în soţul ei.

Din păcate, Pamela nu avea decât o vagă idee despre ce făcuse fratele ei în vremea cât fusese plecat. Nu ştia amănunte. Cea mai mare parte a vieţii lor, nici măcar nu avusese habar unde locuia şi ce făcea. Era dovada aversiunii lui faţă de părinţi şi faţă de ea. Nu numai că îi

evitase şi le întorsese spatele: în toţi acei ani, se împotrivise cu încăpăţânare să primească orice fel de ajutor.

Nu, nu era chiar aşa. O dată, o singură dată, îl convinsese să se ducă la azilul din Oakville.

Fiecare fotografie din album îi trezea nenumărate amintiri. Se opri la cea făcută de Tom când ea avea şaisprezece ani, în care mai apăreau mama ei şi Robert, care trebuie că avea doisprezece. Ea şi mama ei erau aşezate pe marginea unei bărci cu pânze, cumpărată de tatăl ei într-una din scurtele şi (ca întotdeauna) nu pe de-a întregul sincere perioade când se străduia să găsească preocupări comune pentru toţi patru. Pe cât îşi aducea ea aminte, era ultima încercare de acest fel. Barca era trasă pe plaja din spatele casei lor, amenajată la puţină vreme după ce amărâtul de George Wilson îl omorâse pe James Gatz. Câteva zile mai târziu, ca şi cum ar fi vrut să arate lumii că puţin îi păsa dacă oamenii stăteau în preajma conacului de peste golf şi se holbau la felinarul de la capătul debarcaderului lor, tatăl ei îngropase partea de pajişte care cobora până la golf sub o movilă de nisip fin, alb. Într-o bună dimineaţă, îşi făcuseră apariţia trei camioane pline cu cele necesare şi şase oameni înarmaţi cu lopeţi şi greble. Pe seară, pajiştea se transformase în plajă şi debarcaderul era înconjurat de nisip.

De cele mai multe ori nu îşi bătea capul să lege barca de pilonii debarcaderului, ci pur şi simplu o trăgeau pe nisip. Era o ambarcaţiune mult prea mică, şi din această cauză nu puteau ieşi din golf în larg. Pe deasupra, nu putea duce decât trei persoane în condiţii de siguranţă. Pamela se întreba cum de putuse tatăl lor să pretindă că luase o barcă pentru întreaga *familie*.

În fotografie, ea şi mama ei purtau costume de baie destul de sumare. Se minună, aşa cum făcea adesea când revedea poze de-ale mamei ei, cât de frumoasă era aceasta în comparaţie cu ea. La vremea aceea, Daisy Buchanan avea doar treizeci şi şase de ani, numai cu douăzeci de ani mai mult decât fiica ei.

Fratele ei era în picioarele goale, purta pantaloni lungi, kaki, şi un maiou cu dungi orizontale, ca marinarii. Nu încape îndoială că mama îi cumpărase costumul în încercarea de a sprijini efortul făcut de soţul ei (fără prea mare tragere de inimă, de altfel) ca să convingă lumea (sau pe ei înşişi) că barca este încă o dovadă a faptului că ei toţi se simţeau nemaipomenit împreună şi erau o familie unită.

La puţină vreme după ce fusese făcută poza, fratele şi tatăl ei se certaseră. Pentru a nu ştiu câta oară. După ce Robert împlinise doisprezece ani, se certau adesea. Dar această ceartă fusese mai urâtă decât celelalte fiindcă fusese prima oară că fratele ei intervenise fizic într-una din ciorovăielile înveninate ale părinţilor. Pamela îşi amintea cum începuse, de parcă ar fi fost ieri. Din întâmplare, tatăl ei îi aşezase în aşa fel încât în fundal se vedea casa care aparţinuse înainte lui James Gatz, lucru care nu fusese pe placul tatălui ei. Cel puţin aşa spusese. Voia ca în spatele lor să se vadă doar cerul albastru şi marea. Drept urmare, îi pusese să se aşeze pe cealaltă parte a bărcii. Numai că aşa îi bătea soarele în obiectiv. Atunci el şi Robert au tras barca câţiva metri mai încolo, ca să se vadă doar valurile domoale şi cerul albastru, şi fotografia pentru albumul de familie a putut în sfârşit să fie făcută.

Ei, da, însă mama ei nu s-a putut abţine să nu îl tachineze pentru că insistase să mute barca în aşa fel încât imaginea armoniei familiale să nu aibă drept decor umbra aruncată de o casă care arăta întocmai ca un conac franţuzesc cu turn de pază, o casă care aparţinuse unui contrabandist.

— Zău aşa, Tom, făcuse ea arătând spre casa din spate, cu un gest leneş, te porţi de parcă ar fi vreo fantomă acolo. Dacă nu vrei să mai vezi căsoiul ăla, ne mutăm de aici. Cred că ar fi trebuit să ne mutăm de multă vreme, de fapt.

Atmosfera se întunecase instantaneu.

— Vreau ca tu să vezi casa aia, răspunsese el. Mie nu îmi pasă.

— Nu înţeleg de ce, zisese ea. Ar trebui...

— Nu, nu aveam de ce să ne mutăm, îi tăiase el vorba. Nu accept să fiu tratat cu duritate, şi nici ca tu să fii tratată aşa.

— Nu m-a tratat nimeni cu brutalitate, niciodată. Persoanele de faţă sunt exceptate.

Mama ei stătea jos şi tatăl ei era în picioare. Ochii li s-au întâlnit şi, timp de câteva clipe oribil de lungi, nici unul nu a privit în lături. Primul a clipit tatăl ei dar, când întorcea capul, i-a spus:

— Nu era vorba de casa aia. Nu voiam să se vadă nici o casă în poză.

— Hai, Tom, fii serios. Acum te crezi fotograf? Te gândeşti la compoziţie şi altele de felul ăsta?

— Vreau să o vezi, repetase el.

— Ţi-am mai spus. Nu e nevoie...

— Consideră că e o penitenţă.

— Penitenţă? Ai tu habar ce înseamnă asta?

Dăduse ochii peste cap, lungise gâtul ca o lebădă şi clătinase uşor din cap. Ba chiar şi chicotise pe seama lui. Tatăl ei nu mai putuse răbda.

— Bine, vrei să apară casa în poză? Nimic mai uşor! rânjise el.

O apucase de încheieturile mâinilor, cu atâta pornire că i se văzuseră muşchii încordându-se sub mânecile scurte ale cămăşii, o ridicase în picioare, o târâse pe plajă până când ajunsese cu gleznele în apă. O împinsese în valuri şi ea căzuse în fund cu un plescăit. Până să apuce să se ridice, el se aplecase, dusese aparatul la ochi şi făcuse o poză. Şi încă una. Ea îl privea sfidător, dar nu scosese o vorbă, nici nu făcuse vreun gest ca să îl oprească.

— O să ai întotdeauna casa aia în faţa ochilor, îi spusese el. Întotdeauna!

Atât Pamela cât şi Robert îşi mai văzuseră tatăl bruscând-o pe mama lor. Dar niciodată afară din casă. Niciodată fără să fie ameţiţi de băutură sau să aibă o migrenă îngrozitoare la trezirea din beţie. Aşa se face că, până să apuce Pamela sau mama ei să îl oprească, Robert se repezise la Tom şi îl izbise cu pumnii în stomac, cu atâta sălbăticie că acestuia i se tăie respiraţia. Dacă aparatul nu ar fi fost

legat cu o curea de gâtul lui Tom, ar fi căzut în apă atunci când acesta se încovoiase de durere şi filmul ar fi fost distrus.

— Opreşte-te! ţipase Robert la el. Să n-o loveşti! Opreşte-te!

Pamela încerca uneori să oprească certurile dintre părinţi înainte să ajungă prea violente schimbând vorba. De obicei le povestea de un băiat care i se părea interesant şi era sigură că amândoi o ascultau cu atenţie. În câte o seară, chiar avusese buna idee să îndoaie ginul cu apă. De această dată însă stătuse deoparte, uitându-se cum câteva vorbe în răspăr degeneraseră într-o explozie şi cum fratele ei — pentru prima oară, dar, vai, nu şi ultima — se amestecase în cearta părinţilor, nu se lăsase intimidat şi îl atacase pe mândrul şi arogantul Tom Buchanan.

Mama lor se ridicase iute, atât de iute că apa i se scurse şiroaie din costumul de baie şi se auzi un plescăit când sărise în picioare, şi izbuti să se interpună între soţul şi fiul ei tocmai când Tom se întorcea să îi tragă un dos de palmă lui Robert. O nimeri însă pe Daisy şi o izbi atât de tare în obraz că îi suci capul şi Pamela ţipă, convinsă că îi rupsese gâtul. Nu i-l rupsese, dar Daisy se prăbuşise pe nisip. Vânătaia nu îi trecuse decât toamna. Amândoi copiii se repeziseră la ea şi o strânseseră în braţe, speriaţi, întrebând-o dacă o doare tare.

Tom, care nu îşi recăpătase încă suflul, le aruncă o scurtă privire, după care ieşi din apă, cu aparatul legănându-i-se la gât, şi traversă pajiştea impecabilă, îndreptându-se spre casă. Pamela stătu acolo, lângă mama şi fratele ei, cel puţin douăzeci de minute, până auziră scârţâitul uşilor de lemn ale garajului şi apoi duduitul Pierce-Arrow-ului, automobilul roşu şi negru al tatălui lor. De-abia când zgomotul motorului se stinse în depărtare se întoarseră şi ei acasă, târându-şi picioarele ca nişte soldaţi răniţi, şi se apucară să pună gheaţă pe obrazul lui Daisy. Cât despre ea, nici măcar nu făcu vreo încercare să mai dezgheţe atmosfera cu o vorbă usturătoare la adresa soţului ei.

Era semnificativ faptul că mama ei nu păstrase celelalte fotografii făcute de Tom în acea zi, cele în care Daisy îl privea după ce el o trântise în apa mică de la mal. Probabil fiindcă nu arăta bine în ele.

Dacă nu ar fi fost aşa, cu siguranţă le-ar fi păstrat. După ani şi ani, cine ar mai fi ştiut ce s-a întâmplat în după-amiaza aceea? Cel puţin aşa ar fi gândit mama ei. Ar fi părut doar o joacă nevinovată. Trebuie că Daisy murise cu inima împăcată că menajase imaginea familiei.

Bineînţeles, nu izbutise. Nu pe de-a-ntregul. Erau unii care credeau că familia lor e pur şi simplu lovită de nenoroc, ceea ce, dacă ne gândim la soarta tragică a fratelui ei, nu era prea departe de realitate. Cine ştie? Poate că şi faptul că ea nu putuse avea copii era un semn. Dar Pamela ştia că alţii îi considerau o familie decăzută, de oameni fluşturatici, nepăsători la suferinţele altora. Unii chiar îi acuzau de cruzime.

Pamela era absolut sigură că mama lor nu trăise decât pentru copiii ei după vara aceea când avusese aventura cu Gatz. Nu îşi amintea cum era mama ei când era însărcinată cu Robert, dar auzise de la alţii că Daisy se bucurase de fiecare clipă cât avusese copilaşul în pântec şi că relaţia ei cu Tom nu fusese niciodată mai liniştită. Nici nu mai avea să fie vreodată atât de calmă. Cea mai mare tragedie din viaţa ei? Nu moartea lui James Gatz, deşi Pamela ştia cât de mult îl iubise mama ei. Nici sentimentul de vinovăţie pentru moartea amantei soţului ei, Myrtle Wilson. Nu, ci felul în care avea să îl piardă pe fiul ei.

Aceasta a fost marea tragedie a vieţii lui Daisy Buchanan.

„Iar acum", îşi zise Pamela, „l-am pierdut şi eu."

Privi o clipă anunţul pe care îl văzuse în ziarul de vineri. În după-amiaza aceea îl sunase pe avocat. Apoi, chiar a doua zi, o sunase asistenta socială din West Egg. Se întreba dacă fata ştia de anunţ, dacă ştia ce făcea conducerea căminului. Aşa s-ar fi zis. Şi totuşi...

Îi veni în minte figura speriată a fetei după ce răsturnase ceaşca. Fotografiile o interesau pe fată într-un mod cu totul special. Le voia. Dar Pamela le voia şi ea, tocmai fiindcă nu ştia ce imagini ar putea exista în acele negative şi ce fotografii mai făcuse Robert în viaţa lui. Nu putea decât să bănuiască.

De aceea se hotărî să obţină fotografiile, toate, până la ultima. Măcar atât putea face pentru mama ei.

CAPITOLUL ZECE

MARŢI DUPĂ-AMIAZĂ, Talia Rice stătea în café-barul prost luminat, sorbind o cană de cacao fierbinte înecată sub un bulgăre de frişcă şi pălăvrăgind cu patru din membrii grupului de tineret de la biserică. Cafeneaua fusese pe vremuri un atelier meşteşugăresc scump, pe rafturile căruia găseai obiecte fabricate de olari, sticlari sau bijutieri folosind tehnicile tradiţionale. Rafturile dispăruseră, dar lambriurile negre de lemn mai existau şi acum. Proprietarii acoperiseră pereţii şi tavanul cu plante luxuriante şi viţă decorativă. Talia ar fi avut sentimentul că îşi bea cafeaua în jungla columbiană dacă nu ar fi fost lumina albăstruie a laptopurilor aşezate pe măsuţele rustice, la care studenţii nu se mai plictiseau să navigheze pe web, dar şi sunetele şi semnalele telefoanelor mobile de care nu se despărţeau. Copiilor de liceu le plăcea să vină aici fiindcă majoritatea celor care frecventau localul erau studenţi. Când era elevă, Talia însăşi stătuse de multe ori chiar în acelaşi loc unde se afla acum.

Din când în când, privea în jos spre cana de cacao şi în minte îi venea aceeaşi întrebare, la care se gândea enervant de des: cât timp va mai putea să mănânce aşa? Mama ei, care locuia în Manhattan, în Upper East Side[1], care făcea infiltraţii cu Botox ca să îşi netezească

[1] Cartier luxos din Manhattan, New York.

ridurile, mânca morcovi în chip de gustare şi se ducea aproape zilnic la sala de gimnastică, nu îşi mai putea permite să mănânce ca înainte dacă voia să rămână la hainele de anorexică, măsura patru, cu care se lăuda faţă de prietenele ei (deşi Talia ştia că din ce în ce mai multe din haine erau de fapt măsura şase). Pe cât îşi făcea socoteala, mai avea vreo cinci ani, dar depindea şi de copiii pe care i-ar fi putut avea. Iar copii îşi dorea, din tot sufletul.

Sigur, asta însemna că trebuia să aibă un soţ, iar ea nu avusese nici măcar un prieten mai serios de când era la liceu. De relaţii sexuale avusese parte din plin. Dacă erai femeie, tânără şi sănătoasă, nu aveai cum să nu faci mult sex în oraşul ăsta. Dar în majoritatea cazurilor fuseseră băieţi drăguţi, întâlniţi la petreceri. Legături de o seară, amuzante, dar nimic mai mult.

În ultima vreme, până şi pofta hormonală de sex se atenuase. Ca şi cum timpul petrecut la biserică, în apropierea a ceva ce ar fi putut reprezenta o busolă morală, se dovedea suficient ca să o domolească în zilele din săptămână când era sigură că e în călduri. Nu că ar fi fost imoral să fii în călduri, credea ea. Dar cu cât petrecea mai mult timp cu adolescenţii, unii chiar de doisprezece ani, cu atât mai des se întorcea pe furiş în apartamentul ei, întrebându-se ce-o fi fost în capul ei de făcea amor cu prietenii ei din Manhattan atunci când avea cincisprezece sau şaisprezece ani.

— Deci, cum s-ar zice, câte colecte de fonduri avem nevoie să organizăm? o întrebă Matthew.

Matthew purta o şapcă de fan al echipei de baseball Boston Red Sox, cu cozorocul întors la ceafă. Cozorocul era atât de lung că se freca de gulerul falsului veston milităresc cu care era îmbrăcat. Cei patru liceeni pe care îi trata cu cacao şi brioşe în după-amiaza aceea formau comitetul de acţiune al grupului. Talia era puţintel dezamăgită că Matthew aducea iar vorba de colectarea de fonduri, dar nu era surprinsă. Cu câteva minute mai devreme, stârniţi de Vanessa, o fată din clasa a zecea care te dezarma cu aerele ei de savantă, ajunseseră

să discute despre liberul arbitru şi ce voise apostolul Pavel să spună când a scris că drumul spre libertate trebuie găsit în supunere. Nimic nu îi zăpăcea mai tare pe cei mai mulţi din adolescenţi decât deconstrucţia[1] aplicată textelor biblice. De obicei, Talia se vedea nevoită să le aducă aminte că acum două sau trei mii de ani, oamenii erau chiar şi mai primitivi decât bunicii lor şi că nu era chiar imposibil să tragi învăţăminte din ceea ce ei considerau a fi manifestări de violenţă, lipsă de respect şi înşelăciune.

— Cred că una la două luni, răspunsese ea. Depinde de ce reuşesc să adune colectorii şi de ceea ce ne propunem pentru activitatea noastră de misionariat.

„Misionariat" era termenul folosit când vorbeau de banii pe care plănuiau să îi adune în acel an şi să îi ofere căminului pentru persoane fără adăpost în iunie, la sfârşitul anului şcolar. Laurel le vorbise adolescenţilor despre persoanele fără adăpost din Burlington şi ei îmbrăţişaseră pe loc ideea.

Bineînţeles, Talia ştia că mai aveau nevoie de bani şi pentru ceea ce ei numeau „activităţi", fiindcă mersul la concerte rock (chiar şi creştine), la parcuri de distracţii, la filme şi (ei, da!) la terenul de paintball nu era gratis.

— Cât costă joaca asta cu pistolul cu vopsea? întrebă Randy, cealaltă fată din comitetul de acţiune; parcă îi citise gândurile şi nici măcar nu încerca să îşi ascundă scârba faţă de activitatea planificată pentru sâmbăta următoare.

În vara care trecuse, Randy se tunsese foarte scurt şi îşi vopsise părul într-un negru ca ţiţeiul; în plus, îl ciufulea şi îl dădea cu gel, până arăta ca nişte ţepi. În săptămâna aceea adăugase şi o dungă albăstruie, cam cum purtau indienii Mohawk. Poate că spera să îi înspăimânte pe ceilalţi, însă avea ochii prea mari — cu toate că

[1] Metodă a criticii literare — devenită foarte populară în Statele Unite — care analizează textul scoţând în evidenţă decalajele şi confuziile de sens, pe baza postulatelor subînţelese şi a omisiunilor.

pusese pe gene un strat gros de rimel — şi faţa de bebeluş. De fapt, chiar avea gropiţe. Cu toate străduniile ei, nu reuşea să arate decât ca o fetiţă deghizată.

— Nu chiar atât de mult, răspunse Talia. Laurel şi cu mine ne plătim biletele, iar pe voi vă primesc la jumătate de preţ fiindcă sunteţi un grup de tineri. Un membru al congregaţiei noastre a fost de acord să plătească muniţia.

Tăcu un moment, dându-şi seama de absurditatea ultimei propoziţii, dar făcu un efort şi nu stărui asupra ideii. Nu îi plăcea cum sună cuvintele „congregaţie" şi „muniţie" puse alături.

— Eu sunt leşinat să merg! exclamă Matthew.

Nici nu era de mirare că băieţii din grup erau mult mai entuziasmaţi de paintball decât fetele. Matthew îl bătu pe umăr — uşor dar nu blând — pe Schuyler, celălalt băiat din comitet:

— Să-ţi pui multe tricouri, moşule. Bilele alea cu vopsea te lasă cu vânătăi.

Schuyler sorbi zgomotos din ceaşca de cacao, dădu din cap şi scoase un oftat de adâncă satisfacţie, de parcă avusese un orgasm. Terminase deja o brioşă cu ciocolată mare cât un grep.

— De unde ştii? îl întrebă Talia pe Matthew.

Nu îi spusese nimeni că bilele te lovesc atât de tare. Credea că sunt cam ca cele cu şampon de baie, gelatinoase, şi că se topesc dacă le ţii prea mult în palmă.

— Cum de unde ştiu? Le-am simţit pe pielea mea! zise Matthew. Am jucat o dată anul trecut şi am fost, cum să zic, pus la colţ. Am mers ca un damblagiu zile în şir.

Talia habar nu avusese de aşa ceva, iar cele două fete, nici atât. Cu coada ochiului, vedea că păreau cam dezumflate.

— Hai, hai, cât de tare poate să doară? zise ea. Directorii de vârstă medie joacă foarte des, ca să dezvolte spiritul de echipă. Vezi o duzină de ameţiţi cu gulere albe dintre care cei mai mulţi au nevoie de defibrilaţie când termină...

— Defibri... cum? făcu Randy.

— Şocuri electrice. Fac inima să bată... după ce s-a oprit.

— E chiar atât de rău?

— Paintballul? Nicidecum! Voiam să spun că nu poate fi atât de greu sau dureros dacă o grămadă de tipi de vârstă medie, fără condiţie fizică...

Se opri, căci simţi o mână pe umăr, şi se întoarse îndată. Era David, prietenul lui Laurel. Un tip *de vârstă medie*. Ultimul din şirul de prieteni *de vârstă medie* pe care îi avusese colega ei de apartament. Luaseră toţi trei masa împreună de câteva ori, dar el nu rămăsese peste noapte în apartamentul lor. La urma urmei, de ce să fi rămas când avea o casă cu vedere spre lac, iar el şi Laurel puteau face cât zgomot doreau când se aflau acolo? De aceea, Talia nu îl cunoştea prea bine. În orice caz, nu atât de bine încât să ştie dacă el aprecia umorul descrierii deloc măgulitoare pe care o făcuse bărbaţilor de vârstă medie, cu funcţii de conducere, dar fără condiţie fizică şi, pe deasupra, şi ipohondri...

Stânjenită, îşi dădu seama că îi numise „ameţiţi".

— Chiar atât de bătrân şi infirm par, Talia? o tachină David, pe un ton amuzat.

Era cu cel puţin zece ani mai în vârstă decât oricare dintre clienţii din cafenea. Avea un sacou gri de tweed şi ochelari cu rame de baga, stil retro. Cel puţin aşa spera Talia: că erau retro în mod voit. Pe de altă parte, era la fel de posibil ca David să îi aibă de câteva zeci de ani. Oamenii de vârstă medie nu se puteau compara cu bătrânii când era vorba de rame demodate, dar tot atât de adevărat e că nu le schimbau chiar atât de des încât să ţină pasul cu moda.

— A fost o remarcă generală, spuse şi dădu să se ridice, dar el o apăsă uşor pe umăr, arătându-i că nu e nevoie să se ridice din cauza lui, apoi flutură din mână — un fel de salut adresat elevilor înghesuiţi la masă lângă Talia.

— Ce mai faci? îl întrebă accasta, uimită de cât de subţire îi părea vocea.

Îi era oare chiar atât de ruşine de ceea ce spusese?

— Mai am câţiva ani până îmi pun un aparat de respirat, sper.

— Am glumit. Am...

— Şi eu glumesc. Nu m-am simţit jignit, pe cuvânt.

— Şi ce faci aici?

David aruncă o privire conspirativă în stânga şi în dreapta, de parcă ar fi vrut să se asigure că nu trage nimeni cu urechea. Apoi şopti teatral:

— Aici se vinde cafea. Poţi să o cumperi şi — aruncă din nou o privire în jur — să o iei cu tine la birou.

Talia dădu din cap. Într-adevăr, redacţia ziarului era chiar după colţ.

— V-aţi jucat vreodată cu pistolul cu vopsea... ca exerciţiu de consolidare a spiritului de echipă sau ceva de genul ăsta? întrebă Matthew.

Toţi de la masă, chiar şi cele două fete, izbucniră în râs.

— Spre ruşinea mea, nu. Voi aveţi de gând să faceţi aşa ceva?

— Sâmbătă, domnu'! anunţă băiatul cel vânjos. Mă ia cu fiori de-acum.

— Şi pe mine mă ia cu fiori pentru tine, zise David răbdător, înainte de a se întoarce spre Talia. Mai ştii ceva de Laurel de când a plecat în Long Island?

— Am primit vreo două e-mailuri. Nimic important.

— S-a întors? Ştiu că avea de gând să plece spre casă astăzi.

— Se poate. Eu n-am mai dat pe-acasă de dimineaţă.

— Am să mă văd cu ea mâine-seară. Transmite-i salutări din partea mea, adăugă David şi se retrase în partea din spate a barului, unde trei adulţi tineri, cu feţele împodobite cu cercei şi bumbi de metal, executau în spatele tejghelei un fel de dans mistic, măcinând, fierbând şi amestecând tot felul de cafele şi espresso.

— Papiţoiul ăsta — întrebă Vanessa, lungind silabele a nedumerire — umblă cu Laurel?

Vanessa studia Biblia sub oblăduirea Taliei şi o privea acum cu ochii ei inteligenţi, printre şuviţele de păr vopsit cu henna care îi încadrau faţa.

— Într-adevăr.

— Da' nu e, cum s-ar zice, destul de bătrân cât să-i fie tată?

— Oarecum. Cred că, de fapt, ar putea să îi fie doar unchi.

Se gândi că va trebui să o avertizeze pe Laurel să se aştepte la unele înţepături din partea grupului de adolescenţi cu privire la vârsta prietenului ei. Totodată, va trebui să o avertizeze că bilele cu vopsea te pot lovi destul de tare, mult mai tare decât îi spusese la început, cu toată sinceritatea, fiindcă aşa ştia. Mă rog, nu chiar să o *avertizeze*, sau cel puţin să nu folosească acest cuvânt. Îşi dădea seama că uneori se purta cu Laurel cu mult mai multă delicateţe decât era nevoie, dar acum, când aflase că jocul nu e chiar atât de paşnic, se întreba dacă făcuse bine că insistase invitând-o pe Laurel să vină cu ei la pădure sâmbăta următoare. Într-adevăr, trecuseră ani de zile de când Laurel fusese atacată de cei doi şi nu discutau mai niciodată despre acel incident. Dar Talia ştia că prietena ei fusese traumatizată mult mai grav decât lăsa să se vadă. De exemplu, nu voia nici măcar să se afle în Vermont în ziua când fusese atacată.

Talia chiar se întreba uneori dacă aflase tot ce se întâmplase în seara aceea de duminică în Underhill. Uneori se întreba chiar dacă există cineva care să ştie tot adevărul.

Se scutură de gândurile negre. Era vorba de un joc, cu pistolul de vopsea, e adevărat, dar un joc. Şi oricum, până şi Laurel ar fi trebuit să recunoască: nu ieşea mai nicăieri. Se vedea cu David vreo două seri pe săptămână, mergea la bazin cu şefa ei, dar cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea cu oamenii străzii care căutau un loc unde să se adăpostească de frig. Practic, Talia era singura ei prietenă. De aici decurgea altă întrebare fără răspuns: De ce o lăsase Laurel să intre în

viaţa ei, în timp ce se izolase de tot restul grupului ei de prietene? Fiindcă, pe vremuri, Laurel făcuse parte dintr-un grup de fete, întocmai ca şi ea, Talia. Trecuseră prin şcoală împreună — un grup de fete care se îmbrăcau la fel, vorbeau la fel şi, prin faptul că erau multe, ieşeau cu bine din cele mai penibile şi stânjenitoare situaţii sociale. Numai că Laurel se desprinsese de grupul ei după coşmarul prin care trecuse la începutul primului ei an de colegiu.

— Mai spune-mi o dată, zicea Vanessa, cu o voce adolescentină în care transpăreau atâta plictis şi lipsă de interes, încât Talia se simţi datoare să reia conversaţia, mai spune-mi o dată: de ce ne ducem să ne jucăm cu pistolul cu vopsea?

Talia se aplecă spre Vanessa ca spre o soră mai mică, îşi puse coatele pe blugii din care practic nu ieşea niciodată şi zâmbi cât putu de larg:

— Fiindcă — şi aici va trebui să aveţi încredere în mine — o să ne distrăm nemaipomenit şi de milioane. Mulţumită?

Tot asta — şi exact în felul ăsta — va trebui să îi explice şi lui Laurel când se vor vedea.

CAPITOLUL UNSPREZECE

LAUREL ŞI ŞEFA EI ÎNOTAU UNEORI pe culoare alăturate, alteori erau separate de mai multe culoare, depinde cât de aglomerată era piscina atunci când soseau ele. Nu se luau la întrecere. Nu vorbeau una cu alta. De fapt, uitau de-a dreptul de cealaltă în timp ce numărau bazinele făcute. Laurel o întrebase odată pe Katherine la ce se gândea când înota, iar şefa ei îi răspunsese că nu prea se gândea la nimic. Era cu gândul aiurea sau, dacă îi venea vreo idee, avea o natură cât se poate de prozaică. Cât de repede se închid rănile superficiale în apa cu clor din piscină. Dacă nu cumva casca de baie era prea strânsă pe urechi. De ce nu îi reuşea întoarcerea sub apă, cu toate că Laurel îi explicase răbdătoare cum să procedeze.

Nici Laurel nu se gândea la cine ştie ce lucruri importante — nu cugeta la găurile negre şi nici nu încerca să pătrundă sensul unui pasaj din Wordsworth. Cel mai adesea găsea răspunsuri şi soluţii la mici probleme de viaţă sau la dilemele cu care se confruntau oamenii veniţi la cămin. Cum să reînscrie pe cineva în programul de asistenţă temporară. Dacă o femeie cu copil era eligibilă pentru un supliment de hrană. Dacă o persoană care trecuse prin cămin şi îşi găsise acum un rost ar accepta să primească un tovarăş de cameră. Uneori se gândea la prietenul ei şi se întreba dacă el va fi cel alături de care îşi va petrece viaţa.

Se întorsese în Vermont marţi după-amiază şi miercuri dimineaţă era deja în piscină, la distanţă de un coridor de femeia pe care o considera mentorul şi şefa ei. În dimineaţa aceea prefiră iarăşi în minte conversaţia cu Pamela Marshfield, întocmai cum făcuse ore şi ore în şir în maşină, pe drumul de întoarcere. Cu toate că femeia negase cu tărie, cu toate că mama şi mătuşa ei aveau dubii, Laurel era mai convinsă decât oricând că Bobbie Crocker fusese fratele mai mic al Pamelei. Nu intenţiona să ia avionul până la Chicago ca să vadă numele lui Robert Buchanan săpat în marmura sau granitul unei pietre de mormânt sau unui mausoleu, dar asta doar fiindcă nu ştia ce dovadă ar putea căpăta în acest fel. Încerca să nu se gândească la o conspiraţie, dar petrecuse destul timp printre schizofrenici paranoici ca să îşi închipuie şi ce-i mai rău. În definitiv, chiar şi paranoicii aveau duşmani. Pe deasupra, oricât ar fi încercat, o idee nu-i dădea pace, ridicându-i sângele la cap. Familia Buchanan, adică Daisy, Tom şi fiica lor, Pamela, abandonaseră un membru al familiei care avea nevoie de ei. Un frate. Un fiu. La fel ca atâţia oameni ai străzii pe care îi întâlnise, Bobbie fusese lăsat de izbelişte tocmai de cei care se presupune că ar fi trebuit să îl sprijine în orice situaţie. Ba încă, spre deosebire de atâtea alte familii, aceasta dispunea de mijloacele necesare ca să îl ajute pe Bobbie, în loc să îl considere drept nebunul care trebuie încuiat în pod sau lăsat pe străzi, în voia sorţii.

De aceea, aproape cu furie, Laurel începu să îşi construiască un plan. Aranjase deja să ia masa cu Serena Sargent vinerea următoare şi mai putea să se vadă şi cu alţi oameni, între care câţiva chiriaşi de la hotelul New England. Avea să înceapă cu cei trei bărbaţi care veniseră la înmormântare. Şi trebuia să se ocupe mai mult de fotografiile lăsate de Bobby: până acum, se uitase la ele în treacăt, în timp ce termina borcănelul de iaurt sau urmărea ştirile la televizor. Trebuia să inventarieze pozele deja developate şi să încerce să le adnoteze: cine apărea în ele, unde şi când fuseseră făcute. Apoi să scoată pozitive după benzile de negative şi să vadă ce reprezentau. Poate că găsea

vreun indiciu legat de o anume casă din East Egg sau de şirul de triste întâmplări care îl purtase dintr-un conac de pe malul Atlanticului într-un cămin pentru oamenii străzii din Burlington şi, pentru o scurtă bucată de vreme, pe drumul de ţară unde ea văzuse moartea cu ochii.

Pe deasupra, în arhiva căminului se afla cu siguranţă un dosar cu numărul lui de identificare de la Departamentul pentru problemele veteranilor de război — şi un număr de la Asigurările sociale. Cine ştie unde o puteau duce numerele astea... Sigur, nu era chiar corect să umble în arhivă, dar Crocker era mort şi nu părea să aibă vreun moştenitor care să se sinchisească.

La cămin, nimeni nu o luă în seamă pe Laurel când căută dosarul prin arhivă. Tom Buley, un asistent social care lucra la cămin cam de când era în clasele primare, căuta ceva prin sertarele cu fişe când Laurel intră ca din întâmplare în camera mică, fără ferestre, unde asistenţii sociali ţineau dosarele celor care ajungeau la cămin. Tom făcu o remarcă înţepătoare cu privire la străvechile fişete de metal ale căminului. Zise că erau întocmai ca cele din filmele de mâna a doua despre bomba atomică făcute prin anii '50 şi că fuseseră donate căminului atunci când erau deja vechi şi uzate. Laurel zâmbi, găsi în câteva clipe dosarul subţirel al lui Bobbie şi citi cu mare atenţie formularul de primire în cămin.

Văzu că îi spusese lui Emily Young că făcuse unsprezece clase, nu mai mult, şi că era veteran de război. Nu era căsătorit. În căsuţa deasupra căreia scria „necăsătorit" apărea o bifă, dar asta nu era tot. Lângă căsuţa „căsătorit" fusese scris — probabil de Bobbie însuşi — „O veni şi ziua aia!" Nu era dată nici o persoană de contact pentru situaţii de urgenţă. Pe cât se părea, nu fusese angajat nicăieri. La întrebarea: „Când aţi lucrat ultima oară?" Bobbie răspunsese cu: „Atunci când oamenii încă mai ascultau muzică disco." Mai scrisese că în momentul de faţă nu are probleme de sănătate, în afara faptului că e „al dracu' de bătrân" şi că nu suferă de dinţi „fiindcă nu am

dinţi". Laurel nu ştia cum să interpreteze faptul că Emily îi îngăduise să scrie atâtea comentarii personale pe formular sau că el pusese semne de exclamaţie la sfârşitul mai multor răspunsuri.

Bobbie recunoscuse că suferă de o boală psihică medical constatată, iar Emily scrisese pe linia de dedesubt: „Posibil bipolar, posibil paranoic, probabil schizofrenic." Bifase căsuţele unde scria că primise consiliere şi îngrijiri medicale şi că urmase un tratament într-un spital de psihiatrie. În ceea ce priveşte datele când se petrecuseră toate acestea, nu scria decât „recent". Mai recunoscuse (de fapt, se lăudase) că avusese o problemă gravă legată de alcool, dar că „se lăsase" cu mulţi ani în urmă. Nu avea adresă stabilă şi declarase că e vagabond cronic. Pe fişă mai apăreau un număr de la Casa de asigurări de sănătate, un număr de la Departamentul pentru problemele veteranilor şi un altul de la Asigurările sociale — adăugate toate de Emily ceva mai târziu, credea Laurel.

Copie numerele pe o bucată de hârtie şi puse dosarul la loc în sertar.

MIERCURI SEARĂ, CU TOATE CĂ nici măcar nu luaseră cina, ea şi David se duseră la apartamentul de pe malul lacului şi se prăbuşiră în patul de unde aveau o privelişte spectaculoasă a munţilor Adirondack. Cu multă blândeţe, David încercă să se urce pe ea, dar ea se împotrivi, ca de obicei. Îi puse palmele pe piept, îl împinse pe saltea şi, proptindu-se în mâini, se lăsă să alunece în sus şi în jos pe penisul lui, iar el se domoli. Nu mai suferise să aibă un bărbat deasupra ei din vara de dinaintea celui de-al doilea an la colegiu şi, cu toate că terapeutul îi repeta că e o reacţie de fobie — adică normală — la atacul a cărui victimă fusese, Laurel nu credea că va mai suporta vreodată să stea dedesubt.

După, îi povesti lui David în amănunţime cum decursese vizita la Pamela Buchanan Marshfield.

— Vrei să-ţi vând un pont pentru când mai pui întrebări cuiva? o întrebă David.

Laurel era în starea de stupefacţie mulţumită care urmează actului sexual. De fapt, amândoi erau în aceeaşi stare. Se ghemuise lângă el, cu capul sprijinit în scobitura dintre umăr şi claviculă, şi privea absentă la firele albe care invadau puţin câte puţin părul negru de pe pieptul lui. Bineînţeles, David nu îi vedea niciodată pieptul, fiindcă ea nu îi dădea voie. Chiar şi când făceau dragoste, Laurel purta un maiou; avea o garderobă întreagă doar de furouri, cămăşuţe şi tricouri, care de care mai elegante. În seara aceea purta un camizol de mătase despre care catalogul spunea că e de culoarea razelor de soare. Laurel se gândea că poate David se simte oarecum vinovat fiindcă încercase iarăşi să vadă dacă ea acceptă să facă dragoste cu el deasupra şi îşi zise că ar fi bine să îl asigure că nu făcuse nimic deplasat. La urma urmei, dădea dovadă de o răbdare lăudabilă când venea vorba de rănile ei — şi cele tainice, şi cele vizibile. Însă nu voia să spună ceva care ar fi putut strica acele clipe.

— Neapărat, zise ca să nu complice lucrurile.

— Atunci când persoana pe care o intervievezi a terminat de răspuns la întrebări, adică a spus tot ce avea de gând să spună, tu să faci aşa: „Îhî-hm." Apoi să taci. Aşteaptă, dă-i timp. Nu-ţi face griji, n-ai să aştepţi prea multă vreme. Nouă din zece persoane se simt obligate să adauge ceva. Şi întotdeauna e grăuntele de aur pe care îl aşteptai.

— Chiar aşa?

— Rar se întâmplă să dea greş, chiar şi cu persoane versate. Cele mai importante lucruri le afli după ce faci „Îhî-hm".

— Am să ţin minte.

— Ai încercat să-l găseşti pe Bobbie Crocker pe Google?

— Da. Am încercat şi Buchanan. N-am găsit nimic. Am încercat şi toate combinaţiile posibile de Crocker, Bobbie, Buchanan şi Robert. Ba chiar i-am scos din dosar numărul de la Asigurări sociale şi de la Departamentul pentru veterani.

— Ca jurnalist, sunt mândru de tine. Aspectul etic lasă însă de dorit.

— Crezi că nu se cuvenea să iau numerele alea?

— Nu prea sunt sigur, dar cred că nu e nimic grav. Zău. Doar nu ai de gând să-i furi identitatea, spuse el zâmbind. Sau poate cumva...?

— Ştiu şi eu, Bobbie e un nume cam androgin...

— Într-adevăr. Mai ales în unele zone din Sud.

În loc de deodorant, David se dădea sub braţ cu un praf care mirosea a verbină. Laurel nu simţea mirosul decât atunci când erau în pat, dar îi plăcea foarte mult.

— Să văd şi dacă găsesc ceva despre un accident de maşină la Grand Forks, zise ea.

— Încearcă, dar a trecut atâta timp de atunci că nu prea cred. Doar dacă...

David căscă şi ea îl împunse cu degetul ca să continue.

— Doar dacă băiatul care a murit împreună cu Buchanan...

— Dacă e să credem că Buchanan a murit cu adevărat, îl întrerupse ea.

— Da, să zicem că aşa e. Dar asta se poate afla uşor după numărul de la Asigurările sociale. Oricum, eu nu cred că vei găsi prea multe despre un accident de maşină, în afară de cazul că celălalt băiat era fiul unor oameni de vază din Grand Forks şi că ziarul făcea o retrospectivă a clanului pe ultimii zece ani. Dacă vrei, am să dau o căutare pe LexisNexis când merg la birou.

— Nu ţi-e greu?

— Sigur că nu. Trebuie să recunosc, nu mă aştept să găsesc ceva. Dar ce mă costă să verific?

— Mulţumesc.

— Femeia aia din Long Island zicea că fratele ei a fost îngropat în Chicago, nu?

— Da. La Rosehill. În 1939, mi se pare.

— Atunci ar trebui să dăm de urma unui certificat de deces care să confirme spusele ei — sau, poate, să le infirme, dacă nu există. Am să caut pe internet. Ziarul nostru este abonat la câteva site-uri de

investigare la care nu au acces decât ziariştii. Hai să vedem ce găsim. Iar dacă nu dăm de nimic, rămâne tocitul tălpilor.

— Tocitul tălpilor? se miră ea. Ce-i asta, un motor de căutare?

David izbucni în râs şi ea simţi cum i se zguduie pieptul.

— Nu. Dacă eşti într-adevăr interesată de povestea asta, te duci la Rosehill şi cauţi prin arhive. Te duci la tribunalul din partea aia de Long Island şi vezi ce hârtii găseşti. Te duci şi la biblioteca din localitate. Acu', dacă mă gândesc bine, s-ar putea să existe un articol de ziar pe undeva, dacă fratele ei a murit într-adevăr într-un accident de maşină.

Pe biroul din faţa patului era o fotografie a celor două fiice ale lui David. Erau în vârful muntelui Snake, un deal înalt, cu vârful teşit, aflat ceva mai la sud. Cu părul ciufulit de vânt, cu feţele rotunde mânjite de praf, ziceai că sunt copii crescuţi în sălbăticie. David făcuse poza în vara aceea şi Laurel îşi închipui cum îngenunchease la câţiva metri în faţa fetelor, fără să pară că face nici măcar cel mai mic efort. Era în formă, atletic şi puternic. Avea să trăiască mult, probabil câteva decenii mai mult decât tatăl ei. Se bucura pentru cele două fete. Tatăl lor le consacra aproape tot timpul lui şi avea grijă de el însuşi. Poate că, într-un viitor mai îndepărtat, bărbatul acesta nu va mai fi în viaţa ei, dar cu siguranţă va fi în cea a fiicelor lui.

ERA O TENTATIVĂ CU PUŢINI SORŢI de izbândă, aşa că nu se aştepta la mare lucru. Legea privind asigurările de sănătate interzicea personalului medical să dea informaţii despre pacienţi persoanelor care nu aveau o legătură cu îngrijirile date acestora. Scopul acestei interdicţii era de a apăra viaţa particulară a pacienţilor şi de a împiedica folosirea dosarelor medicale împotriva lor şi divulgarea unor date personale fără acordul acestora.

Cu toate acestea, a doua zi, joi, Laurel sună la spitalul de stat din Waterbury să vadă dacă îi spune cineva ceva despre un pacient numit Bobbie Crocker. Nu găsi pe nimeni să ştie sau să vrea să îi spună.

Stătu de vorbă cu un tânăr simpatic, cam de vârsta ei, după cât i se păru, şi care lucra într-un salon al spitalului, apoi cu o asistentă politicoasă dar rezervată de la biroul directorului. Le explică fiecăruia că suna de la cămin şi le spuse exact de ce o interesa orice informaţie i-ar fi putut ei oferi.

Nu îi puteau oferi nici o informaţie.

Nici măcar nu aveau voie să admită că un bătrân pe nume Bobbie Crocker fusese internat în acel spital.

ÎN SEARA ACEEA, ÎN DRUM spre camera obscură, Laurel se opri la apartament, unde descoperi un bilet lăsat de Talia pe măsuţa de cafea din living.

Ce-i cu tine, străino? Nu mai vrei să ştii de mine? Mă întorc pe la 6 sau 6.30. Hai să luăm masa împreună şi să ne povestim ce s-a mai întâmplat. Vreau să ştiu cum a fost drumul spre casă.

Pupici, T

Nu o mai văzuse pe Talia de dinainte să plece în Long Island. Colega ei de cameră fusese în oraş cu nişte prieteni marţi seară, iar ea îşi petrecuse noaptea de miercuri acasă la David. Ar fi putut lua micul dejun împreună miercuri dimineaţă, după ce Laurel venea de la piscină, dar, fiindcă nu mai fusese la birou de câteva zile, ea se dusese direct la cămin. Nu se mai întâmplase niciodată ca cele două prietene să nu se vadă atâtea zile la rând deşi erau amândouă în oraş. Poate că ar fi mai bine să îşi schimbe planurile şi să nu se ducă la camera obscură decât după cină, dar până la urmă îşi dădu seama că nu are răbdare să aştepte atâta timp. Pe lângă asta, ştia că se va întâlni cu Talia vineri, măcar numai ca să afle amănunte despre excursia de a doua zi. Scrise un scurt bilet în care îşi cerea scuze, după care

împachetă negativele lui Bobbie Crocker, clişeele şi chiar instantaneele. Se hotărâse să le păstreze pe toate în dulapul ei de lângă camera obscură, pentru eventualitatea că ar fi vrut să compare două imagini. Coborî scările în vârful picioarelor şi ieşi în aerul rece de toamnă. Avusese intenţia să ia o îmbucătură de mâncare acasă, dar apoi se răzgândise. Nu voia să rişte: cu cât stătea mai mult în apartament, cu atât era mai mare probabilitatea ca Talia să se întoarcă şi atunci aveau să treacă ore întregi până să se poată apuca de treabă.

ÎŞI DĂDEA SEAMA CĂ NEGATIVELE erau deteriorate rău, dar se încăpăţână să le cureţe şi să le developeze, fără să se lase descurajată. Până când avea să găsească pe cineva dispus să le reconstituie pe computer, unele din fotografii aveau să fie zgâriate sau crăpate chiar prin mijloc; părţi întregi din ele aveau să fie mânjite sau înnegrite.

La un moment dat, un student cu cinci sau şase ani mai tânăr decât Laurel, care lucra şi el în noaptea aceea în camera obscură, aruncă o privire la tăviţele ei. Era un individ scund, grăsuţ, îmbrăcat într-un tricou lăbărţat. Una din urechi era tivită cu bumbi de metal, iar părul ondulat, încâlcit, era de culoarea crestei de cocoş. În lumina roşie din camera obscură, părea un personaj de benzi desenate.

— Ăsta e Eisenhower, zise el triumfător, arătând spre imaginea din tăviţă.

— Ştiu, murmură Laurel.

Cineva — îşi aduse aminte — îi spusese că Bobbie pretindea cum că preşedintele îi datora nişte bani.

— Da' astea nu le-ai făcut tu, zise băiatul. Trebuie că sunt străvechi.

— Nu străvechi, dar vechi, într-adevăr.

— Foarte vechi, zise şi adăugă după ce privi din nou în tăviţă. Aici e Expoziţia internaţională din 1964. În Queens. Globul ăsta e tot acolo. Lângă stadionul Shea.

— Într-adevăr.

Răspunse cu voce egală, ca să nu pară nepoliticoasă, ci doar ocupată. Şi preocupată. Concentrată asupra a ceea ce făcea.

— Cine le-a făcut?

— Un bătrân. A murit de curând.

— N-a prea avut grijă de ele.

— Nu, repetă Laurel. N-a avut.

— Păcat, făcu băiatul. Era bun.

— Mda.

— Eu pozez mai mult metal, ştii?

Nu ştia, dar dădu din cap. Se întreba dacă o să mai vorbească şi când ea nu scoate o vorbă. Îi era teamă că va stărui să îi arate pozele făcute de el.

— Da, maşini, motociclete şi prim-planuri cu lanţuri de bicicletă. Chestii d-astea.

Laurel dădu iar din cap, de astă dată o mişcare abia vizibilă.

— Uneori, când spun că pozez mai mult metal, oamenii cred că mă refer la chestii rock. Grupuri rock. Ştii, cum ar fi heavy metal.

Laurel oftă, dar din reflex, nu din compasiune. Va trebui să îl ia la rost. Sau măcar să îl trateze cu răceală. Privi cu atenţie exagerată o bandă de negative atârnată de o sârmă din spate, ca şi cum băiatul ar fi fost invizibil. Văzând că ea nu mai scoate un cuvânt, băiatul spuse, ca să îşi dea importanţă:

— Aoleu, am o grămadă de treburi. O grămadă. Aloha.

— Ne mai vedem, răspunse ea, aruncându-i fără voia ei un oscior pe care el îl ignoră însă.

Mai lucră vreo două ore, multă vreme după ce băiatul plecase, până când veni cineva să închidă laboratorul. În tăviţele cu soluţie de developat apărură nu unul, ci doi preşedinţi (celălalt era Lyndon Johnson, cu o pălărie mare şi o cravată-şnur), dar şi o actriţă al cărei nume nu şi-l amintea dintr-un spectacol de revistă necunoscut ei, un baterist de jazz îmbrăcat în haine ţipătoare, care fuma o ţigară, un şir de căşti de coafor, ca nişte oale de noapte, legate cu furtunuri

extensibile, Jesse Jackson în prima lui tinereţe, alături de o femeie care părea a fi Coretta Scott Young, un personaj care ar fi putut fi Muddy Waters (dar şi oricine altcineva), maşini cu eleroane, o lampă cu lavă, Bob Dylan, o femeie în vârstă despre care crezu că e o scriitoare, saxofoane (în număr de trei), o tarabă cu legume de lângă Strada Paisprezece din Manhattan, arcul din Piaţa Washington, vârful clădirii Chrysler, încă vreo şase fotografii făcute la Expoziţia internaţională din 1964 şi — de astă dată, de pe o rolă nouă de negative, făcute cu alt aparat — drumul de ţară din Vermont pe care ajunsese să îl urască. Într-una din poze se vedea, în depărtare, o tânără pe o bicicletă de teren. La fel ca în fotografia deteriorată pe care Bobbie o purtase cu el şi pe care Laurel o văzuse în cutia adusă de Katherine în biroul ei, fata era prea departe ca să îi poată distinge trăsăturile. Dar era înaltă şi subţire, iar bicicleta semăna cu Trekul ei uzat.

Şi, să vezi şi să nu crezi, mai erau trei negative, făcute cu un aparat de mari dimensiuni, în care apărea aleea în formă de U care ducea de la şoseaua de coastă din East Egg la conacul familiei Buchanan-Marshfield. În poze se vedea o maşină trasă la scară şi Laurel, cu toate că ştia prea puţine despre automobile, îşi dădu seama că era un Ford Mustang. Caroseria albă, acoperişul negru. Era o maşină din anii '60, de asta era sigură.

CAPITOLUL DOISPREZECE

KATHERINE MAGUIRE RIDICĂ FAŢA spre soarele de septembrie şi închise ochii. Mergea alături de Chris Fricke, avocată municipală, pe drumul pavat cu cărămidă care devenise, de multe decenii deja, zona comercială pietonală a oraşului Burlington. O asculta cu atenţie pe avocată, dar în acelaşi timp savura şi senzaţia de căldură pe pleoape.

— Avocatul are firma în Manhattan, dar are şi un sediu în Underhill — o a doua casă, nu un birou. Prin urmare, ştie câte ceva despre cămin, îi spunea Chris, ţăcănind din tocuri la fiecare trei sau patru silabe.

Chris acorda asistenţă căminului de şase ani încoace, aproape chiar după ce intrase în barou şi începuse să lucreze pentru oraşul Burlington. Era ceva mai în vârstă decât Katherine — cam la cincizeci şi cinci de ani, credea aceasta — şi ar fi putut fi luată de model. Nu se apucase de studii la drept decât după cel mai mic dintre cei doi fii ai ei intrase la liceu. Ca mai toţi angajaţii primăriei, era energică, hotărâtă şi absolut convinsă — cu toate că viaţa demonstra exact contrariul — că va schimba lumea. Lucra benevol pentru cămin, şi rari fuseseră avocaţii care dăduseră dovadă de atâta generozitate. Se străduise în mod sincer să înţeleagă cât de mizeră era viaţa pe străzi

şi care erau nevoile celor fără adăpost, şi astfel câştigase încrederea şi respectul lui Katherine.

— A văzut anunţul pe care l-am pus noi în ziar? întrebă Katherine.

— El sau clientul lui. În orice caz, a auzit despre descoperirea făcută de noi şi crede că fotografiile s-ar putea să aparţină clientului său. Spune că e o bătrână care locuieşte izolată, în Long Island.

— Şi vrea să i le dăm lui?

— Pari dezamăgită, zise Chris.

— Chiar sunt. Am vrut să mă asigur că nu aparţin nimănui pentru că aşa e corect şi pentru că voiam să avem o acoperire. Dar bineînţeles că vreau să rămână proprietatea căminului. În sinea mea nu am crezut niciodată că va apărea vreun proprietar.

— Nu ştim cu certitudine că există un proprietar. I-am descris ce se află în cutie şi e posibil ca bătrâna să fie proprietarul. Se poate ca în fotografii să apară casa ei şi ea însăşi, când era copil.

— Spui că e bătrână. Cât de bătrână?

— Optzeci şi ceva. Destul de bătrână ca să poată fi copila din acea poză. Dar nu e ramolită, adăugă Chris. O fi ea la vârsta senilităţii, dar se ţine foarte bine. E sănătoasă şi cu mintea întreagă.

— Ţi-a spus avocatul de ce vrea pozele?

— Fiindcă apare în unele din ele, îmi închipui. Ea sau casa ei. E colecţionară şi acum câtva timp unele din fotografiile ei au dispărut. Împreună cu nişte negative. Vrea să îi dăm tot ce avem. Şi în nici un caz nu vrea ca Laurel să developeze vreun clişeu. Vrea să trimitem totul avocatului, ca să poată intra din nou în posesia imaginilor care, spune ea, îi aparţin.

— Spune că are vreo legătură de rudenie cu Bobbie?

— Dimpotrivă. Chiar insistă că nu sunt nicicum înrudiţi. Spune că a avut un frate, dar că acesta a murit acum ceva vreme. Nici ea, nici avocatul nu au idee cum a pus Bobbie mâna pe fotografiile cu familia sau casa ei sau pe clişeele care făceau parte din colecţia ei. Dar se simte pângărită şi vrea pozele înapoi.

Katherine se opri brusc şi întoarse faţa spre avocată.

— Suntem obligaţi să procedăm aşa?

Îşi dădu seama că în voce îi răsuna enervarea şi nu îi plăcu. Fusese o reacţie reflexă.

— Nu neapărat. Trebuie să examinăm un pic situaţia. Ştii care e ironia? Că dacă femeia asta ar fi rudă cu Bobbie Crocker, ar putea avea un drept asupra fotografiilor, ca fiind singurul membru supravieţuitor al familiei. Dar, din cauză că nu e rudă cu el, e mult mai greu să emită pretenţii de proprietate. Simplul fapt că apare în poze nu înseamnă că sunt ale ei.

Katherine simţi că se înroşeşte la faţă — şi nu doar din cauza soarelui.

— Uite ce e: vreau ca Bobbie să aibă o expoziţie. Merită, ştii la fel de bine ca mine. Nu i-am dat ocazia cât era în viaţă fiindcă nu l-am luat în serios. Cel puţin eu una, nu.

— Te simţi vinovată, aşa-i?

— Cam aşa ceva. Dar mai sunt şi alte lucruri la mijloc. Întâi, fotografiile astea sunt o bună reclamă pentru oamenii de la cămin. Ele arată că o persoană care a făcut ceva deosebit în viaţă, care a cunoscut persoane importante, poate ajunge un om al străzii. Iar în al doilea rând — cu toate că e poate la fel de important — sper ca această colecţie să poată fi vândută şi banii să revină căminului.

— Asta se poate aranja, presupunând, desigur, că nu suntem nevoiţi să predăm fotografiile bătrânei din Long Island. Chris aruncă o privire la ceas şi porni din nou, ţăcănind din tocuri spre biroul ei din clădirea primăriei. După câteva clipe adăugă: Şi să nu te miri dacă avocatul ăla te sună, sau o sună pe Laurel.

— Chiar aşa?

— S-ar putea. De la mine nu a obţinut ceea ce aştepta, aşa că s-ar putea să încerce să dea de una dintre voi.

— Uf, sper să nu o sune pe Laurel.

— De ce? S-a întâmplat ceva?

— Bobbie — sau cine o fi fost — a făcut poze ale clubului de înot unde îşi petrecea Laurel verile când era copil. Plus că, pe cât am înţeles, e cel puţin o fotografie cu o fată pe bicicletă în Underhill, pe acelaşi drum de ţară unde a fost Laurel atacată.

— O fată de vârsta lui Laurel?

— Aşa cred. Eu n-am văzut poza, dar Laurel a găsit-o printre celelalte şi mi-a spus despre ea. Părea destul de zguduită. Luate împreună, aceste poze au făcut-o să fie foarte... implicată.

Avocata cunoştea povestea lui Laurel şi Katherine văzu că îi aruncă o privire neliniştită.

— E o coincidenţă care îţi dă fiori.

— Clubul de înot sau fata de pe bicicletă?

— Amândouă, răspunse Chris.

— Dar e o simplă coincidenţă, spuse Katherine, simţindu-se deodată cam nesigură pe ea. Nimic mai mult. Cum altfel? Habar n-am avut de pozele astea când i-am propus lui Laurel să se ocupe de ele.

Chris clătină din cap.

— Oricum, e înspăimântător pentru Laurel să descopere că un vagabond schizofrenic a făcut poze ale clubului unde a copilărit ea. Şi apoi ale unei fete pe bicicletă.

Lui Katherine îi stătea pe limbă să îi aducă aminte că Bobbie poate că nu era un om fără adăpost la vremea aceea. Însă, pe de altă parte, înţelese şi unde bătea Chris — vulnerabilitatea lui Laurel — aşa că se abţinu. Pentru prima dată, începu să se întrebe dacă nu cumva făcuse o mare greşeală dându-i lui Laurel cutia cu poze vechi.

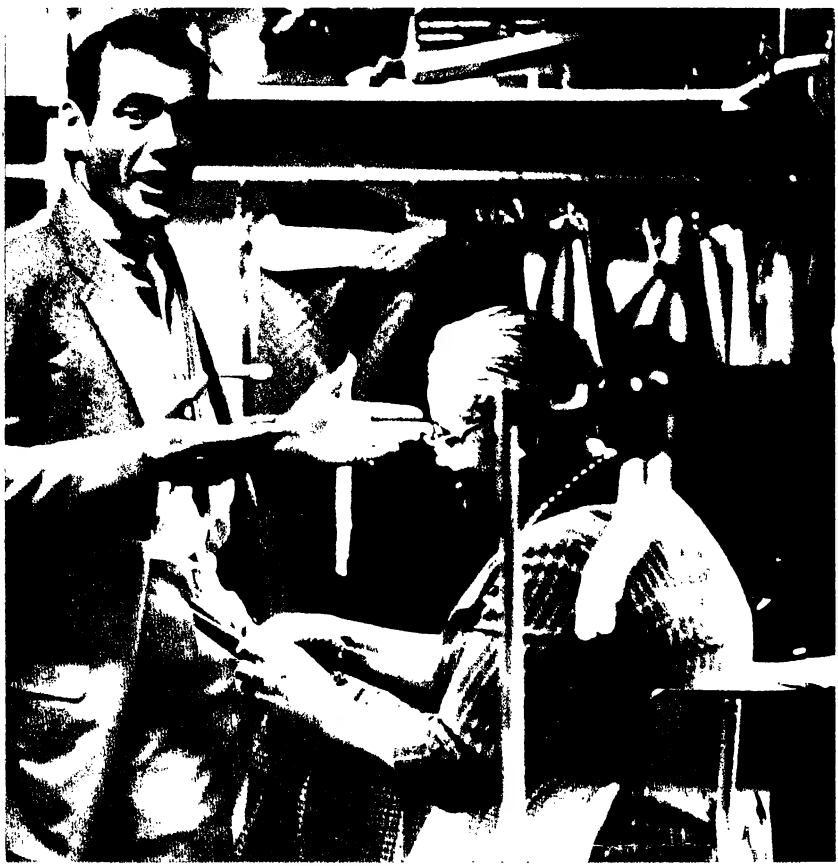

CAPITOLUL TREISPREZECE

HOWARD MASON, PACO HIDALGO şi Pete Stambolinos veniseră împreună la cimitirul militar Winooski, la înmormântarea lui Bobbie. În acea dimineaţă de vineri, Laurel nu se mai duse la piscină, ci merse direct la hotelul New England, unde luă micul dejun cu cei trei, în bucătăria comună. Nu prea ştia ce spera să afle, dar era atât de agitată că se trezi şi plecă de acasă înainte să audă cel mai mic zgomot din camera Taliei, semn că aceasta se trezise. Şi fiindcă în ziua aceea urma să ia prânzul cu Serena Sargent, era încrezătoare că la venirea serii va şti cu mult mai multe despre identitatea lui Bobbie Crocker.

Bucătăria vechiului hotel nu era mai mare decât bucătăria unei locuinţe de la periferie. Era însă funcţională — un dar nepreţuit pentru cineva care a stat la cămin şi înainte de asta pe străzi — chiar dacă nu ar fi putut figura într-o revistă de amenajări interioare. Dulapurile, donate de un atelier care se ocupa cu renovarea bucătăriilor şi băilor, erau din PFL, iar linoleumul de pe jos fusese oferit căminului de un liceu care îşi renova sala de mese. Pe deasupra, celor optsprezece chiriaşi nu le venea uşor să împartă un aragaz cu patru ochiuri, un cuptor şi un frigider care ar fi ajuns unei familii, dar care era neîncăpător pentru armata de căni, halbe şi chiar câte un bidon împins cu forţa pe raftul de sus. Bucătăria avea o singură masă, rotundă.

Când sosi în acea dimineaţă, Laurel constată cu uimire că cei trei pregătiseră un adevărat festin: plăcintă mexicană umplută cu brânză topită şi ardei iute, friganele tăvălite în unt şi zahăr pudră şi gogoşi cu gem de la băcănia non-stop din colţul străzii. Era un mic dejun după care trebuia să faci angioplastie, îşi spuse Laurel, dar fu sincer impresionată de cât se străduiseră să o primească bine. Probabil că nu le călca mai nimeni pragul.

Howard arătă cu un gest solemn spre dulapul unde mâncarea era aranjată ca la bufetul unui restaurant şi întrebă:

— E bun, ce zici?

— Îmi lasă gura apă, zise Laurel. Nici nu ştiu cu ce să încep.

— Întotdeauna se începe cu sarea. Şi se termină cu zahărul, spuse Paco.

Paco era cam de vârsta mamei lui Laurel, dar avea pielea atât de veştejită şi cenuşie că părea mai degrabă de vârsta bunicului ei.

— Sau poţi să te iei după sloganurile lipite pe barele de protecţie la maşini, spuse Howard. „Viaţa e scurtă. Mănâncă întâi desertul." Mie, unul, mi-a plăcut întotdeauna vorba asta.

Laurel puse câte puţin din toate pe farfurie. Turnă într-o cană apă din ibricul care fumega pe aragaz şi se aşeză pe scaunul pe care i-l oferise Howard cu un gest galant. Lăsă ceaiul să infuzeze, privindu-i şi aşteptând ca fiecare din ei să adune un mic munte de mâncare pe farfurie.

— Carevasăzică, vrei să ştii câte ceva despre Bobbie, spuse Pete cu glasul lui răguşit şi se aşeză.

Îşi sprijini bărbia în palmă şi Laurel văzu pe piele o dungă albă, nebronzată, acolo unde purta de obicei un vechi ceas de mână. La fel ca majoritatea locatarilor hotelului, petrecea mult timp afară vara şi toamna. Avea nevoie să scape din camera strâmtă şi aerul îl înviora. Laurel ştia că îi place să stea pe o bancă nu departe de birourile Armatei Salvării, unde era soare dimineaţa şi umbră după-amiaza. Uneori era înconjurat de cunoscuţi, alteori pur şi simplu dormea.

De băut nu mai bea, dar Laurel nu ştia cum de se lăsase. Privea lumea cu prea multă furie ca să fie membru al Alcoolicilor Anonimi.

— Era bogat, îi anunţă Howard. Putred de bogat.

— Da, şi io la fel, mormăi Pete.

— Nu, tu nu erai, zise Howard.

— Să zicem că fiecare era bogat în felul lui, oferi Paco o soluţie împăciuitoare.

— No, no, Bobbie era bogat de-adevăratelea, stărui Howard.

— Da' tu de unde ştii? îl întrebă Pete cu voce plictisită, din care dispăruse brusc orice interes.

Howard făcu o mutră lungă.

— De unde ştii? repetă Pete. Jumătate din timp, Bobbie nici măcar nu ştia pe ce lume e. Iar în restul timpului stătea de vorbă cu taică-său. Taică-său e mort, Laurel, să ştii şi tu. Nu uitaţi că tipul a fost la spitalul de nebuni.

— Despre ce discuta cu tatăl lui? voi Laurel să ştie.

— Ei, el singur auzea vocile. Eu nu.

— Oh, înţeleg. Mă gândeam că poate v-a spus despre ce vorbeau.

— Atunci când cineva vorbeşte singur în public şi mai ales când e supărat pe o persoană care a murit de ceva vreme... mai bine îi zici să tacă decât să-l întrebi ce are.

Laurel nu se mira că Bobbie fusese mâniat pe tatăl lui şi stărui să afle mai multe:

— Dar trebuie că aţi auzit ce spunea Bobbie.

Pete dădu ochii peste cap.

— Zicea că tatăl lui e un tip cu relaţii, că se are bine cu cine trebuie. Că mulţi îi sunt datori. Bobbie nu înţelegea de ce taică-său nu pune pe cineva să-l ajute. Ba chiar să-i ajute şi pe alţii. Trebuie să recunosc: de multe ori, Bobbie nu cerea ajutorul lui taică-său pentru el însuşi. Se întâmpla să vorbească şi despre noi. Odată, ca să-l fac să-şi ţină gura, i-am spus că n-am nevoie să mă ajute babacu' lui şi când am văzut că tot nu tace, i-am zis că taică-său aude bine şi nu e

nevoie să ţipe aşa. Ei, şi atunci, să vezi şi să nu crezi, a început să vorbească în şoaptă.

— Se cunoştea cu o grămadă de lume, se băgă Paco în vorbă.

— Tatăl lui Bobbie? întrebă Laurel.

— Nu, Bobbie.

— Zicea că îi cunoaşte pe toţi ăi de i-a pozat, explică Pete în timp ce îndesa o bucată de friganea în gură. Ne-a dat de înţeles că aşa i-a şi cunoscut.

— Nu v-a arătat niciodată pozele, nu-i aşa? întrebă Laurel.

Pete chicoti zgomotos şi se lăsă pe spătarul scaunului, cu braţele încrucişate peste piept.

— Nici vorbă. Ne tot spunea că e cineva care vrea să pună mâna pe ele. Sau pe el, poate.

— Aveţi vreo idee cine?

— Ei, „ăia", cum se zice. Jumătate din nebunii de aici cred că îi urmăreşte cineva.

— Laurel, să ştii că friganeaua e bună şi cu gem de struguri, o sfătui Howard. Dacă nu poţi să cumperi sirop de arţar adevărat, nu umbla cu imitaţii. Pune gem de struguri.

— V-a spus unde locuia pe vremea când era fotograf?

— Dacă o fi fost, zise Pete.

— Ba nu, să ştii că eu am văzut pozele, spuse Laurel. Am stat toată seara de ieri în camera obscură de la universitate ca să developez negative şi să... A fost într-adevăr fotograf.

— Era dat naibii.

— Era dat naibii, repetă ea.

— Şi ce se vede în poze? Chiar sunt ale unor oameni cunoscuţi?

Laurel le povesti despre fotografiile rămase de la Bobbie şi despre ce se vedea în negativele developate cu o seară înainte. Fu uimită să îl audă pe Pete întrebând:

— La bibliotecă ai fost? Ai căutat prin microfilmele cu reviste vechi? Îţi spun io ce să faci: caută revistele *Life* şi *Looks*. Le au

pe toate la bibliotecă. Te uiţi la legenda pozelor şi vezi dacă au fost făcute de el.

Howard zâmbi cu gura până la urechi şi îl privi mândru pe prietenul lui.

— O fi el Pete cel mai afurisit tip pe care îl cunosc, da' îl şi duce mintea.

— Friganelele eu le-am făcut! Nu sunt afurisit.

— Bobbie a spus unei persoane pe care o cunosc că se trăgea din Long Island, spuse Laurel. V-a povestit ceva despre asta?

— Mda. Că a crescut pe malul oceanului, într-un golf, răspunse Paco, şi în aceeaşi clipă Laurel simţi cum îi tremură inima în piept.

— Şi altceva?

— Că locuia într-un conac.

— A zis ceva de fraţi sau surori?

Howard îşi linse zahărul de pe un deget.

— Nu-mi aduc aminte.

— A locuit şi în Franţa o vreme, adăugă Pete. Cel puţin aşa a zis. A mai zis că a luptat acolo în al Doilea Război Mondial.

— Când a stat acolo? întrebă Laurel. V-a spus?

— Cred că imediat după război. A luptat acolo şi p'ormă s-a întors. Sau poate c-a rămas acolo de la bun început. Habar n-am. A stat în Normandia.

— Şi după aia mi se pare c-a stat în Minnesota, completă Howard.

— În Minnesota? făcu Laurel, vădit surprinsă.

— Ce, nu crezi că se poate? întrebă Pete. Io cred că mai degrabă aşa decât într-o vilă din Franţa, înconjurată de floarea-soarelui.

— Orice e posibil. Pur şi simplu nu mi-am imaginat că a locuit în Midwest şi, ca să fiu cinstită, nici într-o vilă din Franţa, cu floarea-soarelui în curte.

— Ei, nu ştiu dacă erau flori de-astea în curte. Bobbie ne-a spus doar că naziştii au rechiziţionat-o pentru ofiţerii lor şi că stricaseră cam tot ce era de stricat, după care armata americană a bombardat o

parte din ea. Spunea că avusese vie, cu şiruri de araci de viţă, da' n-a mai rămas nimic până când s-a sfârşit războiul. O aripă a casei — nu aripa în care stăteau, bineînţeles — era doar o grămadă de cenuşă.

— Şi de ce s-a întors? Din cauza unei femei?

— Aşa zicea.

— V-a spus cum o cheamă? Sau cum se numea oraşul?

Cei trei se priviră fără expresie. Era limpede că nu ştiau nimic.

— Bine, atunci despre Minnesota ce v-a spus? Când a trăit acolo?

— Uite ce, poate că „a trăit" înseamnă prea mult. Se poate să fi stat acolo o lună, poate chiar un an.

— Mă rog, dar de ce a stat acolo?

— Avea rude acolo. Sigur, asta nu înseamnă nimic, fiindcă zicea că are rude şi în Kentucky, zise Pete, după care aplecă farfuria de plastic într-o parte, ca să răzuie cu furculiţa ultima fărâmă de plăcintă mexicană. Dacă îl prindeai în toane bune, îţi spunea că are rude şi pe Marte.

— Pe cât ştiu eu, chiar avea rude în Kentucky, nişte veri. În Minnesota pe cine avea?

— Asta nu mai ştiu, murmură Howard dezamăgit.

— A vorbit de vreun oraş?

— Nu. Ba da, ba da. De Saint Paul. E un oraş din Minnesota?

— Fără îndoială.

— Şi...

— Da...

— Acu', că mă gândesc mai bine, a zis ceva de un bunic care parcă locuia acolo, continuă Howard, încruntat de efortul pe care îl făcea ca să îşi amintească. E posibil să fi avut un bunic în Minnesota?

— Cu siguranţă. Altceva mai ştiţi? Un cartier? Un nume? O stradă? Orice.

— Ei, ce n-aş da să ştiu mai multe. Poate că el ne-a zis. Dar mintea mea... nu mai e ce-a fost.

— Şi Chicago? A zis ceva despre Chicago?

— Se poate, răspunse Howard, dar Laurel îşi dădu seama din tonul vocii lui şi din felul mânios în care îl privea Pete că vorbea aşa doar ca să-i facă ei plăcere, îi spunea ce credea el că ar vrea să audă.

— Ştiţi ce nu înţeleg eu? zise ea atunci când tăcerea deveni stânjenitoare. Poate că voi ştiţi: Cum se face că un tip care venea poate dintr-o familie bogată a ajuns sărac lipit? Era schizofrenic, ştiu. Avea probleme emoţionale, ştiu. Bea prea mult. Dar de ce n-a avut familia lui grijă de el? Nu aşa face orice familie?

— A mea nu, zise Pete.

— Şi nici a mea, întări Paco.

— Pe lângă asta, tu îţi închipui că Bobbie ţinea la familia lui, zise Pete.

— Şi că şi ei ţineau la el, completă Paco, aplecându-se pe spate ca să aprindă o ţigară fără filtru de la unul din arzătoarele aragazului.

Trase adânc în piept şi suflă un colac de fum albăstrui.

Laurel se întoarse cu gândul la familia Buchanan — Daisy, Tom şi Pamela, cu toţii nişte persoane nesuferite. Pe de altă parte, îşi aduse aminte cât de tare îl plăceau oamenii pe Bobbie. Poate că ajunsese oaia neagră a familiei pur şi simplu fiindcă era un tip de treabă. O persoană plăcută. Era posibil ca familia Buchanan să fi rupt legăturile cu el, dar era mai probabil ca el însuşi să se fi desprins de ei, de nepăsarea crasă şi lipsa cronică de bun-simţ care îi caracteriza pe toţi.

— Spuneţi-mi o întâmplare cu Bobbie, zise.

— O întâmplare? repetă Howard.

— Ceva ce a făcut el odată, sau poate aţi făcut împreună.

— Orice-o fi? întrebă Paco, strângând din ochi din cauza fumului de ţigară.

— Orice. Aş vrea să înţeleg ce fel de persoană era Bobbie.

Cei trei amuţiră şi se priviră unul pe altul, neştiind ce aştepta Laurel de la ei.

— Îi era frică de dracu', zise Paco în cele din urmă, ridicând din umeri.

— Parcă nouă nu ne e, făcu Pete.

— Zău. Bobbie l-a văzut o dată.

Laurel se înclină spre ei.

— Să ştiţi că i-a spus şi lui Emily. Emily Young, asistenta socială care se ocupa de el. Ţie ce ţi-a spus, Paco?

— Că l-a fotografiat.

— Chiar aşa?

— Aşa a zis.

— Cum arăta?

— Nu ştiu. Poate că de-aia a luat-o razna. Poate că, aşa cum nu avem puterea să-l vedem pe Dumnezeu, tot aşa nu răbdăm să-l vedem nici pe diavol.

— Ia mai lasă-mă, făcu Pete. Era sărit de pe fix cu mult înainte să facă poza unui mascat de la bâlci crezând că e dracu'.

— Era un mascat de la bâlci?

— Da, unul care lucra la bâlci. E ceva vreme de atunci. Din puţinul pe care ni l-a spus am înţeles — şi crede-mă că nu prea aveai ce să înţelegi de la el când vorbea de dracu' — că l-a întâlnit la un bâlci care se ţine la Essex la sfârşitul verii.

— Târgul din Champlain Valley.

— Întocmai. La vreo opt sau zece mile de aici. Cam aşa ceva. Ţine până la întâi mai. Se tund oile şi se mulg, se vând dovleci uriaşi. Chestii de la fermă. Şi p'ormă mai e şi bâlciul şi ăi de lucrează acolo. Tot soiul de descreieraţi care se dau în spectacol. Sunt sigur că acolo l-a întâlnit pe aşa-zisul diavol. Poate că a fost cineva care l-a rănit, fizic, vreau să zic. L-a bătut măr. Ori i-a furat bruma de bani pe care îi avea. Ori poate că era un nenorocit de care Bobbie s-a speriat mai mult decât era cazul.

— Poate că o să-l vezi în pozele alea, zise Howard.

Laurel rămase pe gânduri câteva clipe. Până acum nu văzuse nici un chip demonic. Nici nu găsise vreo imagine de la târgul şi expoziţia

districtului, care se ţineau la sfârşitul verii. Aducându-şi aminte de pozele pe care le developase, se întrebă dacă nu cumva Pete se înşală şi ar trebui să caute pe cineva din copilăria lui Bobbie, poate imaginea cuiva lângă care crescuse. O rudă.

— Eşti sigur că vorbea de Târgul din Champlain Valley, Pete? îl întrebă.

— Nu sută la sută. Cu Bobbie nu puteai fi niciodată sigur. Poate că era unul din New York. Sau din Minnesota. Sau din Louisville. Parcă ziceai că are rude acolo, nu?

— Într-adevăr.

— Vrei să-ţi povestesc ceva? întrebă Pete.

— Sigur.

— Ia ascultă. Uite cum era Bobbie Crocker, prietenul meu. Prietenul nostru. Vara trecută, stăteam şi ne holbam la macaralele cu care construiau clădirea aia nouă de pe malul lacului. Aia cu apartamente şi magazine de lux. Eram doar eu cu Bobbie şi curgea apa pe noi de căldură. Cred că era în iulie. Eu nu mai beau, dar mi se făcuse poftă de o bere. Îi şi simţeam gustul pe limbă. O sticlă de bere de la gheaţă. Poate chiar un Budweiser în sticlă de un litru. Nu mai băusem de trei ani — ei, la vremea aia nu erau chiar trei — da' aveam câţiva dolari în buzunar, iar lângă şantier era o dugheană cu tot ce-i trebuie omului. Nu mă mai puteam gândi la nimic altceva. Ce dracu'? Ce înseamnă o amărâtă de bere? Chiar dacă e un litru? Ce, pentru o bere am să ajung iarăşi în stradă? Sigur, răspunsul e da, fiindcă nu pot să mă opresc la una. Trebuie să beau, să zicem... o ladă. Da' tot aveam să mă duc să cumpăr o bere. Numai că Bobbie, slavă Domnului, parcă mi-a citit gândurile şi m-a luat de acolo. M-a dus pe o bancă la umbră şi mi-a dat două sticluţe de lapte cu cacao. Ştii de care?

— D'alea din care bea ursul Yogi, spuse Howard.

— Ei, zicea aşa în reclame. Da' io cred că bea şi bere, aruncă şi Paco o vorbă.

— Laptele ăla cu cacao m-a liniştit. Uneori, o băutură dulce şi rece te ajută. Bobbie a avut grijă de mine.

Laurel rămase tăcută o clipă, apoi îşi aduse aminte ce o învăţase David cu o seară înainte, când erau în pat.

— Îhî-hm, făcu ea, dând din cap, şi apoi tăcu.

Să vezi şi să nu crezi: Pete — Pete cel reţinut, sceptic şi uns cu toate alifiile — povesti mai departe.

— Stăteam la umbra unuia din arţarii pe care nu i-au tăiat, ne uitam la apă şi la munţii Adirondack şi sorbeam laptele cu cacao. Şi atunci Bobbie zice: „Ţi se pare o privelişte grozavă? Nu ştii ce se vedea din dormitorul meu când eram mic. Pe o fereastră, Long Island şi oceanul, iar pe cealaltă un conac cu un turn de apărare." Auzi, un turn de apărare! Bineînţeles, am fost sigur că Bobbie Crocker bătea câmpii, aşa că am zâmbit şi am schimbat vorba.

Pe neaşteptate, Howard dădu farfuria la o parte şi-şi încrucişă degetele pe masă.

— Ştii ce era nemaipomenit la Bobbie? zise el, privindu-i pe rând în ochi.

Ceilalţi tăcură, aşteptând.

— Era un tip ca noi toţi.

Pete chicoti din nou, un sunet aspru, plin de amărăciune.

— Daa, să fii sigur că aşa era Bobbie Crocker. Spre deosebire de alţi moşnegi trăsniţi, care îşi mănâncă timpul jucând golf în Fort Lauderdale, el îşi petrecea verile pe strada Cherry, tolănit la umbra unui container de gunoi, şi iarna se retrăgea la un azil de nebuni. Un tip ca noi toţi, Bobbie ăsta.

Când Laurel întoarse ochii spre Howard, acesta dădea din cap a încuviinţare, cu pleoapele pe jumătate închise şi o privire melancolică, fără să simtă nimic din mânia şi ironia vorbelor lui Pete Stambolinos.

PE LA MIJLOCUL DIMINEŢII, Katherine băgă capul în biroul lui Laurel. Fata era cu un nou-venit, un tânăr pe nume Tony, care pretindea că fusese o stea a fotbalului american pe vremea când mergea la liceu în Revere, Massachusetts, cu vreo opt sau nouă ani în urmă. Cu o noapte

înainte dormise la cămin, în aripa de clădire destinată bărbaţilor. Se înstrăinase de familie, la fel ca Pete, Paco şi Howard şi (da, într-adevăr, îşi zise ea) Bobbie. Se deosebea de ei doar prin faptul că era mult mai tânăr. Se foia fără încetare pe scaun, strângea mâinile pumn şi apoi desfăcea degetele ca un evantai. După cât se vedea, în noaptea aceea îşi rosese unghiile până la sânge.

— Îmi pare rău să vă întrerup, dar trebuie să plec îndată în Montpelier, la o şedinţă, şi voiam să-ţi spun două vorbe înainte să ies, începu Katherine.

Flutură mâna în chip de scuză în faţa lui Tony şi apoi ridică braţele în aer — un gest menit să sugereze că era obligată să procedeze astfel. Laurel ieşi pe hol în urma ei.

— S-ar putea să te sune un avocat din New York şi să-ţi ceară să nu mai developezi clişeele lui Bobbie Crocker, spuse Katherine. S-ar putea chiar să-ţi ceară să i le predai lui sau altcuiva. Să nu cumva să i le dai, ne-am înţeles? Să nu te laşi intimidată.

— Vai de mine! Un avocat! Ăsta de unde a mai apărut?

— Nu noi l-am chemat, răspunse Katherine.

Laurel înţelese instantaneu din partea cui venea avocatul şi de ce şefa ei era atât de agitată. Cineva încerca să îi forţeze mâna şi ea nu avea de gând să se lase. Şi nici nu avea de gând să stea cu braţele încrucişate, uitându-se cum ceea ce ei i se părea a fi ultima dorinţă a unuia din clienţii căminului era călcată în picioare. Îi povesti lui Laurel discuţia cu avocata municipală şi continuă:

— Femeia aia n-a telefonat în persoană, bineînţeles. Cei ca ea nu procedează aşa. A sunat avocatul ei. A sunat-o pe Chris Fricke. Pe scurt, bănătia e convinsă că pozele aparţin familiei sale fiindcă ea apare în câteva din ele.

— Apare într-una singură.

— Şi fratele ei apare în câteva.

— Fratele ei apare într-una singură.

— Şi mai sunt câteva poze ale casei vechi unde a locuit.

— Da.

— Pretinde că Bobbie a furat o cutie plină de fotografii şi negative de la familia ei sau le-a găsit undeva şi vrea ca toate să îi fie returnate integral, întocmai aşa cum le-a lăsat Bobbie. Vrea să vadă dacă mai e ceva care să îi aparţină.

— Bobbie nu a luat nimic de la familia ei. E parte a familiei! E fratele ei!

Katherine o privi atentă, fără să scoată o vorbă. Apoi zise:

— Chiar crezi ce spui?

— Nu cred, răspunse Laurel încet, cu vocea tremurată. Ştiu. Sunt absolut sigură.

— Să nu mai fii. Uită de ideea asta chiar acum. Înţelegi?

— Ce să înţeleg? De ce să uit?

— Dacă Bobbie ar fi fost fratele ei — ceea ce, pe cât înţeleg, e absolut imposibil — atunci ne putem vedea obligate să îi dăm totul înapoi.

— Vreau să-ţi spun ceva, Katherine. Nu am nici cea mai vagă îndoială, spuse Laurel, încercând să pară calmă — fără succes de altfel. Toate se potrivesc, e limpede ca lumina zilei. Azi-dimineaţă am luat micul dejun cu nişte băieţi de la hotelul New England...

— Ia să văd dacă ghicesc: cu Pete şi amicii lui. Trebuie că te-ai distrat.

— M-am simţit foarte bine. Băieţii mi-au pregătit un festin. Ce vreau eu să-ţi spun e că tot ceea ce mi-au povestit despre Bobbie demonstrează că a fost fratele femeii ăleia.

— Chiar aşa?

— Bobbie le-a spus că a copilărit în Long Island. Le-a spus că are rude în Kentucky!

— Long Island, înţeleg. Dar Kentucky?

— Mama lui e de acolo. S-a născut şi a crescut în Louisville.

Katherine oftă şi o strânse de braţ.

— Când mi-ai povestit prima oară ce ai văzut în poze, m-am gândit şi eu că poate a copilărit şi el în preajma clubului unde mergeai tu la înot. Zău că la asta m-am gândit. S-ar putea să ai dreptate, cine ştie? Numai că...

— A făcut fotografii ale casei, casa în care a copilărit până pe la jumătatea anilor '60! Am developat câteva ieri-seară!

— Poate că le-a făcut altcineva, la cererea femeii ăleia.

— Ascultă...

— Laurel, avocatul bătrânei a fost foarte ferm: fratele clientei lui a murit cu mult timp în urmă. Câteva zeci de ani în urmă. Nimeni nu ştie cum a pus Bobbie mâna pe fotografii şi negative, dar femeia vrea să nu le developezi. Vrea să i le dăm înapoi. Ceea ce nu suntem obligate să facem — cel puţin, nu încă — tocmai fiindcă ea insistă că Bobbie nu a fost fratele ei. Nu sunt rude. Asta e salvarea noastră. Atât timp cât bogătaşa din Long Island susţine că ea şi Bobbie nu sunt rude, înseamnă că nu îl poate moşteni, deci nu poate avea pretenţii bazate pe relaţia de rudenie.

Laurel rămase pe gânduri. Situaţia era într-adevăr paradoxală: dacă recunoştea identitatea lui Bobbie, Pamela Buchanan Marshfield avea tot dreptul să ceară fotografiile — şi probabil să le şi primească. După cât se vedea, chiar existau persoane care doreau să pună mâna pe fotografii. Poate că temerile lui Bobbie erau exagerate, dar în nici un caz nu erau simple fantezii ale minţii lui.

— Dacă fotografiile şi clişeele rămân în proprietatea căminului după ce le-am developat pe toate..., începu ea.

— Nu a căminului, ci a oraşului Burlington. Termenul legal e *moştenire vacantă.* Din cauză că Bobbie a murit fără să lase testament, bunurile lui revin primăriei, care poate dispune de ele cum doreşte. Iar în Burlington asta înseamnă că bunurile vor fi vândute, iar banii vor fi donaţi şcolilor, cu toate că, în acest caz, sunt sigură că municipalitatea ni le va vinde nouă, pentru un dolar, să zicem, ca să le putem folosi pentru a strânge fonduri.

— De asta nu vrei să le dai.

— Şi din cauza asta. Dar le vreau şi fiindcă erau singurul lucru pe lume care a însemnat atât de mult pentru unul din oaspeţii noştri, încât le-a purtat cu el oriunde s-a dus. Îi datorăm respect pentru asta. Pe deasupra, vreau să organizez expoziţia pe care Bobbie o merita. Îmi place ideea unei expoziţii care să arate oamenilor că şi cei fără adăpost sunt la fel ca ei, că sunt talentaţi, că au visuri şi împliniri.

— Deci pot să le developez mai departe.

Katherine tăcu şi Laurel se temu că îi va spune să se oprească. Dar răspunsul fu altul:

— Da. Numai... numai că nu uita că pozele au aparţinut unui om care... care nu era cine crezi tu. Şi... — o privi pe Laurel într-un fel pe care fata îl recunoscu: întocmai aşa o privea mama ei când era îngrijorată — încearcă să nu vorbeşti cu nici un avocat care îţi dă telefon. Dacă totuşi trebuie, te rog să nu o ţii una şi bună cum că Bobbie a fost fratele cuiva. Bine?

Laurel încuviinţă din cap, dar era atât de furioasă că simţea cum îi zvâcnesc colţurile gurii. Era furioasă pe de o parte fiindcă simţea că i se pune pumnul în gură, iar pe de alta fiindcă îşi dădea seama că nici măcar Katherine nu credea ceea ce ea ştia dincolo de orice îndoială.

Katherine o strânse în braţe şi o împinse înapoi în birou, de unde Tony o privi cu atâta superioritate şi dispreţ că directoarea se simţi obligată să intre în cameră şi să îi ceară scuze în modul cel mai ceremonios. După aceea ieşi din birou şi se îndepărtă pe coridor, însă, înainte să dea colţul, se opri şi adăugă:

— Să ştii că nu glumesc în legătură cu identitatea. M-ai înţeles?

Laurel dădu din cap, dar gândul îi era deja la fotografii şi la ce avea să mai developeze în seara aceea în camera obscură de la universitate.

Pacientul 29873

... nu este interesat de ceilalţi pacienţi, nici nu petrece timpul în camera de zi. Halucinaţiile auditorii par să se diminueze, dar continuă să nege evenimentul crucial şi prezintă mari goluri de memorie compatibile cu disocierea.

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL PAISPREZECE

Vineri dimineaţa, David Fuller stătea în camera de aşteptare a pediatrului, alături de fiica lui cea mare, chinuit de ideea că fiecare animal de pluş, jucărie de plastic sau revistă ilustrată e un adevărat focar de infecţie. Parcă anume ca să-i facă în necaz, copilaşii din cameră tuşeau, hârâiau şi strănutau. Dacă ar fi fost după el, i-ar fi trimis în carantină cât mai departe de acolo, departe de Marissa — care, pentru moment, se simţea foarte bine. De fapt, era singurul copil din clasa ei care nu avea infecţie în gât. Veniseră la doctor doar pentru că se tăiase la degetul mic de la piciorul drept şi rana nu se închidea. Dura de prea multă vreme, era de părere David, mai ales că se şi freca tot timpul de adidaşi sau pantofii de step şi de balet.

Cât despre Marissa, ea era încântată că singurul moment când o putuse primi medicul ei atestat de asigurările de sănătate se nimerise a fi vineri dimineaţă, adică atunci când ar fi trebuit să fie la ora de matematică. Stătea lângă tatăl ei, pe canapeaua de piele sintetică, cu piciorul rănit îndoit sub ea şi cu ochii pironiţi la revista *Cosmo Girl!*, pe care tatăl ei o considera total nepotrivită pentru acea sală de aşteptare. (Unde erau revistele pentru copii când aveai nevoie de ele?) Îi era teamă că tăcerea ei se datora lucrurilor altminteri interzise pe care le citea acum în revistă. Prin urmare, ca să rupă vraja revistei, o întrebă (cu riscul de a o plictisi):

— Lăsând la o parte degeţelul, cum te simţi?

— Foarte bine.

— E chiar atât de interesantă revista? Sper că nu te distrezi cu cine ştie ce lucruri deşucheate ai găsit de citit pe acolo. Altminteri o să mă omoare maică-ta.

— N-o să te omoare.

— La ce te gândeşti?

Fetiţa ridică ochii din revistă.

— Cum adică? La ce mă gândesc acum?

— Da. La ce te gândeşti chiar în clipa asta?

— Păi, dacă mă întrebi... Mami crede că Laurel e mult prea tânără pentru tine.

Fosta lui soţie, avocată de meserie, era la tribunal în dimineaţa aceea.

— Da' de ce se preocupă mama ta de vârsta femeilor cu care mă văd eu?

— Habar n-am.

— Iartă-mă, am pus întrebarea greşit. Te necăjeşte faptul că mama ta este, brusc şi inutil, interesată de vârsta lui Laurel?

— A, da' nu e brusc.

Marissa dădu drumul revistei în rastelul din spatele canapelei, căscă şi se întinse, apoi îşi sprijini capul de braţul lui.

— Mulţumesc fiindcă mi-ai spus, zise el.

— N-ai pentru ce.

— Vasăzică... te necăjeşte?

— Vârsta lui Laurel? Nu, deloc.

— Dar pe Cindy?

— Cindy e... cum să-ţi spun... n-are habar de vârstă. La cât pricepe ea, Laurel e de vârsta mamei.

— Cred că ar trebui să fii mai îngăduitoare cu sora ta.

— Da, da' nu cu mult.

— Pentru un copil cu bubă la deget, eşti surprinzător de obrăznicuţă în dimineaţa asta.

— Aseară era umflat, să ştii.

— Îhî.

— Şi?

David îşi eliberă braţul şi o luă pe după umeri.

— Şi nimic. Mă bucur că ai să te faci bine.

După ce tăcură amândoi o bună bucată de vreme, fetiţa întrebă:

— Te vezi cu Laurel la sfârşitul săptămânii?

— Da.

— Chiar diseară?

— Da.

— Şi sâmbătă? Sau duminică?

Întrebarea îl puse pe gânduri. Oare voia să o vadă pe Laurel sau îi era teamă că prietena lui avea să atenteze la timpul cuvenit vieţii lor de familie ? După ce mama lor îşi făcuse cunoscută intenţia de a se recăsători în noiembrie cu Eric Tourneau, avocat la aceeaşi firmă, fetele parcă se legaseră şi mai mult de el. Probabil că Marissa nu vedea în Laurel o piedică în calea împăcării părinţilor — o împăcare absolut de neconceput chiar şi înainte ca fosta lui soţie şi Eric să se îndrăgostească unul de altul — dar poate că i se părea că tatăl lor nu le mai dădea aceeaşi atenţie din cauza lui Laurel.

— La sfârşitul ăsta de săptămână am să fiu cu tine şi sora ta, spuse el pe un ton care se dorea detaşat.

În fiecare sâmbătă lua fetele, şi stăteau la el până când plecau la şcoală marţi dimineaţa. Nu plănuia ca Laurel şi fetele lui să se vadă în zilele care urmau. De fapt, lua masa cu Laurel în seara aceea tocmai ca să se poată concentra asupra fetelor în weekend. Îşi organizase cu grijă viaţa şi descoperise că o prietenă de vârsta lui Laurel prezenta un avantaj de netăgăduit, şi anume, nu îi cerea să se gândească la căsătorie. Laurel nu se gândea la copii fiindcă avea destul timp înainte. Ori de câte ori avusese o relaţie cu femei mai apropiate de vârsta lui, simţea că, încă de la prima întâlnire, era evaluat ca un posibil viitor soţ. Dacă trecea testul — ceea ce era inevitabil, de

vreme ce era viu şi avea un serviciu — la a doua sau a treia întâlnire problema copiilor era pusă pe tapet. Iar adevărul era că David nu avea nicidecum intenţia să mai devină tată. Nu că nu i-ar fi plăcut copiii. Dimpotrivă, era foarte devotat celor două fetiţe şi n-ar fi vrut ca ele să creadă că alţi copii le-ar putea lua locul sau chiar să se simtă înlocuite. Pe vremea când, copil fiind, făcea naveta între casele părinţilor, tatăl lui avusese o fiică şi un fiu din a doua căsătorie. După naşterea acestora, David se simţise un fel de cetăţean de mâna a doua.

Era cinstit faţă de Laurel? Probabil că nu. Din acest punct de vedere — e adevărat, nu singurul — îşi dădea seama că nu e un tovarăş tocmai potrivit pentru ea. Şi nici pentru multe alte femei. Ceea ce lui i se părea organizare fusese taxat drept răceală de către alţi oameni. Caracteristica lui era indiferenţa emoţională, îi spusese o prietenă înainte să se despartă de el. Dacă lua în considerare rănile lui Laurel, ar fi fost un defect de neiertat. Însă era sigur că ea nu vedea lucrurile în acest fel. Părerea lui era că, tocmai din cauză că Laurel simţea nevoia să se retragă în cochilia ei, modul lui distant de a o trata însemna de fapt că e un partener potrivit. Bineînţeles, conta şi vârsta. David ştia că Laurel nu era interesată decât de bărbaţii mai vârstnici decât ea şi înţelegea foarte bine de ce.

Dacă se simţea vinovat din cauza atitudinii lui detaşate? Da, uneori, dar niciodată atât de vinovat cât să îl bată gândul să se schimbe.

Pe de altă parte, chiar în dimineaţa aceea, când stătea în sala de aşteptare a pediatrului, începu să îşi pună întrebări în legătură cu interesul lui Laurel faţă de Bobbie Crocker. Aşa că, atunci când Marissa îi vorbi de fată, se gândi că poate acesteia nu i-ar prinde rău să petreacă ceva mai mult timp cu copiii lui. Orice altă preocupare care să îi ia gândul de la bătrânul fotograf care murise.

— De ce mă întrebi de Laurel?

— Am nevoie să mă tragă în poză.

— Poftim? făcu el, neştiind dacă o auzise bine.

— Ei, să-mi facă o poză artistică. Mă duc la o audiere pentru *Făcătoarea de minuni*. Sunt cincizeci de fete pentru rolul lui Helen Keller. O să fie mare îmbulzeală, aşa că mi-ar prinde bine un mic ajutor.

— Şi vrei să-ţi facă Laurel o poză?

— Aş putea să o plătesc. Îi dau alocaţia mea pe următoarele două luni.

— Doamne Dumnezeule, nu cred că ar accepta bani.

— Crezi că se supără dacă o întreb? Eu cred că nu. Ştiu, e un mare favor, dar...

David răsuflă uşurat. Vasăzică, nu adusese vorba despre Laurel decât fiindcă voia un portret.

— Nu cred că e un favor chiar atât de mare, zise el.

— Mă rog. Oricum, e un favor. Mai ales dacă nu îi dau bani. Iar Laurel a făcut deja o grămadă de lucruri pentru mine.

— O grămadă?

— Ştie toate magazinele cu haine haioase din oraş şi cred că m-a dus la toate. Ai văzut ce fuste şi eşarfe mi-a găsit când am fost împreună.

— Îmi aduc aminte.

— Cred că asta a distrat-o pe mama. Ideea că prietena ta studentă...

— Laurel a terminat colegiul acum patru ani, după cum mama ta ştie foarte bine. Are un masterat în asistenţă socială. Şi asta ştie mama ta.

Marissa cugetă câteva clipe, apoi spuse:

— Am o întrebare.

— Ce anume?

— Uneori, Laurel pare... nu ştiu cum să spun... în altă lume.

David ştia că fiica lui cea mare e un copil sensibil, cu un ascuţit spirit de observaţie, aşa că nu se miră că îşi dăduse seama că ceva nu e în ordine cu Laurel, că uneori se retrage în lumea ei. Cu toate acestea, nu avea de gând să discute cu ea despre cele întâmplate în

Underhill. Cel puţin nu acum. Într-o zi, poate. Marissa trebuia să afle că viaţa e plină de primejdii. Până şi în Vermont. Acum însă nu intenţiona să intre în detalii.

— Ei, cred că, la fel ca noi, e tristă uneori, răspunse el simplu, sperând că nu pare evaziv.

— Nu e tristă. E altfel...

— Cum anume?

— Cred că e... subţire.

— Subţire?

— Da, ca perdelele din camera mamei. Cele prin care poţi să vezi. Le ştii?

— Da, le ştiu.

— Dar mie îmi place Laurel. Ştiai, nu?

— Ştiam.

O femeie cu un dosar în mână — o soră de vârsta lui Laurel — apăru în sala de aşteptare şi spuse cu voce blândă „Marissa?", cu ochii aţintiţi la pacienţii de pe scaune.

— Noi suntem, răspunse David şi ridică mâna, apoi şi mâna fiicei lui, fiindcă se simţi caraghios.

Marissa chicoti la ideea că ar putea fi o păpuşă, se ridică în picioare şi se întoarse spre el.

— Şi zici că Laurel ar putea să-mi facă o poză?

— O s-o întrebăm, zise el, dar bănuia că Laurel va accepta, ceea ce îi făcea plăcere.

Dintr-odată, fu intrigat de ideea că Marissa era interesată de teatru, la fel ca Laurel. Pe deasupra, îi plăcea să ştie că Laurel făcea în timpul liber ceva — orice — care nu era legat de pozele unui fotograf schizofrenic.

— Promiţi?

— Sigur că da.

Marissa sări de două-trei ori în sus şi se prefăcu a aplauda. Apoi dintr-odată se strâmbă şi închise ochii. Era clar că se lovise la deget.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

LAUREL NU SE UITASE PREA BINE la Serena când se întâlniseră la înmormântarea lui Bobbie, cu o săptămână înainte. Schimbaseră doar câteva vorbe, ca să stabilească o zi când să ia prânzul împreună.

Vineri, când o revăzu, Serena i se păru mai bătrână decât s-ar fi aşteptat, dar, cu toate că odată fusese o adolescentă fără adăpost, acum arăta într-o stare de sănătate mult mai bună. Când sosi Laurel, Serena era deja la restaurant, un bistro de pe chei, aflat nu departe de localul unde lucra ea. Era aşezată la o masă, cu faţa la docul unde trăgea feribotul. De fapt, unul chiar sosise şi trăsese la mal pe partea dinspre New York a lacului. Un şir lung de pasageri — majoritatea turişti — coborau pe chei. Vasul era mare, dar din el coborau atâţia oameni că lui Laurel îi veniră în minte maşinile pline cu clovni de la circ.

Ochii Serenei erau tot de un albastru strălucitor, aşa cum îşi amintea Laurel, în schimb ascuţişurile feţei se topiseră sub obrajii acum moi şi rotunzi. Părul îi cădea pe umeri, tot atât de bogat, doar că o idee mai blond decât îşi amintea Laurel. Când o văzu, Serena ridică din sprâncene, semn că o recunoscuse, se ridică pe jumătate şi îi făcu semn cu mâna. Purta un tricou roz care se oprea deasupra taliei

şi scotea în evidenţă buricul, unde sclipea un stras, prins de o bucăţică de carne, ca o ţintă de blugi. În urechi avea nişte cercuri subţiri de argint, mari cât o brăţară.

— Nu ne-am văzut de ani de zile, şi acum... e a doua oară într-o săptămână, remarcă Serena.

Laurel adusese cu ea fotografiile pe care i le făcuse Serenei cu ani în urmă şi le scoase din geantă de cum se aşezară.

— Am o surpriză pentru tine, zise şi văzu cum Serena face ochii mari privindu-le.

— Nu mai aveam mult. Doamne, chiar că nu mă prindea stilul drogat, murmură Serena clătinând din cap, fiindcă nici ei nu îi venea să creadă. Apoi, de teamă ca Laurel să nu se simtă jignită, adăugă repede: Adică, pozele sunt bune, numai că eu arăt de groază. M-ai înţeles, nu?

— Da, ştiu. Nimănui nu îi vine bine stilul drogat, răspunse Laurel.

— Pot să le păstrez?

— De asta le-am şi adus.

— Mulţumesc. Într-o zi am să le arăt copiilor mei ca să-i sperii. Sau poate că nu. Cine şi-ar dori să o vadă pe maică-sa în halul ăsta?

— Ai trecut prin multe, dar n-a fost vina ta. Până la urmă ai căzut în picioare.

Serena ridică ochii spre cer.

— Am avut noroc. Mătuşa mea s-a întors în oraş şi m-a luat la ea. Acum e timpul să-mi găsesc o casă a mea.

Laurel îşi dădu seama că nu ştia dacă mătuşa la care locuia Serena era rudă din partea mamei sau a tatălui, dar, fiindcă mama ei dispăruse când Serena era foarte mică, presupuse că era sora tatălui. O întrebă dacă se mai vedea cu tatăl ei sau dacă mai vorbeau la telefon.

— Nu, se ţine departe. Nici mătuşa mea nu îl lasă să se apropie. Ştie că frate-său e un nemernic. Odată mi-a trimis un cec. N-aveam de gând să îl încasez, dar mătuşă-mea a zis să încerc. M-am dus la

bancă... era fals. Altă dată a venit neinvitat — şi beat, pe deasupra — de Paşte. Venise o grămadă de lume la mătuşă-mea şi, chiar aşa, beat, şi-a dat seama că nu era bine-venit. Şi-a luat tălpăşiţa. Dar ştie unde muncesc şi unde stau. O să se arate din nou. Serena aruncă o privire spre cele două chelneriţe care pălăvrăgeau la bar în timp ce ele aşteptau să li se dea atenţie şi comentă: Ehe, dacă mi-aş face treaba aşa, aş zbura de acolo.

Într-un sfârşit, una din fete veni să le ia comanda. Laurel ceru o salată de crudităţi şi un suc fără zahăr. Micul dejun, neobişnuit de consistent, îi picase greu la stomac.

— Cât de proaspătă e salata de ouă şi curry? vru să ştie Serena.

— Foarte, zâmbi chelneriţa, o prăjină de fată care părea prea tânără ca să lucreze acolo.

Serena acceptă să încerce.

În jurul lor erau aşezaţi oameni de afaceri, bărbaţi şi femei, ale căror birouri dădeau spre lac, şi turişti veniţi să viziteze oraşul Burlington. Vorbiră despre locul unde munceau şi Serena îi povesti despre prietenul ei, un băiat care lucra în tura de noapte la fabrica de îngheţată din Waterbury şi care tocmai făcuse cerere să fie avansat la departamentul vânzări. Serena era de părere că avea şanse, fiindcă era isteţ şi firma avea mai multă nevoie de idei decât de diplome universitare, plus că el, pe cât se pare, se pricepea la îngheţată. Laurel îi descrise relaţia ei cu David şi nu se miră prea mult când Serena spuse:

— Nu e ceva serios, aşa-i?

Lui Laurel i se păru că era dezamăgită.

— Da, nu e ceva serios.

În cele din urmă, Laurel aduse vorba de Bobbie Crocker. Îi povesti Serenei că lăsase în urma lui fotografii ale clubului unde ea îşi petrecuse o bună parte a copilăriei şi că era convinsă că Bobbie crescuse în huzur, într-un conac luxos aflat de cealaltă parte a golfului. O rugă pe Serena să îi povestească din nou cum îl găsise.

— Era clar că nu avea unde să se ducă, începu Serena. Adică, ar fi trebuit să se afle într-un loc anume. Cei de la spital nu deschid pur şi simplu poarta şi zic: „Zboară unde vezi cu ochii." Am stat îndeajuns la Waterbury cât să ştiu că întotdeauna se face un aranjament pentru pacienţi. Bobbie ar fi trebuit să se afle într-un loc *anume*. Ar fi trebuit să fie în grija cuiva. Numai că nu ştia să spună unde sau cine era acea persoană. Sau poate că nu voia să-mi spună. Cine ştie? Nu a fost în stare să-mi spună nici măcar cum a ajuns la Burlington. A venit cu autobuzul? A făcut autostopul? Habar n-am. Chestia e că astfel de oameni ajunge să se clatine puţin şi au căzut de pe cal. Nu-şi mai iau medicamentele. Îmi plăcea mult Bobbie şi mă gândeam că, având un pic de ajutor, s-ar fi descurcat şi singur. Pe cât mi se părea mie, nu mai avea nevoie să stea în spital. Nu era un pericol pentru nimeni. De-asta l-am adus la cămin. La restaurantul unde lucrez stau de vorbă cu destui şerifi şi poliţişti ca să ştiu că la fel ar fi făcut şi ei.

Se lăsă pe spătar şi îşi prinse mâinile după ceafă.

— Ce-ţi plăcea la el? vru să ştie Laurel.

— Era foarte săritor. Tot încerca să mă ajute. Ei, sigur, nu era tocmai sănătos.

— Cum să te ajute?

— Păi, s-a oferit să dea telefoane la preşedinţii caselor de discuri. I-am spus că nu am voce, da' n-a vrut să mă asculte. O ţinea una şi bună cu preşedinţii caselor de discuri pe care îi cunoştea şi care îi erau datori, şi cum mi-ar putea obţine un contract dacă ar da un singur telefon. De ce se purta aşa? Fiindcă îi dădeam o porţie suplimentară de salată de varză. Aşa era el. Când a venit, nu cred că avea bani nici cât să-şi cumpere un sandvici. Şi să ştii, avea hazul lui, chiar dacă făcuse foamea atâta vreme. A venit în seara aia şi s-a apucat să-mi spună bancuri de doi bani despre oamenii străzii, de pildă, de câţi vagabonzi e nevoie ca să înşurubezi un bec? Şi fiindcă nu avea nici un chior, cred, îmi tot dădea sfaturi în chip de bacşiş. „Îţi dau un pont pe gratis", zicea. „Dacă ştii să te învârteşti, toată pătura e a ta." Glume

răsuflate, da' el era un dulce. Din păcate, n-a vrut cu nici un chip să-mi spună unde trebuia să se afle. N-am idee unde a dormit înainte să ajungă pe stradă.

— Aşa e, făcu Laurel. Trebuie să fi stat undeva după ce a ieşit din spital, înainte să ajungă la cămin. E limpede că l-au dat în grija cuiva.

Serena ridică din umeri.

— L-am tot întrebat unde a locuit. Până la urmă, s-a frecat tare la ochi, cu pumnii strânşi, ca un copil, şi mi-a spus că, mai mult ca sigur, în noaptea aia o să doarmă acolo unde dormise şi cu o noapte înainte.

— Şi anume?

— Camera boilerului, în hotelul care e sus, pe deal. E caraghios să ajungă cineva să doarmă acolo. Nu ştiam de câtă vreme dormea acolo, dar nu voiam să-l mai las nici o noapte.

Chelneriţa se întoarse cu băuturile şi tăcură amândouă. Laurel o privea pe Serena, care se străduia să scoată paiul din teaca de hârtie.

— Aşa că l-ai adus la noi.

— Da. Nu s-a împotrivit deloc. Tot auzi despre oamenii străzii că opun rezistenţă când e vorba să meargă la cămin... Ce să zic de alţii, că şi eu am fost aşa. Dar Bobbie, Bobbie nu-şi mai încăpea în piele de bucurie.

— A înţeles unde îl duci?

— A înţeles. Nu voia decât să fie sigur că nu îi ia nimeni geanta. L-am întrebat ce ţine în ea, de e atât de importantă, şi mi-a spus că poze.

— Şi când l-ai revăzut?

— Nu l-am văzut de prea multe ori. Odată, asistenta socială care se ocupa de el — o fată pe nume Emily, probabil că o ştii — l-a adus la restaurant, ca să-mi mulţumească. E o fată tare drăguţă. Altă dată l-am văzut la priveghiul cu lumânări pe care îl faceţi pe Strada Bisericii chiar înainte de Crăciun. Ştii tu, defilarea la care se rostesc numele oamenilor străzii.

Laurel zâmbi.

— Erai acolo? Îmi pare rău că nu te-am văzut.

— Mda, eram în mulţime. M-am jenat să spun un nume la biserică, dar aveam o lumânare şi am mers alături de ceilalţi. Doamne, câte ai făcut pentru mine!

— Pe cât îmi aduc aminte, ai petrecut cam o săptămână şi jumătate la cămin. N-am făcut chiar atât de multe pentru tine.

— Dar a fost acea săptămână şi jumătate în care aveam neapărat nevoie de un acoperiş deasupra capului, spuse Serena apăsat, privind-o pe Laurel cu o intensitate care o surprinse.

— Ţi-a spus Bobbie ceva despre sora lui?

— Sora lui? Nici n-am ştiut că avea o soră.

Laurel dădu din cap.

— N-am văzut-o la înmormântare. Trăieşte?

— Da.

— O cunoşti?

— Puţin. Am întâlnit-o săptămâna trecută.

— E şi ea niţel într-o ureche?

Laurel se gândi o clipă înainte să răspundă.

— Nu, nu e. Cel puţin, nu ca Bobbie. De fapt, e foarte scârboasă.

— Îmi închipui că ea şi Bobbie nu erau prea apropiaţi.

— Într-adevăr. Ţi-a vorbit vreodată de familia lui?

— Niciodată, spuse Serena cu voce solemnă, ca şi cum se străduia să îşi închipuie o familie pentru Bobbie. Nici o vorbă.

— Nici măcar în prima seară, când a venit la restaurant? Ia gândeşte-te. Când l-ai întrebat dacă avea unde să se ducă, ce-a mai zis?

Chelneriţa le aduse mâncarea, dar Serena era cu gândul la seara de august când Bobbie se apropiase de tejghea, cu geanta lui de pânză şi un buzunar plin de mărunţiş.

— Să mă gândesc, murmură ea, privind salata de ouă, aranjată în formă de sferă pe o frunză de salată verde. Să ştii că a zis ceva ce ar putea fi important.

— Îhî-hm.

— A zis ceva despre un tip împreună cu care a lucrat la o revistă, undeva. Îl chema... Reese.

— Numele de familie sau de botez?

— Nu-mi aduc aminte să-mi fi spus. Dar am altceva să-ţi spun.

— Ia spune.

— A fost cam acum un an.

— Ştiu, zise Laurel, sperând că părea răbdătoare.

— Să zicem că Reese era numele de botez. Ei...

— Ei?

— Ei, ştii ce cred? Cred că s-ar putea să fi locuit la Reese după ce a ieşit din spital. E foarte posibil.

— Şi de ce a plecat?

Serena mesteca salata cu ouă cu mare atenţie.

— Nu pun ţelină. Noi punem. În salata de ouă e musai să pui ţelină.

— Aşa e, făcu Laurel din politeţe. De ce crezi că a plecat Bobbie de acolo?

— Poate că a fost dat afară.

— Bobbie, dat afară? Crezi că ar face cineva aşa ceva?

— Nu dat afară fiindcă nu era un bun coleg de cameră sau ceva de felul ăsta. Poate că l-au izgonit fiindcă nu-şi plătea partea de chirie.

— Dar la vremea aceea avea optzeci de ani! Ce ajutor se aştepta Reese să primească, mai ales dacă Bobbie venise la el direct de la spital?

— Oamenii sunt răi, remarcă Serena detaşată. Tu ştii asta, Laurel.

— Dar Bobbie era... bătrân.

Serena se aplecă în faţă, peste farfurie, cu ochii larg deschişi. Vorbea cu voce joasă, dar se vedea că e mânioasă.

— Ce contează vârsta? Ce-aş face eu dacă ar veni taică-meu la mine când face optzeci de ani? Mă întrebi dacă l-aş primi în casă sau l-aş lăsa să îngheţe în stradă? Nu cred că i-aş deschide uşa, nu mă văd în stare. Şi nu cred că sunt o fată rea. Eşti rău dacă faci fapte rele. Sau mai ştiu eu?

Laurel tăcu câteva clipe.

— Sunt sigură că Bobbie nu i-a făcut nici un rău lui Reese, cel puţin nu aşa cum te-a maltratat tatăl tău pe tine.

— La fel cred şi eu, numai că noi nu ştim cu siguranţă. Dacă vrei să fii sigură, trebuie să te duci să îl găseşti pe Reese.

— Bobbie ţi-a spus ceva despre el...?

— Sau ea. Eu tot spun „el", dar poate la fel de bine să fie o femeie.

— ... pe unde stătea?

— Eu aş începe în Burlington... sau poate în cartierele mărginaşe. Poate că Bobbie a venit de la Waterbury la Burlington înainte de a rămâne fără adăpost. Poate că a fost dat în grija cuiva care locuieşte pe aici.

— Ar fi o ironie a sorţii.

— Ştii ce, făcu Serena cu ochii la două tinere superbe, de vârsta lor, îmbrăcate cu fuste scurte — probabil directoare de PR, îşi dădu Laurel cu presupusul. Viaţa e plină de ironii. Ironii, noroace şi... avantaje. De ce m-am ales eu cu o mamă care a şters-o la prima ocazie şi un tată care era convins că eu sunt un sac de box? De ce tipele de colo au avut părinţi care s-au îngrijit ca ele să-şi facă temele şi apoi le-au trimis la colegiu? N-o spun cu duşmănie, crede-mă. Dar ştiu că viaţa nu e întotdeauna cinstită şi mi se pare mie, draga mea, că şi tu ştii la fel de bine ca mine.

ÎN ZIUA ACEEA, LAUREL PLECĂ de la birou la cinci fix, cu toate că nu lucrase mai nimic. Voia să ajungă la biblioteca din Burlington înainte să se închidă fişierul, la ora şase, fiindcă abia aştepta să înceapă căutările în colecţia de microfilme sau exemplarele vechi ale revistei *Life*.

Biblioteca nu avea volume legate decât până în 1975, în schimb microfilmele mergeau până în 1936. Tremura de nerăbdare şi, ajutată de o bibliotecară binevoitoare, alese o rolă din 1960. Apoi se aşeză la o masă şi se apucă să deruleze imaginile care mergeau de la

celebrul băruleţ din magazinul Woolworth, în Greensboro, Carolina de Nord, până la Charles de Gaulle lăudându-se cu detonarea primei bombe nucleare a ţării lui. Îl văzu pe David Ben-Gurion, apoi pe Nikita Hruşciov şi un avion de recunoaştere american U-2. Citi un articol despre Caryl Chessman, un individ de care Laurel nu auzise niciodată dar a cărui privire îi dădu fiori. Urma să fie executat fiindcă răpise şi violase două femei cu zece ani în urmă. Pe cât îţi puteai face idee din articol, ar fi putut fi nevinovat.

Încercă să treacă repede peste reclame, dar nu îşi putea dezlipi ochii de la ele: ţigări slabe fumate în mod demonstrativ de cântăreţi şi actori, bombardierele Air Force folosite pentru a vinde ulei de motor, supe concentrate, aluaturi şi cutii cu cremă de brânză care aveau un disc lipit de capac, toate însoţite de reţete ispititoare.

La fiecare fotografie căuta legenda scrisă cu caractere minuscule, care apărea uneori — chiar foarte rar — pe o latură a fotografiei sau dedesubtul acesteia. Spre dezamăgirea ei, doar foarte puţine poze aveau legende. Ajunsese cam pe la luna mai şi probabil că trecuse şi ora de închidere a bibliotecii când descoperi de ce. În primele pagini ale revistei era o coloană lungă şi îngustă cu nume, de la redactori şi reporteri la fotografi.

Şi acolo îl şi găsi. Nu pe Bobbie Crocker sau pe Robert Buchanan. Altminteri ar fi sărit în sus până în tavan. Nu. Văzu ceea ce, în acel moment, i se păru a fi aproape la fel de important: în capul unei liste lungi, care cuprindea în ordine alfabetică numele a vreo treizeci de fotografi, de la Margaret Bourke-White la Cornell Capa şi Alfred Eisenstaedt, se afla numele unui redactor adjunct — Marcus Gregory Reese.

ÎNAINTE SĂ PLECE, LAUREL PRINTĂ toată lista, ca să aibă toate numele, după care căută numărul lui Marcus Reese în cartea de telefon a oraşului Burlington. Nu figura acolo, după cum nu figura nici în Waterbury, Middlebury sau Montpelier. Laurel se duse la redacţia

ziarului, aflată două străzi mai încolo, pe College Street. Ar fi trebuit să se întâlnească cu David la cinema la şapte fără un sfert, dar era atât de emoţionată de ceea ce descoperise că voia să îi arate îndată lista de nume.

Când intră în biroul lui, David vorbea la telefon, dar se vedea că discuţia e pe sfârşite, aşa că Laurel se apropie şi puse lista peste un vraf de hârtii, în faţa lui, şi îi arătă cu degetul numele redactorilor foto. David dădu din cap, mai mult din politeţe, dar era limpede că numele Marcus Gregory Reese nu înseamnă nimic pentru el. De-abia atunci îşi dădu Laurel seama că nici nu avea de ce, fiindcă nu era la curent cu ultimele noutăţi; nu ştia că ea luase prânzul cu Serena. De îndată ce David închise telefonul, îi povesti ce îi spusese Serena.

— Al naibii, murmură el.

— Nu l-am găsit pe Reese în cartea de telefon, dar poate dau de el pe Google. Şi mai vreau să profit de serviciile de căutare la care sunteţi voi abonaţi. Acum, că avem numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie, hai să vedem peste ce dăm.

— Să vedem? Parcă trebuia să mergem la film.

Laurel tăcu o clipă.

— Nu durează mult.

— Ba durează, zise el, ridicându-se din scaun. Trebuie să ne grăbim.

— Lasă-mă să văd, izbucni ea, surprinsă tot atât cât David de intensitatea cu care rostise cuvintele.

Fu rândul lui David să amuţească. Apoi spuse:

— Laurel, renunţă în seara asta. Hai să ne distrăm.

— E important, zise ea, incapabilă să pună mai multă blândeţe în voce.

— Pentru cine?

— Pentru mine. E important pentru mine. Cred că e suficient.

David o privi cercetător. Relaţia lor era atât de lipsită de intensitate emoţională că nici măcar nu se dojeniseră unul pe altul vreodată.

— Poftim, spuse el, cu toate că se vedea cât de colo că ar fi preferat ca ea să lase căutarea pe a doua zi, şi îi făcu semn să se aşeze pe scaunul lui, în faţa computerului.

— Nu durează decât câteva clipe, zise ea. Chiar nu eşti curios să afli?

— Ba da, sunt curios, dar nu obsedat.

— Dar nici eu nu sunt obsedată. Vreau doar să îl găsesc pe acest Reese şi să îl sun. Vreau să-l întreb de ce l-a izgonit pe Bobbie, sau de ce Bobbie a preferat să plece de bunăvoie.

— Poate că tipul a murit şi gata, spuse David, fără să poată — sau să încerce — să îşi ascundă exasperarea.

— Reese?

David dădu din cap.

— E foarte posibil. Tipul a murit, iar Bobbie a ajuns din nou pe stradă. Ştii ce? Tu caută-l pe Google, că eu mă duc să verific anunţurile mortuare. În ce lună a fost adus Bobbie la cămin vara trecută?

— August.

— Bine. Caut până în august.

Laurel avea impresia că se oferise să o ajute pe de o parte fiindcă regreta că îşi pierduse răbdarea şi pe de alta fiindcă nu se ţinuse de cuvânt şi nu căutase pe LexisNexis amănunte despre un accident de maşină în care fusese implicat Robert Buchanan. Una peste alta, îi era însă recunoscătoare pentru ajutor.

AFLARĂ IMEDIAT DOUĂ LUCRURI. Întâi, că erau o mulţime de site-uri unde apărea numele lui Reese; apoi, întocmai cum bănuise David, că bătrânul redactor foto murise cu paisprezece luni în urmă, în luna iulie a anului trecut. David se întoarse cu necrologul publicat în ziar, iar Laurel găsi şi ea câteva necrologuri mai scurte pe internet. Citi articolul despre moartea lui Reese aşezată la biroul lui David, în timp ce acesta stătea în picioare alături, încântat de ceea ce descoperise.

MARCUS GREGORY REESE

BARTLETT — Marcus Gregory Reese, în vârstă de 83 de ani, a murit pe neaşteptate la 18 iulie, în casa lui din Bartlett. Marcus — care semna cu numele întreg, dar căruia prietenii îi spuneau „Reese" — s-a născut în Riverdale, New York, şi s-a stabilit în Bartlett când a ieşit la pensie, după o carieră remarcabilă ca fotograf şi redactor la o serie de ziare şi reviste de ţinută.

Reese s-a născut la 20 martie, fiind cel mai mic dintre cei cinci copii ai lui Andrew şi Amy Reese. După absolvirea liceului din Riverdale, s-a înrolat în Marina Statelor Unite, unde a servit cu onoare ca marinar în teatrul de luptă din Pacific, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. După ce s-a întors în Statele Unite, a transformat fotografia din hobby în carieră. A început prin a publica fotografii în *Newark Star-Ledger,* apoi în *Philadelphia Inquirer* şi apoi în revista *Life*, unde a lucrat ca redactor foto timp de aproape treizeci de ani.

A fost căsătorit de două ori. Primul mariaj, cu Joyce McKenna, s-a terminat cu un divorţ. Al doilea, cu Marjorie Ferris, s-a terminat când Marjorie a murit de cancer în 1999.

Dintre fraţii lui Reese mai este în viaţă doar o soră, Mindy Reese Bucknell, care locuieşte în Clearwater, Florida.

Slujba de înmormântare va avea loc miercuri, 21 iulie, ora 11, la biserica congregaţionalistă din Bartlett; înhumarea va avea loc la cimitirul New Calvary.

Înmormântarea a fost organizată de firma de pompe funebre Bedard McClure.

În fotografie, Reese părea a avea mai degrabă şaizeci de ani decât optzeci şi trei, de unde Laurel deduse că era o poză veche. Era un bărbat corpolent, cu sprâncene stufoase şi păr alb, ondulat. Bărbia, aproape inexistentă, se pierdea în gâtul gros, ca de taur. Purta ochelari de soare şi un pulover pe lângă gât, peste o cămaşă cu gulerul prins în nasturi. Rânjea la aparatul de fotografiat cu o dezinvoltură care semăna a mulţumire de sine.

David zâmbi ironic atunci când terminară de citit necrologul:

— Totdeauna mi-a plăcut vorba asta: „A murit pe neașteptate." Cât de neașteptată poate fi moartea la optzeci și trei de ani?

— De câte ori o auzi, te gândești că persoana în cauză a fost omorâtă sau și-a pus capăt zilelor, nu? Sau că doctorul a făcut o greșeală grosolană.

David se așeză pe raftul bibliotecii din spatele biroului.

— A făcut un atac de cord, probabil. Nimic misterios, îmi închipui.

Trebuie că așa stăteau lucrurile, dar Laurel se abținu să spună ceva. În mare parte ca urmare a discuției cu Pamela Marshfield și a telefonului dat de avocat la cămin, era înclinată să vadă mistere peste tot.

— Și cred că acum știm cum a obținut domnul Crocker al tău pozele astea, continuă David, cu falca sprijinită în palmă.

— Cum adică?

— Probabil că le-a luat de la tipul ăsta, Reese. Din câte mi-ai spus, înțeleg că Bobbie nu era chiar un exemplu de sănătate mintală.

— Crezi că le-a furat? întrebă Laurel, neputând să-și creadă urechilor.

— Întâi de toate, n-am zis că le-a furat. Asta implică un grad ridicat de competență mentală. Spun doar că... poate și le-a însușit. Poate că după moartea lui Reese.

— Cred că tot furt se cheamă.

— Bine. Atunci... le-a furat. Sau poate că i le-a dat Marcus Gregory Reese.

— Ce te face să crezi că așa s-a întâmplat?

— Fiindcă n-am găsit numele lui Bobbie în caseta tehnică a revistei *Life*.

— Asta nu înseamnă că nu el a făcut pozele!

— Laurel, în necrolog scrie că Reese a fost fotograf, îi tăie el vorba, arătând cu capul spre ecranul monitorului unde se vedeau site-urile cu numele lui Reese. Ia uite aici: un site numai cu fotografii făcute de Reese. Și ăsta la fel. Și ăsta. Nu m-aș mira să găsești

fotografia cu fetele dansând hula-hoop sau vreuna cu Muddy Waters purtând semnătura lui Reese.

E posibil, îşi zise ea, dar logica lui avea o lacună. Încercă să îşi ţină firea, să nu se pună într-o poziţie de inferioritate.

— Presupunem că Bobbie chiar a locuit la Reese, spuse ea rar.

— Da.

— Şi că a locuit la el acasă fiindcă spitalul i l-a lăsat în grijă.

— Într-adevăr.

— Şi că se cunoşteau fiindcă lucraseră împreună la revistă. Aşa mi-a spus Serena, mai ţii minte? Mie mi se pare că Bobbie a venit în Vermont pentru că ştia că Reese locuieşte aici. Eu n-am căutat decât un an din colecţia revistei *Life*, 1960. Poate că Bobbie a lucrat acolo la mijlocul anilor cincizeci sau şaizeci. Poate că, dacă am timp să stau mai mult la bibliotecă, am să găsesc ani întregi cu numele lui Bobbie Crocker în caseta tehnică.

— Vrei să zici că Bobbie îl cunoştea pe Reese fiindcă Reese era redactorul lui.

— Şi nu am dreptate?

— Nu. E o concluzie pripită. S-ar fi putut cunoaşte la redacţie cu o mie de alte prilejuri, fără ca Reese să fi fost redactorul lui Bobbie. Chiar dacă s-au întâlnit la redacţie, Bobbie putea foarte bine să fie portar. Sau paznic. Sau liftier. La vremea aia era o meserie pentru bărbaţi.

— Ar trebui să caut în 1964... revistele din 1964. Aseară am developat nişte poze de la Expoziţia universală din 1964. S-ar putea să găsesc numele lui Bobbie.

David dădea din cap cu o mişcare măsurată, aşa cum face un tată când copilul l-a adus la exasperare. Apoi se ridică de pe raftul cu cărţi, întinse mâna după mouse şi începu să dea clic pe X-urile din colţul dreapta sus al monitorului, ca să se deconecteze. Până să apuce Laurel să îl oprească, închisese deja browserul dar nu şi computerul.

— Ce faci? întrebă ea.

— Plecăm pe loc, ca să nu pierdem filmul. Dacă ieşim chiar acum, mai avem o şansă să ajungem înainte să înceapă. Între altele, am ceva amuzant să-ţi spun despre Marissa. Vrea să-i faci o poză-portret. Ţi-ar fi trecut prin cap aşa ceva?

Mai adăugă ceva, dar ea nu-l mai asculta. Cu browserul deconectat nu mai putea vedea lista de pagini despre Marcus Gregory Reese. Avea nevoie să le vadă, ca de un drog. Era o necesitate fizică. Nu era vorba că voia să le vadă; avea *nevoie* să le vadă. Aşa că, deşi îşi dădea seama că el voia să plece şi îi spunea ceva despre fiica lui, dădu iarăşi clic pe Internet Explorer.

— Îmi pare rău, spuse. Nu putem merge la spectacolul următor? Trebuie că e unul şi la ora nouă.

— Laurel!

— Dacă chiar vrei să mergi, du-te. Nu mă supăr. Ne vedem după aia, luăm masa împreună.

— Nu vreau să merg singur la film într-o seară de vineri. Vreau să ies în oraş cu iubita mea. E cu totul altceva.

Ea se duse la lista site-urilor vizitate mai înainte şi la rezultatele găsite de Google pentru Reese.

— Nu pot să mă opresc acum, spuse cu o voce atât de tremurată, atât de slabă că nu şi-o recunoscu. Ştiu că sunt aproape.

— Fă-mă şi pe mine să înţeleg. Vrei să-ţi petreci o seară de vineri la biroul meu, căutând site-uri despre un redactor foto de la revista *Life*, care a decedat. Aşa e, Laurel?

— Nu toată seara de vineri. Mai lasă-mă o jumătate de oră. Bine? Apoi putem merge să luăm masa sau ne întoarcem la apartamentul tău. Cum vrei. Dar acum... nu vreau să plec. Nu... pot. Şi...

— Da?

— Serviciile alea de căutare pentru reporteri. Îmi arăţi şi mie unul, te rog? Doar să văd ce pot afla de la numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie.

David se frecă la ochi şi ridică braţele în aer, învins. Întinse din nou mâna peste umărul ei, dar de astă dată dădu clic pe partea din browser marcată *Favorites* şi îi arătă site-urile.

— Încearcă cu ăsta, zise apăsând pe o iconiţă. Scrie numărul de la Asigurări sociale în căsuţa asta.

Apoi se trânti într-unul din scaunele aflate în faţa biroului şi se apucă să răsfoiască un vraf de ziare aruncate pe jos.

— Îţi dau o jumătate de oră. După aia închid luminile şi plecăm.

REESE, AFLĂ LAUREL, fusese un fotograf itinerant, capabil dar, judecând după imaginile de pe internet, nu cine ştie ce talentat. Probabil că era mult mai bun ca redactor, ceea ce explică de ce ocupase această funcţie la *Life* un timp atât de îndelungat. Din site-urile vizitate deduse că, în ultima parte a vieţii, probabil că îşi expusese lucrările în locuri precum sala de întrunire a bisericii pe care o frecventa — lucru pe care îl şi făcuse în ultimul an şi jumătate de viaţă. Laurel îşi propuse să consacre o zi vizitării enoriaşilor din comunitate, începând cu pastorul. Ba chiar se gândi să asiste la o slujbă în Bartlett duminica aceea şi să facă cunoştinţă cu oamenii care îl ştiau pe Reese şi, poate, pe excentricul lui prieten, Bobbie Crocker.

Într-o revistă de fotografie, un necrolog ceva mai lung spunea că Reese lucrase la ziare ca fotograf sportiv, însă, cu excepţia fotografiei cu grupul de fete, Bobbie Crocker nu lăsase nici un fel de poze cu sportivi, iar să consideri că poza cu fetele era o imagine sportivă ar fi însemnat să împingi lucrurile prea departe. Nimic din ceea ce găsi despre Reese nu sugera faptul că l-ar fi interesat muzica sau jazzul sau spectacolele care marcaseră activitatea lui Bobbie. Drept urmare — şi spre deosebire de David — rămase nestrămutată în convingerea ei că Bobbie însuşi făcuse pozele găsite în apartamentul lui.

Ultimul lucru pe care îl făcu înainte să vadă ce găseşte cu numărul de Asigurări sociale al lui Crocker fu să caute pe Google combinaţia celor două nume: Crocker şi Marcus Gregory Reese. Nu găsi nimic.

Căutarea numărului de Asigurări sociale fu şi mai frustrantă, mai nelămuritoare. Numărul nu aparţinea lui Robert Buchanan, aşa cum fusese ea sigură. Era însă legat de Robert Crocker. Bobbie Crocker, cum îl cunoscuse ea. Se născuse în 1923 şi murise, după cum arăta site-ul, la începutul acelei luni. În Burlington, Vermont.

Tot aşa, nu găsi nici un număr de Asigurări sociale pentru fratele mai mic al Pamelei, ceea ce părea normal dacă femeia i-ar fi spus adevărul. Fratele Pamelei se născuse înainte să existe Asigurările sociale şi — dacă murise în 1939, după cum afirma ea — ar fi murit înainte să i se dea un număr în baza căruia să îşi facă declaraţia de avere.

Desigur, din acelaşi motiv, nu găsi pe site confirmarea faptului că Buchanan murise cu şaizeci şi cinci de ani mai devreme.

Bucuria pe care o simţise în bibliotecă se risipi. Într-adevăr, nu era genul lui David să şoptească în barbă: „Ţi-am spus eu...", dar, cu toate acestea, Laurel se simţea pusă la colţ. Încă mai credea că Bobbie Crocker fusese fratele Pamelei, dar îşi dădea seama că, atunci când exprima această convingere, părea la fel de lunatică precum mulţi dintre cei ajunşi la cămin. Ştia că se mai poate folosi de numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie pentru a căuta mai departe (ceea ce şi avea de gând să facă), dar ora când puteau merge la film trecuse deja. Cedă insistenţelor lui David, închise computerul şi plecară.

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

CU DOAR DOUĂ DEGETE, Whit putea să ridice şi să treacă bicicleta lui marca Bianchi peste roaba din vechea magazie victoriană. Tot acolo se aflau grămezi de lucruri vechi, adunate de alţi locatari ai casei: skiuri, snowboarduri şi skateboarduri, ghete şi o a doua bicicletă, tot a lui, pe lângă cutiile de carton unde fuseseră computere, acum pline de cărţi, haine, reşouri şi căni. Vag conştient de faptul că Talia era undeva în spatele lui, pe alee, unde îşi trecea în revistă corespondenţa, Whit se folosi şi acum doar de două degete ca să pună bicicleta la adăpost peste noapte. Era începutul serii de vineri şi ultima geană de soare dispăruse în spatele munţilor Adirondack, dincolo de lac. Încă mai era lumină, dar în curând avea să se lase întunericul şi în aer se simţea umezeala serii. Whit nu era sigur dacă ridica bicicleta cu două degete ca să arate cât de uşoară este — în mintea lui, era o dovadă pe de o parte a calităţilor lui de biciclist şi pe de alta a calităţilor bicicletei — sau ca să o impresioneze pe fată cu forţa lui, fără să pară că o face intenţionat. Oricât ar părea de contradictorii aceste motive, bănuia că toate erau valabile. Cu toate că Talia nu-l interesa, era interesat de colega ei de cameră, ceea ce înseamnă că legile tranziţiei hormonale îl făceau să graviteze spre ea în acest moment. Adevărul e că mintea îi fugea adesea la Laurel

atunci când nu se gândea la orele de curs şi laboratoare, măcar că ştia că are o relaţie cu alt bărbat. Lui i se părea că e singură, bună la suflet şi că ascunde un secret atât de îngrozitor că aproape resimţea o durere fizică atunci când o întâlnea.

Legă repede bicicleta de un stâlp şi încuie lacătul. Când ieşi din magazie, Talia era aşezată pe trepte, în faţa casei. Era clar că puţin îi păsase de cum ridicase el bicicleta şi nici nu băgase de seamă cu câtă uşurinţă se mişcase.

Hotărî că nu mersese pe bicicletă atât de departe şi că nu făcuse atât efort cât să miroasă respingător, aşa că se aşeză lângă ea pe trepte. Rămase cu gura căscată când văzu că citeşte o broşură despre paintball şi îşi închipui că a primit-o la grămadă, odată cu alte imprimate trimise prin poştă.

— Bună de dat la coş, pe cât se vede, spuse.

Talia ridică privirea spre el şi o clipă rămase perplexă. Apoi, înţelegând la ce se referea, spuse cu o voce autoritară, voit dramatică:

— Eu am *comandat* broşura. Eu am *cerut* broşura. Ai grijă, tinere.

— Ai comandat o broşură despre paintball? La ce-ţi trebuie?

— Ei, voi, băieţeii ăştia cu şorturi strâmte, sunteţi toţi la fel.

— Să înţeleg că m-ai atins în onoarea mea de mascul? spuse el zâmbind, dar întrebându-se cât de serios vorbea Talia în cea mai mare parte a situaţiilor.

— Spun şi eu ce văd.

— Zău? La ce-ţi trebuie o broşură despre paintball? Să nu-mi spui că ai de gând să îi duci pe copiii de la biserică la aşa ceva în toamna asta.

— Mâine.

— Râzi de mine.

— Deloc.

— Chiar aşa?

— Ce cuvânt n-ai înţeles din ceea ce am spus? Ne întâlnim la biserică şi plecăm în jur de ora nouă. Vrei să vii?

— Nu cred.

— Poţi merge în microbuzul bisericii. Are şaptesprezece locuri. Nu e mod mai bun să dai afară micul dejun decât o oră petrecută în microbuzul bisericii.

— Şi nici mod mai bun de a ajunge pe prima pagină a ziarelor. „Microbuzul bisericii" se traduce prin „accident tragic în care au fost implicaţi copii şi adulţi cu bune intenţii". Poţi să cauţi în dicţionar. E în programa de anul întâi, la facultatea de medicină. Embriologie. Microbuzul bisericii.

— Vine şi Laurel, făcu Talia, cu ochii aţintiţi la broşura lucioasă de pe genunchi.

Whit avea o bănuială, cum că ea se uitase în altă parte când îi dăduse vestea fiindcă nu se putea abţine să nu râdă. Oare era atât de evident interesul lui faţă de Laurel?

— Mai precis, ce faceţi când jucaţi paintball? întrebă. Când mă gândesc la asta, îmi vin în minte nişte tipi burtoşi, cu probleme de adaptare în societate, care aleargă prin pădure, îmbrăcaţi în pantaloni de camuflaj, şi se stropesc unul pe altul cu vopsea.

— Cam aşa ceva. Numai că aici sunt echipe. Şi un arbitru.

— Un arbitru?

— Îhî.

Nu prea îl trăgea inima să-şi petreacă ziua cu nişte puşti de liceu, dar nu avea nimic planificat pentru sâmbătă până spre seară, când urma să ia masa cu mătuşa şi unchiul lui. Veneau în Vermont să vadă spectacolul de culori al pădurilor care, spre marea lor dezamăgire, mai avea totuşi câteva zile până să devină o adevărată simfonie de roşu, verde, galben şi ruginiu.

— La ce oră vă întoarceţi?

— Nu mai târziu de patru, patru şi jumătate.

Whit întinse mâna, luă broşura şi se uită cu atenţie la harta terenului de joacă. Nu se vedea făcând aşa ceva. Nici pe Laurel nu o vedea, de altfel.

— O să petrecem majoritatea timpului aici, zise ea, arătând cu degetul o serie de linii tipografice, unduitoare ca nişte valuri. Aici e vârful Calamity, iar aici un depozit de combustibil pe care vrem să îl capturăm.

Când auzi despre depozitul de combustibil, joaca nu i se mai păru atât de abstractă lui Whit.

— Nu ai nici o reţinere gândindu-te la Irak?

Talia se întoarse şi îl privi în ochi.

— Am trei prieteni, foşti colegi de şcoală, în Gardă. Toţi au fost în Irak sau se află acolo în clipa de faţă. Unul a petrecut o lună în Tikrit. Dacă vii cu noi mâine, o să faci cunoştinţă cu doi tineri care au fraţi mai mari în Gardă. Unul din ei a fost în Fallujah. Nu sunt nici o minte de găină care n-are habar de ce se întâmplă în Orientul Mijlociu, nici o neoconservatoare sociopată care se excită jucându-se de-a războiul. M-ai înţeles? E un joc. Dacă vrei să ştii, e de departe mult mai sănătos decât jocurile cu puşcaşi de elită şi terorişti de pe PlayStation — de-alea din care joci şi tu, mi se pare. Chiar şi pentru că jucătorii fac mişcare în aer liber, în loc să stea în camere neaerisite, cocoşaţi deasupra consolelor de jocuri. Copiii ăştia vor să se joace aşa. O parte din ei, cel puţin. Lor li se pare un joc la fel ca oricare altul, iar mie îmi pare a fi o cale de a întări spiritul de echipă şi de a le arăta că există adulţi — ştiu că nu-ţi convine, Whit, dar află că în ochii lor eşti un adult — cărora le pasă de ei, cărora le place să-şi petreacă timpul împreună cu ei. Deci, ca să răspund la mica ta întrebare, atât de plină de subînţelesuri: Nu, n-am nici o reţinere. E clar?

Whit încuviinţă din cap, puţin şocat. Într-adevăr, avea un PlayStation. Îşi spunea lui însuşi că se joacă doar ocazional, ca să se relaxeze, ca să scape de stres. Îşi spunea că are valoare... medicinală.

— Ei, vii?

Whit încuviinţă din nou din cap. După o astfel de diatribă nu îndrăznea să spună nu.

ÎNTR-O SEARĂ, PE LA ÎNCEPUTUL lui august, Whit mersese să danseze cu Laurel şi Talia şi doi prieteni de-ai lor de la Universitate — un tip destul de drăguţ, pe nume Dennis, şi o fată numită Eva. Erau o ceată sau, cum îi plăcea Taliei să se exprime, un cârd. În acea seară de joi şi-au dat întâlnire cu prietenii la un club de pe Strada Mare, puţin după ora zece. Whit nu le cunoştea încă prea bine pe Talia şi Laurel, aşa că se simţise flatat când fetele îi bătuseră la uşă şi îl luaseră pe sus. La vremea aceea se simţea mult mai tânăr decât vecinele de etaj, fiindcă el terminase colegiul doar cu trei luni mai devreme şi se pregătea să fie student câţiva ani buni de-acum încolo. Talia şi Laurel nu erau doar nişte femei mai în vârstă decât el — aveau şi o slujbă pe deasupra. E adevărat, meseriile le permiteau să se îmbrace la fel ca atunci când erau studente, însă ele mai primeau şi un cec săptămânal, ceva ce el nu avea.

La club nu era prea multă lume, căci anul şcolar încă nu începuse la colegiile din regiune. În scurtă vreme ar fi putut deveni plicticos, ceea ce nu se întâmplă, în mare parte fiindcă ei erau în grup. Whit dansă cu Laurel, dansă cu Talia şi chiar cu Eva, pentru câteva minute. Eva lucra în departamentul de marketing al unui mare mall de la periferia oraşului Burlington şi era de fapt singura din grup îmbrăcată pentru ocazie.

Whit se simţea deja atras de Laurel şi savura posibilitatea de a discuta cu ea în pauzele de orchestră. Chiar de atunci, simţea cumva că fata e mult mai puţin interesată de dans decât el. Cu toate astea, îşi dădea limpede seama că se distrează.

Dar numai pe drumul spre casă înţelese cu exactitate de ce se îndrăgostise de ea. Talia şi Dennis voiau să rămână la club pentru încă o repriză de dans, în schimb Eva şi Laurel doreau să plece.

Aveau un program mai strict decât Talia şi erau nevoite să se trezească de dimineaţă. Pe la miezul nopţii plecaseră toţi trei pe jos. Aveau de gând să o lase întâi pe Eva acasă şi apoi el şi Laurel să continue tot pe jos drumul până la ei acasă, în cartierul aflat pe un deal.

Trei străzi mai încolo, dădură peste un vagabond aşezat pe o ladă roşie de plastic în care se transportă sticlele de lapte. Se sprijinea de zidul de cărămidă, dar era pe jumătate prăbuşit, învelit într-o haină de ploaie cu mânecile tăiate. Umbrele îl ascundeau, aşa că simţiră mirosul înainte să îl vadă. Avea o faţă prelungă, în mare parte acoperită de o barbă deasă, şi încadrată de părul care îi atârna în şuviţe răsucite, murdare, de o parte şi de alta a feţei. Vârful capului era chel, plin de bube. Pe cât îşi făcu Whit idee, avea cincizeci şi cinci sau şaizeci de ani; Laurel avea să îi spună mai târziu că probabil nu avea mai mult de patruzeci şi cinci. Eva îl zări înaintea lui Laurel şi a lui Whit, îl luă pe acesta de braţ şi dădu să îi tragă pe cealaltă parte a străzii, cât mai departe de vagabond. Whit nu îşi dădu seama ce voia fata, aşa că o urmă, dar apoi simţi duhoarea, se întoarse şi îl văzu. Omul era treaz şi vorbea singur în şoaptă. Nu striga, ci mormăia ceva, ceea ce avu darul să îi descumpănească şi mai tare.

Laurel se duse drept la el, fără şovăială. Se lăsă jos alături şi izbuti să îi atragă atenţia. Îl întrebă cum îl cheamă şi îi spuse cum o cheamă pe ea. Sigur, nu îl aduse cu totul pe pământ de pe planeta lui dar, în timp ce Whit şi Eva stăteau deoparte, nemişcaţi şi speriaţi, Laurel îl luă de mână — Whit înţelese în clipa aceea că, pentru a lua de mână un vagabond, trebuie să fii şi milos dar şi curajos — şi îl ridică în picioare. Laurel îi îndemnă să o ia înainte, dar ei refuzară. Merseră împreună cu ea să îl ducă pe om la cămin. Paturi libere erau destule, căci, fiind vară, oamenii străzii stăteau mai mult pe afară. Ajutată de îngrijitoarea de noapte, îl puse să se spele şi îl hrăni, apoi îl convinse să doarmă în cămin în noaptea aceea. Dură cam o oră până îl aşeză în pat. Bărbatul nu vorbi cu nimeni în afară de Laurel. Nici ei nu îi spuse prea multe, dar se opri din mormăit şi ochii nu i se mai

învârteau în orbite ca bilele de la flipere. Se uita fix în ochii lui Laurel şi era limpede că se simţea în siguranţă în preajma ei. Ucigaşii care erau pe urmele lui, fantasmele care îl aduseseră pe stradă îi dădură pace pentru o vreme.

După ce termină, Laurel îşi ceru scuze de la Eva şi Whit pentru că le furase o oră de somn şi plecară mai departe, spre casă. Whit era tulburat, pe de o parte de duhoarea şi situaţia disperată a individului cules de Laurel de pe stradă, pe de altă parte de ceea ce văzuse la cămin, unde intrase pentru prima oară. Însă Laurel, pe cât îşi dădea el seama, după ce lucrase patru ani acolo, ba mai muncise înainte şi ca voluntar, nu părea impresionată.

În acea seară, Whit se îndrăgosti lulea. Dar nu era vorba doar de dragoste, ci mai degrabă de veneraţie.

CAPITOLUL ŞAPTESPREZECE

LAUREL ERA CONŞTIENTĂ că nu îi oferise cine ştie ce companie lui David vineri seara — nici când erau la restaurant, nici la David acasă — pentru că simţea că fiecare clipă care se scurgea o aducea mai aproape de momentul când va fi nevoită să se despartă de fotografiile lui Bobbie Crocker. Telefonul avocatului o neliniştise. Voia să developeze negativele, mai ales fiindcă se hotărâse să petreacă cel puţin o parte din ziua de duminică în Bartlett. Drept urmare, ea şi David nu reuşiră să se apropie cu adevărat unul de altul. Sâmbătă dimineaţă plecă acasă cu mult înainte de micul dejun ca să-şi schimbe hainele şi să se apuce de treabă în camera obscură de la Universitate. Când îl sărutase în chip de la revedere pe David, care rămăsese în pat, acesta nici măcar nu încercă să-şi ascundă nemulţumirea.

— De ce eşti atât de captivată de povestea asta? Ce importanţă are cine a fost Bobbie Crocker în realitate? Ce-ţi pasă? o întrebase, cu faţa pe jumătate îngropată în pernă.

Uneori, sâmbăta dimineaţa luau micul dejun în pat şi făceau o plimbare înainte ca el să se ducă să le ia pe fete. Alteori le lua întâi pe fete şi apoi se întâlneau undeva, cu un scop anume, departe de patul unde făcuseră dragoste cu câteva ore mai devreme.

— Chiar trebuie să foloseşti cuvântul ăsta?

— Captivată? Păi aşa eşti. Ieri ai luat două mese din trei cu persoane care l-au cunoscut pe Bobbie Crocker, iar aseară ai ratat întâlnirea cu mine...

— N-am ratat nici o întâlnire!

— Bine, atunci ai ruinat seara ca să cauţi pe internet o persoană care poate că a fost, poate că nu, redactorul fotografiilor lui. În momentul de faţă te pregăteşti să petreci o minunată sâmbătă de toamnă într-o cameră obscură. Şi de ce faci asta? Ca să-ţi poţi petrece ziua de mâine — fără îndoială, o frumoasă duminică de toamnă — împreună cu oameni pe care nu i-ai întâlnit niciodată, ca să discuţi despre doi morţi care nu se ştie dacă s-au cunoscut.

— Nu ştiu câtă vreme o să mai am fotografiile! Ţi-am spus că Pamela Marshfield şi-a pus avocaţii la lucru. În orice clipă mă pot vedea nevoită să-i dau pozele!

David trase cearşaful peste cap şi îşi înfăşură faţa în el. Laurel ştia că e un gest voit prostesc, copilăresc, menit să aplaneze neînţelegerea dintre ei înainte să devină o ceartă în toată regula, dar schimbaseră replici atât de tăioase începând cu seara dinainte că Laurel se simţi jignită. Când David strigă după ea, plecase deja din dormitor.

— Ce-ai hotărât în legătură cu poza Marissei? Ce să-i spun?

Laurel ridica micul rucsac lăsat pe podea, lângă barul care despărţea bucătăria de living.

— Am spus că îi fac poza, răspunse, dându-şi seama că vorbise cam răstit.

Nu mai discutaseră o dată subiectul vineri seară? O adora pe Marissa şi credea sincer că i-ar plăcea să-i facă portretul. Îi şi spusese lui David.

— Bine, dar când? O să vrea să ştie când.

Laurel ştia că avea ceva de făcut într-o zi din săptămâna aceea. Poate luni, sau poate marţi. Ceva îi spunea că avea ceva programat chiar pentru ziua aceea. Nu mai era sigură ori, cel puţin pentru moment, nu-şi aducea aminte. În cele din urmă, propuse:

— Luni după-amiază, ce zici, pe la patru şi jumătate? Să văd, poate reuşesc să plec mai devreme de la cămin. Te anunţ. Dacă nu pot luni, rămâne pe sâmbătă. Bine?

În clipa în care tăcu îşi dădu seama că spera ca el să îi spună că sâmbătă e foarte bine. Cu toate că era sigură că îi va face plăcere să o fotografieze pe Marissa, simţea apăsarea copleşitoare a fotografiilor lui Bobbie Crocker. Şi mai erau atâţia oameni cu care trebuia să stea de vorbă...

Aşteptă o clipă răspunsul, dar nu îl primi. Uneori, îşi zise, David părea să creadă că are dreptate doar fiindcă e mai în vârstă. În ultima vreme, când nu erau în pat, se simţise mai degrabă fiica decât iubita lui — şi încă o fiică adoptivă. Primea sfaturi, dar nu şi atenţie. Se gândi că poate vorbise cu iritare evidentă, dar apoi îşi zise că în dimineaţa aceea nu are timp să analizeze tot ce-şi spuseseră unul altuia şi plecă.

Acasă, apartamentul mirosea a muced. Deschise uşa balconaşului unde ea şi Talia stăteau uneori şi citeau vara. Priveliştea nu era grozavă, dar dimineaţa era însorită şi, pe deasupra, chiar alături creştea un splendid arţar. Uşa dormitorului Taliei era închisă, ceea ce nici nu era de mirare, fiindcă abia trecuse de şapte. Văzu că Talia îi lăsase un bilet, anunţând-o că are un mesaj înregistrat pe robotul telefonic pe care ar fi bine să îl asculte. Când apăsă butonul, auzi o voce de bărbat, necunoscută.

— Buna ziua. Mă numesc Terrance J. Leckbruge. Sunt avocat la firma Ruger and Oates. Firma noastră o reprezintă pe Pamela Marshfield. Îmi place statul dumneavoastră. Soţia mea şi cu mine avem o casă de vacanţă nu departe de locul unde staţi, în Underhill. De fapt, chiar o să fim acolo mâine şi duminică. E aproape ora trei, e vineri şi plec de la birou. Îmi cer scuze că vă sun la începutul weekendului. Vă rog să mă sunaţi pe mobil când ajungeţi acasă sau la casa mea din Vermont mâine dimineaţă, spuse el cu accent sudic şi apoi lăsă o agendă întreagă de numere de telefon.

Pe lângă celular şi numărul de la casa din Vermont, mai lăsase un număr de la birou şi altul de la el de acasă, amândouă cu prefix de Manhattan.

Se încordase împotriva voinţei ei când auzise cuvântul „Underhill" şi o bătea gândul să şteargă mesajul şi să se poarte ca şi cum nu l-ar fi ascultat. Pe lângă asta, era devreme şi mai erau multe ore până când ar fi putut să îi telefoneze. Nu putea însă rezista tentaţiei de a afla cum o să încerce Pamela Marshfield să o forţeze să îi dea pozele. Drept care, chiar înainte să îşi schimbe hainele sau să îşi ia un iaurt şi o banană, se hotărî să îl sune. Măcar avea o speranţă să îl scoale din somn.

Răspunse o femeie, perfect trează după voce, dar nu vorbea nici pe departe cu atâta blândeţe şi amabilitate ca avocatul cu care era căsătorită. De fapt, accentul ei îi amintea lui Laurel de vecinii ei din Long Island. Se prezentă pe scurt şi spuse că îl căuta pe un avocat pe nume Leckbruge. Terrance Leckbruge. Femeia o întrebă politicos dacă îşi dă seama ce oră este şi Laurel răspunse că va fi acasă doar câteva minute şi că tatăl ei a fost avocat.

— Când mă sună un avocat, spuse Laurel, îl sun şi eu îndată ce am posibilitatea.

Era o minciună gogonată. Nu o căutaseră avocaţi — alţii decât tatăl ei — decât în anul după ce aproape că fusese violată, iar atunci amâna cât putea momentul când să îi sune. Nu putea suferi să vorbească despre incident, şi cu toate astea fusese nevoită să îl retrăiască de nenumărate ori în perioada aceea. Câteva clipe mai târziu, auzi scârţâitul unei uşi cu plasă de ţânţari. Uşa se deschise şi se închise.

— Laurel, ce plăcere să te aud, spuse Leckbruge cu aceeaşi voce calmă şi tărăgănată pe care o auzise înainte. Şi tu te scoli devreme? Cum te simţi într-o zi atât de frumoasă?

— Mă simt bine, mulţumesc. Ce s-a întâmplat?

— Ia să vedem, ce s-a întâmplat? Acum două zile am avut o discuţie foarte plăcută şi cordială cu unul din avocaţii din Burlington care reprezintă căminul. O doamnă pe nume Chris Fricke. Vreau

să-ţi spun că sunt adânc impresionat de ceea ce faci la cămin. Poţi fi dată de model, zise şi sorbi din cafea îndeajuns de tare cât Laurel să-l audă.

— Mulţumesc, răspunse Laurel.

— Nu ştiu prea multe despre acest domn — domnul Crocker — dar mi se pare că aţi fost îngerii lui salvatori.

— I-am găsit un cămin. Asta e ceea ce facem.

— Eşti modestă. Crede-mă, munca ta e infinit mai importantă decât a mea.

— E frumos din partea dumneavoastră să spuneţi aşa.

— Cred cu toată tăria, zise Leckbruge şi lui Laurel i se păru că aşa şi era. Mă gândeam să bem împreună o cafea cât sunt eu în Vermont. Ai putea veni la noi, în Underhill. Nu e o casă luxoasă, dar e drăguţă. Pe vremuri a fost, dacă-ţi poţi închipui, o cabană unde se făcea zahăr din siropul de arţar. Pe trei părţi e pădure, dar spre est am o privelişte de milioane a muntelui Mansfield. Drumul de ţară o să-ţi pună la încercare maşina în anotimpul ploios, dar în restul anului se poate merge fără probleme. Îmi închipui că ai o maşină, nu?

— Am, zise ea. Numai că nu vin la Underhill.

Vorbise cu atâta hotărâre că avocatul amuţi o clipă, apoi spuse:

— Aşa vasăzică. Să înţeleg din tonul tău că ai un motiv anume?

— Nimic despre care să vreau să vorbesc.

O imagine: unghiile atacatorului care era mai slab. Încrucişase braţele pe sub ghidonul bicicletei şi o ridicase — bicicleta cu ea cu tot — aşa încât unghiile erau îndreptate în sus. Sub unghii erau dungi negre de murdărie. Îi era deja greaţă din cauză că fusese smucită şi ridicată în aer. Auzi din nou gluma lor stupidă dar înspăimântătoare: Dă-i un şpriţ. În timpul ăsta, cel care avea să se dovedească a fi culturist îi spunea că e curvă; urla cuvântul prin gaura făcută în dreptul gurii în masca de lână tricotată.

— Foarte bine, foarte bine, repetă Leckbruge. Să ne întâlnim în Burlington? Asta se poate?

— Despre ce vreţi să vorbim?

— Despre fotografiile pe care le avea locatarul decedat. Dar pun pariu că ştiai.

— Nu am nimic de spus, îmi pare rău. Şi chiar dacă aş avea, cred că n-ar trebui să vorbesc decât cu Chris Fricke — ca şi dumneavoastră de altminteri.

— În Burlington sunt o mulţime de cafenele pitoreşti. Toate îmi plac, dar mai ales cea de lângă teatru, The Flynn. Au acolo o ciocolată fierbinte scandalos de bună. Şi mai ştiu un bar numai de vinuri cum sunt sigur că n-ai mai văzut. Ce-ai zice să ne întâlnim la cinci? Tu alegi ce vrei: cafea sau vin.

Chiar atunci i se păru că o aude pe Talia mişcându-se în spatele uşii închise. Parcă îşi aducea aminte că aveau ceva important de făcut împreună... da, urmau să facă ceva chiar în ziua aceea. Poate ceva simplu, cum ar fi să meargă la cumpărături... Dar nu, nu putea fi doar atât...

Oricât ar fi plăcut-o pe Talia, oricât ar fi ţinut la ea, mai ales că, de ani de zile, îi fusese mai degrabă ca o soră mai mare decât sora ei adevărată, îşi dădu seama că trebuie să plece înainte ca prietena ei să iasă din dormitor. *Trebuia* să se ducă în camera obscură. Ceea ce însemna că nu mai putea întârzia la telefon. Deci, spre surprinderea ei în primul rând, acceptă să se vadă cu Leckbruge la barul de vinuri din Burlington, la ora cinci, numai ca să poată închide telefonul şi să iasă din casă. Fără să mai facă duş, să se schimbe sau măcar să ia un fruct cu ea în chip de mic dejun, coborî în fugă scara, fără să facă zgomot, şi ţâşni afară pe vechea uşă victoriană de la intrare.

PE LOCUL UNDE SE AFLAU ODATĂ grămezi de cenuşă şi panoul publicitar al doctorului T.J. Eckleburg — oculistul care plantase pe marginea drumului un afiş uriaş, reprezentând o pereche de ochi imenşi, goi şi inexpresivi ca ai unui zeu — se ridica acum un centru de afaceri, un grup de clădiri antiseptice, cu ferestre cafenii ca ochelarii de soare,

înalte de patru sau cinci etaje şi înconjurate de parcări presărate cu arbuşti sfrijiţi. Mai era şi o fântână, un fel de ţâşnitoare fără stil care scuipa apă într-o umbrelă, aflată lângă clădirea unei firme de telefoane celulare. Laurel recunoscu pe dată complexul din fotografiile făcute de Bobbie, pentru că îl văzuse de pe autostradă. Însemna că undeva, în pământ, sub una dintre clădiri, se afla o rămăşiţă a benzinăriei lui George Wilson. Un ciob de sticlă, poate. O bucăţică din cimentul pe care era aşezată pompa de benzină. Probabil că mai era şi vreo rămăşiţă din barul lui Michelis, tânărul grec care fusese principalul martor în ancheta privind moartea lui Myrtle Wilson, în oribila vară fierbinte din 1922.

Dacă Laurel nu ar fi ştiut cine este Bobbie în realitate, s-ar fi întrebat fără să găsească răspuns de ce îşi bătuse capul să facă fotografii ale unui centru de afaceri din Long Island. Nu avea nimic de-a face cu muzicienii, actorii şi reportajele de care se ocupa în mod obişnuit. S-ar fi putut gândi că, spre sfârşitul carierei, ajunsese să pozeze centre de afaceri pentru agenţiile imobiliare (judecând după maşinile din parcare, fotografiile datau de pe la sfârşitul anilor '70) dar cunoştea istoria acelui loc îndeajuns de bine ca să înţeleagă ce făcea Bobbie de fapt: fotografia locul unde mama lui — din greşeală, e adevărat — o călcase cu maşina pe amanta soţului ei, pentru ca apoi să fugă de la locul accidentului.

Se opri o clipă, cu ochii la imaginile centrului de afaceri care se conturau tot mai clar în tava cu soluţie de developat. Oare cât de greu îi fusese când aflase adevărul despre părinţii lui? Câţi ani avea? Fără îndoială, cu toţii aflăm despre mamele şi taţii noştri lucruri mai mult sau mai puţin stânjenitoare, care ne zgâlţâie unele convingeri. Laurel citise destulă psihologie ca să ştie cât de important e să accepţi greşelile părinţilor şi cum ne folosim în mod inconştient de aceste defecte ca să ne rupem de părinţi în perioada adolescenţei. Afirmarea individului. Maturizare. Din păcate, e un aspect al maturizării. Dar una era — în cazul ei, de exemplu — să îţi dai seama că tatăl tău, un

om muncitor, disciplinat, generos din convingere, se îndopa uneori cu mâncare asemenea unui împărat roman, şi cu totul altceva să afli că ambii tăi părinţi au fost adulterini, că mama ta, fiind la volanul maşinii amantului ei, a călcat o femeie şi a lăsat-o să moară la marginea drumului.

Nu cumva Bobbie îşi schimbase numele de familie atunci când aflase de laşitatea şi egoismul condamnabil al părinţilor lui? Când aflase că Daisy îşi continuase drumul cu maşina în timp ce Myrtle se stingea la marginea drumului şi că Tom îi spusese lui George Wilson a cui era maşina galbenă, aşa încât Gatsby să devină ţinta urii acelui bărbat disperat?

Nu ştia prea multe despre schizofrenie, dar reţinuse câte ceva când îşi dăduse masteratul în asistenţă socială, plus că aflase foarte multe chiar lucrând la cămin. Nu se poate să lucrezi cu oameni ai străzii fără să înveţi câte ceva. I se părea grăitor faptul că Bobbie avea şaisprezece ani atunci când fugise de acasă, deoarece schizofrenia se manifestă adesea la sfârşitul adolescenţei şi începutul tinereţii adulte, iar uneori este declanşată de un eveniment traumatizant. Îi veni în minte un termen pe care îl auzise folosit uneori la cămin: dubla constrângere. Expresia avea o origine clinică, respectiv era legată de teoria lui Gregory Bateson, şi anume că o educaţie nepotrivită oferită de părinţi poate provoca în mod accidental schizofrenia. În câteva cuvinte, însemna să transmiţi în mod sistematic copilului mesaje contradictorii, de exemplu, să îi spui că îl iubeşti în timp ce îl respingi cu silă. Să îi spui că trebuie să meargă la culcare când e clar că vrei doar să scapi de el. Să îi ceri să te sărute la culcare, pentru ca apoi să îi spui că îi miroase gura. După o perioadă îndeajuns de lungă de timp, copilul îşi va da seama că nu are cum să câştige în lumea reală şi, ca mecanism de adaptare, îşi va crea o lume proprie, ireală. Teoria dublei constrângeri nu fusese complet abandonată, dar Laurel ştia că în prezent majoritatea medicilor consideră natura — adică chimia creierului — un element cu rol de departe mai hotărâtor decât educaţia

atunci când cineva devine schizofrenic. Cu toate astea, la cămin foloseau expresia cam în acelaşi mod ca o altă expresie celebră, din romanul lui Joseph Heller: „clenciul nr. 22".

Oare în copilăria sa Bobbie fusese un etern perdant? Foarte posibil. Laurel începu să-şi imagineze cum fiul lui Tom şi Daisy Buchanan află, la liceu fiind, ce făcuseră părinţii lui în vara dinainte de a se fi născut el. Şi atunci, purtările urâte la care a fost martor timp de un deceniu şi jumătate — aroganţa snoabă, duplicitatea soţilor, nepăsarea meschină — toate astea sunt nimic pe lângă acest coşmar. Le cere socoteală părinţilor. Îi întreabă cât din poveste e adevăr şi cât speculaţie. Tatăl neagă totul, susţinând că Jay Gatsby conducea maşina în acea după-amiază din 1922. Dar Bobbie nu se lasă păcălit, îşi dă seama că minte.

Iar mama lui, femeia a cărei voce avea sunet de bani. Ea cum a reacţionat? I-a mărturisit adevărul fiului ei? Sau, la fel ca soţul ei, a continuat să afirme că Gatsby era la volan? Ori poate a tăcut, pur şi simplu?

Oricum ar fi fost, Bobbie ştia adevărul. Iar acea parte a materiei lui cenuşii care îi controla comportamentul — care, într-o oarecare măsură, punea stavilă schizofreniei — nu mai fusese în stare să oprească apariţia simptomelor.

Nu era exclus, se gândea Laurel, ca la vremea aceea până şi Daisy să fi început să creadă minciuna pe care ea şi Tom Buchanan o repetaseră lumii. Cine ştie? Poate că Daisy Buchanan intrase în mormânt negând totul, considerând vorbele care umblau pe seama ei drept nişte bârfe răuvoitoare scornite de nişte veri îndepărtaţi şi nişte vecini geloşi.

La urma urmei, memoria poate fi cumsecade. Dacă nu eşti schizofrenic, o memorie iertătoare este singura modalitate de a supravieţui.

FIŞIERUL BIBLIOTECII ERA DESCHIS toată ziua de sâmbătă, aşa că Laurel lucră fără întrerupere în camera obscură toată dimineaţa şi o parte

din după-amiază, mulţumindu-se cu apă din sticlă şi o brioşă cumpărată de la bufetul Universităţii. Era obosită, dar nu se putea hotărî să se oprească. Mereu apărea alt clişeu care trebuia developat. Dintre fotografiile făcute de Bobbie la Expoziţia universală, recunoscu fără nici o greutate Pavilionul statului New York — cele două turnuri înalte de 250 de picioare, creaţia arhitectului Philip Johnson — şi simbolul expoziţiei, Unisfera de oţel. Văzuse turnurile şi unisfera de o mie de ori pe când conducea pe autostrada din cartierul Queens. Pe deasupra, în clasa a noua, la istoria Americii, avusese un profesor care îşi amintea bine expoziţia de pe vremea când era copil şi care îi dusese odată cu clasa în parcul Corona, ca să le ilustreze o lecţie despre anii '60.

Nu plecă din camera obscură decât pe la două şi jumătate, şi atunci doar fiindcă avea de căutat ceva în bibliotecă.

Bibliotecara găsi repede microfilmul cu revistele *Life* din 1964 şi Laurel începu căutarea cu luna ianuarie. Văzu un articol despre papa Paul al VI-lea, primul pontif care a călătorit cu avionul, şi o biografie a ministrului Apărării, John McNamara. Mai era un articol despre condamnarea lui Jack Ruby[1] şi un altul despre o femeie numită Kitty Genovese care fusese ucisă cu sălbăticie în faţa apartamentul ei din Queens într-o noapte; strigătele ei fuseseră auzite de peste treizeci de vecini, dar nici unul nu îi sărise în ajutor.

În cele din urmă, într-un număr din aprilie găsi primele fotografii de la Expoziţia mondială din Flushing. Expoziţia fusese deschisă în mod oficial de preşedintele Johnson pe 22 aprilie. Văzu fotografii cu modele de rachete în mărime naturală, înconjurate de vizitatori îmbrăcaţi fie în sacouri şi cravate, fie rochii sau fuste (majoritatea femeilor purtau mănuşi albe), ca şi clădirile ridicate de General Motors, Chrysler sau IBM. Mai era o imagine pe jumătate de pagină a Pavilionului statului New York (dar nu cea pe care tocmai o

[1] În 1963 l-a împuşcat pe L.H. Oswald, acuzat de asasinarea preşedintelui J.F. Kennedy.

developapse) şi o fotografie a monoraiului al cărei autor era menţionat — dar nu era nici Robert Buchanan, nici Bobbie Crocker.

Fu dezamăgită, dar merse mai departe. Câteva clipe mai târziu se aplecă în faţă, să vadă mai bine o imagine alb-negru apărută pe ecran. În numărul din săptămâna următoare, la penultima pagină, se afla o fotografie a Unisferei. Inelele orbitale văzute de jos în sus şi faptul că Australia apărea în prim-plan îi aduseră aminte de fotografia lui Bobbie. Citi legenda şi îl găsi, aşteptând-o răbdător la sfârşitul textului.

Unisfera de oţel înconjurată de Fântâna Continentelor, Expoziţia universală, Flushing, New York. Globul are uimitoarea înălţime de 12 etaje şi cântăreşte 470 tone, o greutate care l-ar fi pus la grea încercare chiar şi pe Atlas. Noaptea, capitalele ţărilor se aprind iar deasupra planetei se învârtesc trei sateliţi. Costul total? 2.000.000 de dolari, dar merită, ţinând seama de mesajul înălţător pe care îl transmite vizitatorilor, şi anume că, în ciuda diferenţelor politice şi etnice, suntem toţi ai aceluiaşi Pământ. Unisfera este atât simbolul Expoziţiei Mondiale abia deschise, cât şi unul din punctele ei de atracţie. Foto: Robert Crocker.

Laurel se bucură poate mai mult decât oricând în viaţa ei. Se gândi să îl sune pe David chiar în acel moment, dar se temu, căci, după felul în care se despărţiseră în dimineaţa aceea, gestul ei putea fi interpretat drept bucurie răutăcioasă. Pe lângă asta, se simţea brusc obosită, foarte obosită. O luă cu o uşoară ameţeală. Probabil că era prea obosită ca să poarte o discuţie.

Mai avea cam patruzeci şi cinci de minute până la întâlnirea cu Leckbruge. Printă pagina şi înapoie microfilmul bibliotecarei, apoi se aşeză pe o banchetă din sala de lectură ca să se odihnească. În cele din urmă se ridică şi, cu dramul de energie care îi rămăsese, se duse la patiseria din apropiere să ia o sticlă de suc şi un biscuit. Era conştientă că va trebui să fie în formă când se va vedea cu avocatul Pamelei Marshfield.

CAPITOLUL OPTSPREZECE

PAMELA SE PLIMBA ÎNCET PE PLAJA din spatele casei. Era în picioarele goale şi îşi suflecase pantalonii kaki până sub genunchi. Era sâmbătă după-amiază şi lumina de toamnă cădea asupra ei ca un val, cu atâta putere că timp de o clipă nu mai fu sigură pe picioare, de parcă ar fi călcat pe nisipuri mişcătoare. Se opri o clipă să privească pescăruşii care se învârteau deasupra unui crab mic, rămas în nisip. În final, unul dintre ei se repezi, îl înhăţă şi se ridică sus, deasupra valurilor. Celelalte păsări cârâiră mânioase, apoi o zăriră pe ea, o studiară cu capul plecat când într-o parte, când în alta, cu mişcări de robot, şi apoi se înălţară în urma pescăruşului care luase crabul. Departe, poate la vreo jumătate de milă mai încolo, pe ţărm, văzu pete de culoare: tineri în blugi şi jachete de vânt, care închiriau cu ziua căsuţe mai modeste din acea parte a plajei.

Nu se mirase foarte tare când T.J. o sunase ca să o anunţe că asistenta socială acceptase să se întâlnească cu el. Nu fiindcă l-ar fi considerat pe avocat deosebit de fermecător — cu toate că, în sinea ei, aşa credea — ci fiindcă ştia că fata din West Egg e curioasă. Se amesteca unde nu-i fierbea oala, îşi băga nasul peste tot. Nu voia să renunţe la ceea ce lăsase fostul locatar al căminului. De aceea n-ar fi ratat posibilitatea de a se întâlni cu un avocat din Manhattan.

În această privinţă, fata semăna indiscutabil cu Robert. Punea prea multe întrebări. Nu ştia când să se lase păgubaşă.

Acesta şi era motivul pentru care Robert trebuise în cele din urmă să plece. Sau, mai bine zis, se hotărâse să plece. Oricum, Pamelei îi era greu să-şi închipuie cum ar fi putut tatăl ei şi Robert să stea sub acelaşi acoperiş după ultima lor ceartă. Sigur, Robert avusese cel mai mult de suferit. Tatăl ei fusese jucător de fotbal american şi de polo. O brută în toată regula. Dacă mama lor ar fi fost acasă, ar fi intervenit şi ar fi ajuns în camera de urgenţă a spitalului din Roslyn. Din fericire, Tom şi Robert Buchanan aleseseră pentru cearta lor finală o seară când Daisy era plecată la o partidă de bridge. Conştient sau nu, Robert deschisese discuţia fiindcă mama lor nu era acasă, cu toate că mânia faţă de ea era la fel de adâncă, neclintită şi puternică precum ura resimţită faţă de Tom. Daisy ţinuse la el până în ultima clipă — era băieţelul ei capricios — însă el nu găsi în inimă sau în mintea lui înceţoşată puterea de a o ierta.

Pamela nu ştia prea multe nici despre bolile mintale, nici despre adolescenţi. Cât din purtarea lui Robert se datora dementei care avea să pună total stăpânire pe el şi cât testosteronului din sângele lui de adolescent, nu îi fusese limpede niciodată. Ştia prea bine că nu înnebunise peste noapte. Starea lui se înrăutăţise încet dar sigur, schimbarea fiind mai pronunţată când avea cincisprezece sau şaisprezece ani, nu îşi mai amintea nici ea exact. Cine din cercul lor se gândea la aşa ceva în anii '30? În orice caz, nu Daisy şi Tom Buchanan. Aveau de luptat cu propriii lor demoni. Dar discutaseră despre internarea lui Robert la spital (şi lucrurile nu merseseră mai departe de atât), iar la un moment dat hotărâseră că băiatul va fi primul Buchanan care nu putea fi dat la o şcoală cu internat. Dispoziţia lui trecea mult prea repede de la o extremă la alta, iar el era incapabil să se concentreze pe activităţile şcolare tradiţionale. Peste toate astea, nu dădea dovadă de nici un interes faţă de vreun sport — ceea ce era încă şi mai rău, credea Tom. Nu îl interesa decât fotografia. Când intra într-o perioadă

de activitate frenetică, petrecea nopţi întregi în camera obscură pe care mama lor o amenajase special pentru el atunci când se lămuriseră că nu va putea merge la un colegiu precum Exeter, Hotchkiss sau Wales. În schimb, avea să meargă la o şcoală particulară cu program normal din Great Neck.

Apoi Pamela plecase la colegiu, ceea ce însemna că nu îl mai vedea zilnic pe Robert. De aceea putea observa mai bine decât părinţii felul în care se schimba fratele ei. Într-o vacanţă, când venise acasă de la colegiu, Robert îi spusese că se bucura nespus, fiindcă era sigur că ea fusese răpită. Vorbea serios. Altă dată, când venise acasă de Crăciun, Robert îi mărturisise că vedea în pozele lui lucruri pe care nimeni altcineva nu le vedea. La început, Pamela sperase că era un fel de hybris de artist sau de critic de artă, dar a doua zi, când îi arătase fotografiile, îşi dădu seama că vorbele lui ar fi trebuit luate la modul literal. I se strânse inima înţelegând că fratele ei îşi dădea cumva seama că e diferit de ceilalţi.

Când plecase de acasă, Robert nu luase cu el decât câteva haine, ca să aibă loc în valiză şi în sacul milităresc din prelată (dăruit de unchiul lor) pentru aparatele foto, negative şi vrafuri peste vrafuri de fotografii. Printre acestea, ştia cu certitudine că se află şi un portret al ei, pe care Robert i-l arătase atunci când ea încercase să-l liniştească şi să-l împiedice să-şi facă bagajul. Cât despre celelalte poze — instantanee sau fotografii făcute de el — nu putea decât ghici ce sunt. Era înclinată să creadă că nu a luat fotografii cu Daisy şi Tom.

Oare lucrurile ar fi luat altă întorsătură dacă Tom s-ar fi dus după el în seara aceea, aşa cum îl implorase mama lor când se întorsese de la bridge? Pamela era convinsă că nu. Cei doi, mai ales că unul era încă adolescent, ar fi găsit altă ocazie ca să-şi continue interminabila ceartă, care nu avea cum să se rezolve niciodată, iar Robert ar fi ales altă seară ca să plece trântind uşa. Pe deasupra, se aşteptau să-l vadă revenind dimineaţa. Apoi, când au văzut că nu intră pe furiş la ora micului dejun, l-au aşteptat seara, la cină. Până şi ea, când încercase

să-l convingă să nu plece, spusese puţine cuvinte şi cam fără tragere de inimă, pe de o parte fiindcă îşi închipuia că nu va lipsi multă vreme, şi pe de alta fiindcă ea era şi avea să rămână loială părinţilor ei. Ştia cine sunt şi ce făcuseră. Dar oricum, ea avea mai puţine de iertat.

Totuşi, cineva ar fi trebuit să se ducă după Robert în primele ore, atunci când, mai mult ca sigur, încă mai era în Long Island. Pamela venise acasă de la colegiu în vacanţa de vară şi ştia cine sunt prietenii lui Robert şi unde s-ar fi putut refugia. L-ar fi putut aduce înapoi acasă sau cel puţin ar fi putut să încerce. Într-adevăr, se duse până la doc să verifice dacă nu se zărea vreo licărire de lumină de la o lanternă sau un foc de tabără în preajma conacului de peste golf, acum nelocuit. Fosta proprietate a lui Gatz fusese cumpărată şi vândută de cel puţin şase ori începând cu 1922, dar acum era din nou scoasă la vânzare şi nu locuia nimeni acolo. Cu toate astea, nu stătu decât o clipă pe ţărm. Nu putu suporta să-şi închipuie o siluetă solitară, cu privirea îndreptată spre o lumină aflată peste apă — imaginea lui James Gatz, deznădăjduit, în primăvara când încerca să intre în anturajul lui Daisy. Se întorsese repede acasă, unde furia tatălui ei se potolise.

Cam la un an după aceea, tatăl ei declarase că nu îl mai interesează dacă Robert se mai întoarce sau nu. Pentru el, băiatul era mort. La scurtă vreme după aceea, îl auzi spunându-i pe un ton grav unei cunoştinţe de la colegiu pe care nu o mai văzuse de douăzeci şi şapte sau opt de ani că Robert murise. Într-un accident de maşină. La Grand Forks.

Pe cât se pare, mama lor angajase un detectiv ca să dea de urma lui Robert şi acolo fusese văzut la şase luni după ce plecase de acasă. Restul fusese o minciună spontană, aşa-zis sociopată. După Grand Forks, detectivul pierduse urma lui Robert.

Până la urmă, Pamela auzi povestea repetată la petrecerile pe care le dădeau în eleganta lor sufragerie din East Egg: fiul soţilor Buchanan, băiatul acela năbădăios care fugise de acasă, se răsturnase cu maşina într-un şanţ şi murise. În 1946, la nunta ei, prieteni de-ai prietenilor ei afirmau cu convingere că asistaseră la înmormântarea de la Rosehill.

Au trecut zeci de ani până l-a revăzut, căci el nu venise la înmormântarea tatălui ei. Un an mai târziu, cam la o lună după ce fusese înmormântată şi Daisy, Robert reapăru. Pamela ieşise din casă într-o după-amiază şi îl văzu fotografiind — nu, *documentând* era cuvântul folosit de el — casa lor. La început, nu îl recunoscuse. Trecuse multă vreme şi el nu îmbătrânise frumos. Mirosea la fel ca oamenii străzii pe lângă care trecuse în Manhattan — a oţet şi a acru. Se lăudase cu o idee la care lucra şi ea se oferise să-l ajute. Nu putuse nici măcar să-l convingă să stea peste noapte. Scârba faţă de ea nu se atenuase câtuşi de puţin, nici măcar după atâţia ani.

De aceea ştia că trebuie neapărat să recupereze fotografiile de la asistenta socială. Cine ştie în ce măsură reuşise frăţiorul ei zănatic să îşi pună planul în aplicare?

Privi un val cum se retrage şi îşi înfipse degetele în nisipul ud. Probabil că fata o ura din adâncul sufletului. Foarte bine. Las-o să-l admire pe Robert. Fapt este însă că ea, şi nu Robert, găsise puterea să-şi ierte părinţii.

Iar acum trebuia să-şi ierte propriile greşeli. Chiar dacă s-ar fi dus după fratele ei în seara aceea, nu l-ar fi salvat. Tot ar fi înnebunit, tot s-ar fi împotrivit oricărei încercări de a-l ajuta venite din partea familiei. Cu toate astea, privind în urmă, regreta că nu-l putuse întoarce din hotărârea lui, măcar de dragul mamei lor.

Dacă lucrurile ar fi stat astfel, Robert n-ar fi ajuns om al străzii.

Ideea era într-adevăr şocantă, dacă se gândea un pic. Om al străzii. Până la urmă, frăţiorul ei, acel băiat instabil, dezechilibrat, care voia să facă dreptate chiar cu preţul vieţii lui, sfârşise pe stradă. Era o pierdere inutilă, dureroasă.

În faţa ei, un cârd de pescăruşi ateriză pe nisipul ud de unde marea tocmai se retrăsese. Păsările se apucară să scormone cu ghearele şi să ciugulească. Pamela oftă şi încercă să-şi aducă aminte de unde pornise acea ultimă ceartă între tatăl ei şi Robert. Aproape imediat clătină mâhnită din cap: nu era deloc greu să-şi amintească.

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

În timp ce se îndrepta spre bar, puţin mai înviorată după ce băuse o sticlă de suc şi mâncase un biscuit, Laurel se gândea că poate făcuse o greşeală monumentală atunci când acceptase să se întâlnească cu avocatul. La urma urmei, era avocatul celeilalte părţi, iar Katherine îi ceruse fără echivoc să nu stea de vorbă cu el. Şi iată că tocmai asta urma să facă, în mare parte — deşi nu cu totul — din cauză că voise să termine cât mai repede discuţia la telefon în dimineaţa aceea. Bineînţeles, acceptase să se întâlnească cu el şi fiindcă voia să afle ce avea el de spus şi spera să mai afle câte ceva despre Bobbie Crocker. Una peste alta, nu se simţea în largul ei şi îşi făcea griji pentru urmările acestei discuţii.

Terrance Leckbruge îi spusese că îl va recunoaşte pentru că va citi revista *Atlantic*, dar în momentul în care intră în bar fu convinsă că l-ar fi recunoscut oricum. Stătea pe un taburet înalt, la o masă rotundă pe care se aflau un pahar cu ceva alb şi un exemplar destul de ferfeniţit al revistei. Părea să aibă vreo patruzeci de ani, dar nu s-ar fi mirat să fie şi mult mai în vârstă. Părul pieptănat pe spate şi dat cu gel din belşug era atât de negru că ar fi băgat mâna în foc că e vopsit. Purta ochelari inexplicabil de demodaţi, aşa cum te-ai aştepta să vezi la persoane mai în vârstă: erau rombici, de culoarea muştarului. Nu-l puteai privi fără să te pierzi un pic cu firea, deoarece avea ochi de un

albastru strălucitor, iar nasul îi era atât de mic încât ai fi zis că nici nu există. Chiar se gândi că poate îşi lipise ochelarii de frunte ca să nu-i alunece pe obraji, mai ales că, atunci când intră pe uşa barului şi îl văzu, era aplecat deasupra revistei, cu un zâmbet vag condescendent pe buze. Era îmbrăcat cu un sacou gri de in peste un tricou bej şi Laurel se simţi mai mult decât jenată că purta blugi. Îşi dădea seama că arată şleampătă: nu se spălase pe păr, nici măcar nu făcuse un duş de o zi şi jumătate şi avea pe ea aceleaşi haine pe care le pusese vineri dimineaţa înainte să plece la cămin. Nu era deloc machiată şi îi părea rău că nu se dăduse măcar cu puţin ruj şi roşu de obraz.

În timp ce se apropia de masa lui Leckbruge, acesta ridică privirea şi coborî de pe taburet. O clipă, Laurel se temu că o va săruta pe obraz, dar se înşelase. Pur şi simplu se apleca în faţă mai mult decât alţi oameni atunci când dădea mâna cu cineva.

— Trebuie că eşti Laurel. Eu sunt Terrance Leckbruge, dar toţi prietenii îmi spun T.J. Aşa mi-au spus dintotdeauna şi aşa îmi vor spune mereu, chiar dacă, cu voia Domnului, ajung să fiu bătrân. Mulţumesc pentru că ţi-ai făcut timp să ne întâlnim. Acum, pe cât văd eu, chiar ţi-ar prinde bine ceva de băut.

Accentul lui suna şi mai agreabil decât la telefon, era şi mai evident un accent din Sud. Se întrebă dacă nu cumva se prefăcea, dar nu o deranja. Vocea era plăcută.

— Chiar că da, zise şi întinse mâna după suportul de metal lucios în care era prinsă lista de vinuri.

Probabil că el îşi dădu seama că era oarecum depăşită de situaţie, fiindcă se grăbi să îi recomande ceva. Când sosi chelneriţa, comandă pentru ea, scutind-o de efortul de a rosti numele greu de pronunţat al unei podgorii toscane.

În primele minute, discutară despre cât de mult îndrăgeau ciudăţeniile şi excentricităţile statului Vermont şi el îi povesti cum era fermecat de amabilitatea vecinilor din Underhill. Laurel tăcu când el aduse vorba despre oraş şi se gândi că el ar putea lua tăcerea ei drept răceală, ceea ce îi convenea. De îndată ce chelneriţa aduse vinul, el spuse:

— Să ştii, Laurel, că apreciez foarte mult faptul că ai acceptat să te vezi cu mine aşa, pe nepusă masă. Sincer. Mulţumesc.

— Ei, trebuie să recunosc: dacă n-ar fi trebuit să plec cât mai repede azi-dimineaţă, probabil că aş fi spus nu. Dar aşa... am vrut să evit o discuţie în contradictoriu.

— Şi ai acceptat.

— Într-adevăr.

— Pot fi foarte persuasiv, spuse el, rezemându-şi bărbia în pumn.

— Nu şi de data asta.

— Şi insistent.

— Asta mai degrabă.

— Oricum, îţi sunt recunoscător că ai fost atât de înţelegătoare.

Laurel ridică din umeri, un gest evaziv.

— Unde ai fost astăzi? întrebă el. Ce era atât de urgent? Îmi dai voie să te întreb?

Ar fi putut foarte bine să spună o minciună, dar nu văzu rostul.

— Voiam să ajung la camera obscură şi să developez negativele lui Bobbie. Să văd ce e în ele.

— Şi?

— Şi nu am văzut absolut nici o poză a clientei dumitale, dacă asta vrei să afli.

— Dar a casei? A proprietăţii ei? Poze de genul ăsta?

— Ştii ce, nici n-ar trebui să mă aflu aici.

— Şi totuşi, eşti aici. Închipuie-ţi că un individ — un individ grav bolnav — ar pune mâna pe fotografiile tale de familie. Imagini care înseamnă mult pentru tine. Nu le-ai vrea înapoi?

— Schizofrenia lui Bobbie Crocker era sub control datorită medicamentaţiei. După cum vorbeşti, s-ar zice că era ţicnit.

— E inutil să analizăm o boală mintală. Până când aţi intrat voi în viaţa lui era un om al străzii. N-aş zice că cetăţenii adulţi cu scaun la cap locuiesc pe străzile din nordul Vermontului dacă au de ales.

— De îndată ce căminul i-a dat şansa de a nu mai locui pe stradă, a profitat de ocazie.

Leckbruge sorbi ultima înghiţitură de vin şi făcu semn chelneriţei. Când aceasta veni la masa lor, i se adresă cu voce joasă, torcând ca o pisică:

— A fost nemaipomenit. Întocmai cum mi-ai spus. Îmi mai aduci un pahar, te rog?

Chelneriţa avea două inele înfipte în sprânceana stângă — o podoabă la care Laurel nu putea nici măcar privi, mai ales că fata avea o piele netedă, ca într-o reclamă pentru cremă de faţă. Multe din cunoştinţele lui Laurel îşi făcuseră piercing sau se tatuaseră. Până şi Talia îşi pusese un inel în buric. Odată, la puţină vreme după ce terminase facultatea, cochetase cu ideea de a-şi pune şi ea un inel în buric, la fel ca Talia. Era, i se părea ei, ca şi cum s-ar fi hotărât să pozeze goală pentru reviste erotice: trebuia să fii în prima parte a vieţii. De aceea îşi dădea seama că, dacă vrea un piercing la buric, trebuie să se decidă cât mai repede. Aşa o îndemna şi prietenul ei de atunci — un bărbat mai în vârstă, ca întotdeauna, care era convins că un inel în buricul ei ar fi atras şi mai mult atenţia celorlalţi, demonstrând ce trofeu era ea şi ce armăsar era el. În cele din urmă, Laurel se hotărî că nu vrea să atragă atenţia asupra stomacului ei, fiindcă risca să atragă atenţia şi asupra sânilor, ceea ce, după ce fusese atacată de cei doi, nici nu mai intra în discuţie. Pe deasupra, entuziasmul nestăpânit al prietenului ei era îndeajuns ca să o facă să respingă ideea.

— Şi, spuse Leckbruge suav, ca prin vis, după ce chelneriţa îi aduse încă un pahar de vin, ce-ai cere ca să renunţi la fotografii? Doar de asta ne-am întâlnit. Clienta mea se simte ca şi cum ar fi fost violată şi doreşte să recupereze pozele. Desigur, într-un anume fel, tu înţelegi acest sentiment de violare. La urma urmei...

— Ce te face să crezi asta? întrebă Laurel, speriată că percepuse în cuvântul „violare" mai mult decât voise el să spună.

Îşi închipuia că avocatul prinsese cumva de ştire despre ce se întâmplase cu ani în urmă în pădurea de lângă satul unde îşi avea casa de vacanţă, când, de fapt, poate că nu voia să spună decât că are un suflet simţitor. Se pregătea să se scuze, sau măcar să pună reacţia ei stridentă pe seama lipsei de somn sau a oboselii — orice, numai să găsească o explicaţie — când el întinse mâna peste masă şi-şi aşeză palma caldă, mângâietoare, deasupra mâinii ei.

— Te rog, iartă-mă. N-ar fi trebuit să vorbesc aşa.

— Ba nu, eu sunt cea care ar trebui să nu fie atât de susceptibilă. Din păcate...

De data asta el îi tăie vorba:

— Ai fost victima unui atac. Înţeleg. Ar fi trebuit să folosesc alt cuvânt decât „violare". A fost o cruzime din partea mea, o lipsă de consideraţie de neiertat.

Vasăzică ştia. Nici nu era de mirare. Doar avea o casă în Underhill şi mai era şi avocat. Probabil că ştiuse de la bun început. Îşi trase repede mâna şi apucă geanta, gata să plece. Dar atunci îi veni în minte o imagine: fata mergând pe bicicletă, pe drumul de ţară. Fotografia făcută de Bobbie Crocker.

— Când a venit fratele clientei dumitale în Underhill? întrebă.

— Clienta mea spune că fratele ei a murit acum foarte multă vreme. Era...

Laurel îi făcu semn să tacă, tăind aerul cu un gest hotărât.

— Când a fost Bobbie Crocker în Underhill?

— Nu ştiu să fi fost. Se pare că eşti mult mai bine informată decât mine despre cele ce se întâmplă în Vermont.

— A făcut fotografii acolo. În Underhill. Le-am văzut. Clienta dumitale crede că şi acelea îi aparţin?

— Ce se vede în ele?

— O fată pe bicicletă.

— Tu?

Pe când se îndrepta spre bar, se gândise la ce greşeli ar putea face. La asta nu se gândise însă. Dar, de fapt, nici măcar nu era sigură că făcuse o greşeală. Nu de asta venise, ca să afle cât mai multe? Oftă şi în liniştea care se lăsase la masa lor auzi pentru prima oară muzica, discuţiile şi clinchetul paharelor din jurul lor. Barul parcă se umpluse dintr-odată de lume.

— Eu, răspunse ea după o tăcere îndelungă şi se grăbi să adauge: cel puţin aşa s-ar părea.

— Nu eşti sigură.

— Nu cu totul. Dar e foarte posibil.

— Clienta mea e colecţionară. Nu avem nici un motiv să nu credem că printre fotografiile care au dispărut nu se afla şi una cu o fată pe bicicletă.

— Poza a fost făcută acum vreo şapte ani. Când spune clienta dumitale că i-a dispărut colecţia?

— O parte a colecţiei.

— Când crede că a dispărut o parte a colecţiei? Trebuie să fi fost cu ceva vreme înainte.

— Unde vrei să ajungi?

— Oare Pamela a informat poliţia cu privire la furt? Dacă era o colecţie atât de valoroasă...

— Valoarea nu poate fi judecată doar în termeni monetari. Cel mai mult o interesează fotografiile cu casa ei. Cu familia. O poză cu ea şi fratele ei valorează pentru ea mult mai mult decât, să zicem, pentru Muzeul Fotografiei din New York. Dacă-ţi doreşti atât de tare acea fotografie, sunt sigură că clienta mea ţi-o va ceda bucuroasă.

— Nu vreau poza, spuse Laurel, conştientă că începe să o cuprindă ameţeala, că masa se ridică spre ea. Ce vreau...

— Da?

— Vreau să ştiu de ce se afla acolo.

— Presupunând că era.

— Vreau să ştiu de ce se afla pe acel drum în aceeaşi zi cu cei doi bărbaţi.

Îşi dădea seama că vorbele ei sunau mai degrabă a mormăit, o rugăminte umilă, de om îndurerat, înăbuşită de o perdea de zăpadă. Simţea că zăpada e pe cale să o înăbuşe chiar şi pe ea, că o scaldă o sudoare rece şi în cap îi bubuie o tobă africană.

— Bărbaţii care te-au atacat?

— Da! La care alţii m-aş putea referi?

— Dar nu ştii cu certitudine că a fost în aceeaşi zi. Sau ştii?

— Nu. Nu cu certitudine.

— Să mergem mai departe. Cei care te-au atacat erau oameni ai străzii? Iartă-mă, Laurel, dar nu-mi aduc aminte.

— Ce întrebare e asta? Ce contează dacă erau oameni ai străzii?

— Parcă ai căuta o scuză. Dacă te-ar asculta cineva, ar zice că oamenii străzii nu sunt niciodată violenţi. Dar uite că, nu mai departe de primăvara trecută, doi dintre locatarii voştri s-au înjunghiat între ei pe o străduţă colţ cu pizzeria de pe strada principală, şi acum unul e mort iar celălalt la închisoare. În ziar scria că făptuitorul — pardon, presupusul făptuitor — îl ameninţase pe mort cu puţină vreme înainte, chiar la voi în cămin, pe când se îndopau cu sandvişuri cu pastă de arahide şi dulceaţă.

Laurel se aplecă până când atinse masa cu fruntea. Bineînţeles că ştia povestea. Dar mai ştia şi că cei doi erau excepţii. Din momentul în care sosiseră, toţi cei care îi văzuseră la cămin se temuseră că or să sfârşească rău. Nu stătuseră la cămin decât două nopţi, după care îşi luaseră tălpăşiţa. De atunci nu îi mai văzuse şi de aceea fusese mai mult mâniată decât întristată de felul prostesc în care sfârşiseră — unul mort, celălalt la închisoare.

— Laurel?

Tresări simţind palma lui urcând pe braţul ei până la umăr şi făcu un efort să ridice capul.

— Unul din bărbaţii care m-au atacat era un vagabond, spuse ea în cele din urmă, pronunţând cuvintele rar, cu vocea întretăiată. Dar nu a ajuns niciodată la căminul nostru. Am verificat acum mulţi ani.

— Vrei ceva? Să-i spun chelneriţei să-ţi aducă un pahar cu apă? Eşti...

Laurel ridică din sprâncene, aşteptând. Îşi aduse aminte de furgoneta care venea cu spatele spre ea, peste ea, simţi gazul de eşapament cum îi umple gura şi plămânii. Greutatea cauciucurilor pe degetele de la picioare. Clavicula şi degetul deja fracturate. Vânătăile de pe piept.

— Anemică? Diabetică? întrebă Leckbruge.

— M-a luat puţin cu ameţeală. Acum mi-a trecut.

— Nu sunt sigur că ţi-a trecut. Aş vrea să te ajut.

— N-am nevoie de ajutorul dumitale.

— Când ai fost violată...

— N-am fost violată, îi tăie vorba şi făcu efortul să se ridice, ţinându-se cu mâna de masă.

Mâna lui alunecă şi el încercă iute să o apuce iarăşi de umăr, dar fata nu îşi dădu seama dacă voia să o ajute sau să o reţină. Privirea lui, până adineauri înţelegătoare, parcă devenise rece, calculată.

— Te rog, Laurel, nu te poţi duce acasă acum.

— Ba da, să ştii că pot.

— Mai stai puţin. Aşază-te. Te rog eu să mai stai puţin. Nu pot... nu pot să te las să pleci în starea în care eşti.

Laurel respiră adânc şi ţinu mult aerul în piept. Încet, încet, mintea i se limpezi.

— Numai la dumneata te gândeşti, zise. Oare de ce credeţi voi, bărbaţii de vârstă mijlocie, că sunteţi buricul pământului?

Avocatul zâmbi gânditor, un zâmbet aproape copilăresc.

— *Au contraire*. Coşmarul bărbatului de vârstă medie e că şi-a dat seama că, de fapt, nu e buricul pământului. Asta ne doare pe noi.

— Am să ţin minte.

Avocatul aruncă o privire la ceas.

— Aş dori să continui această discuţie.

— Aşa să şi faci. Dar cu avocaţii oraşului Burlington, nu cu mine.

— Nu trebuie să fie o discuţie în contradictoriu.

— Ba este, dacă încerci să mă intimidezi.

— Nu vreau să te intimidez. Crede-mă, Laurel. Poate că vor alţii. Eu, unul, nu aş dori să intimidez pe nimeni, ca să nu mai spun de cineva care a trecut prin ce ai trecut tu. Crede-mă.

Laurel tăcu. Oare insinua că ar cunoaşte persoane care ar voi să o intimideze?

— Asta a fost o ameninţare? întrebă ea, mai degrabă uimită decât speriată.

— Nu cred, zise Leckbruge. Te rog, promite-mi ceva. Vrei?

— Puţin probabil.

— Am să te rog, totuşi. Dacă te răzgândeşti şi îţi dai seama că ceea ce îţi cere clienta mea e rezonabil, ai să mă suni?

Laurel îl privi şi el ridică sprâncenele deasupra uriaşilor ochelari galbeni, cu un gest care ar fi putut însemna tristeţe. Apoi se uită încă o dată la ceas şi se lăsă pe spătarul scaunului. Când ieşi din bar, Laurel îşi dădu seama că nici măcar nu se atinsese de paharul ei de vin.

CÂND AJUNSE ACASĂ, GĂSI UŞA apartamentului deschisă, dar în primul moment nu se gândi la nimic rău. Îşi închipui că Talia e acasă. Dacă s-ar fi gândit la ceva precis, şi-ar fi imaginat-o pe frumoasa ei prietenă citind, aşezată pe canapea, cu iPodul pe genunchi şi căştile la urechi, dând din cap şi din umeri în ritmul muzicii. Dar când împinse uşa şi intră, înţelese că Talia nu e acasă şi că fuseseră jefuite. Rămase împietrită în prag, plimbându-şi ochii prin cameră ca să vadă ce lipseşte. Uşa de sticlă care dădea spre micul balcon era deschisă şi scaunul de alături, răsturnat. Lampa de porţelan de lângă canapea — o delicată piesă de artă chinezească pe care o avuseseră părinţii ei în camera de zi (redecorată de mama ei după moartea tatălui) — era ţăndări pe podea. Măsuţa de cafea fusese răsturnată, cărţile şi ziarele împrăştiate pe jos, ca nişte gunoaie ce urmau a fi reciclate. Iar micul pupitru din lemn de mandarin la care scria Talia era împins spre uşa bucătăriei, ca şi cum cineva se proptise de el în timp ce scotocea prin unicul

sertar. Computerul era încă pe birou, neatins, şi Laurel se bucură că nu îl furaseră şi pe acela, deşi nu avea idee ce fusese luat.

Cum nici prin cap nu-i trecea să intre singură în apartament, dădu jos cu cea mai mare grijă rucsacul din spate şi scoase pe pipăite sprayul cu piper care ştia că se află la fund. De când se întorsese în Vermont să-şi termine al doilea an de colegiu, îl purta cu ea oriunde mergea. Nu îl folosise niciodată şi doar arareori îşi aducea aminte de el. Nici măcar nu era sigură că ştie cum să procedeze, fiindcă abia dacă îşi aruncase ochii pe prospect atunci când îl eliberase din sarcofagul de plastic transparent. Cu toate astea, se simţi îmbărbătată că îl are asupra ei acum şi, după ce îl prinse bine în palmă, rămase absolut nemişcată. Şi aşa se temea că făcuse prea mult zgomot. Nici măcar nu îndrăznea să traverseze holul şi să ciocănească la uşa lui Whit. Stătu acolo, fără să facă nici cel mai mic gest, cu urechea ciulită. După o vreme, îi veni inima la loc şi se gândi că ar putea să coboare scara în vârful picioarelor şi să iasă din casă, numai că în apartament nu se simţea nici o mişcare. În cele din urmă, văzând că nici după vreo zece minute nu se aude nimic, îşi luă inima în dinţi şi intră. Era clar că nu mai era nimeni acolo.

Văzu că uşile dormitorului ei şi al Taliei erau deschise şi aruncă o privire înăuntru. Toate erau la locul lor. Împinse uşa dormitorului ei până la perete, gata să apese pe butonului sprayului şi să o ia la fugă dacă simţea că e cineva ascuns după uşă. Văzu CD playerul pe birou şi televizorul miniatural pe un raft. Nu avea prea multe bijuterii, dar cutia de tek în care îşi ţinea cerceii, brăţările şi câteva şiraguri de mărgele era, ca de obicei, pe comodă. La fel ca şi iPodul. Trase sertarul de jos al biroului şi găsi, neatinse, carnetul de cecuri şi paşaportul, ascunse sub puloverele care, la rândul lor, erau întocmai cum le punea ea: perfect împăturite. Totul era exact aşa cum fusese vineri dimineaţă, înainte de plecarea ei.

Se aşeză pe saltea, încercând să-şi dea seama de ce hoţul nu luase nimic. Şi atunci înţelese: nu luase nimic fiindcă ceea ce căuta el se

afla în dulapul ei din camera obscură de la Universitate. Totul, inclusiv instantaneele, pentru că ea voise să păstreze totul la un loc. Dintr-odată, până şi felul în care Terrance Leckbruge încercase să o facă să mai stea la bar i se păru a nu prevesti nimic bun — căci, desigur, aşa şi era situaţia. În timp ce erau împreună în oraş, Leckbruge, ştiind că cineva scotoceşte prin apartamentul ei, se străduise să o reţină cât mai mult în timp ce complicele lui, sau cine o fi fost, căuta negativele şi fotografiile lui Bobbie Crocker. Îşi aminti că se uitase la ceas şi încercase să o împiedice să plece.

— Laurel?

Ridică privirea şi o văzu pe Talia în pragul camerei.

— A fost cineva aici, spuse Laurel cu voce egală, încă în stare de şoc. Cineva ne-a răscolit prin lucruri. Căuta negativele lui Bobbie.

— Ce tot îndrugi acolo?

— E ceva în ele. În negative. E ceva într-unul din negativele pe care nu le-am developat încă. Sau e ceva important într-unul din cele pe care le-am developat deja, numai că n-am ştiut eu să recunosc ce înseamnă.

— Laurel, repetă Talia, dar acum nu pe un ton întrebător.

Purta un tricou gri pe care scria „Fă-mă să râd". Pe dosul palmei stângi se vedea o vânătaie care se mărea văzând cu ochii, iar pe dreapta avea câteva leucoplaste puse neîndemânatic. Era ciufulită şi, după cum arăta, sleită de puteri. În acea clipă, Laurel îşi aduse aminte: paintball. Ar fi trebuit să o ajute pe Talia să poarte de grijă grupului de adolescenţi.

— Vai, Talia, am uitat. Îmi pare nespus de rău. Am dat-o în bară, nu? Nici nu ştiu ce să-ţi spun. Am avut o zi îngrozitoare, m-a scos de pe fix. După ce i-am tras clapa celei mai bune prietene, mă întorc acasă şi găsesc apartamentul întors pe dos de...

— Câinele lui Gwen.

— Poftim?

— Gwen e plecată în weekendul ăsta şi m-a rugat să-l scot pe Merlin la plimbare, mormăi Talia, apoi se îndreptă şchiopătând spre marginea patului şi se aşeză lângă Laurel, încercând să-şi maseze umărul ca să alunge durerea.

Gwen, viitor medic veterinar, locuia în acelaşi imobil cu ele. Merlin era un animal uriaş, jumătate câine, jumătate leu, foarte asemănător cu statuetele care străjuiesc intrarea în restaurantele chinezeşti, dar despre care Gwen se încăpăţâna să susţină că e un maidanez luat de la adăpostul de animale.

— Să ştii că nu e locşor să nu mă doară, se plânse Talia. Să nu te simţi vinovată. Ba nu, uită ce-am spus. Să te simţi vinovată până la cer. Chiar că mi-ar fi prins bine să fii cu mine astăzi.

Lui Laurel i se părea că discută de două lucruri în acelaşi timp: despre paintball şi despre ceea ce se întâmplase în apartamentul lor.

— Câinele lui Gwen a făcut dezastrul ăsta? întrebă ea.

Talia dădu din cap.

— Acum vreun sfert de oră. A fost vina mea. Veneam cu el de la plimbare... de fapt, el m-a dus pe mine la plimbare. Eu mergeam şontâc-şontâc. La un moment dat, mi s-a părut că aud un zgomot la noi, aşa că am urcat ca să-ţi fac scandal că m-ai lăsat singură în pădure cu o duzină de adolescenţi înarmaţi cu puşti cu vopsea. N-a răspuns nimeni, dar am auzit că umblă cineva prin cameră...

— A fost cineva aici? Ai văzut cine?

— Nu cineva. Un animal, o veveriţă.

— O veveriţă..., repetă Laurel.

— Mda, fereastra era deschisă şi, când am deschis eu uşa, veveriţa alerga pe canapea. Cum a dat cu ochii de ea, Merlin a luat foc. A fugărit-o peste tot. A trântit lampa aia frumoasă, a răsturnat măsuţa de cafea. De două ori. Era cât pe ce să sară afară de pe balcon atunci când bestia aia mică s-a aruncat în arţar. Iar eu, cu regret trebuie să spun, abia mă mişcam de durere şi n-am fost îndeajuns de iute ca să-l strunesc pe Merlin înainte ca el şi veveriţa să devasteze camera.

— Deci n-am fost jefuite.

— Nu prea cred. În orice caz, nu de veveriţă. Am văzut-o când a plecat cu mâna goală. Sau mai bine zis cu gheara goală.

— N-a fost nimeni aici.

— Nu. Doar veveriţa. Phii, dacă aveam pistolul cu vopsea la mine... Veveriţa aia ar fi făcut iarna cu blana de culoare albastru electric.

— Dacă mă gândesc bine, cred că eu am lăsat fereastra deschisă azi-dimineaţă.

— Aha, vasăzică ai fost acasă. Te-am auzit când te-ai întors de la David. Şi nu ţi-ai adus aminte că trebuia să vii cu mine?

— Crede-mă, Talia, aş da orice ca să mă revanşez. Pur şi simplu... am uitat.

— Unde ai fost? Nici măcar n-ai răspuns la telefon. La David acasă nu erai...

— Ai vorbit cu David?

— Nu. Nici el nu era acasă. Aţi fost undeva împreună?

Laurel clătină din cap.

— Atunci unde ai fost?

— În camera obscură.

— Ai stat în camera obscură pe o zi ca asta!

— Ei, m-am întâlnit şi cu un bărbat...

— Un bărbat mai în vârstă, pun pariu, făcu Talia.

— Da, dar nu a fost ceea ce crezi tu. E un avocat care vrea pozele lui Bobbie. De acolo vin. M-am întâlnit cu el deoarece clienta lui e convinsă că toate pozele îi aparţin. Dar n-am de gând să le dau. Sunt prea importante! Şi...

— Spune mai departe.

Dintr-odată, Laurel avu senzaţia că vorbeşte prea mult şi văzu în privirea prietenei sale că patima care îi răzbătea în glas o speria. Tăcu. Oricum, era mult prea complicat să-i explice situaţia.

După câteva clipe, Talia întoarse privirea de la ea şi se întinse la loc pe pat.

— Cred că o să stau aici să mor, spuse ea; era evident că trăgea nădejde să poată deturna discuţia de la fotografiile lui Bobbie Crocker. Te superi? Cred că nu e bucăţică din corp care să nu mă doară.

— Chiar aşa rău a fost?

— Rău? Nu, a fost fantastic! Singurul lucru pe lume care e mai distractiv decât pistolul cu vopsea e sexul de calitate. Şi, crede-mă, trebuie să fie chiar de cea mai bună calitate.

— Râzi de mine?

— Nicidecum. A fost trăsnet. Nici n-ai idee ce-ai pierdut. Eu poate că n-am să mai pot sta niciodată în fund. Poate că o să rămân aşa toată viaţa. Dar a meritat toate zgârieturile şi tăieturile şi vânătăile. La început n-a mers prea bine. Dar când a venit Whit...

— Whit?

— Îhî. Slavă Domnului. Mai aveam nevoie de un adult şi de un căpitan pentru cealaltă echipă. Whit a luat treaba în serios, mai în serios decât mine. Trebuie să recunosc, e un joc pentru băieţi. E drept, îl pot juca şi femeile, numai că bărbaţii sunt făcuţi pentru asta, au instinctul necesar. Whit a luat o echipă şi eu alta. Iar în primele două ore ne-a bătut la fundul gol. Fără milă. După aia m-am prins şi eu de cum stau lucrurile. Dintr-odată mi s-au deschis ochii. E ca la şah: în prima fază îţi planifici mişcările. Apoi, cât ai clipi, cum ai ajuns într-o poziţie favorabilă, te faci că eşti mai sălbatic decât te-ai simţit vreodată, treci la atac şi te laşi dus de joc. Pur şi simplu nu mai eşti stăpân pe tine însuţi. Iar când m-am prins ce şi cum, Whit n-a mai avut nici o şansă. Nu ne-a mai stat nimeni în cale. Şi ţine cont, în echipa mea n-au fost copii care îşi petrec toată ziua lângă PlayStation. Au fost copii ca Michelle. O ţii minte pe Michelle? O fetiţă timidă? Ei, să ştii că n-am luat nici un ostatic. Nici unul. Zero, *nihil, nada.*

— Pare cam violent, remarcă Laurel.

— Cam? He, he. M-am târât pe burtă un sfert de milă prin noroi şi tufişuri cu spini, ca să pot ajunge pe furiş în spatele unor adolescenţi pe care ar trebui să îi îndrum pe căile Domnului. Când

m-am ridicat cu puşca pregătită, m-am auzit urlând la ei să lase jos armele că, de nu, or să-şi adune creierii din praf.

— Chiar aşa le-ai spus?

Talia tăcu o clipă.

— Sincer vorbind, cred că am zis ceva mult mai urât. Da' să nu intrăm în amănunte.

— Şi-au lăsat jos puştile?

— Dacă vrei să ştii, nici nu prea le-am dat răgazul. Cred că Matthew a vrut să tragă o salvă, dar l-am împuşcat cât ai clipi. Nici n-a apucat să se dezmeticească. Nici ceilalţi, de altfel. I-am împroşcat pe toţi. Data viitoare e musai să vii cu noi. Nici să n-aud că spui nu.

Laurel zâmbi politicos, sperând că pare sinceră, deşi îşi dădea seama că nu are cum.

— Bine, murmură. Am să încerc.

— Vorbesc serios, zise Talia şi răsuflă zgomotos, mulţumită în ciuda durerilor pe care le simţea. Îţi sunt datoare o lampă. Mai sunt şi alte pagube? M-am grăbit atât de tare să-l trag pe Merlin jos pe scări că n-am băgat de seamă dacă mai e ceva spart.

— Nu, doar lampa. Şi nu-mi eşti datoare cu nimic. Te rog să uiţi toată povestea asta.

Talia se ridică în coate. Laurel îşi dădu seama că o costase un efort considerabil.

— Bine. Am să cumpăr alta. Şi am să fac eu însămi curat. Din păcate, nu cred că pot să mă aplec.

— Stai acolo, stărui Laurel. Pot să adun eu cioburile. Vrei să bei ceva?

— Morfină.

— Vin? Sau poate suc?

— Mai bine vin. Da' să pui un analgezic... sau morfină.

— Bine, spuse Laurel, sperând că au o sticlă de vin prin casă, lucru de care nu era tocmai sigură.

— Ia spune-mi..., zise Talia deodată.

— Da. Ce?

— De ce nu te-am văzut de când te-ai întors de la mama ta?

— Chiar aşa? se prefăcu Laurel a fi uitat.

— Nu pot să cred că eşti supărată, fiindcă nimeni nu se poate supăra pe o persoană încântătoare ca mine. Cel puţin nu mai mult de un minut. Dar cineva care nu are o părere la fel de bună despre sine s-ar putea întreba ce se întâmplă. Vreau să zic că nu te-am văzut de când ai plecat în Long Island, iar azi m-ai lăsat cu ochii-n soare.

— N-am vrut să te las cu ochii-n soare. Şi poţi fi sigură că nu sunt supărată pe tine. De ce-aş fi?

Îşi dădu seama că era puţină răceală în vocea ei, dar nu făcu nici un efort să se stăpânească.

— Vasăzică ai fost ocupată, nimic mai mult.

— Da.

— Cu David?

— Nu.

— Nu cu vagabondul care a murit, sper.

— De ce vorbesc oamenii astfel despre el? Nu era vagabond! Îi găsisem o casă...

— Alo, Laurel, las-o mai moale. N-am vrut să spun...

— Şi oare de ce faptul că nu ai o casă devine o trăsătură definitorie? Am remarcat că nu l-ai numit fotograf. Ori veteran, ori, pur şi simplu, tipul ăla simpatic. Era foarte hazliu, să ştii. La drept vorbind...

— La drept vorbind ce?

— Nimic.

— Spune-mi.

— Nu e nimic de zis. Absolut nimic.

Talia se ridică în picioare cu mare greutate. Strânse ochii, de parcă voia să spună „m-am săturat de povestea asta". De-abia atunci văzu Laurel că prietena ei avea pe gât o vânătaie aproape neagră, umflată.

— Cred că am să fac o baie fierbinte, spuse Talia rar. Vinul mi-l iau singură.

După care trecu şchiopătând pe lângă Laurel şi intră în bucătărie. Laurel o auzi cum umblă în dulap după un pahar şi în frigider după sticla de vin. Aşteptă nemişcată până când auzi uşa băii închizându-se. Talia nu o trânti, dar o închise energic, aşa, ca să se audă că protestează.

Gândul că poate ar trebui să se simtă vinovată pentru schimbul de cuvinte cam în doi peri dintre ea şi Talia nu îi dădea pace. Poate că reacţionase exagerat atunci când prietena ei îl numise pe Bobbie Crocker vagabond. Dar săptămâna dinainte fusese obositoare, iar ziua de azi mult prea lungă... Pe deasupra, ce importanţă mai avea dacă te gândeai că munca lui Bobbie Crocker — munca ei — ar putea fi în pericol? Că mai erau încă negative de developat? În momentul de faţă, hotărî Laurel, cel mai important era să se întoarcă în camera obscură de la Universitate şi să pună bine negativele şi fotografiile lui Bobbie Crocker. Faptul că nu voise nimeni să le fure în după-amiaza aceea nu însemna că nu va încerca a doua zi.

Restul lumii — Talia, David şi domnul Terrance J. Leckbruge — va trebui să aştepte. Şi curăţenia din camera de zi va trebui să aştepte. Se ridică, strigă prin uşa închisă a băii că iese în oraş şi coborî scările scârţâitoare ale vechii clădiri victoriene.

ÎNAINTE SĂ ÎMPACHETEZE FOTOGRAFIILE lui Bobbie Crocker — cele developate, pe care le purtase cu el atâţia ani, ca şi negativele pe care le developase ea — rupse o foaie dintr-un blocnotes şi întocmi o listă a datelor aproximative când fuseseră făcute. Majoritatea datelor erau simple deducţii, bazate pe informaţii găsite pe internet. Dansul hula-hoop apăruse în 1958 şi furia lui trecuse la începutul anilor '60. Presupunând că fotografia cu cele două sute de fete învârtind cercurile pe terenul de fotbal fusese făcută atunci când dansul avea popularitate maximă, înseamnă că data între 1959 şi 1961. Mătuşa Joyce citise textul de pe coperta CD-ului cu *Camelot* al lui Martin şi îi spusese în ce perioadă Julie Andrews jucase rolul reginei Guinevere. Alte date erau

chiar mai vagi: Eartha Kitt nu avea vârstă, dar Laurel bănuia că avea cam patruzeci de ani atunci când Crocker o fotografiase în faţa sălii de concerte Carnegie. Presupunerea se baza pe impresia lui Laurel că Eartha Kitt arăta la fel ca atunci când juca rolul Catwoman în versiunea veche a serialului TV *Batman* şi avea treizeci şi nouă de ani. În mai multe rânduri, Laurel dată fotografiile doar pe baza cunoştinţelor ei extrem de limitate despre haine şi maşini de epocă.

Cu toate acestea, oricât ar fi fost datele de aproximative, lista se dovedi folositoare.

Datele aproximative ale fotografiilor lui Crocker

Mijlocul anilor '50:

Chuck Berry
Robert Frost
Cântăreţi de jazz (mulţi)
Podul Brooklyn
Muddy Waters
Hotelul Plaza

Sfârşitul anilor '50:

Beatnici (trei)
Eisenhower (la ONU?)
Adevărata Gidget (Kathy Kohner Zuckerman)
Uscătoare de păr
Maşini (multe)
Piaţa Washington
Gara din West Egg
Ţigări (în scrumiere, pe mese, prim-planuri cu gurile oamenilor)
Jucători de fotbal pe stradă, sub panoul publicitar al fabricii de cârnaţi Hebrew National

1960/61:

Julie Andrews (Camelot)
Fete cu cercuri hula-hoop

Începutul anilor '60:

Sculptor (necunoscut)
Paul Newman
Zero Mostel
Alte mașini (o jumătate de duzină)
Peisaje din Manhattan (cu turnul Chrysler)
Filarmonica din New York
Mașină de scris IBM (trei)
Instantanee pe străzile cartierului Greenwich Village (patru)
Jucători de șah în Piața Washington

1964:

Expoziția Universală (șase fotografii, între care și Unisfera)
Marșul libertății, Frankfort, Kentucky
Martin Luther King (la marșul din Frankfort?)
Lyndon Johnson (cu o pălărie mare, într-o sală de bal)
Dick van Dyke

Mijlocul anilor '60:

Eartha Kitt
Bob Dylan
Myrlie Evers-Williams
Șir de case (în Brooklyn?)
Mustang în fața conacului Marshfield (mașină fabricată din 1964)

Atelier de meșteșuguri tradiționale (pare a fi Wright)
Nancy Olson
Autobuz pe Fifth Avenue
Dansatori moderni (o serie)

Sfârșitul anilor '60:

Jesse Jackson
Coretta Scott King
Lămpi cu lavă (multe – o serie? pentru o reclamă?)
Club de jazz (o serie)
Joey Heatherton (cred)
Oameni făcând plajă la Jones Beach
Seria Central Park (picnicuri, baseball, grădina zoologică, hippy)
Paul Sorvino (și Mira?)
Coliere hippy și simboluri ale păcii

Începutul anilor '70:

Flip Wilson
Formație rock neidentificată
Actori: Jack Klugman și Tony Randall
Turnurile Gemene
Wall Street (multe)
Strada Mare din West Egg
Ray Stevens (posibil)
Liza Minnelli
Trompetist de jazz

Sfârșitul anilor '70 (sau mai târziu!):

Complexul de birouri din Valea Cenușii (nu e numele adevărat)

Hotelul Plaza (din nou)
Cutie de bijuterii (poate fi art déco, dar se află pe același film negativ cu complexul de birouri din Valea Cenușii)
Peronul din East Egg
Țărmul oceanului din East Egg
Țărmul oceanului din West Egg
Clubul de înot din copilăria mea (fosta casă a lui Gatsby)
Măr pădureț (câteva clișee, unul cu o mică piramidă de mere alături)

Sfârșitul anilor '90/Începutul anilor 2000:

Peisaje de pe drumul de țară din Underhill (două cu o față pe bicicletă)
Biserica din Stowe
Cascadă
Câine în fața unei brutării
Pistele de ski de pe muntele Mansfield (vara)

Laurel observă că nu existau fotografii din anii '80 şi '90; fie că Bobbie nu mai lucrase, fie că pozele fuseseră pierdute. I se păru semnificativ că, pe măsură ce îmbătrânea, Bobbie revenise din ce în ce mai des la East Egg şi West Egg şi la Valea Cenuşii. Poate că revenea sistematic acolo — în fiecare an, cine ştie? Avea o fotografie a peronului din West Egg cu maşini de pe la sfârşitul anilor '50, iar restul de negative şi poze poate că dispăruseră cu timpul. Inima îi spunea însă că nu se întâmplase aşa. Şi-l închipui pe Bobbie, în vârstă de cincizeci şi ceva, şaizeci de ani, revenind în locurile unde mai fusese şi unde trăiseră părinţii săi. Băgă de seamă că făcuse cel puţin două poze ale hotelului Plaza şi fu sigură că Bobbie vedea prin pereţii

hotelului după-amiaza fierbinte când acea unică infidelitate (cel puţin aşa spera Laurel, că fusese unica) a mamei lui devenise limpede în ochii tatălui său.

Privi pe rând toate fotografiile înainte să le aranjeze în mapă. În loc de zece minute, zăbovi o oră şi jumătate. La început, îşi închipui că încearcă să descopere în fotografii ceea ce Pamela Marshfield sau Terrance Leckbruge doreau cu atâta disperare, explicaţia interesului lor. În acelaşi timp, căuta diavolul: o persoană, o imagine, un mascat de la bâlci? Nu aşa spusese Pete Stambolinos? Putea fi un lucrător la bâlci. Dar nu găsi nimic, nu încă. Nu era nici o poză făcută la bâlciul organizat în fiecare an în împrejurimile oraşului Burlington. Nici măcar nu găsi vreo imagine care să poată fi considerată cât de cât ameninţătoare.

Aşa se face că acordă atenţie din ce în ce mai mare studiului compoziţiilor, felului în care Bobbie Crocker folosea lumina şi umbra şi talentului de a face chiar şi cel mai banal subiect interesant: o maşină de scris, o ţigară, nişte bărbaţi jucând şah. Îi părea rău că nu ştiuse să le developeze cum se cuvine. Meritau mai mult.

După ce strânse fotografiile, îşi spuse că nu le putea duce acasă. Da, azi fusese doar o veveriţă. Dar mâine? Mai erau şi alţii care râvneau pozele, după cum înţelesese şi Bobbie. De aceea nu le arăta nimănui. Da, veveriţa fusese un semn trimis de îngerul ei păzitor. Ce voia să-i spună? Pune fotografiile la adăpost.

Iar biroul ei de la cămin nu avea cum să fie un loc sigur. În Katherine avea încredere, dar nu şi în avocaţi. Ar fi putut să-l roage pe David, numai că i-ar fi pus în pericol fetiţele dacă cineva i-ar fi spart casa. Biroul lui de la redacţie era un loc sigur — nu aveai cum să intri decât dacă arătai o carte de identitate cu bandă magnetică ce putea fi citită de scaner sau dacă recepţionera îţi deschidea uşa — dar tocmai din această cauză poate că nici ea nu ar fi putut ajunge la poze dacă David nu era de faţă. Le cunoştea pe unele din recepţionere, dar nu pe toate.

Ca variantă de lucru, se gândi chiar şi la Peter Stambolinos, amuzată de ideea că ar putea ascunde fotografiile în aceeaşi clădire în care mucegăiseră în ultimul an de viaţă al lui Bobbie Crocker. Numai că nu ar fi fost prea înţelept să le lase în grija cuiva care nu excela prin cumpătare.

Avea nevoie de o persoană cunoscută, dar pe care Marshfield sau Leckbruge să nu o asocieze cu ea, aşa că se hotărî să-şi încerce norocul cu Serena Sargent. A doua zi voia să se ducă la biserica congregaţională din Bartlett la care poate că mergea fostul redactor al lui Crocker, dar probabil că după aceea ar putea să se vadă cu chelneriţa. Ar putea să îi facă o vizită la ea acasă, în Waterbury, sau, dacă era la lucru, să meargă la restaurantul din Burlington. Cât despre rolele nedevelopate — de fapt, îi mai rămăseseră doar trei duzini — avea să le poarte asupra ei oriunde s-ar fi dus.

PACIENTUL 29873

Ar fi de mare ajutor dacă am cunoaşte cel mai recent sau pertinent factor stresant.

Până atunci, e dificil să menţii firul conversaţiei. Pacientul are momente de indiscutabilă claritate conversaţională, urmate sistematic de digresiuni delirante care împiedică evoluţia pozitivă. Refuză în continuare să discute despre tratament sau să facă planuri pentru când va ieşi din spital.

Extrase din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI

MARISSA O LUĂ DE MÂNĂ pe sora ei mai mică, se pierdură în mulţime — adulţi, adolescenţi şi copii la fel de mici ca Cindy — şi ieşiră din sala întunecoasă în foaierul cinematografului. Era sâmbătă seara. Marissa clipi o dată, apoi strânse din ochi să nu mai vadă luminile puternice şi viermuiala de oameni din faţa bufetelor cu răcoritoare. Ceasul arăta nouă şi ceva. Cindy ar fi trebuit să fie în pat de o oră, dar se ţinea bine. Şi de ce nu s-ar ţine? Sora ei mai mare şi tatăl ei înduraseră un film pentru plângăcioşi despre un clovn de circ care ura copiii dar care sfârşeşte prin a deveni directorul grădiniţei deschise de mama lui. Cindy însăşi alesese filmul, aşa că acum nu avea cum să se dea bătută doar fiindcă se apropia ora pe care logodnicul mamei lor o numea „ora vrăjitoarelor".

Îi privi pe rând pe tatăl ei şi apoi pe Cindy, şocată de diferenţa dintre un adult stăpânit şi un copil care nu ştie să se poarte. Sora ei era mânjită cu unt de la floricelele de porumb la gură şi pe obrajii bucălaţi, ca de veveriţă. Ai fi zis că se spălase pe faţă cu unt. La colţurile gurii avea lipite firimituri. Părul, care nu arăta bine niciodată, era acum ciufulit doar pe o parte, de parcă i-l zburlise o pisică. Şi pe deasupra, să vezi şi să nu crezi, avea o bomboană de ciocolată cu mentă în ureche. De ce îşi băgase o bomboană în ureche în timpul

filmului? Şi cum de nu-şi dădea seama că are ceva în ureche? Marissa îşi aduse aminte că tata fusese nevoit să o ducă pe Cindy la doctor cu doi ani în urmă fiindcă îşi înfundase un bob de mazăre pe o nară. La grădiniţă îi învăţau cum să facă mărgele din lucruri de mâncare — macaroane uscate, boabe de mazăre şi zahăr colorat — iar Cindy, din motive neînţelese de nimeni, îşi înfundase o boabă de mazăre în nara stângă. Doctorul le spusese că mai toţi copiii fac aşa. Dar Marissa, în timp ce o privea pe doctoriţă, o persoană drăguţă care o trata şi pe ea, băgând o foarfecă de lungimea unui creion pe nara lui Cindy, îşi dorise încă o dată ca ea şi sora ei să nu fie rude.

Fiindcă îşi aduse aminte de doctor, îşi aminti şi de degetul ei rănit. Doctoriţa îl examinase cam şapte secunde, după care îi prescrisese un antibiotic cu gust de gumă pentru baloane şi îi spusese să stea cu piciorul în apă, fiindcă timp liber avea berechet (auzi colo). Dar programarea la doctor o scăpase din infernul orei de matematică şi, bineînţeles, îi dăduse posibilitatea de a avea un portret făcut de un profesionist în cel mai scurt timp posibil.

Pe neaşteptate, se izbi de şoldul tatălui ei, iar Cindy, la rândul ei, se izbi de ea. Ridică ochii şi văzu că tatăl ei se oprise fiindcă dăduse nas în nas cu cineva cunoscut — deşi nu chiar se izbise de persoana respectivă. Tatăl lor se întâlnea tot timpul cu cineva cunoscut. De data asta era o femeie căreia îi spuse Katherine şi o sărută pe obraz, aşa cum fac adulţii când nu dau mâna. Marissa prefera oricând o strângere de mână. Cum ar fi dacă ar trebui să sărute pe cineva mânjit pe faţă ca sora ei? Ce scârbos. Şi scârbos e puţin zis.

Katherine era cu un bărbat al cărui nume Marissa nu îl auzi, dar era evident că formau un cuplu şi că avuseseră norocul să vadă alt film decât mizeria pe care fuseseră ei nevoiţi să o înghită. Marissa zâmbi politicos atunci când fu prezentată, răspunse la nelipsitele întrebări, sub privirile aprobatoare ale femeii, şi apoi îşi mută atenţia spre afişele colorate ale filmelor care urmau să ruleze. Tocmai când visa că şi numele ei va apărea pe un astfel de afiş, poate unul în care

va juca şi tânărul actor sexy fotografiat pe coperta revistei *People* şi care mărturisise în interviu ce părţi din trupul încă şi mai sexy al prietenei lui îi plăceau cel mai mult (partea dinăuntru a coapselor, după cum citise ieri în revista din sala de aşteptare a doctorului), când auzi un nume care o făcu să tresară. Laurel. Cei doi vorbeau de... Laurel.

— Nu ştiu dacă are legătură cu călătoria la Long Island ori doar cu fotografiile, spunea femeia numită Katherine. Dar nu a venit la piscină nici joi, nici vineri şi abia dacă a dat pe la birou în ultimele zile — ceea ce nu mă deranjează câtuşi de puţin ca şef. Chiar nu mă deranjează deloc. Vreau să ştiu ce e cu ea doar ca prietenă şi aş mai vrea să ştiu dacă am făcut o greşeală că i-am dat pozele. Crezi că am greşit cu ceva?

Tatăl păru că se gândeşte, dând din cap aşa cum dădea când se gândea cu atenţie la ceea ce îi spusese cineva. Marissa îi cunoştea prea bine expresia. În cele din urmă, îi spuse lui Katherine:

— Aseară nu se gândea decât la Bobbie Crocker. Şi miercuri seară la fel. Dar aseară a fost... mai rău.

— Mai rău?

— Mai intens. A petrecut o grămadă de vreme căutându-l pe Bobbie Crocker pe internet, în timp ce ar fi trebuit să fim la film. Toată noaptea a vorbit de el. Azi-dimineaţă s-a dus la camera obscură, iar mâine cred că se duce la Bartlett. La o biserică unde un anume Reese, un tip care se pare că l-a cunoscut pe Bobbie, se ducea înainte să moară, acum un an şi ceva.

Katherine întinse mâinile şi răsfiră degetele, cu coatele lipite de coaste — imaginea însăşi a nedumeririi.

— Nu înţeleg. Se duce la o biserică străină, la nu ştiu ce distanţă de aici, doar fiindcă o persoană decedată care l-a cunoscut pe Bobbie...

— Care e posibil să-l fi cunoscut pe Bobbie.

— ... fiindcă o persoană decedată care e posibil să-l fi cunoscut pe Bobbie mergea acolo?

— Cam aşa ceva.

Femeia întinse mâna şi îl prinse pe tatăl Marissei de braţ.

— Nu i-am spus decât să developeze negativele bătrânului. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut să-i cer să devină detectiv particular.

— Înţeleg.

— Nu mi-ai răspuns, zise femeia. Am greşit că i-am dat pozele?

David trase aer pe nas şi îl dădu afară cu atâta putere că Marissa simţi curentul. Îşi dădea seama că tatăl ei îi va spune lui Katherine că a făcut într-adevăr o greşeală. Toate astea aveau legătură cu secretul lui Laurel. Misterul care — i se părea Marissei — o însoţea pe Laurel oriunde se ducea. Indiferent ce îi spusese Katherine să facă cu pozele, nu îi era de ajutor lui Laurel. Secretul din capul ei făcea şi mai mult zgomot.

Marissei i se părea interesant că secretele fac zgomot. Dintotdeauna crezuse că au o greutate a lor — oare nu văzuse pe stradă oameni cocârjaţi sub povara secretelor pe care nu le puteau mărturisi? — dar numai de puţină vreme trăsese concluzia că gălăgia pe care o făceau îi cocoşa pe oameni. În cele din urmă, tatăl ei murmură:

— Uite ce e, n-aş vrea să par că te iau de sus...

— Hai, lasă. Îţi place să iei oamenii de sus.

— Fiindcă Laurel e adultă. E femeie în toată firea. Dar într-adevăr, Katherine, poate că ai greşit.

— Eşti politicos. Părerea ta e că am greşit, fără nici un dubiu.

Înainte ca tatăl ei să poată răspunde, bărbatul care o însoţea pe Katherine se lăsă în genunchi şi îi şopti lui Cindy:

— Nu-mi face nici o plăcere să te anunţ... dar cred că e posibil să ai o bucată de bomboană în ureche.

Bărbatul avea chelie şi era înalt, atât de înalt încât şi aşa cum stătea era nevoit să se aplece ca să o privească pe fetiţă în ochi. Era îmbrăcat într-un pulover la baza gâtului, puţin cam strâmt pentru el. Nu arăta bine deloc, hotărî Marissa: semăna puţin cu o broască ţestoasă. Sora ei ridică încet mâna şi atinse bomboana cu degetele ei boante. Se vedea că încearcă să o scoată, dar nu izbutea.

— E un cercel, spuse ea, vorbind foarte serios, fiindcă îşi dăduse seama că nu va putea scăpa de ciocolata din ureche. Doar arată ca o bomboană.

Marissa zâmbi, sperând că mai poate salva ceva din demnitatea ei şi a surorii, şi adăugă:

— Cindy are ideile ei despre modă şi mâncare.

Bărbatul încuviinţă din cap, la fel de serios, şi ridică privirea spre tatăl fetelor ca să audă mai bine ce spune. În aceeaşi clipă, Marissa ridică şi ea privirea.

— E fragilă, Katherine, spunea tatăl ei femeii. Ştii foarte bine, pentru că o cunoşti de mai multă vreme decât mine.

— Şi de asta ţi se pare şi mai grav că am rugat-o să se ocupe de poze.

— Da, aşa cred, şi Katherine păru sincer tulburată de idee.

Marissei i se păru că tatăl ei voia să adauge ceva. Chiar deschise gura să vorbească, dar trebuie că se răzgândi în ultimul moment, fiindcă nu scoase nici o vorbă.

— Nimic din pozele alea nu ar fi trebuit să o tulbure. Eşti de acord? întrebă Katherine. Actori de pe vremuri. Câteva instantanee cu clubul de înot la care a mers ea şi cu o casă din apropiere. Cred că mai erau şi câteva pe care Bobbie le-a făcut în Underhill, dar... Eu am văzut în ele doar un proiect care ar fi putut fi amuzant pentru ea. Şi profitabil pentru cămin, recunosc. Asta-i tot. Nu i-aş fi sugerat niciodată să se ocupe de ele dacă mi-ar fi dat prin cap că o vor tulbura. Niciodată!

Katherine era atât de vizibil stânjenită că bărbatul se ridică, uitând total de Cindy şi bomboana din ureche — ceea ce, se temu Marissa, ar putea să o determine pe sora ei să se dea în spectacol — şi se apucă să o mângâie pe spate şi pe umeri cu mişcări lente, circulare.

— Uite ce e, habar n-am ce a impresionat-o la pozele alea, zise tatăl ei. N-am idee ce vede ea în ele. Dar cu cât scapă mai repede de treaba asta şi se apucă de altceva, cu atât mai bine.

— Eu am considerat fotografiile doar un mod de a ne face publicitate, David, nimic mai mult. Poate şi un mijloc de a face rost de ceva

bani pentru organizaţie, asta presupunând că fotografiile valorează ceva. Numai că se dovedesc a fi o adevărată pacoste, nu crezi?

— Posibil. În orice caz, nu mi se pare că merită suferinţa pe care i-o cauzează lui Laurel.

— Cum spuneai şi tu: e fragilă.

Tatăl privi în jos spre Cindy şi zâmbi, ca şi cum îşi amintise deodată că erau şi ele acolo. În clipa următoare văzu şi bomboana de ciocolată din urechea fiicei lui.

— Cindy, scumpa mea, ştii că ai o bomboană de ciocolată în ureche?

— E un cercel, zise Cindy şi îi oferi ceea ce ea credea probabil a fi cel mai dulce şi ştrengăresc zâmbet de pe lume.

Marissa nu se putu abţine:

— Da, şi floricelele din jurul gurii sunt inele pentru buze.

Cindy scoase limba la ea. Marissa dădu ochii peste cap, dar îşi zise că ar fi mai bine pentru toată lumea, inclusiv pentru ea, dacă s-ar purta frumos şi ar lua-o pe după umeri. Sora ei era tot atât de tulburată ca şi ea de faptul că mama lor avea să se mărite în scurtă vreme cu Eric.

— Când ajungem acasă, tati şi cu mine o să te ajutăm să-ţi scoţi cerceii — dacă vrei. Uneori e destul de greu, să ştii.

Katherine zâmbi, dar se vedea limpede că mintea îi e în altă parte. Era tot cu gândul la Laurel.

— Desigur, continuă ea, dacă i-am lua pozele în clipa asta ar fi şi mai rău.

— Cred că cel mai bine ar fi dacă am putea să o cooptăm în alt proiect, spuse David. Sigur ar fi mai bine. Şi chiar ştiu în ce proiect. Nu e foarte mare, dar e important pentru cineva anume, spuse cu vocea dintr-odată mai vioaie, aproape glumeaţă.

— Şi care ar fi acest proiect? întrebă femeia.

— Un portret al tinerei dive de lângă mine, spuse el, strângând-o în braţe pe Marissa. Laurel s-a oferit să o fotografieze pe mica mea stea în devenire lunea viitoare. Pe la şase după-amiaza sau poate ceva mai târziu.

Marissa se înfioră, aproape că se înăbuşi de emoţie şi se îndreptă ca să pară mai înaltă. Nu crezuse că tatăl ei o va lua în serios.

— Chiar aşa? Lunea asta? îl întrebă.

— Ea s-a oferit, spuse tatăl. I-am spus că am să confirm ora. Lecţia de canto se termină pe la patru dar, fiindcă tu vei fi subiectul fotografiilor, am zis că mai bine să verific. Luni e bine?

— Da, luni e perfect! Mulţumesc, mulţumesc, mulţumesc!

Îl trase de mânecă şi îl sărută pe obraz. Se gândea deja la fotografiile de pe afişe şi CV-urile fetelor mai mari ca ea. Ştia cu ce avea să se îmbrace şi cum avea să-şi aranjeze părul.

— David, spuse Katherine cu voce egală. O tratezi pe Laurel ca pe un copil. Eu cred că trebuie să ne ocupăm serios de problema asta, nu să încerci să-i distragi atenţia de parcă ar fi un copilaş.

— Nu vreau decât să fiu eficient. Să realizez două lucruri deodată.

— E foarte drăguţ din partea ei că s-a oferit să o fotografieze pe Marissa. Dar nu poţi crede nici o fracţiune de secundă că e o preocupare care ar putea-o face să uite de Bobbie Crocker.

— Nu, sigur că nu. Dar poate că dacă facem ceva în fiecare zi ca să o scăpăm de obsesia asta, dacă îi dăm alte lucruri de făcut, poate că am dezvăţa-o...

— Să o dezvăţăm? Vezi, exact de asta vorbeam şi eu!

— E doar un fel de a vorbi!

Exact în clipa aceea, de parcă instinctul i-ar fi spus cum să o scoată din minţi pe sora ei, Cindy se băgă în vorbă:

— Poate să-mi facă şi mie poze! Vreau şi eu să mă pozeze!

— Vezi, proiectul s-a dublat deja în amploare, remarcă David, spre groaza Marissei.

Câteva minute mai târziu, pe când se îndreptau împreună cu tatăl lor spre apartamentul de lângă lac, Marissa întrebă:

— Tati, Laurel e bolnavă?

— Laurel face sport, merge la înot. E foarte sănătoasă. Nu cred că ai de ce să-ţi faci griji. Dar de ce mă întrebi?

— Ai spus că e fragilă. Aşa ai spus când vorbeai cu Katherine.

— Nu mi-am dat seama că asculţi cu atâta atenţie.

— N-am vrut să trag cu urechea.

— A, n-aş zice că trăgeai cu urechea. Doar că eu şi Katherine am fost niţel cam indiscreţi.

— Şi de ce e Laurel fragilă?

David căzu pe gânduri şi rări pasul.

— Păi... nu vreau să te sperii, dar am să fiu sincer cu tine. Întotdeauna sunt sincer cu tine, ştii, nu?

— Da.

— Bun. Acum şapte ani, lui Laurel i s-a întâmplat ceva. Acum e bine, în mare parte. Dar de atunci a rămas cu o sensibilitate.

— Ce i s-a întâmplat?

David aruncă o privire spre Cindy, care nu asculta nimic din ce vorbeau ei, ocupată să îşi lingă vârful degetului. Marissa nu îşi dădu seama de ce, dar apoi o văzu cum duce degetul la ureche şi îl linge din nou şi înţelese. Bomboana începuse să se topească, iar Cindy râcâia ciocolata cu unghia şi ducea degetul la gură. Marissa clătină din cap. Pe de o parte, era oripilată. Copilul ăsta e în stare să mănânce orice, chiar orice! Pe de altă parte, asta însemna că ea şi tatăl ei nu vor fi nevoiţi să scoată bomboana cu penseta. Căldura corpului avea să îi scape de belea. Slavă Domnului că nu era o caramelă sau un drops, că atunci ar fi fost nevoie să meargă iar la doctor.

Tatăl ei vorbea cu voce joasă, aşa încât Cindy să nu poată auzi decât dacă ciulea urechea:

— Ştiu că vi s-a spus la şcoală să nu staţi de vorbă cu străinii, să nu vă urcaţi în maşina lor. Aşa-i? La ora de educaţie socială ai văzut fel de fel de filme despre cum să te fereşti de primejdii. Sunt oameni răi pe lume.

— Îhî.

— Ei, acum şapte ani, când era la colegiu, Laurel se plimba cu bicicleta în Underhill. Era pe un drum de ţară, singură-singurică.

Făcu o scurtă pauză ca să se asigure că Cindy era adâncită în lumea ei. Apoi oftă din rărunchi şi reluă povestirea. Marissa îşi dădea seama că îi spunea doar câteva lucruri, şi acelea pe scurt. Se căznea să spună povestea aşa încât ea să nu vadă lumea ca pe un loc înspăimântător şi vorbea cu atâtea ocolişuri că Marissa nu înţelese prea bine ce se întâmplase. Dar de speriat se sperie şi, când tatăl ei termină, se trezi că încrucişase braţele peste piept, parcă vrând să se apere. Îşi dădu seama că tatăl ei îi spusese doar frânturi fiindcă voia să răspundă la întrebarea ei şi să îi explice de ce el şi Katherine credeau că prietena lui sportivă era de fapt o fiinţă fragilă. Cu toate astea, era o poveste înspăimântătoare şi, în timp ce mergeau prin noapte, Marissa era vag conştientă de foşnetul ziarelor purtate de vânt şi lipăitul paşilor pe trotuar cu mult înainte să apară cineva.

RA·9444

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI UNU

OARE CE CREDEAU VECINII? Laurel încercase de mai multe ori să îşi închipuie. Oare soţilor Buchanan le păsa? Mai întâi, în 1922, fusese întâmplarea aceea urâtă de lângă movilele de cenuşă — un accident de maşină cu victima abandonată pe şosea, apoi cercetările poliţiei şi ancheta judiciară. Desigur că ziarele publicaseră articole în care scria că Daisy stătea pe scaunul pasagerului din maşina contrabandistului atunci când acesta o izbise pe Myrtle Wilson şi o lăsase să moară în drum, cu sânul stâng literalmente smuls de botul maşinii. Vecinii trebuie că se întrebaseră de ce stătea lângă el. Cei mai mulţi dintre ei, îşi închipuia Laurel, ajunseseră la cea mai evidentă concluzie. Apoi, după câţiva ani, începuse să se răspândească zvonul că de fapt Daisy se aflase la volan în acel amurg fierbinte. Daisy şi nu Jay. Trebuie că vecinii comentaseră şi aceste zvonuri.

Tot aşa, Laurel era sigură că şuşoteau despre aventurile extraconjugale ale lui Tom Buchanan. Fata din Santa Barbara (o cameristă), femeia din Chicago. Iar acestea erau legăturile amoroase din doar primii trei ani de căsătorie. Până şi Pamela Marshfield se întreba în dimineaţa aceea, în timp ce bea ceaiul, de ce părinţii ei nu se mutaseră de acolo.

Şi cu toate astea, în mod inexplicabil, mariajul rezistase.

Sâmbătă seară, Laurel privea fotografia cu Pamela şi Bobbie copii, lângă un coupé de culoarea bronzului. Cei doi moştenitori păreau şi mai mici sub arcada uriaşă. Pentru prima oară, îi trecu prin minte că poate Bobbie fusese fructul împăcării celor doi soţi, un copil conceput şi adus pe lume ca să arate tuturor că mariajul e solid, de neclintit. Cât despre vecini, să nu-şi mai piardă vremea întrebându-se dacă mai putea sau mai trebuia salvat.

BISERICA SE ÎNĂLŢA în vârful unei culmi, cam la o milă şi ceva de satul Bartlett. Laurel opri pe strada principală, la o benzinărie, ca să întrebe pe unde să o ia, şi ajunse în câteva minute. Era o biserică tipică pentru Noua Anglie. În faţă, o pereche de arţari maiestuoşi ale căror frunze începuseră deja să se transforme în ceea ce avea să fie o fantastică simfonie de roşu. Clopotniţa era modestă, simplă, acoperită cu şindrilă albă. Vitraliile erau mai bogat împodobite: la fiecare fereastră erau coroane, sceptre şi crucifixuri. Cei doi diaconi, un bătrân şi o bătrână, o întâmpinară cu căldură. Simţeau miros de enoriaş nou.

Se aşeză pe un rând din spate, o dată fiindcă nu cunoştea pe nimeni şi apoi fiindcă cei din familia ei nu se întreceau cu dusul la biserică. Îşi dădu seama că e îmbrăcată prea bine pentru situaţie: nimeni nu mai purta bluză albă şi fustă creponată neagră, lungă până la glezne (găsită în fundul dulapului cu haine). Toţi cei care erau cât de cât apropiaţi de vârsta ei purtau blugi, pantaloni kaki sau (astea erau două fete care păreau a fi în ultimul an de liceu) fuste mini stil retro, din cele pe care Laurel însăşi le cumpăra de la magazinele cu haine *vintage* care se înşirau pe chei. Se simţea stânjenită că se afla acolo sub un fals motiv — trebuia să recunoască. Ba o încercă chiar un sentiment de vinovăţie când familia aflată în strana din faţa ei — un fermier bun ca pâinea caldă, soţia lui, învăţătoare, şi cei patru copii, cu aspect cam neîngrijit dar foarte politicoşi, cu vârste cuprinse, pe cât îşi dădea ea seama, între cinci şi cincisprezece ani — o salutară cu strângeri de mână şi îmbrăţişări vădit sincere dar absolut inutile. Chiar şi mezina,

o fetiţă timidă, cu mâinile murdare de ceva lipicios, insistă să îi scuture cu putere mâna atunci când, în timpul slujbei, pastorul îi rugă pe cei prezenţi să îşi salute vecinii.

Se abţinu să îi întrebe dacă îl cunoscuseră pe Marcus Gregory Reese sau pe un bărbat numit Bobbie Crocker. Se cuvenea să aştepte până după slujbă, când enoriaşii erau invitaţi la o ceaşcă de cafea.

Când slujba luă sfârşit, învăţătoarea, pe care o chema Nancy, o întrebă de când locuia în Vermont. În acest timp le dădea la doi din copii câte un sfert de dolar ca să îi ducă la ora de religie şi strângea creioanele, cărţile de colorat şi puloverele lăsate de ei pe banchetă. Cei mari ţâşniseră ca din puşcă afară pe uşă, ca să ajungă repede în clasă.

— De opt ani, răspunse Laurel. Dar dumneavoastră?

Nancy sărută în creştetul capului copiii rămaşi lângă ea şi îşi îndreptă ochii spre bărbatul ei, care îi scotea din biserica în care se lăsase tăcerea spre profesorii care îi aşteptau.

— De când mă ştiu. Aici m-am născut. Cum ziceai că te cheamă?

— Laurel.

— Încântată de cunoştinţă. Am auzit bine mai înainte? Locuieşti în Burlington?

— Aşa e.

Învăţătoarea se crispă un pic, de parcă abia atunci îşi dădea seama că Laurel nu se afla acolo doar ca să găsească o biserică pe care să o frecventeze.

— Cu ce ocazie la Bartlett? Azi-dimineaţă a fost o plimbare plăcută, dar la iarnă nu va mai fi.

Laurel zâmbi, un zâmbet care, spera ea, să pară onest şi totodată îndatoritor.

— Aş vrea să aflu câte ceva despre un membru al acestei congregaţii care a murit de curând... şi despre un prieten de-al lui.

Femeia dădu din cap şi duse la bărbie un deget cu unghia perfect ovală şi vârful alb ca secera lunii:

— Despre cine e vorba?

— Marcus Gregory Reese. Era...

— A, îl cunosc pe Reese. Aşa se recomanda: Reese.

— Am putea vorbi despre el?

— Sigur, numai că eu nu l-am cunoscut prea bine. În afară de sâmbăta, doar arareori îl vedeam. Poate o dată sau de două ori joia dimineaţa, când enoriaşii cu vechime se adunau aici ca să joace jocuri de societate. Uneori veneam şi eu, ştii cum e: să fie printre ei şi cineva tânăr. Turnam suc în pahare, făceam cafeaua... Cred că l-am mai întâlnit şi la băcănie. Cam atât. Pe care din prietenii lui vrei să-l cunoşti? Te-aş putea prezenta.

— Aici e problema: şi el a murit.

— Aha.

— Bobbie Crocker. Vă spune ceva numele?

— Cum? A murit Bobbie Crocker? Îmi pare tare rău. Chiar mă întrebam ce s-a întâmplat cu el. Pur şi simplu a dispărut. Când a murit? Cum?

— Acum câteva săptămâni. Un atac cerebral.

— Stăteau chiar acolo, spuse învăţătoarea, arătând cu degetul ei lung spre stranele din cealaltă parte a bisericii. Bobbie şi Reese. Poate că locuiau împreună, nu sunt sigură. De ce te interesează cei doi? Erai rudă cu vreunul?

— Nu.

— Atunci, de ce? Te superi că întreb? Nu vreau să fiu indiscretă.

Laurel cugetă un moment înainte de a răspunde, fiindcă erau atâtea motive la mijloc. Întâi că voia să afle cum de ajunsese Bobbie de la conacul Buchanan din East Egg într-o cameră din hotelul New England. Avea sentimentul că sunt legaţi cumva, fiindcă el crescuse într-o casă aflată pe celălalt mal al golfului de clubul unde ea însăşi îşi petrecuse o mare parte din copilărie. Poate că făcuse fotografii pe sinistrul drum de ţară umbrit de copaci chiar în ziua când ea scăpase cu viaţă ca prin urechile acului. Apoi, fiindcă îi respecta talentul de fotograf şi dorea să îi adnoteze cum se cuvine opera, atât pentru

expoziţie cât şi pentru posteritate. In fine, pentru că erau câteva mistere nedezlegate: De ce îl respinsese familia lui cu mulţi ani în urmă şi de ce se încăpăţâna sora lui să pretindă acum că nu erau rude? De ce susţinea că fratele ei murise de multe zeci de ani? Erau prea multe de explicat acestei femei amabile într-o biserică, după slujba de duminică, aşa că se mărgini să îi povestească lui Nancy cu ce se ocupase Bobbie şi că ea voia să afle mai multe despre nişte fotografii găsite în camera lui Bobbie după moartea lui. Alte explicaţii nu mai dădu.

— Dacă vrei să vorbeşti cu cineva care i-a cunoscut mai bine decât mine, du-te la doamna de acolo. O cheamă Jordie.

— Jordie...

— Diminutiv de la Jordan. Şi ea e dintre enoriaşii cu vechime. Tot de la New York e venită. Joia dimineaţa li se alătura ca să joace jocuri de societate. Pe vremea când Bobbie locuia aici, el, Reese şi Jordie erau adevărate piese de rezistenţă, spuse Nancy şi pe neaşteptate o strigă pe nume pe Jordie.

Jordie era o femeie uşor adusă de spate, îmbrăcată cu o jachetă elegantă, cu butoni de perlă. Avea părul scurt, platinat, impecabil coafat. Faţa îi era brăzdată de riduri, dar Laurel nu îşi dădu seama în prima clipă dacă se datorau vârstei sau fiindcă râdea de ce îi spusese persoana cu care stătea de vorbă. Locul ei părea să fie mai degrabă alături de Pamela Marshfield decât într-un orăşel din Vermont. Laurel şi-o închipuia într-o staţiune balneară la modă sau un club exclusivist ori făcându-i dezinvolt cu mâna portarului în timp ce intra pe sub copertina imaculată a unui hotel de lux din Manhattan. Nancy o strigă din nou şi porni spre ea ţinând-o pe Laurel de mână. În cele din urmă, Jordie le văzu şi o întâmpină pe Nancy cu un zâmbet.

— Jordie, uite pe cineva care doreşte să te cunoască, spuse învăţătoarea. Ea e Laurel. Vrea să afle câte ceva despre Reese şi Bobbie şi mă gândeam că poate o ajuţi tu. Ai câteva clipe?

Femeia aţinti privirea asupra ei. Dădea din cap, cu ochii la fată, parcă preţăluind-o. Râsul binevoitor pe care îl auzise Laurel cu o clipă

mai devreme i se ştersese de pe faţă, probabil, îşi închipuia Laurel, din cauza subiectului care o interesa pe ea.

— Am câteva clipe, spuse Jordie precaută. Cu ce te ocupi, domnişoară? Eşti cumva *scriitoare*? întrebă ea, pronunţând ultimul cuvânt aproape cu dispreţ, de parcă ar fi spus: *Scrii pornografii?* La vremea mea am avut nişte experienţe nefericite cu reporterii şi nu mă tentează să le repet.

— Sunt asistent social, răspunse Laurel. Lucrez la un cămin pentru persoane fără adăpost. Ştiţi, în Burlington?

Fu uimită cum de schimbase o simplă afirmaţie într-o întrebare. Se intimidase? Ca să se liniştească, îşi spuse că în săptămâna aceea dăduse ochii cu Pamela Marshfield şi T.J. Leckbruge şi le ţinuse piept amândurora.

— Da, am auzit de căminul din Burlington.

— De aceea mă interesează aceste persoane. Bobbie Crocker a fost oaspetele nostru.

La început, crezu că Jordie dă din cap a încuviinţare, dar apoi înţelese că era tremurul necontrolat al unei persoane cu Parkinson.

— Oaspetele vostru? repetă femeia şi aerul glacial, în parte suspicios, în parte condescendent, se topi pe dată.

— Da.

— Era... hoinar?

— Da. A murit acum două săptămâni.

— Vai, mă simt îngrozitor, spuse femeia, cu voce înduioşată. Îngrozitor. Nu ştiam că a ajuns pe stradă. Nici că a murit.

— Jordie, spuse Nancy şi o luă cu braţul pe după umeri, ca să o consoleze. Nu trebuie să te simţi vinovată. Nici unul din noi n-a ştiut.

— A locuit împreună cu Reese, spuse Jordie, atât de zguduită de veste că se aşeză încet pe o banchetă, lângă perete.

— Da, aşa m-am gândit şi eu.

— Era casa lui Reese. Iar când Reese a murit, sora lui i-a spus lui Bobbie că poate sta acolo până când o vinde.

— Când a fost asta? întrebă Laurel.

— La înmormântarea lui.

— Sora lui se numeşte Mindy, nu-i aşa? Şi locuieşte în Florida?

— Da, cred că da.

— Vasăzică Bobbie a fost la înmormântarea lui Reese?

— Bineînţeles.

— A spus dacă are de gând să dea curs invitaţiei lui Mindy?

— Astea sunt lucruri întâmplate de multă vreme. Cel puţin cu doi ani în urmă. Poate chiar trei.

Laurel se gândi o clipă dacă să o corecteze, să îi aducă aminte că trecuseră doar ceva mai mult de paisprezece luni de când murise Reese, dar i se păru că nu are rost.

— Ce vă amintiţi? întrebă ea, cu toate că încrederea în memoria femeii îi fusese oarecum zdruncinată de această scăpare.

— Păi, am descoperit că mama lui Bobbie şi mătuşa mea erau prietene. Cine-ar fi zis? Ce mică e lumea!

— Jordie, nouă nu ne-ai spus niciodată! exclamă Nancy, dar se vedea că e cu gândul în altă parte, căci fiica ei cea mică apăruse pe neaşteptate în biserică.

Pe cât se părea, desenul făcut de copilă pentru profesoară rămăsese în maşină şi avea nevoie de mama ei ca să îl recupereze. Nancy ridică din umeri în chip de scuză şi spuse că se întoarce într-o clipă.

— Lui Bobbie nu-i plăcea să vorbească despre familia lui, continuă Jordie. Cred că erau certaţi.

— V-a spus cum o chema pe mama lui? întrebă Laurel; aştepta o confirmare, pe care să o poată împărtăşi lui David şi lui Katherine şi Taliei — de fapt, tuturor celor care se îndoiseră de ea.

— Crocker, îmi închipui, răspunse Jordie, şi dezamăgirea o săgetă pe Laurel. Doamnele din generaţia aceea — ce vorbesc, doamnele din generaţia mea! — luau întotdeauna numele de familie al soţilor. Aşa se cuvenea.

— Dar numele de botez?

— A, nu-mi mai aduc aminte. Dacă m-ai fi întrebat acum şase sau şapte luni... La drept vorbind, nu sunt sigură că am ştiut vreodată. I-am spus cum o chema pe mătuşa mea, dar nu sunt chiar sigură că el mi-a spus numele mamei lui. Doamne, bătrâneţea nu e pentru cei slabi de înger, nu crezi? Prea uiţi multe.

— Atunci spuneţi-mi, vă rog, orice vă amintiţi, o rugă Laurel. Oricât de neînsemnat ar părea, insistă ea, gândindu-se că, totuşi, va afla un amănunt care să îi confirme bănuielile.

— Bine. Nu ştiu dacă ai aflat, dar a locuit în Long Island.

— Asta ştiam, da.

— Şi avea o soră.

— V-a spus numele ei?

— Nu, nu cred. Îmi pare rău. Dar era mai în vârstă decât el, de asta sunt sigură. Şi...

— Şi...?

— Şi bunica mea i-a dat odată fetiţei o crosă mică de golf. Surorii lui Bobbie, adică, atunci când abia învăţase să meargă. O crosă micuţă, cadou. Bobbie spunea că mama lui o plăcea foarte mult pe mătuşa mea. Foarte, foarte mult. Nu frecventau întotdeauna aceleaşi cercuri sociale, fiindcă mama lui era căsătorită şi mătuşa mea nu, dar mergeau la o grămadă de petreceri împreună, inclusiv la unele date de contrabandistul acela faimos la reşedinţa lui. Ştii de cine vorbesc.

— Gatsby?

— Ei, ăsta nu era numele lui adevărat, desigur. Dar de el e vorba. Când Bobbie a aflat cine a fost mătuşa mea, mi-a spus că mama lui şi mătuşa mea petreceau multă vreme împreună, mai ales când aveau douăzeci şi ceva de ani. Nu mai ţin minte exact ce a spus — nu mai ţin bine minte nimic de la o vreme — dar într-un rând a dat de înţeles că mamei lui îi plăcuse individul acela îngrozitor mai mult decât mătuşii mele. Gatsby. Gatz, mă rog. Îţi dai seama? Sunt sigură că nu era adevărat. Oamenii se duceau la petrecerile lui fiindcă erau un fel de festivaluri. Circuri, de fapt. Nimeni nu mergea de dragul lui. Doamne sfinte, cum altfel?

— Şi mătuşa dumneavoastră? Cum se numea?

— Ei, sunt sigură că ai auzit de ea, domnişoară. Se numea Jordan Baker, iar eu am fost botezată după ea. A fost o celebră jucătoare de golf în turneul profesionist feminin. O adevărată pionieră. Dar mai sunt unii care cred că a fost un fel de escroacă pe terenul de golf. O hoaţă! Nu aşa era mătuşa mea, te asigur. De asta am vrut să ştiu dacă eşti reporter. Nici nu-ţi pot spune cu câţi am fost nevoită să vorbesc de-a lungul anilor din cauza unei poveşti răuvoitoare şi absolut neadevărate despre un turneu la care a participat când era tânără.

— Nimeni nu are o părere proastă despre mătuşa dumneavoastră, o asigură Laurel, cu toate că ea personal avea.

Chiar asta era şi părerea ei: că fusese o escroacă, o hoaţă. De fapt, îşi dădu seama că era incapabilă să simtă respect pentru cineva care fusese de partea lui Tom şi Daisy Buchanan în acea vară a lui 1922.

Jordie ridică privirea spre ea, dând uşor din cap, şi repetă:

— Chiar aşa, Bobbie ar fi putut să stea la mine. Mă crezi, nu? Am atâtea camere în care se adună praful! Ar fi putut sta într-un apartament cu baie, doar al lui... Nu trebuia decât să ceară!

— Sunt sigură că ar fi putut sta la jumătate din oamenii care au fost azi la biserică, dacă s-ar fi ştiut, spuse Laurel. Era...

— Cum?

Laurel intenţionase să îi spună că era schizofrenic, dar se înfrână în ultimul moment. La urma urmelor, ce nevoie era?

— Era discret, zise.

Jordie păru că se gândeşte o vreme, apoi întrebă:

— A venit direct la voi?

— Vreţi să spuneţi, după ce a plecat de la Reese?

— Da.

Laurel hotărî din nou că nu avea rost să-i spună adevărul. Femeia era şi aşa destul de amărâtă, aşa că spuse o minciună.

— Aşa cred. S-a simţit bine, să fiţi sigură. I-am găsit un apartament drăguţ în Burlington, şi-a făcut prieteni cât ai clipi. Era mulţumit, chiar era.

— Joia dimineaţa jucam bridge chiar aici, la biserică, spuse Jordie. Joia, enoriaşii în vârstă se adună aici ca să joace jocuri. În afară de mine, mai veneau Reese, Bobbie şi Lida. Ne distram de minune.

— Da, mi-a povestit Nancy.

— Ba nu, nu era bridge, se corectă Jordie. Bridge jucam cu Reese, Lida şi Tammy Purinton. Bobbie ura bridge-ul. Doamne, m-a lăsat de tot memoria!

— Cred că e valabil pentru noi toţi, făcu Laurel, pe de o parte din politeţe, pe de alta fiindcă erau şi în viaţa ei evenimente despre care îşi închipuia că şi le aminteşte incorect.

Chiar şi la vârsta ei, creierul era o masă imperfectă de ţesut alb şi cenuşiu; chiar şi la vârsta ei, erau momente din trecut pe care sănătatea ei mintală îi cerea să le uite sau măcar să le vadă altfel. Se întâmplă oricui, nu?

— Nu înţeleg de ce nu se ducea acasă, continuă Jordie. Trebuie că avea o familie pe undeva. Cred că sora lui mai trăia. Cel puţin ştiu că era în viaţă acum vreo doi ani.

Laurel zâmbi încurajator.

— Sora lui e bine. Am cunoscut-o. Locuieşte în East Hampton.

— Desigur, lui Bobbie îi plăcea în Vermont, de-asta s-a şi întors. De-asta, cred, şi din cauza lui Reese.

— S-a întors?

— Mai venise o dată, ca să-l vadă pe fiu-său. Într-o toamnă.

— Fiul lui? repetă Laurel cu voce stridentă din cauză că era uimită şi nu-i venea să creadă, iar bătrâna se crispă puţin. Bobbie avea un fiu? continuă ea, încercând să atenueze asprimea vocii, care o surprinsese până şi pe ea.

— Cred că da. Poate mă înşel.

— Ce-a spus?

— Păi...

— Aşa...

— N-a vorbit decât o dată de el. Poate de două ori. Dar mi-a fost clar că Bobbie nu voia să vorbească despre el fiindcă intrase într-un necaz.

— Câţi ani avea? Vreo şaizeci? Cincizeci?

— A, mai tânăr. Iar Bobbie a venit în Vermont acum şase sau şapte ani — era şi el mai tânăr.

— Şase sau şapte ani?

— Te rog, nu-mi cere imposibilul.

— Dar e important.

— Nu ştiu, Laurel.

Fetei i se păru că lumina din biserică, şi aşa slabă, se micşora şi mai tare, dar apoi îşi dădu seama că se înşela. Era din cauza ameţelii care o cuprinsese din nou. Simţi că se clatină pe picioare şi îşi aţinti privirea spre podeaua lustruită de brad, încercând să-şi recapete echilibrul.

— Ştiţi ce fel de necaz? întrebă ea în cele din urmă, pronunţând cu grijă fiecare cuvânt. A încălcat legea? A comis un delict?

— Da, cred că asta a fost, zise Jordie precaută.

— Ce fel de delict?

— Nu ştiu, n-am ştiut niciodată. Dar Bobbie a venit în Vermont ca să-l vadă. Ia stai...

— Spuneţi.

— Cred că Bobbie a venit în Vermont ca să-l vadă, apoi s-a întâmplat ceva...

— Cui, lui Bobbie sau fiului său?

— Fiului. Bobbie a plecat. Nu venise aici fiindcă fiu-său făcuse ceva, dar a plecat după ce băiatul a intrat într-un necaz. S-a întors la... acolo de unde venise.

— Şi asta s-a întâmplat acum şapte ani?

— Sau şase. Sau opt. Pur şi simplu nu-mi aduc aminte. Nu mai pot avea încredere în memoria mea, şi nici tu să nu ai. Ştiu sigur că era toamnă. Când Bobbie a vorbit de băiat, a zis că prima oară venise aici fiindcă nu voia să moară înainte să vadă măcar o dată cum îşi schimbă frunzele culorile.

— V-a spus unde anume s-a dus în Vermont?

— Underhill.

În clipa următoare, Nancy se întoarse din corpul de clădire care adăpostea clasele. Ridică din sprâncene a mirare văzându-le cum stăteau în tăcere una lângă alta. Fata era încovoiată, ca şi cum bătrâneţea pusese iremediabil stăpânire şi pe ea.

Laurel apucă mâna lui Jordie, o mână obosită, noduroasă, cu pielea rece, şi îi mulţumi. Îşi luă la revedere. Încercă să se îndrepte puţin de spate, să îşi corecteze ţinuta. Apoi găsi tăria de a-i zâmbi lui Nancy, de a-i povesti despre fiul lui Bobbie şi se lăsă condusă de ea jos pe scări, spre locul unde se servea cafeaua.

— HABAR N-AM AVUT CĂ BOBBIE avea copii, spunea Nancy în timp ce intrau într-o cameră mare, plină cu scaune şi mese pliante din metal.

Pe pereţi erau atârnate afişe despre diversele misiuni ale bisericii, pentru donaţii. Camera era plină de oameni care se învârteau de colo-colo sorbind din cafele — cetăţeni mai de vază şi părinţii copiilor aduşi la şcoala de duminică.

— Nici eu. Nu a spus nici un cuvânt prietenilor lui din Burlington. Şi nici nouă, celor de la cămin.

— Pari necăjită, ca şi cum ar fi trebuit să vă spună.

— Dacă aş fi ştiut cine e fiul lui Bobbie, am fi avut o cu totul altă relaţie.

— Ţi-ai dat seama cine e fiul lui? Din puţinul pe care ţi l-a spus Jordie? Cum?

Laurel dădu repede înapoi:

— Nu sunt sigură că l-am cunoscut, dar nu e imposibil.

Nu era pregătită să explice cine e fiul lui Bobbie, pe de o parte pentru că nu îşi revenise încă din şocul descoperirii, iar pe de alta pentru că nu voia să discute despre ce i se întâmplase în Underhill. În orice caz, nu cu o persoană pe care abia o cunoscuse. Nu discuta despre asta nici măcar cu mama ei sau cu prietenii cei mai apropiaţi.

— Bine, dar cum? întrebă Nancy din nou.

— Fiul se poate să fi fost un vagabond. Sau un culturist.

— Ştii mult mai multe, se vede de la o poştă.

— Cred că aş vrea să aflu de ce băiatul nu avea grijă de tatăl lui. Măcar să fi încercat.

— Atâta tot?

— Atâta tot, minţi Laurel şi adăugă: Îmi pare rău că am întristat-o pe Jordie spunându-i că Bobbie ajunsese o persoană fără adăpost.

— Apropo, nu-i aşa că Jordie e o scumpă? Unii zic că se ţine deoparte, că e cu nasul pe sus fiindcă are mult sânge albastru. Dar de fapt e foarte cumsecade, cu toate că la bridge era nemiloasă. Păcat că nu mai are mintea de acum un an. Ascultă la mine: dacă jucai, pe ea o voiai drept parteneră.

— Mi-a spus că Bobbie ura bridge-ul, însă aş putea jura că sora lui mi-a spus că îi plăcea foarte tare atunci când am stat de vorbă cu ea în East Hampton.

— Te-ai dus până la East Hampton?

— Ce mare lucru? Oricum eram în Long Island. Mă dusesem să o văd pe mama. A plecat ieri în Italia şi am trecut să o văd înainte de plecare.

Nancy o privi cu atenţie.

— Chiar e vorba doar de fotografiile din apartamentul lui Bobbie?

— Aşa a început, răspunse Laurel. Dar acum sunt şi altele la mijloc.

Învăţătoarea luă două căni de lângă o cafetieră uriaşă şi îi întinse una lui Laurel. Îi făcu semn să îşi toarne frişcă sau lapte şi îi arătă farfuria plină cu pliculeţe de zahăr şi zaharină.

— Uite ce mi-a spus mie Bobbie în legătură cu jocul de bridge. Mi-a spus că părinţii lui se certau des pe vremea când el era copil şi că mama lui, ca să mai uite de necazurile din căsnicie, juca bridge, dar nu cu soţul ei. Era într-un grup de doamne care jucau. Se apucase să joace în vara dinaintea naşterii lui Bobbie. Pleca aproape în fiecare după-amiază şi o lăsa pe sora lui singură cu dădaca. Jocul devenise un fel de drog. La mulţi ani după aceea, nici măcar nu era acasă în ziua — sau în noaptea, pe cât îmi pare — când Bobbie s-a certat la

cuţite cu taică-său, a plecat de acasă şi nu s-a mai întors. A zis că n-a mai dat niciodată ochii cu el de atunci.

Detaliile se potriveau perfect, se completau de minune, gândea Laurel. Oare ce-ar zice femeia asta drăguţă dacă i-ar spune că mama lui Bobbie a fost Daisy Fay Buchanan? Iar în acea vară nu juca bridge. Dispărea după-amiezile ca să se vadă cu Jay Gatsby. Bridge-ul era doar un pretext, un alibi. Fără îndoială că învăţătoarea, ca şi toţi ceilalţi, i-ar fi zâmbit, dar în sinea ei şi-ar fi zis că fata ori se înşală, ori bate câmpii. Probabil că Nancy ar fi zis că e mai paranoică decât unii din pacienţii căminului dacă ar fi ştiut că fotografiile, rolele şi negativele se aflau în acel moment într-o valijoară, în portbagajul maşinii ei, dacă ar fi ştiut că avea de gând să le încredinţeze unei chelneriţe din Burlington, pentru că şi alţii voiau la fel de mult acele poze şi de aceea era nevoită să le ţină într-un loc sigur.

— Ziceai că vrei să faci cunoştinţă cu pastorul, spuse Nancy şi o duse încet spre acesta. Nu ştiu ce ţi-ar putea spune despre Bobbie, fiindcă Bobbie nu a stat multă vreme cu noi. Însă cred că îţi poate spune câte ceva despre Reese.

Pe cât îşi făcea Laurel idee, pastorul era de vârsta lui David. Avea fruntea înaltă sub părul roşcat, tuns perie. Ochii îi erau afundaţi în orbite, dar avea o bărbie puternică şi un zâmbet molipsitor. Citise în program că îl cheamă Randall Stone, dar toată lumea îi zicea Randy. După ce Nancy făcu prezentările, îi explică de ce tânăra venise la Bartlett în dimineaţa aceea. Când auzi de moartea lui Bobbie, luă o expresie solemnă.

— Şi l-ai cunoscut ca pacient venit la cămin, îi spuse lui Laurel — o afirmaţie, nu o întrebare.

Era evident că îl încerca acelaşi sentiment de vinovăţie ca pe Jordie atunci când aflase ce se întâmplase cu prietenul lui Reese după moartea bătrânului redactor.

— Da. Numai că n-a stat mult la cămin; i-am găsit o locuinţă. Nu era un palat, dar avea unde dormi, ferit de frig şi... era casa lui.

Pastorul umflă obrajii în semn de exasperare şi pufni.

— Mie mi-a spus că se mută la sora lui.

— V-a spus unde locuieşte?

— În Long Island. Poate în East Hampton. Ultima oară când l-am văzut a fost la înmormântarea lui Reese. Ar fi trebuit să aflu mai multe despre intenţiile lui. Toată lumea ştia că e sărit de pe fix.

— Sărit de pe fix?

— Nu prea ştiu unde a trăit înainte să apară la uşa lui Reese ca un câine de pripas, dar pot să-ţi spun că, înainte să se mute la Reese, stătuse în Spitalul statului Vermont.

Laurel preferase să nu îi dea lui Jordie amănunte despre boala mintală a lui Bobbie, dar acum nu văzu nici un motiv să nu i le împărtăşească pastorului.

— Bobbie a fost schizofrenic. Când lua medicamente, se purta aproape normal. Nu cu totul, bineînţeles. Doar că, la fel ca majoritatea schizofrenicilor, nu credea că e bolnav şi uneori nu-şi mai lua medicamentele dacă nu era supravegheat.

— Ştii dacă a fost căsătorit vreodată? întrebă pastorul. Într-o zi, când era aici şi juca scrabble, l-am întrebat direct, dar nu am putut obţine un răspuns clar.

— Nu ştiu.

— Nu cred că a fost, spuse Nancy. El şi Reese glumeau între ei pe seama unei balerine cu care se vedea prin anii '60, dar Bobbie nu era genul care să se lege la cap fără să îl doară.

— Dar e posibil să fi avut un băiat, zise Laurel. Aşa crede Jordie Baker.

— E o noutate totală pentru mine. Habar n-am avut.

— Deci a apărut ca din senin în Bartlett? Reese nu ştia că vine?

— Pe cât am înţeles eu, Bobbie a venit în Vermont acum vreo doi ani şi ceva ca să îl caute pe Reese, dar s-a întâmplat ceva şi a ajuns la spitalul de stat. Reese nu îl aştepta. În timp ce era acolo, cineva din personalul spitalului a dat de urma lui Reese şi acesta a fost

nemaipomenit de mărinimos. L-a invitat pe Bobbie să stea la el atunci când cei de la spital au zis că e pregătit. Am înţeles că Bobbie mai locuise la el odată, acum mulţi ani, când Reese era căsătorit. Reese l-a luat la întrebări ca să afle unde fusese de atunci, dar nu a primit nici un răspuns clar. Uneori Bobbie spunea că a fost în Louisville, alteori în Midwest. A zis cel puţin o dată că a fost în apropiere de sora lui, în Long Island. Sunt sigur că a mai dat şi alte răspunsuri. Dar niciodată nu a spus că ar fi avut vreun fiu.

— A spus de ce nu stătea niciodată locului?

— L-am întrebat odată. A răspuns cu o glumă, cum că trebuie să fie întotdeauna cu un pas înaintea urmăritorilor.

— Probabil că nu a fost o glumă. Poate că el credea că e urmărit, spuse Laurel, iar în gândul ei îşi zise că e posibil ca cineva chiar să fi fost pe urmele lui ca să-i ia fotografiile.

— E vorba de un simptom al schizofreniei? întrebă Nancy.

— Paranoia? Da, deseori.

— Staţi puţin, le întrerupse Randy. Eu nu ştiu dacă Bobbie chiar voia să spună că e urmărit. Poate că a fost doar o glumă. De pildă, altă dată stăteam de vorbă şi a zis: „Musafirii sunt ca peştii. Dacă îi ţii prea mult, prind miros."

— Din câte ştiu eu, Reese a fost redactor foto şi Bobbie a fost fotograf, zise Laurel. Bobbie lucra pentru Reese. Credeţi că aşa s-au cunoscut? Sau mai sunt şi altele la mijloc?

— Reese a fost şi el fotograf de presă, zise pastorul. În vremurile lui bune a lucrat pentru ziare, reviste, chiar şi pentru *Life*. Era revista *Life* cu care se delectau părinţii mei — şi bunicii dumitale.

— Şi Bobbie? întrebă ea.

— Cum ai spus şi dumneata: a făcut fotografii pentru Reese. Pentru *Life*. Problema e că nu puteai conta pe el. Atât Reese cât şi Bobbie glumeau pe tema asta. Când era vorba de carieră, Bobbie era propriul lui duşman, cel mai crâncen pe care l-ar fi putut avea.

— Fiindcă era schizofrenic, spuse ea.

— Şi că bea. Era alcoolic, iresponsabil. Tot timpul se băga în câte un necaz.

Nancy aruncă o privire iute spre Laurel. În clipa când ochii li se întâlniră, învăţătoarea lăsă privirea în jos.

Laurel se întoarse spre pastor şi întrebă:

— Aţi văzut vreo fotografie de-a lui Bobbie?

— Le-am văzut pe acelea făcute când locuia aici. Pe vremea când locuia la Reese, acesta îi împrumuta aparatul şi îl ducea cu maşina prin fel de fel de locuri. Am mai văzut şi nişte poze despre care Bobbie spunea că le-a făcut în Vermont cu câţiva ani înainte. Peisaje de toamnă, copaci cu frunzele galbene şi roşii. Câteva erau făcute pe un drum de ţară din Underhill. Într-una cred că apărea şi un biciclist.

— Locuia la Reese când le-a făcut?

— A, nu. Bobbie nu a reapărut în viaţa lui Reese decât acum doi ani, spuse pastorul în timp ce doi enoriaşi, un cuplu în vârstă, se apropiau de el.

Laurel înţelese că îl monopolizase pe pastor îndeajuns de mult timp, aşa că tăcu, dându-le şi celorlalţi posibilitatea de a i se adresa.

— Sper să mai vii, îi spuse Randy.

— Am să mai vin, răspunse, deşi în inima ei nu era sigură dacă se referea la Bartlett sau la biserică.

— Mi-am mai adus aminte de ceva, spuse Nancy în şoaptă, cu toate că enoriaşii din jur erau atât de absorbiţi de discuţii că nu aveau cum să o audă.

Laurel îşi dădu seama că era un fel de invitaţie şi că de aceea îi aruncase Nancy o privire atât de serioasă cu câteva minute mai devreme.

— Da?

— Poate că mi-am amintit când am auzit cuvântul „necaz". În ziua când jucam scrabble — chiar în locul ăla, de fapt — Bobbie a spus ceva despre închisoare. Chiar înainte de asta, schimbase cuvântul

„puşcă" în „puşcărie". Ştii regula, a adăugat un „r", un „i" şi un „e". Nu ştiu de ce, dar în clipa aceea am fost sigură că vorbea de ceva concret.

— Şi ai crezut că Bobbie vorbea despre el însuşi.

— Aşa am crezut în momentul acela, încuviinţă Nancy. Dar acum am aflat că fiul lui se poate să fi fost un criminal. Poate că asta avea Bobbie în minte. Nu el stătuse după gratii, ci poate că fiul lui.

— Sau poate, spuse Laurel, dând glas unui gând, fiul lui e chiar acum la închisoare.

ÎN DUPĂ-AMIAZA ACEEA, SERENA îi spuse lui Laurel că nici ea nu-l auzise vreodată pe Bobbie vorbind de un fiu. Îi venea greu să-şi închipuie că Bobbie fusese tată. Acum se uita la fotografiile pe care Laurel le developase după negativele lăsate de Bobbie în camera lui din hotelul New England şi la pozele ferfeniţite pe care le purtase asupra lui ani de zile. Chelneriţa lucra în ziua aceea, aşa că se întâlnise cu Laurel într-un separeu, în partea din spate a restaurantului, o mică lume absurdă, cu banchete ca în compartimentele de tren şi panouri groase de lemn negru. Fotografiile lui Bobbie erau aranjate cu grijă într-o mapă neagră care, odată ce Laurel o deschise, acoperi aproape toată masa. Restaurantul era pe jumătate plin, dar ora de vârf trecuse, aşa că ospătăriţa care lucra împreună cu Serena în ziua aceea — o matroană de vârstă mijlocie numită Beverly — insistase ca mai tânăra ei colegă să se ducă împreună cu Laurel în separeu.

— Şi vrei să le ţin la mine, spunea Serena cu o voce în care se amestecau uimirea şi neîncrederea.

În uniforma bej, arăta mai în vârstă decât Laurel. Rochia era prea strâmtă peste piept, iar Serena îşi strânsese părul bogat într-un coc inform.

— Într-adevăr. Mai sunt negative la care încă am de lucru, pe alea le păstrez la mine. Cel puţin pentru moment. Dar după ce le developez am să ţi le aduc tot ţie.

— Asta îmi place, făcu Serena, care încerca să tragă de timp ca să cântărească propunerea lui Laurel; era fotografia cu Mustangul aflat în faţa casei unde copilărise Bobbie. Cunosc pe cineva în Stowe care colecţionează maşini vechi. Are un Mustang întocmai ca ăsta, alb cu capota neagră. E foarte distins.

— Bobbie era un tip talentat.

Serena dădu din cap şi apoi o privi pe Laurel cu o figură serioasă, parcă se pregătea pentru ce-i mai rău.

— Bine, dar de ce?

— Ce anume?

— De ce vrei să ţi le ţin eu?

Laurel luă o înghiţitură de sifon. Aşteptase întrebarea asta, numai că acum, într-un restaurant, ziua în amiaza mare, departe de camera obscură şi de oameni ca T. J. Leckbruge, se temea ca vorbele ei să nu sune cam aiurea. Poate chiar mai rău, cu toate că nu exista nici un motiv. Doar nu-i inventase ea pe Leckbruge sau Pamela Buchanan Marshfield. Doar nu născocise legătura între Bobbie Crocker şi casa din East Egg, în Long Island. Avea fotografiile care stăteau mărturie, fotografiile împrăştiate în faţa lor, pe masa cu tăblie din plastic laminat.

— Păi, sora lui le vrea, răspunse. Femeia de care ţi-am vorbit vineri. M-am văzut ieri cu avocatul ei şi am rămas cu o impresie neplăcută.

— Adică?

— Nu cred că sunt în siguranţă la mine.

Serena se aplecă spre ea peste masă.

— Ce-mi spui tu, Laurel? Chiar crezi că sora lui Bobbie sau avocatul ei au de gând să trimită un bătăuş să-ţi rupă picioarele pentru câteva poze vechi cu tipi care joacă şah? Chiar crezi că îşi doreşte cineva atât de tare fotografia cu Mustangul?

Laurel vru să bată cu degetul în mapă şi să o corecteze: Era vorba de mult mai mult decât câteva poze. Dar nu la asta se referea Serena.

— Nu cred că mi-ar face cineva vreun rău, spuse cu voce stăpânită. Nu te-aş ruga să le ţii dacă aş crede că cineva ţi-ar putea face rău ţie sau mătuşii tale. Cred însă că e posibil să încerce să le fure sau să recurgă la vreo stratagemă legală mai agresivă.

— Cum ar fi...?

— N-am idee.

— Vasăzică e un secret? Nu trebuie să ştie nimeni?

— Doar noi două.

Serena se sprijini de spătarul scaunului şi puse mâinile în poală.

— Dacă nu te-aş cunoaşte şi n-aş şti ce meserie ai, aş fi putut crede că tu eşti cea care a trăit până mai adineauri pe stradă... sau abia a ieşit de la spital. •

— Îmi dau seama că ţi se pare fără noimă. Dar să ştii că nu e. Şi până aflu de ce Bobbie Crocker şi-a schimbat numele sau de ce sora lui e atât de pornită să pună mâna pe fotografii, am nevoie de ajutorul tău. Bine?

— Sigur că da. Bineînţeles că am să te ajut. Însă, Laurel, nu crezi că e ceva... mai mult decât fără noimă? Ceva...

— Ceva...?

Serena zâmbi jenată.

— Pur şi simplu îmi fac griji pentru tine, asta-i tot.

— Dar ce ţi se pare atât de ciudat şi absurd? Doamne Dumnezeule, Serena, şi tu ai fost o persoană fără adăpost. Mă gândeam că tu ai înţelege poate mai bine ca alţii cât de ciudată şi absurdă poate fi viaţa.

Era conştientă că vorbea pe un ton neconvingător, cu voce ascuţită, un pic plângăcioasă.

— Ziceam doar...

— Ştiu ce ziceai! Şi tu, şi David, şi şefa mea, şi colega mea de cameră vă purtaţi de parcă aş fi nebună. De parcă aş fi scornit toată povestea!

Nu avusese intenţia să ridice vocea, dar asta făcuse şi văzu că ceilalţi clienţi întorseseră privirile spre ele.

— N-am spus că ai scornit ceva, murmură Serena.

Faptul că încerca să o liniştească o enerva şi mai tare pe Laurel, însă nu voia să îi creeze probleme Serenei făcându-i o scenă în restaurant şi încercă să treacă uşor peste accesul de furie.

— N-am dormit bine azi-noapte, zise, străduindu-se să vorbească mai calm, prietenește, cu toate că îşi dădea seama că Serena gândea că avusese o reacţie exagerată (o părere pe care cu siguranţă nu o împărtăşea).

— Înţeleg, făcu Serena, cu ochii aţintiţi dincolo de Laurel, peste umărul ei.

Laurel se întoarse şi văzu apropiindu-se un bătrânel cu ochi albaştri spălăciţi. Era îmbrăcat cu un jerseu roşu cu decolteu în formă de V, peste un tricou alb cu nasturi, cu guler exagerat de ascuţit, cum nu se mai purta de multă vreme. Gulerul arăta ca aripile unui avion de hârtie. Deşi era aproape chel, din nas şi urechi îi ieşeau smocuri dese de păr. Laurel îl mai văzuse undeva, dar nu-şi amintea unde. Misterul îl dezlegă el însuşi.

— Te-am văzut mai devreme la biserică, stăteai de vorbă cu prietena mea Jordie. Nu-i aşa că e o scumpă?

— Este, răspunse Laurel, aruncă o privire spre Serena şi dădu să se ridice, cum cerea politeţea.

— Nu te ridica, nu pentru un boşorog ca mine. Astea sunt ale lui Reese sau ale lui Bobbie? întrebă şi plimbă mâna pe deasupra pozelor, parcă ar fi avut o baghetă magică.

— Ale lui Bobbie. Îmi cer scuze, cred că nu v-am reţinut numele.

— Ba nu, eu ar trebui să-mi cer scuze. Mă cheamă Shem, de la Sherman. Mă numesc Shem Wolfe. Merg la biserica unde ai fost şi dumneata. E o biserică frumoasă. Înainte îmi plăcea o biserică mai apropiată de Burlington, dar acum merg la Bartlett. Nu mă supără să conduc ceva mai mult. Pe Domniile Voastre cum vă cheamă?

Cele două tinere se prezentară. Bătrânelul le prinse mâna în mâinile lui neaşteptat de grase, acoperite de pete cafenii.

— Ia spuneţi-mi, ce mai ştiţi de Bobbie? Pe unde îşi face veacul?

Laurel şovăi, de teamă ca vestea morţii lui Bobbie să nu fie o lovitură greu de suportat, pentru că era posibil ca bătrânelul să fi fost prieten cu Bobbie. Pe de altă parte, Shem era bătrân, Bobbie fusese şi mai bătrân, aşa că îşi luă inima în dinţi şi îi spuse:

— A murit. Dar a murit într-o clipă, fără să sufere — un atac cerebral. Locuia în Burlington. De fapt, la cinci sau şase străzi de aici.

Shem asculta dând din cap.

— Mare păcat! Îmi pare rău. Când s-a dus?

— Acum două săptămâni.

— Ce rău îmi pare că n-am ştiut. Aş fi venit la înmormântare. S-a ţinut o slujbă, nu?

— O slujbă modestă.

— Pun rămăşag că ar fi venit şi Jordie. Phii, ce rău îmi pare! Măcar că, zic eu, trebuie să-i fii prieten omului câtă vreme e în viaţă, nu după ce s-a dus. Plescăi din limbă şi oftă. Aş sta cu voi, frumoaselor... adică, v-aş cere permisiunea să stau cu voi, nu sunt atât de înfumurat cât să cred că aţi dori compania mea, dar trebuie să plec. Ţin un curs de jurnalism la colegiul comunităţii. Ştiu, ştiu, sunt prea bătrân. Ar fi trebuit să ies la pensie. Dar am scris pentru ziare când eram mai tânăr şi îmi plac povestirile bune. Să le găsesc, să le povestesc. Să-i învăţ pe alţii cum să le spună. Oricum, am multe de pregătit pentru ora de mâine.

— Iar eu trebuie să mă duc să o ajut pe Beverly, spuse Serena şi se ridică. Văd că a parcat în faţă o maşină plină de lume. Mă întorc în câteva minute, Laurel, de acord?

— Doar nu pleci din cauza mea? sări Shem.

— Nicidecum. Mă întorc.

Shem se aplecă să vadă mai bine poza de deasupra, cea cu Mustangul parcat în faţa intrării în vila Buchanan. Privi cu atenţie poza şi pufni zgomotos:

— Bobbie ăsta chiar că a fost fiu de bogătaş.

Laurel rămase cu gura căscată. Oare Shem Wolfe chiar voia să spună că aceea e casa în care copilărise Bobbie Crocker?

— Ştiţi că asta a fost casa părinţilor lui Bobbie? îl întrebă, sperând să-şi poată ţine în frâu entuziasmul şi vocea să nu o trădeze.

— Era casa mamei lui. Vila cea veche a familiei Buchanan. Dar tatăl lui Bobbie, tatăl lui adevărat, locuia peste golf, în West Egg.

— Poftim?

— Ei, poate că trăncănesc prea mult. Sau poate că nu. Tom Buchanan l-a crescut pe Bobbie şi i-a oferit un adăpost pentru o vreme. Bobbie a locuit cu el... nu mai ştiu precis... vreo şaisprezece, şaptesprezece ani? Cam aşa ceva. Dar inima lui, de îndată ce şi-a dat seama cum stăteau lucrurile, a fost alături de tatăl lui adevărat. Sau, mai bine zis, de fantoma lui. Căci, normal, nu s-au cunoscut. Însă Bobbie mi-a spus mie în două rânduri — chiar aşa, în două rânduri — că toată viaţa şi-a dorit, şi mai dorea încă, să-l fi cunoscut pe Jay Gatsby.

SHEM WOLFE ERA ÎNTR-ADEVĂR un povestitor remarcabil. În după-amiaza aceea îi împărtăşi lui Laurel tot ce ştia despre Bobbie în tinereţe. Pe cât se pare, Reese ştiuse de la bun început cine fusese tatăl prietenului său hoinar, iar în anul când locuise la Reese, Bobbie se apropiase îndeajuns şi de prietenul acestuia, Shem, ca să îi spună povestea vieţii lui. Tustrei — cei doi bătrâni fotografi şi bătrânul reporter — îşi povesteau adesea prin ce trecuseră în viaţă.

— Reese a fost întotdeauna îngăduitor cu Bobbie, zise Shem, care, după plecarea Serenei, hotărâse că pregătirea cursului mai putea aştepta o jumătate de oră şi îşi trăsese un scaun la masă, în faţa lui Laurel. Era cu mintea zăpăcită, cred că la fel a fost şi când era copil. Uneori îl zăpăceau chiar vocile din capul lui. Mai întotdeauna îi era greu să se concentreze, îşi pierdea uşor cumpătul.

Shem aflase că Bobbie nu fusese un elev prea bun şi nici cine ştie ce sportiv. În consecinţă, nu avusese mai nimic în comun cu Tom

Buchanan, omul pe care îl credea tatăl lui. În familie nu se vorbea decât arareori despre magnifica proprietate de peste golf; cât despre accidentul de maşină, nimeni nu îndrăznea să-l pomenească. Vecinii şi profesorii evitau subiectul atunci când Bobbie era prin preajmă. Ceilalţi băieţi, însă, nu se sfiiau să-i fluture pe la nas zvonurile auzite de ei, din simplul motiv că băieţii sunt de multe ori nemiloşi. Poveştile erau de obicei fanteziste şi aveau doar o vagă legătură cu mult prea prozaicul adevăr. Un băiat din clasa întâi susţinea morţiş că Bobbie are sânge marţian în vine. Un băiat dintr-a treia strigase în gura mare în clasă că omul pe care Bobbie îl credea tatăl lui — Tom Buchanan, cine ar fi zis! — făcuse avere din contrabanda cu alcool. În clasa a şasea, îi trecură pe la ureche vorbe despre cum mama lui ar fi omorât un bărbat — o poveste care, după cum îşi dădu Bobbie seama mai târziu, avea cel puţin o legătură cu realitatea, de vreme ce tatăl lui poate nu ar fi murit dacă mama lui i-ar fi spus lui Tom Buchanan cine fusese la volanul maşinii în acea după-amiază tragică. Apoi, chiar dacă fusese un accident, mama lui chiar o omorâse pe Myrtle Wilson.

Bobbie era în clasa a şasea când începu a se lămuri că fusese conceput în vara lui 1922, vara când, cum spuneau gurile rele, mama lui flirtase cu infractorul care, când trăia, locuise pe celălalt mal al golfului. Îşi şterse în mod conştient din memorie acest amănunt, în care se strădui să vadă doar o confirmare a faptului că mama lui nu avea cum să se fi încurcat cu Jay Gatsby. La vremea aceea, îşi închipuia el, părinţii lui încă se iubeau.

Până la urmă — şi poate că nu întâmplător — tocmai o fotografie a deschis calea spre cearta finală cu Tom, urmare a căreia Bobbie a plecat definitiv de acasă. Când avea şaisprezece ani, a găsit o poză de mărimea unei cărţi poştale într-una din cărţile vechi şi ferfeniţite ale mamei lui. Era fotografia unui tânăr locotenent, ceva mai în vârstă decât Bobbie, dar băiatul nu putu să nu remarce uimitoarea asemănare dintre el şi ofiţer. Aceeaşi faţă osoasă, solemnă, aceiaşi umeri

înalţi ai obrajilor, aceeaşi falcă energică, neliniştea şi ambiţia din ochii negri ai tânărului. Pe spatele fotografiei era notat ceva, un scris pe care Bobbie nu îl recunoscu:

Pentru fata mea de aur,
Cu dragoste, Jay
Camp Taylor, 1917

Bobbie ştia deja de mai mulţi ani ce se vorbea despre mama lui şi Jay Gatsby. Unele din aceste poveşti vulgare i se păreau mai credibile decât altele. Dar era prea tânăr ca să accepte ideea că mama lui putuse fi atât de falsă şi că tatăl lui fusese atât de mărinimos — cel puţin când fusese vorba să îl crească pe bastardul lui Jay Gatsby. Pur şi simplu nu putea crede că poveştile acelea revoltătoare sunt adevărate, cu toate că simţise că relaţia cu mama lui începuse să se schimbe. Îşi dădea seama că o vede cu alţi ochi. Nu i se mai părea victima unui mariaj furtunos, nici cocheta frivolă din Louisville, care mai avea mult până la vârsta înţelepciunii. Nu i se mai părea de o inocenţă fără pată. Era însă convins că tatăl lui — sau, mai bine zis, bărbatul care îl creştea — era mult prea arogant şi crud ca să ţină în casă copilul iubitului soţiei sale. Aşa ceva nu era cu putinţă.

Numai că poza găsită în carte îl ducea cu mintea tocmai într-acolo. Ba nu, chiar îi dovedea cine este. Bobbie era pasionat de fotografie şi ştia că pozele nu mint. Cel puţin, nu atunci, la vremea aceea. Iar Tom Buchanan trebuie că ştia. Chiar dacă nu fusese sigur în 1923, cumva tot îşi dăduse seama mai târziu. Asemănarea era izbitoare. Atunci, cum se face că un bărbat îngâmfat, brutal, îl acceptase în casa lui, la o aruncătură de băţ de caii de polo la care ţinea atât şi de jumătatea de hectar de trandafiri? Răspunsul nu putea fi decât unul. Din mândrie. Tocmai din cauză că Tom Buchanan era atât de arogant, n-ar fi admis nici în ruptul capului că soţia lui se culcase cu Jay Gatsby, confirmând, în acest fel, tot restul poveştii, inclusiv moartea îngrozitoare a

lui George şi Myrtle Wilson. Poate că Tom făcea uneori aluzie la această aventură, poate că o remarcă înţepătoare, aruncată în timpul unei discuţii cu Daisy, arunca o rază de lumină asupra adevărului. Cuvinte auzite fără voia lui sau rostite pe când se afla şi el de faţă căpătau acum înţeles. Însă Tom nu ar fi recunoscut niciodată public că fusese încornorat de un pungaş de mâna a doua.

Când se gândea la seara aceea, îi spusese Bobbie lui Shem, regreta că nu aşteptase să se întoarcă mama lui de la jocul de cărţi înainte de a cere să i se spună adevărul despre vara lui 1922. Nu că n-ar fi ştiut, dar în el clocotea atâta mânie adolescentină încât, atunci când îl văzuse pe Tom în bucătărie — camera unde acest bărbat şi mama lui se împăcaseră la câteva ore după ce Myrtle Wilson murise pe drum, lângă movilele de cenuşă — nu se mai putuse stăpâni. La urma urmei, acesta era bărbatul care îl condamnase pe tatăl lui la moarte. Încercase să-i tragă un pumn lui Tom, dar acesta parase lovitura şi îl pusese el la pământ cu un pumn bine plasat, după care îl întrebase dacă se potoleşte sau mai vrea unul. Sora lui încercase să îi liniştească, dar eforturile ei nu avură sorţi de izbândă fiindcă Bobbie ştia exact de partea cui este ea. Acum înţelegea de ce tatăl lor se purtase cu totul altfel cu el decât cu sora lui. În afară de asta, ea se străduise întotdeauna să-şi apere părinţii, cu toate că purtarea lor nu putea fi justificată în nici un fel. Bobbie voia să aibă de-a face cu ea tot atât de puţin cât cu Daisy şi Tom.

— Şi după ce a plecat? întrebă Laurel. Ce s-a mai întâmplat?

— Mai departe nu e foarte clar ce-a fost.

— De ce?

— Uneori, ascultându-l pe Bobbie, îmi dădeam seama care lucruri se întâmplaseră cu adevărat şi pe care le născocise el. Dar Reese ştia şi el câte unele, iar din ce îi povestise Bobbie cu ani în urmă şi ce îşi amintea el de pe vremea când lucraseră împreună la revistă, îţi puteai face o idee.

— Cum ar fi?

Shem îşi lăsă fruntea în palme. Capul îi era plin de amintiri legate de Bobbie — unele adevărate, altele imaginate. Îi povesti lui Laurel că Bobbie pretindea că a călătorit mult, dar păţaniile lui semănau atât de tare cu ale tatălui său că Shem bănuia că sunt născocite. În mod evident, Bobbie căuta rude de-ale lui Jay. Spunea că mersese în oraşele îngheţate de pe platourile din Minnesota, în căutarea bunicului său, şi la Saint Olaf, un colegiu luteran din sudul statului, unde auzise că Jay petrecuse două săptămâni ca student şi îngrijitor. La fel ca tatăl lui, Bobbie spunea că a lucrat ca pescuitor de scoici şi de somoni pe Lacul Superior. Dăduse de urma unora care fuseseră în tabăra militară Camp Taylor şi reuşise să îi evite pe verii şi bunicii care încă mai locuiau în acel colţ din Kentucky. (Spunea că la mulţi ani după aceea se întorsese la Louisville ca să vadă ce membri ai familiei Fay mai erau în viaţă şi că în Frankfort, capitala statului, luase parte la un marş pentru drepturile omului, unde făcuse şi fotografii.) În tinereţe, Bobbie se gândise să ia numele tatălui său, dar renunţase repede, fiindcă nu voia să se afle cine este atunci când mergea în statele şi oraşele care aveau o legătură cât de mică cu povestea lui.

Când Statele Unite au intrat în al Doilea Război Mondial, Bobbie s-a înrolat. La fel făcuse şi tatăl lui. Tatăl lui adevărat, care fusese căpitan, luptase în Franţa, în Argonne, şi primise comanda unei divizii de mitraliori. Cât despre bărbatul care îl crescuse, acesta îşi petrecuse cea mai mare parte a anului 1917 jucând polo şi cea mai mare parte a lui 1918 făcându-i curte lui Daisy.

La asta se gândise Bobbie când se înrolase. Ştia că nu poate fi un Gatsby din cauza prejudecăţilor celorlalţi cu privire la tatăl lui, dar nu mai dorea nici să fie un Buchanan. Nu mai voia să fie fiul unui huligan cu bani. Nu mai voia să fie Robert. În drum spre biroul de recrutare, aflat în Fairmont, Minnesota, trecuse prin faţa unei băcănii în vitrina căreia era o reclamă cu o soţie fictivă, Betty Crocker, şi se hotărâse, mai în glumă, mai în serios, să-i fure numele. De ce n-ar fi putut fi Bobbie Crocker în loc de Robert Buchanan? Tatăl lui nu-şi schimbase şi el numele?

Pe lângă asta, îşi dădu seama că, dacă îşi schimbă numele, le-ar fi mult mai greu să îl urmărească — deşi Shem n-ar fi ştiut spune cu precizie cine erau *ei*. Pe de altă parte, nu doar schizofrenia şi paranoia care puneau stăpânire pe el erau motivul pentru care voia să se lepede de numele de Buchanan. Era dorinţa lui de a se distanţa de membrii acelui clan găunos, înveninat şi moralmente falit.

Se poate ca ofiţerii de la biroul de recrutare să fi avut îndoieli cu privire la sănătatea mintală a unui recrut cu nume de prăjitură, dar asta nu l-a împiedicat pe Bobbie să ajungă pe plaja din Omaha într-unul din primele plutoane. În anul acela şi în prima parte a anului următor, Bobbie a luptat în Franţa, Belgia şi Germania şi a scăpat teafăr din toate luptele. Fizic, cel puţin. A avut o legătură cu o franţuzoaică, în multe privinţe mai marcată de război decât el, căci o mare parte a familiei îi murise în timpul primei ofensive germane din mai 1940 şi apoi în luptele din nordul Africii, în 1943. Pierduse doi fraţi, un văr şi pe tatăl ei. Bobbie voise să o ia cu el în America, dar femeia nu voia să îşi părăsească rudele — nici cele vii, nici cele moarte.

S-a întors în America cu unitatea lui şi, după ce a fost lăsat la vatră, a găsit de lucru la un atelier foto din Manhattan. Vindea aparate foto şi filme, iar seara făcea el însuşi fotografii. Uneori mergea prin cluburile de noapte, mai mult fiindcă locuia singur într-un apartament sordid din Brooklyn şi voia să stea cât mai puţin timp acasă. Bani nu prea avea, dar câţi avea, îi cheltuia frecventând localuri ca Blue Light, Art Barn şi Hatch. Bea mult — ceea ce îl izola şi mai tare şi îi agrava boala mintală — şi descoperi că putea să bea pe gratis dacă făcea portretele cântăreţilor şi muzicienilor. Deoarece nu avea un studio, pozele erau instantanee cu artiştii în timp ce erau pe scenă sau se odihneau în cabine. Le plăceau foarte mult pozele şi (ceea ce era şi mai important) le plăceau şi proprietarilor — mai ales instantaneele. În 1953, Bobbie fu angajat de Chess Records să îl fotografieze pe Muddy Waters. Portretul îl reprezenta

pe muzician din profil, cu gâtul chitarei şi cheile coardelor sprijinite de vârful elegantului său nas acvilin.

Până la urmă, fotografiile lui Bobbie au atras atenţia redactorilor de la *Backbeat* şi *Life* şi în scurtă vreme s-a împrietenit cu un tânăr redactor foto numit Reese.

De aici încolo, îşi dădu Laurel seama, putea spune ea însăşi povestea, fără ajutorul lui Shem. Acesta îi confirma bănuielile şi o ajuta să pună cap la cap detaliile culese de ici, de colo. Echilibrul psihic nu fusese niciodată un punct forte al lui Bobbie, iar alcoolul îi accentua instabilitatea şi schizofrenia. Era tot mai greu să te înţelegi cu el. În deceniul care a urmat avea să cunoască şi succesul dar şi eşecul. Avea un talent uriaş şi de aceea era şi mai enervant să lucrezi cu el. Au fost perioade în anii '60 când Bobbie dispărea complet şi pentru atâta vreme că Reese trăgea concluzia că de această dată murise. De obicei, când Bobbie reapărea, Reese îl sfătuia stăruitor să-şi găsească un loc unde să se lase definitiv de băutură. Shem credea că, în timpul acestor absenţe, Bobbie stătuse şi prin spitale. În acelaşi timp, era evident că încerca să dea de urma familiei lui. Făcu nenumărate drumuri prin orăşele din Midwest şi în Chicago şi discută cu fiii şi fiicele celor care i-ar fi putut cunoaşte (sau nu) pe oamenii ciudaţi care trecuseră ca nişte fantome prin viaţa lui Jay Gatsby: Meyer Wolfsheim, Dan Cody. Un pensionar numit Klipspringer.

Când şi când, Bobbie îşi găsea câte o prietenă. Adevărul e că, atunci când era treaz, fotograful era o persoană interesantă, talentată şi puţin excentrică, deşi nu părea frumos în sensul tipic al cuvântului, căci alcoolul îi înroşise pielea iar din cauza bolii nu se prea sinchisea de igienă. Cu toate astea, avusese o relaţie cu o coristă, apoi cu o balerină şi cu o secretară de la *Life* care mai târziu a ajutat-o pe Helen Gurley Brown să editeze *Cosmopolitan*, şi de fiecare dată Reese spera că aceasta e femeia care îi va oferi lui Bobbie stabilitatea de care avea nevoie. Dar n-a fost să fie.

— Şi fiul lui? întrebă Laurel. Care dintre aceste femei a fost mama băiatului? Ştiţi?

— Nu ştiu. Nu ştiu prea multe. Ce ştiu, e că n-a fost una din relaţiile mai serioase. Avea o slujbă la un teatru, cred, dar nu era actriţă. Poate costumieră... sau cusătoreasă... A murit cu multă vreme în urmă.

— Şi băiatul, ştiţi ceva despre el?

— Lui Bobbie nu îi plăcea să vorbească despre băiat. Era unul dintre acele subiecte — şi erau multe — despre care nu puteai discuta cu el.

— Fiul lui era un vagabond. Ştiu sigur.

— Ca Bobbie?

— Mai rău. Se droga, nu avea un loc de muncă.

— Ar fi putut fi circar?

— Adică angajat la circ?

— Da, sau la un bâlci.

— Se poate.

— Şi până la urmă a ajuns în Vermont?

— Aşa se pare. Acum şapte sau opt ani. Dar când s-a întors Bobbie acum doi ani, nu mai era de mult pe-aici. Bobbie n-a spus niciodată că s-ar fi dus să-l vadă.

— Au fost doi bărbaţi care...

— Spune.

Scutură din cap: nu putea. De fapt, era surprinsă că începuse să-i mărturisească ceea ce i se întâmplase ei cu şapte ani în urmă. Probabil că o luase gura pe dinainte pentru că Shem era o sursă de informaţii pe cât de miraculoasă pe atât de valoroasă, şi, în plus, avea o faţă atât de blândă şi prietenoasă. Până şi ridurile din jurul gurii semănau cu creţurile de pe o scoică. Şi totuşi, Laurel trebuia neapărat să afle dacă unul din cei doi bărbaţi care o atacaseră era fiul lui Bobbie şi dacă da, care dintre ei.

— Credeţi că fiul lui ar putea fi la închisoare? îl întrebă pe Shem. Jordie spunea că ar putea fi un infractor.

— Dacă aşa stau lucrurile, apoi să ştii că nu era un hoţ de buzunare. Bobbie a trăit şi el destulă vreme pe străzi. Nu ar fi rupt relaţia cu acest copil pentru că furase un sandviş sau luase nişte droguri. Trebuie că a fost ceva mult mai rău la mijloc.

Laurel îşi luă inima în dinţi:

— Viol? Crimă?

— Da, aşa ceva.

— Chiar se poate să fi fost vorba de viol? Sau tentativă de viol?

Simţi ochii lui Shem aţintiţi asupra ei cu înţelegere şi nelinişte — o privire neliniştită de bunic.

— Cred că orice e posibil, răspunse după o clipă de tăcere.

— Oare Reese ştia?

— De existenţa băiatului? Sau de faptul că ajunsese rău?

— Şi, şi.

— Ştia că Bobbie are un fiu, dar cam atât. Nu uita, Bobbie n-a prea fost un tată bun. Avea demonii lui, boala lui mintală. Ne-a spus mie şi lui Reese că mama băiatului l-a ţinut departe de copil cât timp acesta era mic. N-a vrut ca Bobbie să aibă de-a face cu el. Poate că atitudinea ei l-a întristat pe Bobbie. Poate că a pus-o pe seama uneia din multele conspiraţii ţesute în jurul lui. Poate că şi-a dat seama că, oricum, nu îl putea ajuta pe băiat. Cine ştie? Reese era probabil de părere că mama băiatului acţionase cu scaun la cap. Ştia la ce te poţi aştepta de la Bobbie.

— Dar îl plăcea...

— Foarte mult, chiar foarte mult. Acum mulţi ani — nici nu erai născută — i-a spus răspicat lui Bobbie că, dacă are nevoie de ceva, să nu şovăie şi să-i ceară. La câteva decenii după aceea, Bobbie chiar aşa a făcut. A fost acum vreo doi ani, poate ceva mai mult, spuse Shem cu mâhnire în glas.

Bobbie, îi explică el, venise în Green Mountains în căutarea lui Reese. Îmbătrânise şi nu mai ştia încotro s-o ia. Numai că nu l-a găsit imediat pe Reese. Mai întâi a fost un incident în Burlington, nu ştia

anume ce, şi Bobbie a fost dus la spitalul de stat din Vermont. Fiind internat, a rugat o asistentă să dea de urma fostului său redactor. Două luni mai târziu a fost externat şi dat în grija lui Reese. La vremea aceea, puterea de concentrare a lui Bobbie scăzuse considerabil. Nu putea fi atent, chiar şi la un serial de comedie, mai mult de o jumătate de oră. Reese avea impresia că Bobbie fusese internat în mai multe rânduri în spitale de stat din New York, Florida şi Dakota de Nord. Dar de băut, nu mai bea, iar dacă îşi lua medicamentele era acelaşi neadaptat blajin, bine intenţionat, deşi nu tocmai prezentabil, de cu treizeci şi cinci sau patruzeci de ani mai devreme.

— Ce-ai de gând să faci cu pozele? o întrebă Shem când termină de povestit.

Ochii îi căzură pe o fotografie a Juliei Andrews în rolul lui Guinevere şi păru uimit, chiar emoţionat.

— Am văzut spectacolul. Era în 1960, la teatrul Majestic. Abia mă însurasem. Nu-i aşa că Julie Andrews n-a fost niciodată mai frumoasă?

Laurel îl asigură că aşa e, apoi adăugă că, spre deosebire de majoritatea femeilor de vârsta ei, ea chiar ştia cuvintele cântecului „Bucuriile simple ale fecioriei". Apoi îi povesti lui Shem despre intenţia lui Katherine de a organiza o expoziţie, în ideea de a-i da lui Bobbie Crocker atenţia de care nu avusese parte în cursul vieţii.

— Aha, pun pariu că soră-sii îi va face mare plăcere, chicoti Shem. Mai trăieşte? Sau s-a dus şi ea?

— Mai trăieşte. Povesteşte oamenilor că fratele ei a murit când era adolescent — cel puţin aşa mi-a spus mie. Ba chiar m-a îndemnat să merg la Chicago, să văd unde a fost înmormântat. Credeţi că ştie de băiatul lui Bobbie?

— Mă îndoiesc, răspunse Shem. Să ştii că expoziţia ta n-o să o bucure. Am înţeles de la Bobbie că era foarte devotată mamei şi tatălui ei. Foarte devotată. Amândurora în egală măsură. Bobbie şi Reese erau uimiţi de cât se zbătuse toată viaţa ei ca să reabiliteze

reputaţia părinţilor. Până în ultima clipă a vieţii ei va spune oricui e dispus să o asculte că toate poveştile spuse pe seama mamei sale şi a lui Jay Gatsby erau scorneli imposibil de dovedit.

Laurel încrucişă degetele pe masă şi reflectă o vreme.

— Ce vreţi să spuneţi? Că între pozele astea se află una care dovedeşte cumva că Jay Gatsby a fost tatăl lui Bobbie?

— Poate că nu între pozele astea, dar altundeva, cu siguranţă! Asta şi făcea schizofrenicul nostru paranoic, n-ai înţeles? Consideră pozele un fel de indicaţii ale unui om trăsnit. Indicaţii codificate. Pozele astea, pe care le-a ţinut Bobbie cu el, sunt un fel de hartă a comorii.

— Sau o autobiografie.

— Întocmai! Mai ţii minte programul „Asta e viaţa ta"? Ba, dacă mă gândesc bine, n-ai cum. Nu erai născută. E un vechi program TV, de prin anii '50. Un program prezentat de Ralph Edwards. Invita tot felul de vedete — Nat King Cole, să zicem, sau Gloria Swanson — şi apoi intrau pe scenă prieteni sau rude de-ale acestora, ca să le facă o surpriză. Cam aşa ceva făcea şi Bobbie cu fotografiile lui. Făcea poze legate de Gatsby. Reese mi-a spus că avea o adevărată obsesie.

— V-a spus chiar Bobbie ce făcea?

— Nu, dar ştiu cu siguranţă. Îţi aduci aminte de ziua aceea din 1939 când Bobbie a găsit fotografia dată de Jay mamei lui? Reese a văzut-o cu mulţi ani în urmă, pe când el şi Bobbie lucrau împreună la *Life*. Mi-a spus că Bobbie era încă destul de tânăr ca să-ţi dai seama de asemănare. Era de necrezut! După aceea, pozele făcute de Bobbie au fost tot atâtea indicii în căutarea comorii. Cel puţin unele dintre ele asta sunt de fapt. Ţi-aduci aminte: mai întâi găseşti casa, apoi găseşti biroul, apoi deschizi un sertar şi acolo... găseşti poza.

— Ce se află în sertar? Fotografia lui Jay de la Camp Taylor?

Shem ridică din umeri, cu palmele în sus.

— Prea bine nu ştiu ce se află în sertar. Nici măcar nu ştiu dacă există un sertar. Sau un birou, sau o cutie. Dar Bobbie i-a spus lui Reese, iar Reese mi-a spus mie, că pozele explică totul. De-asta le

purta cu el, indiferent unde se ducea sau cât de rău îi era. Erau dovada identităţii lui, dovada că tatăl lui fusese tipul acela cumsecade de care am auzit cu toţii, mai bun decât toţi cei de pe malul celălalt al golfului luaţi la un loc.

— Am câteva fotografii pe care Bobbie le-a ţinut la el până în ultima clipă. Într-una apar Bobbie şi sora lui, în alta, Jay lângă o maşină luxoasă. Dar fotografia de care mi-aţi vorbit, cea cu Jay în uniformă, pe aceea nu am găsit-o.

— Poate că băiatul ştie unde se află, sugeră Shem. Sau poate că băiatul ştie cum să dea de ea. Poate că de-asta a venit Bobbie aici acum şapte ani: ca să lase un ultim indiciu.

Laurel ştia unde sunt închişi cei doi. Cel mai violent, cel care omorâse o profesoară în Montana, se afla în aripa de maximă securitate a închisorii de stat, la patruzeci de mile nord-vest de Butte. Celălalt, un individ care nu avusese cazier, se afla în Vermont, la închisoarea corecţională de lângă Saint Albans. Nu mai crezuse că îi va vedea vreodată când ce fuseseră scoşi din sala tribunalului, după ce se pronunţase sentinţa, şi duşi unul la o închisoare din Vermont, celălalt ca să fie judecat pentru omor în Montana.

— E posibil ca fiul lui să aibă poza, nu credeţi? Sau o dovadă oarecare?

— Sigur. Dar de unde să porneşti în căutarea băiatului? Tot ce ştii e că poate a făcut ceva îngrozitor. Nu ştii cu siguranţă dacă e la închisoare.

„Ba ştiu", îşi spuse Laurel. „Ce nu ştiu, e dacă se află în închisoarea din Montana sau în cea din Vermont."

Pacientul 29873

Azi-dimineaţă am pomenit de carte. Mă aşteptam la entuziasm, dar pacientul a fost defensiv şi batjocoritor. În cele din urmă s-a calmat. Când i-am cerut o explicaţie, mi-a spus că habar nu am despre ce vorbesc.

În acest punct, beneficiile discutării acestei cărţi sunt mai mari decât riscurile.

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI DOI

SÂMBĂTĂ SEARĂ, WHIT LUASE MASA cu mătuşa şi unchiul lui. După joaca cu pistolul cu vopsea era mort de oboseală şi înţepenit de o durere care nu avea să îi treacă decât ziua următoare. Duminică dimineaţă, durerea îl cuprinsese ca un val. E adevărat, nu era o durere din cele care îţi fac capul să plesnească, te paralizează şi îţi aprind luminiţe dansatoare sub pleoapele închise. Ziua de paintball îl lăsase cu un uşor şchiopătat. În partea de jos a spatelui avea o pulsaţie de durere, gambele îl dureau atât că nu suporta să le întindă, iar între coaste simţea o înţepătură ascuţită ori de câte ori respira mai adânc. Chiar se întreba dacă nu cumva îşi fracturase o coastă. Dimineaţa era însă minunată şi mai avea perspectiva unei seri petrecute în bibliotecă, aşa că pe la douăsprezece şi jumătate se hotărî să-şi urce bicicleta pe maşină — un Subaru uşor deformat, fiindcă mama lui era neatentă când conducea şi nu lua în seamă bordurile, aparatele de taxare şi coloanele de beton din parcări, iar maşina fusese a ei înainte să i-o dea lui Whit — şi să meargă în Underhill. Deoarece nu ajunsese acolo cu o săptămână înainte, aşa cum îşi propusese, îşi zise că azi ar fi momentul potrivit. Se temea că cel mai greu îi va fi să pună bicicleta pe acoperişul maşinii şi apoi să o dea jos, dar îşi făcu socoteala că se va descurca, fiindcă nu cântărea mult.

Nu mai fusese la Underhill de la începutul lui august, poate la o lună de când se mutase în casa asta. În ziua aceea stătuse o vreme în parc şi apoi se plimbase cu bicicleta pe drumeagurile din pădure. Îi plăcea alternanţa dintre bucăţile de drum drept, pe sub bolţile înfrăţite ale copacilor, care îţi trezeau o vagă reacţie claustrofobică, şi porţiunile deschise, de unde vedeai imagini ale munţilor Mansfield şi Cocoaşa Cămilei.

Cu multă grijă, trase pantalonii scurţi de ciclism peste umflătura învineţită, mare cât un pumn, pe care o avea pe şold, apoi închise ochii, îşi ţinu respiraţia şi îmbrăcă un jerseu strâmt, cu mâneci lungi. Gemu fără voia lui şi se întrebă dacă plimbarea cu bicicleta chiar era o idee bună. Pe de altă parte, nu avea câtuşi de puţin chef să petreacă o zi atât de frumoasă în camera lui, mai ales că într-o lună, două vremea avea să se strice.

Când trecu prin faţa uşii lui Laurel şi Taliei, se opri. Dinăuntru răzbătea muzică, aşa că se hotărî să bată. Voia să o întrebe pe Laurel de ce nu venise cu o zi înainte. În prag apăru Talia, care, după cum arăta, nu se trezise de multă vreme. Whit îşi dădu seama că scosese la plimbare căluţul despre care vecina lor, Gwen, pretindea că este câine, apoi se băgase la loc în pat. Avea părul ciufulit şi era îmbrăcată cu o pereche de pantaloni de pijama roz cu picăţele negre, căzuţi atât de jos că i se vedeau oasele şoldurilor şi un smoc de păr pubian — o viziune cu adevărat erotică — şi un camizol de mătase care nici nu se potrivea cu pantalonii de pijama, nici nu ascundea prea mult din sâni. Whit se simţi mai mult vinovat decât excitat când văzu că între cămăşuţă şi pantaloni burta îi era acoperită de dungi vinete. Până şi buricul era învineţit.

— Ei, nu mai spune, făcu ea cu vocea împleticită, obosită, a cuiva care trebuie neapărat să bea nişte apă, cin'să fie? Sergentul York în persoană!

Whit arătă cu degetul spre burta ei.

— Cred că ştiu când s-a întâmplat. Am neplăcuta senzaţie că ştiu şi cine e autorul. Când te-ai urcat pe jeepul ăla ruginit fără să ştii că eu eram pe partea cealaltă, nu?

Talia lăsă privirea în jos.

— De obicei am o floricică de argint în buric. O amuletă celtică. Se leagănă. E foarte drăguţă. Dacă n-aş fi fost prevăzătoare şi n-aş fi scos-o înainte, cred că mi-ai fi găurit intestinele cu ea.

— Îmi pare foarte rău. Cred că mi-am cam pierdut controlul.

— Vorbeşti serios? Nu pot să cred. Nici nu mai ştiu de când nu m-am distrat atât de bine ca ieri. A fost formidabil. Tu ai fost formidabil, eu am fost formidabilă.

— Parcă vorbeşti de sex.

— Cum i-am spus şi lui Laurel: jocul ăsta e mai plăcut decât sexul. Mă rog, în majoritatea cazurilor. Îmi pare foarte bine că ai venit. Vorbesc serios, Whit, îţi mulţumesc.

— Şi eu m-am distrat. Laurel e acasă?

— Nu. A plecat de cum s-a crăpat de ziuă. Hai, intră, şi-ţi povestesc puţinul pe care-l ştiu.

Nu se gândise că e acasă doar Talia şi acum se temea că va pierde multă vreme. În acelaşi timp, dorea să afle ce se întâmplase cu Laurel şi dintr-odată îi plăcu ideea de a plânge pe umărul altui adult care petrecuse ziua precedentă chinuindu-şi trupul fără milă.

— Nu pot să cred că ai chef de bicicletă, zise, îi făcu semn să intre şi făcu un gest ironic, parcă arătând un panou plin cu premii. Dacă aşa stau lucrurile, atunci eşti Superman, fără discuţie. Eu personal de-abia mă mişc. Hai, intră.

În cameră era un talmeş-balmeş total: blugi, bluze, sutiene şi curele (sau poate bikini foarte mici) erau înşiraţi pe canapea şi măsuţa de cafea. Podeaua era acoperită de CD-uri, reviste de modă şi cărţi, unele cu titluri precum *Creştinismul contagios* sau *Salvatorii adolescenţilor*.

— Cred că de-abia te-ai sculat, zise el.

Nu ştia unde să se aşeze. Oare trebuia să dea la o parte hainele şi lenjeria, sau să se aşeze pe ele? Dar Talia se repezi înaintea lui, făcu toate hainele ghem şi le aruncă în dormitor.

— Cum adică, abia m-am sculat? Nu ştii ce vorbeşti! De-abia m-am întors de la biserică. Într-adevăr, mă pregăteam să mă bag la loc în pat, dar eu sunt un slujitor umil al bisericii, merg la slujbă în fiecare duminică. Cred că se poate spune despre mine că sunt un model pentru alţii — chiar dacă pe unii îi oripilează ideea. Sigur că în clipa asta probabil că arăt ca un model care şi-a petrecut noaptea la o petrecere de pomină. Te asigur însă că aseară la ora zece eram în pat, cu lumina stinsă. Iar azi-dimineaţă, înainte să merg la biserică, m-am apucat să fac ordine. Câinele lui Gwen a făcut prăpăd prin casă ieri şi când m-am apucat de curăţenie mi-am zis că ar merge să fac şi ceva ordine. Poate chiar să fac curat prin sertare. De aceea... haosul. Vrei cafea?

— Nu, mulţumesc.

— Ce bine! Altminteri ar fi trebuit să mă îmbrac şi să mă duc la Starbucks, zise şi se trânti pe canapea lângă el.

— Şi zici că ai văzut-o pe Laurel înainte să mergi la culcare?

— Da, şi nu mi-a făcut plăcere.

— Poftim?

— Iubirea ta a luat-o razna.

— Laurel nu e iubirea mea!

Talia lăsă bărbia în piept şi îl privi pe sub sprâncene cu neîncredere şi ironie.

— Ţi se scurg ochii după fata asta şi, dacă-mi dai voie să adaug, fără şanse de reuşită, având în vedere că gusturile ei se îndreaptă spre bărbaţi mai în vârstă.

— Cum adică a luat-o razna? întrebă Whit, ridicând una din cărţile despre creştini şi adolescenţi de pe jos. Ai aflat de ce n-a venit ieri?

— Mda. Din cauza pozelor. Alea lăsate de un fost pacient al căminului la hotelul New England. Dacă vrei să ştii, ieri a stat mai toată

ziua în camera obscură. Poţi să crezi aşa ceva? E atât de obsedată de fotografiile alea vechi că a uitat total că ar fi trebuit să vină în pădure cu grupul meu de adolescenţi. Şi cu mine! De fapt, a uitat total de mine în ultima vreme, trebuie să recunosc. Mă scoate din sărite fiindcă nu credeam că e posibil. Dar mai presus de asta îmi fac griji din cauza ei.

Îi povesti cum îşi închipuise Laurel că apartamentul lor fusese jefuit cu o zi înainte şi cum se temea că cineva voia fotografiile bătrânului hoinar. Îi povesti că prietena ei o evita de când se întorsese din Long Island şi cum viaţa lui Laurel părea că se învârte dintr-odată în jurul pozelor acestui ciudat personaj. Când termină, lăsă capul pe spătarul canapelei, închise ochii şi spuse cu glas plângăcios:

— Chiar aşa, nu ştiu ce să fac sau la cine să apelez. La şefa ei, poate? La pastorul de la biserica mea? Tu ce-ai face?

Whit îşi zicea că Talia exagerează.

— Poate că e doar un hobby nou. A prins-o fiindcă e ceva inedit. Sigur, eu nu ştiu prea multe despre viaţa ei sau despre cum îşi petrece timpul. Vine din Long Island, lucrează la căminul pentru persoane fără adăpost, se vede cu un tip mai în vârstă care lucrează la un ziar. Dimineaţa merge la bazin. Înainte făcea plimbări cu bicicleta. Cam atât. Dar n-aş zice că se petrec prea multe în viaţa ei. De ce să nu se ocupe de pozele alea? Pe cât îmi dau eu seama, singura persoană neglijată... eşti tu.

Sperase că ultima remarcă va suna ca o glumă nevinovată, dar având în vedere iuţeala cu care mâna aparent molatică a Taliei îl plesnise peste piept — cu forţa unei padele — nu mai era chiar sigur.

— Nu e vorba doar de mine, zise Talia.

— Nu?

— Nu. În viaţa lui Laurel se petrec destule — sau cel puţin în mintea ei. Tu nici nu ştii prin ce a trecut fata asta. Puţini sunt care ştiu.

Vorbea pe un ton serios care nu îi era caracteristic, ceea îi dădu de gândit lui Whit.

— Are cumva de-a face cu faptul că a fost cât pe ce să fie violată?

— Cât pe ce?

— Aşa cred. Acum vreo câteva zile, Gwen mi-a spus cum că Laurel a fost cât pe ce să fie violată. Mai mult nu ştiu. Habar n-am unde, când sau în ce împrejurări. Nu e treaba mea şi n-am vrut să fiu indiscret.

Talia se ridică şi se întoarse spre el.

— N-a fost „cât pe ce".

— Ei, pe naiba!

— Şi n-a fost doar viol. Indivizii...

— Indivizii?

— Au fost doi. Vrei să ştii ce i s-a întâmplat lui Laurel? Vrei să ştii de ce nu mai merge cu bicicleta şi de ce sunt eu îngrijorată? Bine, viteazule, hai să-ţi spun cum stau lucrurile cu domnişoara Laurel Estabrook.

Şi privindu-l în ochi fără să clipească, Talia îi povesti în amănunt prin ce trecuse prietena ei în Underhill şi de ce era ea îngrijorată.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI TREI

După plecarea lui Shem, Laurel mai rămase în restaurant ca să se uite la fotografii, încercând să le pună în ordine. Nu în ordine cronologică — asta făcuse deja. Acum voia să vadă dacă, aşa cum îi sugerase Shem, poate să alcătuiască o hartă a comorii. Lăsă deoparte celebrităţile — cei ca Chuck Berry, Robert Frost şi Julie Andrews — şi împărţi pozele în două teancuri, unul cu locuri şi altul cu lucruri, cu care făcu două liste separate.

Locuri

Podul Brooklyn
Hotelul Plaza
Piaţa Washington
Gara din West Egg
Peisaje din Manhattan
Turnul Chrysler
Filarmonica din New York
Cartierul Greenwich Village
Jucători de fotbal pe stradă, sub panoul publicitar al fabricii de cârnaţi Hebrew National

Expoziția universală (inclusiv Unisfera)
Șir de case (Brooklyn?)
Mustang în fața conacului Marshfield
Atelier de meșteșuguri tradiționale (Wright?)
Club de jazz neidentificat (o serie)
Central Park
Turnurile Gemene
Wall Street
Strada Mare din West Egg
Complexul de birouri din Valea Cenușii (nu e numele adevărat)
Peronul din East Egg
Țărmul oceanului din East Egg
Țărmul oceanului din West Egg
Clubul de înot din copilăria mea (fosta casă a lui Gatsby)
Peisaje de pe drumul de țară din Underhill (două cu o fată pe bicicletă)
Biserica din Stowe
Cascadă
Pistele de schi de pe muntele Mansfield (vara)

Obiecte

Uscătoare de păr
Mașini (mai multe)
Țigări (în scrumiere, pe mese, prim-planuri cu gurile oamenilor)
Alte mașini
Mașină de scris IBM (trei)
Mustang în fața conacului Marshfield
Autobuz pe Fifth Avenue

Lămpi cu lavă
Coliere hippy și simboluri ale păcii
Cutie de bijuterii art deco
Măr pădureț (câteva clișee, unul cu o mică piramidă de mere alături)
Câine în fața unei brutării

Unele fotografii, credea Laurel, nu aveau nici o valoare în această căutare: ţigările, lămpile cu lavă, maşinile. Uscătoarele de păr. Altele, de exemplu Unisfera, îi fuseseră comandate lui Bobbie. Cele care o nedumereau cel mai tare erau pozele din Vermont şi cele care fuseseră făcute cu foarte puţin timp înainte ca viaţa ei să se schimbe pentru totdeauna: instantaneele făcute de Bobbie în Underhill chiar în acea duminică sau poate într-una din duminicile care precedaseră acea zi de coşmar. Oare acele imagini erau relevante? Oare era chiar şi ea un indiciu pe harta închipuită de Bobbie? Ori fusese doar o întâmplare că drumul ei şi al lui Bobbie se întâlniseră cu mulţi ani înainte să se cunoască, tocmai în acea lună, poate chiar în acea duminică? Oare fotografiile unei fete pe bicicletă, pe un drum de ţară, sau ale unei biserici din Stowe erau elemente ale labirintului de imagini pe care îl construise el, sau doar produsul întâmplării? La urma urmei, nu exista nici un indiciu cum că Gatsby sau vreunul din membrii familiei Buchanan puseseră vreodată piciorul în Vermont.

Şi cum rămânea cu casa despre care Laurel îşi închipuia că există undeva în Midwest? Se afla oare în Chicago, de unde ştia că vine familia lui Tom Buchanan? Sau în Saint Paul, unde, potrivit lui Howard Mason, Bobbie se poate să fi dat de urma unui bunic? Din câte ştia Laurel, casa aceea, cu acoperişuri în pante domoale şi etaje ca nişte cutii — etajul al doilea ieşea în afară ca o falcă deasupra primului — ar putea foarte bine să se afle în East sau West Egg, Long

Island. Sau, la fel de bine, se poate să fi aparţinut unuia din verii din Louisville.

Fotografiile despre care Laurel credea că au cea mai mare importanţă erau cele legate în mod evident de o parte a vieţii lui Bobbie. Cu mare atenţie, tăie cu o linie pozele despre care era sigură că nu sunt legate de originile lui Bobbie şi hotărî că se putea descurca cu cele rămase. Da, putea merge mai departe. Vedea deja elementele unei hărţi, întocmai cum îi spusese Shem. O va anunţa pe Katherine că are nevoie de o pauză, o săptămână, poate două. Astăzi va developa şi ultimele negative şi poate chiar mâine sau, dacă nu, marţi îşi va lua concediu şi va pleca...

Poate că va începe cu o închisoare din nordul Vermontului. Şi dacă acel puşcăriaş nu va fi băiatul lui Bobbie, atunci la o închisoare din Montana. Putea merge mai departe, într-adevăr, dar drumul nu avea să fie uşor. Da, poate găsise elementele unei hărţi, dar care erau indiciile şi care fotografiile întâmplătoare (sau poate falsele indicii, puse special acolo ca să o încurce), toate opera unui schizofrenic ahtiat după alcool... nu îşi putea da seama. Erau nişte locuri clar legate de Bobbie în East şi West Egg: casele, peroanele şi plajele bine întreţinute. Clubul unde mergea ea în copilărie — vila lui Gatsby. Un complex de birouri ridicat în Valea Cenuşii. Mai era hotelul Plaza, hotelul unde mamei lui Bobbie i se ceruse să aleagă între soţul şi iubitul ei şi nu fusese în stare. Mai era o cutie de bijuterii art déco, al cărei capac era încrustat cu cioburi de oglindă. Era posibil ca în cutie să se afle portretul lui Jay din timpul războiului, poate şi altceva. O scrisoare. Un medalion. Un inel gravat. Dar cum să cauţi o cutie în clădirile fotografiate? Să zicem că găsea atelierul de meşteşuguri tradiţionale. Ce să facă mai departe? Să-l roage pe proprietar să-i dea voie să sape în pivniţă? Să scoată podeaua de scânduri din pod? Iar la clubul copilăriei ce-ar fi putut face? Să ceară voie să scotocească prin bibliotecă — cea care îi uimea pe musafiri pur şi simplu fiindcă avea cărţi cu poveşti adevărate?

Cu toate astea, acum era sigură că nimeni nu mai putea pune la îndoială ceea ce ea ştia că e adevărat — nici David, nici Katherine, nici Talia. Nimeni nu va mai pune sub semnul întrebării sănătatea ei mintală.

CÂND SERENA SE ÎNTOARSE ÎN SEPAREU, Laurel împinse mapa spre ea, amintindu-i că nu trebuie să spună nimănui despre fotografii. Numai că văzu imediat că se înşelase amarnic: ceilalţi aveau să se îndoiască de ea. Era limpede ce gândea Serena şi Laurel ştiu ce avea să-i spună înainte chiar să deschidă gura.

— Laurel, ştii că aş face orice pentru tine... am să ţin pozele. Promit. Să nu-ţi faci griji. Dar spune-mi, chiar crezi că ar încerca cineva să ţi le fure?

— Da. Şi nu e o părere. Sunt absolut sigură.

— Bine, dar...

— Crezi că nu sunt în toate minţile.

— Nu, sigur că nu cred asta. Însă cred că poate... ştiu şi eu... reacţionezi disproporţionat.

Laurel repetă expresia. O formulă eufemistică, însemnând comportare necuviincioasă, nepotrivită.

— Atunci, zise ea, spune-mi, ce-ai face tu în locul meu? Ce-mi sugerezi să fac?

— Laurel, nu vorbi aşa cu mine. Sunt doar...

— Doar cum? Îngrijorată?

— Nu. Ba da. Sunt îngrijorată.

— Atunci răspunde-mi. Tu ce-ai face în locul meu?

— Păi, mai întâi că nu aş fi aşa speriată, începu Serena.

Laurel nici nu mai ascultă ce îi spunea. Serena era drăguţă şi bine intenţionată, dar nu putea avea încredere în ea. Prietena ei nu-şi dădea seama ce însemnătate aveau acele fotografii. Cum ar fi apărut Leckbruge sau vreun acolit de-al lui, Serena i le-ar fi dat fără să pregete. Toată mapa. Sigur, din naivitate, nu ca să o trădeze, dar

rezultatul ar fi acelaşi. Fotografiile — munca ei şi a lui Bobbie — ar fi dispărut.

Laurel îi mulţumi că îşi făcuse timp pentru ea, dar când plecă luă mapa. Se purtă politicos, atât de politicos că Serena o conduse până la uşă convinsă că Laurel va asculta de sfatul ei şi se va linişti.

VĂZÂND NEGATIVUL, NU AR FI PUTUT spune ce este. Cel puţin, nu cu certitudine. Dar începu să se lămurească privind copia-contact.

Doar atunci când, în seara acelei duminici, developă fotografia — un clişeu ca toate celelalte, acoperit cu răşină — imaginea deveni neîndoios de clară în lumina portocalie a camerei obscure. O studie o vreme în tăviţa cu soluţie chimică, nu hipnotizată, ci absorbită de ceea ce se desena în faţa ochilor ei. Incapabilă să-şi mute privirea.

Îşi aduse aminte de ce spusese Shem Wolfe în după-amiaza aceea despre Bobbie şi simţi cum sângele îi năvăleşte în cap.

Avea demonii lui.

Shem se referea la boala mintală a lui Bobbie, dar lui Laurel îi rămase în minte cuvântul „demon", împreună cu alte cuvinte care o obsedau de ani de zile. Curvă, târâtură, putoare, otreapă. Curvă împuţită. Curvă în călduri. Curva curvelor. Mortăciune de curvă. În lichidul din tăviţă se contura tatuajul. În faţa ei se afla fotografia despre care Bobbie îi vorbise lui Paco Hidalgo. Ani în şir îşi închipuise că tatuajul reprezenta un craniu uman — cu colţi, e adevărat — dar acum înţelegea că era o imagine a diavolului. Semăna cu un craniu, dar avea urechi. Şi respira. Asta însemna fumul.

Bobbie Crocker îl cunoscuse pe acest bărbat şi fotografiase tatuajul: un diavol iţit printre ţepii bărbii nerase, deasupra căruia plutea un lob de ureche, asemenea unei planete. Era fie băiatul lui Bobbie, fie prietenul acestuia.

Pe cât se vede, până şi violatorii au prieteni. Ba chiar şi ucigaşii.

Acesta era demonul care îl înspăimântase pe Bobbie Crocker: chiar unul dintre bărbaţii care încercaseră să o violeze pe ea. Şi apoi dăduseră maşina în marşarier ca să o omoare.

CÂND TERMINĂ LUCRUL ÎN CAMERA obscură, simţea că o ia cu leşin, dar, în afară de cazul că se ducea în centrul oraşului Burlington, nu avea să găsească deschis decât la restaurantele cu fast-food sau la gogoşeriile înşirate pe o stradă luminată de lămpi cu neon, la est de campusul universitar.

Nu mai fusese acasă de dimineaţa devreme. Nici măcar nu-i trecuse prin minte să se oprească acasă, chiar şi câteva minute, după ce se despărţise de Serena, pentru că voia să se ducă direct la camera obscură.

Acum, ajunsă lângă vechea clădire victoriană, găsi un loc de parcare chiar în faţa intrării, un loc pe care altădată s-ar fi grăbit să-l ocupe, dar de astă dată, fără să ştie nici ea prea bine de ce, merse mai departe. Văzu lumina aprinsă în apartamentul ei şi al lui Whit. Era evident că vecinii ei nu se culcaseră. Ce ghinion! Nu voia ca Talia sau Whit să o audă intrând ca să nu fie nevoită să vorbească cu vreunul din ei. Merse mai departe şi parcă la colţul străzii. Îşi propunea să aştepte o oră sau două, până se duceau la culcare cei doi. Avea să caute cheile de la intrare şi de la uşa apartamentului, ca să le aibă pregătite înainte de a ajunge la uşă. Apoi avea să îşi scoată saboţii, să intre în clădire în picioarele goale şi tot astfel să urce scările până la apartamentul pe care îl împărţea cu Talia.

Pentru orice eventualitate, se gândea să se dezbrace şi să se bage în pat pe întuneric, fără să mai aprindă nici măcar lumina din camera de zi. Iar de mâncat, chiar avea nevoie să ronţăie câţiva biscuiţi? Probabil că nu.

Nimic din acest plan meticulos nu se îndeplini, fiindcă adormi pe scaunul din faţă. Se trezi o dată, pe la trei dimineaţa, simţind că i-au

înţepenit spatele şi ceafa. Oare aşa se simţeau şi unii dintre pacienţii ei, sau aveau măcar atâta minte cât să se întindă pe bancheta din spate? O bătea gândul să intre în casă. Tocmai visase pădurea din Underhill, năpădită de lucruri zburătoare: păsări, insecte şi frunze răsucindu-se în vânt. Păsările aveau capete de diavoli — de fapt, cranii de diavol, ca cel din tatuaj — iar prada era chiar ea. Îşi amintea ca prin ceaţă că se străduise să străbată vârtejul pe jos, ducând bicicleta de ghidon, cu toate că nu ştia dacă era vreun drum pe care să fi mers vreodată înainte. Până la urmă fusese doborâtă la pământ de creaturile zburătoare. O muşcaseră în toate locurile unde fusese rănită de fiul lui Bobbie Crocker şi tovarăşul lui cu şapte ani în urmă, iar când se trezi simţi o durere — care, trase ea concluzia, era o durere-fantomă, căci de ce ar durea-o tocmai acolo după ce aţipise în maşină? — în partea stângă a pieptului.

Nu se putea însă hotărî să deschidă portiera şi să intre în apartament. Era atât de speriată de vis că nu mai putea să se mişte, era aproape paralizată. Mai avea încă atâtea de făcut — nici nu se putea altfel — că starea de agitaţie o paraliza. Emily Young se întorsese în cele din urmă din Caraibi şi trebuia să se întâlnească cu ea, iar apoi trebuia să meargă la închisoarea din Saint Albans. Asta însemna că va fi nevoită să facă nişte aranjamente complicate cu directorul închisorii, cu terapeutul deţinutului şi cu Departamentul de asistenţă a victimelor agresiunilor. În acelaşi timp, se simţea obosită, mai obosită decât îşi amintea să fi fost vreodată în viaţa ei. Deodată, spre propria ei uimire, simţi că îi curg lacrimi pe obraji. Plângea. Auzi gemete şi sughiţuri înăbuşite şi în minte îi răsună un scârţâit slab — zgomotul făcut de frânele bicicletei, cu ani în urmă. Plânse până când adormi iar pe scaunul şoferului.

Când deschise din nou ochii, soarele începuse să se înalţe pe cer. Stomacul îi ghiorăia şi o înţepa. În primul moment, nu-şi mai aduse aminte când mâncase ultima oară. Se întoarse ca să vadă dacă mapa

nu dispăruse de pe bancheta din spate, unde o lăsase după ce terminase lucrul în camera obscură. Era tot acolo. Pe trotuar auzi apropiindu-se un târşâit de bocanci. Privi în stânga şi chiar atunci pe lângă geam, la mai puţin de un metru, trecu un bărbos corpolent, îmbrăcat într-o canadiană groasă, mai groasă decât ar fi fost nevoie la vremea aceea, în afară de cazul că era singura canadiană pe care o avea. Laurel băgă de seamă că pantalonii bărbatului aveau tivul destrămat şi erau tăiaţi la genunchi. Nu era un hoinar fără adăpost, nu încă, dar era ceva la el — hainele, felul în care mergea, pasul târşâit — care îi spunea că, dacă nu va fi primi ajutor, va deveni în curând unul din aceia.

Încercă să-şi închipuie cum va fi când îşi va lua inima în dinţi şi va merge la închisoare, să dea ochii cu unul din cei care o atacaseră. Îşi zise că trebuie să aibă tăria de a merge măcar la Saint Albans, fiindcă acolo l-ar fi găsit pe deţinutul care doar încercase să o violeze. (Chiar în clipa când cuvântul se formă în mintea ei, simţi din nou o durere violentă în piept.) Era un nemernic, desigur, dar cel puţin nu omorâse pe nimeni. Dar dacă fiul lui Bobbie era cel care tăiase venele unei femei şi o legase de un gard cu sârmă ghimpată, în timp ce sângele îi şiroia pe pământ? Oare va avea curajul să dea ochii cu el? Să stea faţă în faţă cu el la o masă? Ce să-i spună? Oare chiar merita să facă drumul până la Butte?

Apoi, când începu să-şi închipuie cum se va desfăşura întrevederea — de fapt, confruntarea care în termeni tehnici se numea audiere de clarificare — începu să se îndoiască de acurateţea propriilor ei amintiri. Ce se întâmplase în realitate pe drumul de ţară din Underhill? Va trebui să aibă răbdare, aşa cum avusese în ultima săptămână. Se va mişca repede, dar cu băgare de seamă. În acest moment, următoarea etapă era Emily Young. Apoi deţinutul din Vermont. Atât şi apoi gata. Un tatuaj cu sârmă ghimpată sau o imagine a diavolului. Oare chiar conta? Cu un pic de noroc, nici nu va mai fi nevoită să facă un drum până în Montana.

Hotărî că, dacă voia să-şi schimbe hainele înainte să se apuce de treabă, acum e momentul. Să facă duş nici nu se punea problema, căci ar fi trezit-o pe Talia. Nici să ia micul dejun. Va trebui să se oprească la o patiserie în drum spre cămin. Dar, cel puţin, îşi va da cu puţin lapte demachiant pe faţă şi se va pieptăna. Când trăieşti pe stradă, igiena rudimentară e primul lucru la care renunţi, dar ea trebuia să nu uite — cu toate că cei care o cunoşteau gândeau altfel — că, în acest caz, nu ea suferea de paranoia delirantă.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI PATRU

Se duse la Emily Young luni dimineaţă, cu puţin înainte de ora opt. Femeia, care se ocupase de Bobbie Crocker în calitate de asistentă socială, tocmai se apucase de vraful de hârtii adunate pe biroul ei cât timp fusese în concediu. Văzând-o, Laurel îşi zise că arăta mai bine ca niciodată. Plesnea de sănătate. În tinereţe, Emily jucase cricket şi făcuse mult sport, dar fusese nevoită să se lase din cauza unor probleme la coloană. La patruzeci de ani avea o faţă rotundă, obraznică, ochi mari şi un corp care se cam moleşise în ultimii cinci ani. Croaziera din Caraibi, totuşi, făcuse minuni. Emily slăbise, era bronzată şi purta o rochie optimistă, imprimată cu irişi albastru electric, cum rar se vedea la cămin.

— Majoritatea companionilor mei mâncau de parcă venea sfârşitul lumii, îi spuse ea lui Laurel, în timp ce frunzărea un dosar cu hârtii despre Bobbie Crocker.

O clipă, Laurel se temu că era dosarul din fişet, cel pe care îşi aruncase ochii cu câtva timp înainte, şi că Emily nu îi va furniza nici o informaţie pe care să nu o fi avut deja, numai că în acest dosar erau hârtii pe care nu le văzuse niciodată.

— Oricum, mie mi s-a schimbat perspectiva de cum am ieşit în larg. Am vrut să fac un masaj, iar maseurul era un june din Argentina,

un tip... mai sexy nu se poate. Începând de a doua zi, m-am pus la cură de slăbire — de dragul lui! — iar el mă masa în fiecare după-amiază. Asta mi-a fost vacanţa. Am mâncat fructe proaspete şi legume, am înotat şi am făcut plajă şi am avut un maseur arătos — nu, era mai mult decât atât, era de-a dreptul frumos — care îmi masa spatele şi picioarele timp de două ore pe zi. Înţelegi tu.

— Şi acum, cum te simţi pe uscat?

Emily ridică din umeri.

— Trebuie să mă întorc pe vaporul ăla... Ia să vedem: când era la spital, domnul Crocker lua Risperidon. Şi Celexa. Se pare că ar fi intenţionat să-i dea şi Clozapin, dar s-au gândit că e prea bătrân. Probabil că le-a fost teamă de efectele secundare. I-ar fi afectat leucocitele.

Laurel încuviinţă din cap. Ştia că Celexa e un antidepresiv, iar Risperidon un antipsihotic.

— E limpede, Bobbie a ajuns la spital în primul rând fiindcă i s-a întâmplat ceva, continuă Emily. Trebuie că a făcut ceva, de unde s-a tras concluzia că reprezintă o ameninţare, fie pentru el însuşi, fie pentru alţii.

— L-ai cunoscut pe Bobbie, spuse Laurel, surprinsă de tonul protector cu care vorbea Emily. Am vorbit cu o mulţime de prieteni de-ai lui. Cineva mi-a spus că se poate să fi fost un incident în Burlington. Dar în afară de asta n-am auzit nimic care să mă facă să cred că era violent.

— Violent, nu. Dar avea momente când delira. Când nu-şi lua medicamentele avea crize, ştim amândouă foarte bine. Părerea mea e că Bobbie era mai degrabă un pericol pentru el însuşi decât pentru alţii. Slavă Domnului că a rămas pe stradă în august. Îţi dai seama cum ar fi fost dacă era decembrie sau ianuarie? La vârsta lui? Ar fi murit îngheţat. S-a întâmplat de atâtea ori. Scoase din dosar o bucată de hârtie şi apoi, spre uimirea lui Laurel, se aplecă în faţă şi exclamă: Aha! A fost arestat pentru furt de servicii. A intrat într-un restaurant

şi a mâncat cât a putut fără să plătească. N-a fost cine ştie ce, vreo cincisprezece dolari şi ceva mărunţiş. Au mai fost plângeri împotriva lui pentru cerşetorie şi încălcarea proprietăţii. Aici a fost ceva mai urâţel: Bobbie şi-a ieşit din fire într-un magazin de aparate foto, unde i s-a părut că i-au furat nişte poze pe care el nu le mai găsea. Se pare că el şi proprietarul s-au luat la ceartă. A, uite încă o plângere, de data asta de la o băcănie. S-a oprit la raionul cu preparate culinare şi s-a pus pe mâncat. N-a vrut să mai plece. Ei, astea sunt fleacuri. Problema era să i se facă o evaluare psihiatrică.

— Dar n-a fost niciodată violent, nu-i aşa, în afară de faptul că a ţipat la proprietarul magazinului foto?

— Întocmai. Şi se pare că şi proprietarul magazinului a ţipat la el, adăugă Emily. Ai vorbit cu cei de la hotelul New England?

— Pete şi amicii lui? Da. Dar am petrecut o parte a zilei în Bartlett, unde m-am întâlnit cu Jordie Baker. Am făcut cunoştinţă cu o învăţătoare şi un pastor care îl ştiau pe Bobbie. Şi chiar aici, în Burlington, l-am întâlnit pe Shem Wolfe. A, şi, bineînţeles, am vorbit cu Serena Sargent. O mai ţii minte? Ea e cea care l-a adus pe Bobbie la noi. Acum cinci ani a fost şi ea pacienta noastră.

— Eşti grozavă! Nici măcar eu nu ştiu cine sunt unii din oamenii ăştia. Cine e Jordie? Cine e Shem?

Laurel îi povesti că mătuşa lui Jordie o cunoscuse pe mama lui Bobbie şi că Shem fusese prieten cu Bobbie şi redactorul lui. Adăugă că demonul lui Bobbie era probabil un tatuaj, dar nu spuse pe gâtul cui se afla tatuajul. Una peste alta, i se păru că Emily e impresionată de calităţile ei de detectiv.

— Şi de la mine ce mai vrei să afli? o întrebă Emily după ce o ascultă până la capăt, apoi adăugă pe neaşteptate: Şi zici că eu am slăbit? Da' tu ce naiba ai păţit? Ai fost bolnavă?

Laurel se fâstâci. Credea că arată bine după ce se pieptănase şi se dăduse cu ruj.

— Nu, spuse scurt. Am avut foarte multă treabă.

— Nu te supăra pe mine, doar suntem prietene. Mă gândeam şi eu... Aseară, Katherine mi-a spus la telefon că te-ai apucat cu mare entuziasm de pozele lui Bobbie...

— Aţi vorbit despre mine?

— Stai puţin, nu e cum crezi tu. Ştiam că azi-dimineaţă ia micul dejun cu cei din comitetul de dezvoltare, aşa cum face în fiecare lună, şi că deci nu va fi la birou atunci când vin eu. Aşa că am sunat-o să văd ce se întâmplă la birou. M-am gândit că mai bine să aflu dinainte ce haos mă aşteaptă atunci când îmi voi face revenirea triumfală. Asta a fost tot. A spus absolut din întâmplare — şi crede-mă, a fost doar o paranteză — că eşti un pic preocupată...

— Preocupată?

— Nu e cuvântul folosit de ea, fii pe pace. Mi-a spus că munceşti din greu la fotografiile lui Bobbie, asta e tot. Mi-a mai spus că încerci să afli câte ceva despre viaţa lui.

Laurel îşi dădea seama că de fapt Katherine îi spusese mai mult, că îi dăduse de înţeles mai multe. Probabil îi mărturisise că delicata ei protejată e obsedată — da, obsedată — de bătrânul fotograf şi de adevărata lui identitate.

— Să nu-ţi faci griji din cauza mea, îi spuse lui Emily. Sunt bine.

— Mă bucur. N-am vrut să te jignesc. Dar spune-mi ce-ai vrea să afli despre Bobbie Crocker. Pe cât îmi dau eu seama, ştii mult mai mult decât mine despre extravagantul de la hotelul New England, dar întreabă-mă totuşi.

— Ce ştii despre fiul lui?

— Fiul lui? Habar n-am avut că are un fiu!

— Dar despre părinţii lui Bobbie?

— Practic nimic.

— Practic nimic sau chiar nimic?

— Nimic.

— Sora lui?

— Nu mi-a vorbit niciodată despre ea.

— Ţi-a povestit ceva din copilăria lui?

— Sunt sigură că da, dar nu-mi amintesc nimic.

— Ai aruncat un ochi la fotografii înainte să i le dai lui Katherine. Ai remarcat ceva interesant?

— Cele pe care le-a făcut Bobbie? Le-am privit în fugă. Mi s-au părut foarte bune, dar tu ar trebui să ştii mai bine decât mine. Chiar sunt bune?

— Da. Bobbie era foarte talentat.

— Deci o să organizezi o expoziţie?

— În final, da, răspunse Laurel. A vorbit de vreun prieten? De vreo rudă mai îndepărtată? Vreo persoană pe care nu te aşteptai să o cunoască?

— În afară de cei pe care i-a fotografiat?

— Da.

Emily se sprijini de spătarul scaunului şi-şi încrucişă degetele pe burtă. Irişii păreau că îi cresc din palme.

— Să mă gândesc, zise şi continuă după o lungă tăcere: Odată, când eram jos, la biroul de recepţie, a intrat un bărbat. Bobbie nu mai avea nevoie să stea ziua la noi, pentru că era deja instalat la hotelul New England. Dar nu se putea despărţi de noi. Ei, şi cum îţi spuneam, intră un tip. Bobbie scoate pâinea şi îi face un sandviş cu pastă de arahide şi dulceaţă, iar în timpul ăsta aflăm că respectivul a fost la închisoare.

— Unde?

— În Vermont.

— La care închisoare?

— Saint Albans, cred. Dar se poate foarte bine să fi fost şi Chittenden County.

— De cât timp ieşise?

— De şase luni, poate de opt. Nu voia să mai facă vreo greşeală şi să se întoarcă acolo. Bobbie l-a întrebat dacă ştie pe cineva acolo. În închisoare.

— Cum îl chema pe deţinut?

— Nu mai ţin minte. Dar n-are nici o importanţă, partea interesantă e alta. Indiferent cum l-o fi chemat, tipul venit la cămin îl cunoştea. Îl dispreţuia din adâncul sufletului fiindcă celălalt fusese închis pentru agresiune sexuală. Îl dispreţuia, dar îi era şi teamă de el. Era speriat de-a binelea. Ca şi Bobbie, de altfel. După asta, l-am întrebat pe Bobbie cum ajunsese să-l cunoască pe cel din închisoare, dar n-a vrut să-mi spună. Mă miram pentru că Bobbie n-a fost niciodată închis, cel puţin nu ştiu să fi fost. Trebuie că se cunoşteau dinainte ca omul acela să fie condamnat. Bobbie a refuzat să-mi spună. Când s-a asigurat că individul e după gratii, n-a mai vrut să audă de el.

Laurel ştia numele bărbaţilor care încercaseră să o violeze. Cum le-ar fi putut uita? Culturistul din Montana era Russell Richard Hagen. Vagabondul era Dan Corbett. Fără iniţială de mijloc. Nu s-ar potrivi cu numele Daniel.

— Deţinutul se numea Russell? o întrebă pe Emily.

— Nu.

— Richard?

— Nici.

— Dan?

— Ştii ce? Parcă-mi sună cunoscut, răspunse Emily. Vrei să zici că Bobbie ţi-a vorbit de el?

— Într-adevăr, minţi Laurel. O tristă coincidenţă. Cred că individul ăsta, Dan, a încercat să-l bată odată. Erau pe Strada Bisericii.

Nu voia ca Emily să îşi dea seama că toate indiciile o duceau înapoi, spre Underhill şi locul unde fusese atacată, fiindcă şi-ar fi făcut griji pentru ea. Toţi cei care o cunoşteau ar fi fost îngrijoraţi. Îi mulţumi lui Emily, îi spuse că e conştientă de câte dosare şi hârtii are de parcurs după o vacanţă aşa de lungă şi se întoarse la biroul ei. Urma să se întâlnească cu un asistent de la Departamentul pentru problemele veteranilor care lucrase cu veterani deveniţi oameni ai

străzii şi voia să aibă pregătită o listă cu pacienţii care ar fi putut profita de noile servicii ale departamentului. Apoi voia să compună un memo pentru Katherine, prin care să o anunţe — o minciună care îi veni instantaneu în minte — că mama ei fusese internată şi că ea, Laurel, se va duce acasă în Long Island pentru câteva zile. Avea să-i promită că o va suna de pe drum ca să-i spună mai multe. Să nu-şi facă griji. Mama va fi bine. La fel ca ea, de altfel.

Dar dacă Katherine va încerca să dea de ea acasă la mama ei? Va răspunde robotul, fiindcă mama ei era acum lângă Siena, la o şcoală de artă culinară. Era literalmente în cealaltă parte a lumii.

Numai că voia ca memorandumul să fie pe biroul lui Katherine atunci când aceasta se va întoarce de la întrevedere. Voia să evite o explicaţie directă a plecării ei.

BINEÎNŢELES, NU AVEA DE GÂND să se ducă în Long Island. Cel puţin, nu acum. Mai întâi se va duce la Departamentul de asistenţă a victimelor agresiunilor, în Vermont, şi apoi va cere o audienţă la directorul închisorii din Saint Albans, ca să programeze o audiere de clarificare cu deţinutul Dan Corbett. Voia să-l vadă cât mai curând cu putinţă.

Plecă de la cămin pe uşa din spate. Întrevederea cu asistentul de la Problemele veteranilor se prelungise până la nouă şi jumătate, şi până găsi tonul potrivit pe care să îi scrie lui Katherine — să nu o panicheze dar în acelaşi timp să-i sugereze că era o situaţie urgentă — se făcu ora zece. Katherine putea să pice în orice clipă şi Laurel nu voia să dea nas în nas cu ea în hol sau pe scară.

De când plecase de acasă, cu câteva ore în urmă, soarele se ridicase sus pe cer. Avusese grijă să iasă înainte să se trezească Talia şi era foarte bucuroasă: aşa îi va fi mult mai uşor să dispară. Trebuia să aibă răbdare, să privească înainte, să nu se lase tulburată de îndoiala colegei ei de apartament şi să ducă la bun sfârşit treaba care o aştepta. Avea să îi spună Taliei — de fapt, să îi *scrie* — exact ceea

ce îi spusese lui Katherine. Ceea ce îi va spune şi lui David. Se întorcea acasă, în West Egg.

Să le fie ruşine. Să le fie tuturor ruşine.

Să se îndoiască de ea. Să se îndoiască de Bobbie.

Tot timpul crezuse că sărmanul Bobbie Crocker se temea de sora lui, când, în realitate, se temea de fiul său.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI CINCI

PAMELA MARSHFIELD ÎŞI PETRECU aproape toată dimineaţa de luni pe canapeaua din living. Se simţea mai bătrână ca niciodată. O durea partea de sus a coloanei şi nu s-ar fi mirat dacă, în cursul iernii care se apropia, medicul i-ar fi spus — fără îndoială, în urma unei serii de analize chinuitoare — că avea cancer. Respira cu greutate, lucru neobişnuit pentru ea. Iar şoldul, la care avea de cincisprezece ani proteză, zvâcnea dureros. Pe deasupra, nimic din ce mâncase la micul dejun nu-i plăcuse. Adevărul e că nimic nu mai avea gust de la o vreme.

În faţa ei, pe unul din şezlongurile din metal auriu cumpărate de mama ei cu şaptezeci şi cinci de ani în urmă — ale căror părţi laterale, din crom, fuseseră restaurate nu o dată, ci de două ori de atunci — stătea Darling Fay, fiica cea mare a lui Reginald Fay din Louisville. Reginald, mort cu multă vreme în urmă, fusese vărul Pamelei. Tatăl lui fusese fratele mai mare al lui Daisy. La fel ca majoritatea celor din familia Buchanan sau Fay, Darling se ţinea foarte bine pentru cei şaizeci şi şase de ani ai ei, pe de o parte datorită genelor familiei, pe de alta fiindcă nu se căsătorise şi nu avea copii, şi în final pentru că se ducea de două ori pe an în Manhattan, unde un chirurg estetician îi injecta Restylane sub pielea întregii feţe. De asta se şi afla la New

York acum. In această dimineaţă făcea o călătorie — oneroasă şi obligatorie, pe cât i se părea Pamelei — până la celălalt capăt al insulei, ca să o vadă pe vara tatălui ei, acum o bătrână senilă, dar dacă Darling voise să vină până aici, Pamela nu avusese nimic împotrivă să o primească. Acum beau amândouă ceai, dar numai Darling se delecta cu gustul băuturii.

— Mă miră că avocatul tău nu ţi-a sugerat să tratezi problema într-un mod mai puţin conflictual, îi spuse Pamelei, cu o vagă încruntare pe faţă.

Darling era îmbrăcată cu o fustă înflorată, tivită cu un volan plisat, despre care Pamela bănuia că e o creaţie Kay Unger, şi o jachetă simplă, de culoarea fisticului, mult mai decoltată decât era cazul (în opinia Pamelei).

O clipă, Pamela regretă că îşi deschisese sufletul în faţa lui Darling, că îi mărturisise acestei tinere — mă rog, ceva mai tânără decât ea — că fratele ei murise. Îi părea rău că îi spusese despre reapariţia fotografiilor lui Robert şi despre încercările smintite şi răuvoitoare de a scoate la iveală secrete de familie. Nu-şi dădea seama de ce i se confesase; poate doar fiindcă era bătrână, obosită şi căuta înţelegere din partea celorlalţi. Avea nevoie de compasiune. Iar în acest caz îi era limpede că îşi pierde timpul. Darling nu avea să-i ofere nici un dram de compasiune. Această verişoară de-a doua se născuse după ce Robert fugise de acasă şi îl considera o fantomă ţicnită a familiei.

— Ce înţelegi tu prin „mai puţin conflictual"? întrebă Pamela în cele din urmă.

Darling aşeză cu delicateţe ceaşca pe măsuţa dintre ele.

— Tatăl tău putea fi foarte direct.

— Aşa este.

— Dar ştia cu precizie şi când să deschidă portofelul. O donaţie făcută unei societăţi de binefacere la momentul potrivit poate schimba radical lucrurile.

— Aşa cum s-a întâmplat după accident.

— Întocmai.

Nimeni din familiile Fay şi Buchanan nu ştia amănuntele, dar se aflase că în 1922 şi apoi în 1925 Tom Buchanan făcuse donaţii filantropice generoase mai multor posturi de poliţie din Long Island şi contribuise substanţial la campaniile procurorilor din districtele învecinate. În acest fel se asigurase că nu se va face o cercetare riguroasă cu privire la persoana care condusese maşina atunci când Myrtle Wilson fusese omorâtă şi nici cu privire la zvonurile care circulaseră trei ani mai târziu.

— Îmi sugerezi să deschid şi eu portofelul? întrebă Pamela.

— Nu m-aş încumeta să-ţi spun eu ce să faci, ştii prea bine. Pur şi simplu mă întrebam cu voce tare de ce avocatul tău nu te-a încurajat să faci o donaţie azilului unde lucrează femeia aceea.

— Cămin.

Darling flutură din mână, parcă voind să alunge o muscă enervantă.

— Mă rog. A fost doar o idee. Pe cât îl ştiu eu pe tatăl tău, el aşa ar fi procedat.

— Aşa direct cum era.

— Da. Aşa direct cum era.

— Şi tu crezi că cei de la cămin îmi vor înapoia fotografiile lui Robert dacă le dau ceva bani.

— E posibil. Ce altceva ai putea face în momentul ăsta? Nu prea ai de ales. La urma urmelor, vrei fotografiile înapoi, nu?

— Trebuie să recuperez fotografiile. N-am să permit să fie făcute publice şi mama mea să fie demonizată din nou. Orice poveste poate fi spusă din două puncte de vedere, iar eu n-am de gând să accept ca Gatz să apară drept un sfânt, iar mama să fie defăimată. Asta e ce vreau.

— Atunci cumpără-le. Deschide portofelul şi cumpără-le.

La început, ideea i se păruse de prost gust, ba chiar neinspirată. Dar îşi dădu seama că Darling avea dreptate. Altceva nu-i rămânea de

făcut. Nu avea să trăiască veşnic. După cum se simţea, ar fi putut muri chiar în acea noapte. Iar dacă voia să distrugă opera răuvoitoare a lunaticului ei frate — cu ochii minţii vedea deja focul aprins pe plajă după ce va pune mâna pe fotografii — atunci trebuia să plătească pe cineva. Realitatea e că banii ei chiar le-ar prinde bine vagabonzilor urât mirositori adăpostiţi la cămin. Ei aveau nevoie de bani, pe când avocaţii de la firma lui T. J. Leckbruge — nu. Se descurcau foarte bine şi fără ei. Poate că le-ar părea rău după onorariile pe care le-ar fi primit după ce obţineau fotografiile fratelui ei, dar ea nu mai avea mult de trăit şi firma avea să câştige o sumă frumuşică din gestionarea averii ei.

Oftă şi îi zâmbi lui Darling. Se hotărî ca, îndată după plecarea ei, să dea câteva telefoane. Să-i spună avocatului să facă o propunere adecvată căminului pentru oamenii străzii din Vermont. Să ofere oricât era necesar ca să capete înapoi toate instantaneele, negativele şi fotografiile developate.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞASE

DAVID SIMŢI CĂ I SE USUCĂ BRUSC GÂTUL când citi biletul lăsat de Laurel la biroul de recepţie al ziarului.

M-a sunat sora mea. Mama s-a dus la spital aseară. I-a fost scos apendicele, dar doctorii îi mai fac teste ca să vadă dacă mai e şi altceva. Mătuşa mea e cu ea, dar mi-am dat seama că e cam îngrijorată, aşa că plec la Long Island pentru câteva zile ca să văd care e situaţia. Te sun diseară.

Te rog, spune-i Marissei că-mi pare rău, dar nu pot să-i fac poze azi după-amiază. Dar ea e frumoasă, are o voce de prigheteare şi nu e nevoie de un talent ca al meu (tuse cu subînţeles) ca să arate bine în poze. Nici o fată nu se poate compara cu ea.

Te sun cât pot de repede.

L.

Ţinu biletul în mână şi studie scrisul. Folosise un pix cu vârf de fetru, iar scrisul era cel cunoscut lui — frumos, caligrafic. Aprecia faptul că era îngrijorată din cauza mamei sale, dar se întreba dacă nu cumva reacţiona exagerat. Dacă nu cumva era altceva la mijloc. La

urma urmei, îi lăsase biletul la biroul de recepţie. Nici măcar nu întrebase dacă el era cumva sus, în biroul lui.

Ştia că ar fi trebuit să o sune duminică. Să o caute acasă sau pe telefonul mobil. Sâmbătă, la cinema, Katherine spusese îndeajuns pentru ca o persoană ceva mai atentă — ceva mai *implicată* — să se alarmeze şi să facă ceva.

Dar nu o sunase, aşa că îi telefonă acum. Cum se aşteptase, nu o mai găsi la cămin şi îi lăsă un mesaj. Lăsă un mesaj şi pe telefonul pe care ea şi Talia îl foloseau în comun acasă. Şi apoi îi lăsă un mesaj şi pe mobil. Când termină, puse telefonul în furcă şi se aşeză pe marginea biroului, ca să se gândească la ce ar trebui să facă. Dacă ar fi cazul să facă ceva.

Marissa avea să fie dezamăgită. Pe de altă parte, avea să se alarmeze. Într-adevăr, petrecuse douăzeci de minute în dimineaţa aceea căutând printre hainele pe care le avea în apartamentul lui, cu gândul la mult aşteptata şedinţă foto. Dar, după discuţia de sâmbătă seară, mintea ei nu era decât la ceea ce se întâmpla cu Laurel.

Şi mai era şi Cindy. Pentru dimineaţa aceea programase un interviu cu directorul spitalului cu privire la creşterea exagerată a costurilor unui proiect de construcţie, dar fusese nevoit să contramandeze întrevederea când aflase că Cindy căzuse din leagăn pe terenul de joacă al şcolii şi îşi jupuise gamba şi amândouă coatele. Avea şapte copci la picior şi bandaje la ambele braţe. Vederea sângelui o isterizase. David se întâlnise cu fiica lui şi asistenta profesoarei în camera de gardă a aceluiaşi spital unde ar fi trebuit să ia interviul pentru articolul de fond. Apoi o dusese pe Cindy la apartamentul lui, stătuse cu ea până se liniştise şi o convinsese pe sora lui să dea o fugă de la Middlebury ca să aibă grijă de ea cât se ducea el la birou.

Numai că şedinţa foto ratată şi copcile de pe gambă s-ar putea să fie floare la ureche pe lângă adevărata problemă: Laurel. Chiar nu ştia ce să facă. Ştia despre el că e un bărbat atent, cerebral. Era o putere a lui — dar uneori şi o slăbiciune.

Îşi spunea că nu prea avea ce să facă. La urma urmei, Laurel era o femeie adultă. Se dusese acasă fiindcă voia să aibă grijă de mama ei. Şi-apoi, era vorba de apendicită, nu de operaţie pe cord deschis. Şi nu era singură acolo, mai era şi sora ei, Carol, ca şi mătuşa lor. Nu avea nevoie de el. Pe lângă asta, el avea o regulă: să nu facă pe bona cu ea — de fapt, cu nici o femeie. Nici dacă era iubită, nici dacă era soţie. Oricum, nici n-ar fi avut timp să facă pe bona pentru Laurel, chiar dacă ea ar fi dorit-o. Meseria îi mânca mai tot timpul, avea două fete, şi ultimul lucru pe care şi l-ar fi dorit ar fi fost o relaţie pretenţioasă cu o tânără fragilă. Îşi dădu seama că era acelaşi termen pe care îl folosise sâmbătă seara în discuţia cu Katherine.

Poate că acesta era motivul pentru care n-o sunase duminică. Fiindcă ar fi însemnat că intră în miezul problemei, că nu mai e doar cerebral şi atent. Ori el voia să rămână detaşat, distant, iar de la divorţ încoace evitase orice fel de angajament.

Să se ducă împreună cu Laurel la spitalul unde se afla mama ei însemna un angajament serios. Gestul putea fi interpretat drept o obligaţie mai serioasă decât era el dornic să-şi asume faţă de vreo femeie în acest moment. Ar putea însemna căsătorie şi poate şi mai mulţi copii, iar despre alţi copii nici nu putea fi vorba. Nu acum, când Cindy avea şase ani iar Marissa unsprezece. Nu le putea face aşa ceva. Oricum era destul de rău că părinţii lor se despărţiseră şi acum aveau nevoie de şi mai multă grijă şi afecţiune, pentru că mama lor se recăsătorea.

Pe de altă parte, fragilitatea lui Laurel îl îndemna să se implice. La fel ca ceilalţi, ştia povestea lui Laurel şi se simţea răspunzător. Drept urmare, luă telefonul şi sună la biserica baptistă, unde i se făcu imediat legătura cu tânărul pastor.

— Pun rămăşag că vrei să afli ce e cu Laurel, nu? îl întrebă Talia imediat ce îi auzi vocea.

— Într-adevăr. Vreau să ştiu dacă mama ei chiar e bolnavă. Din bilet nu-mi dau seama.

O auzi plescăind cu limba în cerul gurii. În cele din urmă zise:

— Mama ei e bolnavă?

— Nu ţi-a spus?

— Nu.

— Mi-a lăsat un bilet la redacţie, spuse David şi îi citi ce scrisese Laurel.

— Nu se prea potriveşte, zise Talia. Mi se pare că mama ei urma să plece în Italia luna asta.

— Aşa ştiam şi eu.

— Mă întreb dacă mi-a lăsat şi mie un bilet la apartament, murmură Talia cu voce îngrijorată, dar se vedea că se simte jignită. Cinstită să fiu, nu credeam că Laurel poate să meargă în altă parte decât în camera obscură sau la biroul ei de la cămin.

— Nu ştiai că pleacă? Nu te-a sunat nici pe tine?

— Nu, dar — cu toate că nu vreau să fac caz de asta — în ultimele zile de-abia dacă a vorbit cu mine.

— Nu mi-a spus că v-aţi certat. Pot să te întreb despre ce-a fost vorba?

— Nu ne-am certat. Nu tocmai. Am schimbat câteva cuvinte mai tranşante sâmbătă după-amiază, dar la vremea aceea Laurel mă evita deja. Cel puţin asta a fost impresia mea. A promis că vine să se joace cu pistolul cu vopsea împreună cu tinerii din grupa mea, dar n-a apărut.

— Hm.

— A plecat acasă în Long Island atunci când se împlinea anul, iar când s-a întors părea un fel de fantomă. Intra pe furiş în apartament ca să-şi schimbe lenjeria şi cam atât. Altminteri nu era niciodată acasă. Practic, locuia în camera obscură. I-am lăsat bilete, dar puteam la fel de bine să le fi scris cu cerneală invizibilă.

David îşi masă ceafa cu mâna liberă. Simţea că îl pândeşte o durere de cap şi căută în sertarul biroului eternul flacon cu Ibuprofen. Îşi aminti din nou că era mai aproape de vârsta mamei lui Laurel decât a fetei şi simţi un uşor dezgust faţă de sine însuşi.

— Nu pot să cred că e supărată pe tine, mormăi şi înghiţi două pastile fără apă.

— Poate că da, poate că nu. Oricum ar fi, se întâmplă ceva, iar dacă Laurel se duce acasă, cred că avem motive de îngrijorare.

— Eu unul, cel puţin, am.

— Ai de gând să te duci după ea?

— I-am lăsat un mesaj pe celular. Cred că e mai bine să aştept un semn de la ea înainte să întreprind ceva.

— Crezi că ar fi bine să mă duc eu după ea?

— Poate. Dar, pentru moment, hai să aşteptăm puţin.

— Doar atât? se miră Talia.

— Ai altceva în minte?

— Sunt îngrijorată!

David rămase tăcut. Apoi o întrebă:

— Talia, ştii cu câţi ani sunt mai în vârstă decât Laurel?

— Vrei să zici că eşti un satir de vârsta a doua? Las-o baltă. Laurel are nevoie de tine.

— Are nevoie de ceva mai mult, răspunse el, fără să ridice vocea, dar pe un ton mai tranşant. Asta e problema. Ştii de ce ne vedem doar de două ori pe săptămână? Fiindcă în momentul de faţă copiii mei au prioritate şi nu pot să-i acord mai mult timp. Chiar îi povesteam aseară fiicei mele ce i s-a întâmplat lui Laurel...

— Vorbeşti serios? Dar e un copil!

— Nu i-am spus decât nişte lucruri generale. Dar chiar şi aşa, vorbind despre asta, mi-am dat seama că eu reprezint două lucruri de care Laurel are nevoie cel mai puţin în viaţa ei.

— Şi anume?

— Încă un bărbat de vârsta a doua. Şi, în plus, o persoană care nu vrea să se angajeze total. Să fie alături de ea.

Fu rândul Taliei să tacă şi David simţi cum mânia o cuprindea ca un val. Se pregăti pentru un atac frontal, dar Talia nu îi spuse decât:

— Te rog să mă suni când te-ai hotărât ce ai de gând să faci.

Era evident că îşi ţinea mânia în frâu.

— Aşa voi face, răspunse, aproape părându-i rău că Talia nu îl luase la rost; merita o săpuneală.

După ce închise telefonul, cugetă o vreme la ceea ce remarcase Talia, şi anume că Laurel era şi mai obsedată de fotografii după ce se întorsese din Long Island. Se întreba dacă nu cumva acolo se întâmplase ceva despre care Laurel nu scosese o vorbă. Sau dacă toată povestea are vreo legătură cu Underhill. Până la urmă, totul părea să aibă o legătură cu locul acela. Se hotărî să o sune pe Katherine. Să o întrebe ce era în poze şi dacă Laurel îi spusese mai multe.

Nu era mare lucru, dar se cheamă că tot făcea ceva.

ORICE S-AR ZICE despre creştere, educaţie şi influenţa proastă a părinţilor, credea Whit Nelson, multe dintre fiinţele umane de care se ocupa Laurel Estabrook erau oricum sortite să ajungă la cămin, fie din cauza moştenirii genetice, fie din cauza chimicalelor. Prin asta nu înţelegea abuzul de droguri, cu toate că există o legătură de netăgăduit între consumul de droguri şi bolile mintale. În fapt, una o hrăneşte pe cealaltă. Bineînţeles, nu toţi oamenii străzii sunt victimele naturii. Mai sunt şi veteranii, de exemplu, majoritatea cărora nu avuseseră nimic până când nu văzuseră sau făcuseră — sau li se ordonase — să facă anumite lucruri care îi scoseseră din minţi. Şi mai sunt cei care, din cauza viciilor părinţilor — alcool, cocaină, jocuri de noroc, sex — au rămas cu răni adânci.

Iar majoritatea clienţilor căminului care sufereau de boli mintale? Whit era convins că soarta le era pecetluită; puteau la fel de bine să fi avut paralizie cerebrală. Viitorul le era deja îngropat în creţurile creierului chiar înainte să se fi născut. Demonii lor erau deja prezenţi. La fel ca temerile lor, sau paranoia, sau foamea neostoită de substanţe care să îi facă să se simtă mai bine, sau incapacitatea de a munci. Lumea avea nevoie — nevoie disperată — de cămine ca cel din Vermont sau de oameni ca Laurel. Însă o mare parte din strădania lor era donchihotească şi nu avea decât un efect paliativ.

Ceea ce, credea el, explica atracţia lui pentru Laurel.

Şi, pe deasupra, vulnerabilitatea ei. Trecutul ei. Fusese şi ea o victimă.

ÎN DIMINEAŢA ACEEA, TALIA plecă acasă de cum termină discuţia cu David. Abia aştepta să vadă ce bilet îi lăsase Laurel. Pe scară dădu nas în nas cu Whit, căruia îi povesti, cu respiraţia tăiată după ce urcase dealul în goană, ceea ce îi spusese David.

— Ai făcut ordine, remarcă Whit când intră.

În camera de zi nu se mai vedea nici o haină aruncată pe fotolii, cărţile erau aşezate frumos pe rafturi, iar revistele stăteau disciplinate în suportul de alamă de lângă canapea.

— Da, sertarele mele sunt o frumuseţe, răspunse Talia.

Găsiră biletul la vedere, pe măsuţa de cafea. Era scurt, distant şi vag, încerca oarecum să ofere o scuză, dar fără succes. Laurel nu îi dăduse mai multe informaţii decât lui David. De îndată ce citi biletul şi fără să-i spună lui Whit pe cine suna, Talia ridică receptorul şi formă un număr. Băiatul aşteptă, cu ochii aţintiţi asupra ei, şi o văzu cum clatină din cap atunci când îi răspunse robotul şi închide telefonul.

— Unde ai sunat? o întrebă.

— Acasă la mama ei în Long Island. A răspuns robotul.

— Te gândeai că Laurel ar putea fi deja acolo?

— Nu. Mă gândeam că a minţit în legătură cu mama ei. Eram aproape sigură că mama ei va răspunde.

— Dar n-a răspuns.

— Aşa e.

— Deci s-ar putea să fie cu adevărat la spital.

— Posibil, zise Talia şi se îndreptă glonţ spre dormitorul lui Laurel, urmată de Whit.

— Cauţi ceva anume?

— Nu chiar.

Whit dorea să facă şi el ceva, dar i se părea că ar comite un fel de viol dacă ar căuta prin sertarele lui Laurel. Rămase descumpănit în prag, cu mâinile în şold. La un moment dat, Talia îi făcu semn să se apropie şi scoase din şifonier o valiză neagră American Tourister, cea mai mare dimensiune acceptată în cabina avionului.

— Ia uite. Nu şi-a luat valiza. Înseamnă că nu are de gând să stea mult.

Apoi deschise sertarul de jos al comodei şi scoase puloverele lui Laurel. La fund găsi carnetul de cecuri pe care îl răsfoi până la ultima pagină.

— N-a luat nici carnetul.

— Înseamnă că nu putem fi siguri că a plecat? întrebă Whit.

— Nu, făcu Talia cu îndoială în voce. Probabil că nu.

Rămaseră în mijlocul camerei, ca nişte copii neajutoraţi care nu au habar încotro să se îndrepte.

DUPĂ O ÎNTREVEDERE LUNGĂ şi dificilă cu comitetul de conducere a căminului, Katherine Maguire era în pragul disperării. Numărul de persoane care apelau la cămin — bărbaţi, femei şi familiile lor — era în creştere. În acelaşi timp, guvernul federal operase o reducere drastică a fondurilor, drept care aveau să primească cu 145 000 de dolari mai puţin în anul următor. Era foarte probabil să piardă şi 740 de stipendii pentru cazare din cauză că guvernul oprise un program al Departamentului pentru Dezvoltarea Urbană. Şi ca şi cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, se aştepta o creştere explozivă a preţului motorinei în iarna aceea.

Închise telefonul şi se sprijini de spătarul scaunului. După discuţia cu avocata căminului, era convinsă că nu i-ar plăcea femeia aceea din Long Island dacă ar fi să dea ochii cu ea. Cu siguranţă, Pamela Buchanan Marshfield nu era un înger păzitor coborât asupra căminului atunci când aveau mai multă nevoie de el. Le făcea această ofertă pur şi simplu fiindcă încercările de a-i intimida se soldaseră cu un eşec.

Dar momentul era impecabil ales. Parcă ar fi ştiut. Katherine se întorsese de la reuniune bătându-şi capul cum să găsească o cale de a aduna bani — şi cât mai repede — de la sectorul privat, ca să înlocuiască ceea ce nu le mai acorda guvernul. Şi, din senin, apăruse avocatul cu această propunere.

Avocata căminului, Chris Fricke, o asigurase că municipalitatea va vinde căminului colecţia Crocker pentru un dolar, ceea ce le va permite să o dea apoi femeii din Long Island. Desigur, după ce aceasta făcea o donaţie. O sută de mii de dolari.

Katherine ştia că prima reacţie a lui Laurel va fi de furie. Tânăra asistentă socială avea să o ia ca un act de trădare personală şi să insiste că organizaţia făcea exact opusul a ceea ce dorea fostul lor pacient. Dar era încrezătoare că până la urmă se va domoli. La urma urmei, nici Bobbie însuşi nu ştia ce voia jumătate din timp. Laurel va trebui să creadă că Bobbie ar fi fost fericit să vadă cum căminul câştigă atâţia bani din lucrările lui. Ar fi fost de-a dreptul încântat!

Pe deasupra, era în interesul lui Laurel să nu mai aibă de-a face cu fotografiile acelea. Chiar dacă bogata moştenitoare nu s-ar fi oferit să facă o donaţie, Katherine avea de gând să o convingă pe Laurel să renunţe şi să-i înapoieze pozele. Făcuse destul, ba chiar prea mult. Era vremea să se dea deoparte.

Dar nu ştia prea bine cum să-i spună lui Laurel. Sau cum să pună mâna pe poze. În timp ce discuta cu Chris Fricke, răsfoia hârtiile care răsăriseră pe biroul ei ca ciupercile după ploaie şi dădu de biletul lăsat de Laurel. Pe cât se părea, tânăra asistentă plecase ca să aibă grijă de mama ei.

Cel puţin aşa scria în bilet.

Pacientul 29873

E clar că vede în fotografii mai mult decât este de văzut. Şi în instantanee. Astăzi va trebui să examinez şi eu colecţia — toate imaginile — şi să explorez această cale.

Pacientul scrie în continuare câte şase sau şapte ore pe zi în caiete.

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
medic curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

LAUREL ŞTIA CĂ ESTE CĂUTATĂ. Toată lumea era pe urmele ei. Până la urmă, închise telefonul şi nu-l deschise decât când voia să sune la închisoare sau la Departamentul de asistenţă a victimelor agresiunilor, altminteri suna fără încetare. Până la urmă, aveau să se plictisească să o sune pe ea şi aveau să o sune pe mama ei, ceea ce îi convenea de minune, fiindcă mama ei era în Italia. Dar dacă după aceea încercau să dea de sora ei? Talia mai mult ca sigur că va încerca. Iar dacă dădea de Carol, îşi vor da seama că minţise şi vor fi convinşi — până şi rudele ei — că ea o lua razna. Chiar dacă nu aveau intenţia să o ajute pe Pamela Marshfield, îi vor face jocul cotoroanţei. Aveau să-i ia urma şi să confişte fotografiile. Fotografiile lui Bobbie. Fotografiile ei. Aveau să i le dea femeii aceleia.

Acum îşi dădea seama că nu i-a mai rămas prea mult timp la dispoziţie. Trase la un motel de la periferia oraşului Burlington, unde făcu duş şi îşi spălă părul pentru prima oară după nu ştiu câte zile. Îşi cumpără o bluză nouă şi pantaloni noi. Se parfumă. Îşi puse ochelari de soare ca să nu se vadă că plânsese. Iarăşi.

Apoi se urcă în maşină şi făcu turul instituţiilor din Burlington şi Waterbury ca să aranjeze audierea cu Dan Corbett. La început, i se spuse că va dura multe zile, poate chiar săptămâni, dar ea insistă şi

norocul fu de partea ei. Se părea că Dan Corbett îi scrisese o scrisoare prin care îi cerea iertare. Cu un an înainte, intrase în programul obligatoriu de consiliere pentru agresorii sexuali şi, în cadrul grupului de compasiune cu victima, i se ceruse să scrie persoanei pe care o rănise şi să explice că avea remuşcări pentru ce făcuse. De obicei, victimele nu citeau niciodată aceste scrisori, fiindcă nu voiau să aibă nicicum de-a face cu agresorii. Dar Laurel dorea cu atâta disperare să îl vadă că era dispusă să vină în persoană la închisoare. Voia să citească biletul, orice ar fi fost scris în el.

De ce nu? îşi spunea. Doar ştia mai bine decât oricine ce se petrecuse în Underhill. Poate că scrisoarea va conţine un detaliu grăitor cu privire la copilăria individului. O aluzie din care să afle dacă îşi cunoştea tatăl. Cum ajunsese pe acel drum de ţară cu şapte ani în urmă. Cum ajunsese Bobbie Crocker pe acelaşi drum de ţară.

Poate că, îi spuse ea terapeutului închisorii care se ocupa de Dan Corbett, dorinţa ei de a citi scrisoarea va contribui la procesul de vindecare a deţinutului. Poate că îl va ajuta să-şi revină şi să se reintegreze în societate.

Bineînţeles, ea personal nu credea nimic din toate astea.

Ba mai mult, nu dorea defel ca Dan Corbett să fie redat lumii. Voia să fie ţinut acolo unde se afla acum.

Dar era gata să declare orice, numai să obţină cât mai repede audierea. Nimic altceva nu mai avea însemnătate. Avea din ce în ce mai puţin timp, iar cei aflaţi pe urmele ei erau tot mai numeroşi.

LUNI DUPĂ-AMIAZĂ, WHIT auzi cum se adună multă lume în apartamentul de vizavi. Mai era puţin până la ora trei. Deschise uşa şi o văzu pe Talia în hol, stând de vorbă cu două femei mai în vârstă decât ei.

— Bună, Whit, zise Talia pe un ton sarcastic. Poţi să mă ajuţi să le conving pe aceste două frumoase doamne să nu-mi devasteze apartamentul?

Una dintre femei îl săgetă pe Whit cu privirea şi el întinse repede mâna spre ea. Talia o prezentă drept avocată municipală, numită Chris. Cea de-a doua femeie, pe nume Katherine, era şefa lui Laurel la cămin. Talia spuse că cele două sperau ca Laurel să fi lăsat fotografiile developate după negativele lui Bobbie Crocker în apartament.

— Le-am spus, explică Talia, că nu au cum să fie aici. Am răscolit toată casa acum câteva ore. Iar după discuţia de sâmbătă, sunt sigură că Laurel le-a ascuns undeva. Le-am spus că s-ar putea să găsim unele articole de lenjerie care să ne facă să ne simţim stânjeniţi. Dar fotografiile, în nici un caz.

— Talia, nu vrem să-ţi devastăm apartamentul, interveni Katherine. Ştii foarte bine. Dar cum ştii tu că pozele nu sunt aici? Eu le-am văzut, ştiu ce caut.

— Şi eu la fel. Iar mie mi se pare că duci mai mult grija fotografiilor decât a lui Laurel.

— Ştii prea bine că nu e adevărat. Bineînţeles că-mi fac griji din cauza lui Laurel. Cu toţii ne facem.

Avocata dădu din cap a încuviinţare şi adăugă:

— În momentul de faţă, pozele valorează o sumă enormă pentru cămin. Nu ne putem permite să le pierdem. De aceea am venit aici. Dar dacă Laurel...

Whit nu mai putu suporta:

— Dacă Laurel ce?

Femeia clătină din cap şi făcu ochii mari, parcă ar fi spus că te poţi aştepta la orice.

— N-aţi înţeles nimic, făcu Whit. Laurel nu s-ar atinge de poze. În clipa de faţă îi sunt la fel de scumpe ca viaţa.

Katherine îl atinse uşor cu degetele pe cot ca să-l liniştească. Whit se abţinu să nu se scuture de atingerea ei.

— Ţin la Laurel. Mi-e ca o fiică. Sper ca într-o zi ea să preia conducerea căminului, atât de mult ţin la ea, o respect şi am încredere în ea. Dar acum are probleme. Plecarea asta precipitată acasă e

suspectă. Pe de altă parte, există o femeie care e dornică să facă o donaţie colosală căminului dacă îi dăm fotografiile. Vorbim de o sumă care va acoperi ceea ce pierdem după reducerile guvernamentale. Asta da, colac de salvare.

— Vrei să spui că trebuie doar să-i predai munca de o viaţă a cuiva, zise Talia pe un ton muşcător.

— Mai întâi de toate, nu e munca de o viaţă. Sunt câteva sute de imagini şi atât. Bobbie ar fi probabil de acord să le dăm, ţinând seama de suma oferită. Bobbie ţinea la cămin şi la ceea ce făceam noi. Dacă în acest fel s-ar fi evitat închiderea căminului, ar fi fost de acord.

— Şi cu Laurel cum rămâne? interveni Whit. Cum rămâne cu munca ei?

— Fotografiile nu-i aparţin. Nu are nici un drept asupra lor. Pe lângă asta — zise şi se opri o clipă, ca şi cum îşi căuta cuvintele — pe lângă asta, dacă aş fi ştiut că ia lucrurile în serios chiar aşa... nici nu i le-aş fi arătat.

— Cu toate astea, nu credeţi că e un quiproquo oribil? Un precedent de rău augur? continuă el.

— Uite cum văd eu lucrurile. Am o prietenă care se pierde cu firea din cauza unor fotografii pe care probabil nici n-ar trebui să le aibă asupra ei şi am un binefăcător care le doreşte cu ardoare. Cu atâta ardoare, că e dispus să dea o sută de mii de dolari pe ele. Cu regret, Whit, cu regret, Talia, dar chiar nu văd care e problema.

Talia ridică din umeri şi le făcu celor două femei semn să intre.

— Poftim, zise. Dar n-o să le găsiţi.

Şi avu dreptate.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI OPT

LAUREL NU MAI FUSESE NICIODATĂ la acea închisoare. Nici nu mai mersese pe lungul drum cu două benzi mărginit de o parte şi de alta de terenuri agricole, drumul care ducea de la Saint Albans la închisoare. Nici nu băgă de seamă că spiralele de sârmă ghimpată aveau ţepi tăioşi fiindcă, desigur, nu văzuse niciodată sârma de aproape. Văzu clădirea cenuşie a închisorii răsfirată ca spiţele unei roţi. Terenul de baschet era asfaltat şi avea gard şi acoperiş de sârmă. De cealaltă parte a zidurilor erau două grădini întinse, una de legume, cealaltă de flori. Grădina de legume avea pe puţin doi acri. Doar şirurile de tomate aveau lungimea unui tir. Femeia care o însoţea şi care conducea maşina îi spuse în timp ce parcau că legumele cultivate aici ajungeau pentru a hrăni deţinuţii toată vara şi toamna. Recunoscu că nu ştie ce fac cu atâtea flori. Femeia lucra la Departamentul de asistenţă a victimelor agresiunilor şi o însoţea pe Laurel fiindcă aceasta voia să îl vadă pe făptuitor.

Acesta era termenul folosit de femeia numită Margot Ann. Făptuitor.

Şi nu avea de gând să o lase pe Laurel singură la această întâlnire. Margot Ann era chiar mai înaltă decât ea, avea păr negru vârstat cu alb şi era tunsă băieţeşte. Era născută în Jackson, Mississippi. De

aceea, explicase ea, folosea două nume mici în loc de unul. Îl cunoscuse pe soţul ei, născut în Vermont, în străinătate, când lucrau amândoi în Garda Naţională. Acum lucra ca antrenoare a echipei feminine de baschet a liceului din localitatea unde locuia, cu toate că ea nu avea decât băieţi care îşi petreceau iernile pe snowboarduri. Îi povestise cam toată viaţa ei în timp ce mergeau spre Saint Albans. Laurel bănuia că era o tentativă de a o face să se simtă mai la largul ei. Cu o zi înainte trecuseră în revistă felul în care avea să se desfăşoare întâlnirea. Teoretic — deşi Margot Ann îi atrăsese atenţia că teoriile nu au mare valoare în audieri de clarificare precum aceasta — ea şi Laurel aveau să se întâlnească cu Dan Corbett pentru vreo jumătate de oră. Laurel urma să pună întrebările care o interesau despre tatăl şi bunicul lui, iar el avea să îi citească scrisoarea compusă de el. Dar nu avea să fie simplu, nici din punct de vedere logistic, nici emoţional, înţelesese Laurel. Acum, în Corolla lui Margot Ann, legănată de vocea monotonă a acesteia, simţea că pluteşte în scaunul pasagerului, de parcă era din nou fetiţă, suspendată de un colac în piscina din West Egg, jumătate în apă, jumătate afară.

Odată ajunse la intrarea principală a închisorii, Laurel şi Margot Ann predară cheile, pixurile şi telefoanele mobile. La fel şi sprayurile cu piper. (Laurel văzu că şi Margot Ann avea unul.) Fură întâmpinate de directorul închisorii şi un ofiţer corecţional care le conduse în camera unde avea să aibă loc audierea, deşi el nu avea să fie de faţă la aceasta. Avea să aştepte afară, în faţa uşii de sticlă. La audiere aveau să fie prezente doar patru persoane: Margot Ann, terapeutul lui Dan Corbett, victima şi... făptuitorul.

„Iar cuvântul ăsta", se gândi Laurel, cu ochii la detectorul de metale din holul de la intrare. Făptuitor. Suna aproape ca unul din cuvintele pe care i le strigau Corbett şi Russell Richard Hagen în ziua aceea, pe drumul de ţară din pădure.

După ce intrară în închisoare, află că mulţimea de uşi metalice erau deschise şi închise electronic dintr-o cabină de un ofiţer

corecţional înarmat cu puşcă. Era înconjurat de pereţi din clincher şi ferestre de sticlă antiglonţ şi vedea uşile din toată clădirea pe monitoare cu circuit închis fără să fie nevoit să iasă din cabina lui. De acolo, apăsa butoanele care puneau în mişcare zăvoarele din întreaga închisoare. Gardienii îi transmiteau prin radio ce uşă doreau să fie deschisă. „Uşa unu." „Uşa doi." „Uşa trei." „J" — care era uşa către aripa J, cea unde erau închişi agresorii sexuali. Acolo mergeau ei. Agresorii sexuali erau într-o aripă separată fiindcă restul deţinuţilor îi detestau. Ofiţerul care le însoţea pe Laurel şi Margot Ann le povesti că doar cu o săptămână în urmă fusese nevoit să intervină într-o încăierare dintre doi deţinuţi pentru că unul îl acuzase pe nedrept pe celălalt că e agresor sexual.

Pe cât se pare, terapeutul cu care urmau să se întâlnească petrecuse majoritatea zilei dinainte pregătindu-l pe Dan Corbett pentru întâlnirea cu Laurel. Nici drepturile acestuia nu puteau fi neglijate.

INTRARĂ ÎNTR-O CAMERĂ PĂTRATĂ cu pereţi portocalii şi o fereastră ce dădea spre o curticică întunecată. Pe pereţi erau lipite desene făcute de deţinuţi — zmeie, copii şi nave spaţiale — şi Laurel se întrebă dacă şi acestea făceau parte din terapie. Cele patru scaune fuseseră dispuse în formă de cerc larg, iar ea fu aşezată cel mai aproape de uşă. Dan Corbett urma să stea vizavi de ea, la mai bine de doi metri distanţă. Lângă el avea să fie terapeutul, iar Margot Ann lângă ea. Ofiţerul corecţional avea să urmărească întrevederea prin uşa de sticlă.

Laurel adusese cu ea câteva fotografii şi, în timp ce îl aştepta pe Corbett, îşi făcu de lucru cu ele, aranjându-le iar şi iar pe genunchi. Erau poze alese cu chibzuială: instantaneul cu Bobbie şi Pamela copii. Fotografii pe care Bobbie le făcuse cu ani în urmă cu casa din East Egg. O fotografie a vilei lui Gatsby. Cele două cu ea pe drumul de ţară din Underhill.

Nu ştia în ce ordine să le arate. Va depinde de identitatea deţinutului — dacă era fiul lui Bobbie sau dacă această onoare revenea

criminalului închis în Montana. Margot Ann îi repeta că Dan Corbett nu putea fi o ameninţare fizică pentru ea, dar că n-ar fi surprinsă dacă s-ar dovedi tot un nemernic. Urma programul de consiliere de un an şi jumătate, adăugă Margot Ann, însă nu era exclus să se întoarcă împotriva ei într-o clipă. Sigur, l-ar fi împiedicat să o atingă, dar ar fi putut să-i spună lucruri care ar fi rănit-o înainte ca ei să-l poată opri. Spera să nu fie cazul; la urma urmei, îi cerea iertare în scris. Dar Laurel nu trebuia să piardă din vedere ce făcuse acest om cu şapte ani în urmă.

— Te simţi bine? o întrebă la sfârşit.

— Îhî, mormăi Laurel.

— Bine. Aruncă o privire la fotografiile aflate în poala lui Laurel şi continuă: Deci crezi că e posibil să le fi făcut tatăl lui Corbett?

— Aşa cred. Aşa sper.

— De ce?

— Fiindcă prefer să cred că cel care le-a făcut este înrudit cu Corbett decât cu Hagen.

— Şi, îmi închipui, fiindcă nu vrei să mergi la Butte.

— Din mai multe motive. Da.

— Dar te-ai duce?

— Cred că da, spuse Laurel.

— Asta eşti tu? întrebă Margot Ann, arătând cu degetul una din pozele cu fata pe bicicletă.

— Da, răspunse Laurel, uimită că îi trebuise atâta vreme ca să recunoască faţă de ea însăşi.

Să o spună cu glas tare. Bineînţeles că fata era ea. Cine altcineva ar fi putut fi?

TATUAJUL FU PRIMUL LUCRU pe care îl văzu Laurel atunci când Dan Corbett intră în cameră — şi îl remarcă imediat. Deţinutul avea pe gât un cap de diavol cu colţi. Laurel coborî privirea spre mânecile salopetei albastre, doar ca să fie sigură că nu avea şi un tatuaj

purpuriu cu sârmă ghimpată în chip de brăţară. Nu văzu nimic, ceea ce avu darul de a o linişti. Îşi spuse însă că trebuie să fie cu băgare de seamă: Dan Corbett voise să o violeze. Şi chiar dacă nu omorâse femeia din Montana, dintr-un motiv sau altul îl înfricoşase pe Bobbie Crocker.

Avea ochii injectaţi şi pielea atât de albă că părea aproape transparentă. Pe obraji şi pe laturile nasului se vedea reţeaua de vinişoare. Părea a fi fost un pic „aranjat" şi părea mai degrabă mieros decât ameninţător. În orice caz, Laurel îl găsea mult mai puţin ameninţător decât fusese cu şase ani şi ceva în urmă, la tribunal. Pe cât îşi dădea ea seama, avea vreo cincizeci de ani. Încă mai purta un barbişon impecabil tuns, numai că acum era alb, la fel ca pletele slinoase, lungi până la umăr. Îşi aminti ce le spusese odată un profesor la colegiu: întrupat, răul nu impresionează în mod deosebit. De cele mai multe ori e de mărimea noastră, intră în cadrele oglinzilor noastre.

— Cred că vă cunoaşteţi, spuse terapeutul lui Corbett, un bărbat înalt, subţire, cu un mic cercel de aur în ureche, care nu părea mult mai în vârstă decât Laurel.

Era îmbrăcat cu o cămaşă de doc şi o cravată veselă, pe care erau desenate fazele lunii. Îl chema Brian, după cum aflase la telefon cu o zi înainte.

Lui Corbett îi fugeau ochii încolo şi încoace, măsurându-le din cap până în picioare pe Laurel şi Margot Ann. Era încălţat cu pantofi sport a căror talpă de cauciuc scârţâia pe linoleum. Nu avea cătuşe la mâini.

— Da, spuse Laurel. Bună.

— Bună.

Două silabe doar, şi în minte îi răsună gluma dezgustătoare auzită pe drumul de ţară. Dă-i un şpriţ. Cei doi bărbaţi luară loc şi Brian explică regulile de bază ale acestei audieri de clarificare. Spuse ceea ce îşi propuneau să facă. Lui Laurel, situaţia îi amintea oarecum de o întâlnire între nişte avocaţi care încearcă să aranjeze un divorţ.

Apoi se întoarseră cu toţii spre ea, presupunând că e gata să înceapă. Luată pe nepregătite, Laurel puse prima întrebare care îi veni în minte:

— Ai lucrat vreodată la un bâlci?

Corbett zâmbi cu modestie şi lăsă ochii spre foaia de hârtie dictando pe care o ţinea pe genunchi. Scrisoarea, ghici Laurel.

— Mda, spuse şi tăcu.

— Ce făceai acolo?

Dădu din umeri.

— Lucram la căluşei.

— Mai vrei să adaugi ceva, Dan? îl întrebă terapeutul. Mai vrei să-i spui ceva domnişoarei Estabrook?

— Era doar un loc de muncă. Nu câştigam cine ştie ce.

— Spune-i domnişoarei Estabrook.

Corbett se întoarse cu faţa spre ea.

— Nu era nimic deosebit. Nici o chestie. Un loc de muncă.

— Mulţumesc, spuse Laurel.

— Nici o problemă.

— Şi tatăl dumitale, cum se numea?

— Văd că ai pozele lui.

— D...da.

Vorbise rar, cu respiraţia tăiată. Se simţea uşurată că fiul lui Bobbie era acest bărbat şi nu Russell Richard Hagen. În acelaşi timp, o năpădi un fel de bucurie. În câteva minute, în această cameră, avea să afle tot ce îi trebuia ca să-i convingă pe cei care se îndoiau de ea că are dreptate şi că ei se înşelaseră. Că era sănătoasă la minte.

Bineînţeles, asta însemna că va trebui să-l anunţe că tatăl lui murise şi nu era sigură cum va reacţiona.

— Nu prea ştiu multe despre el, continuă Corbett. Nu l-am văzut decât de trei, poate patru ori în viaţa mea. Îşi spunea Bobbie.

— Trebuie să-ţi spun ceva despre el.

— Şi anume?

— A decedat. Un atac cerebral. Îmi pare rău, domnule Corbett.

— D-aia ai venit aici? întrebă el, fără vreo urmă de tristeţe în glas.

— În parte.

— Poate că el m-a făcut, da' tată nu mi-a fost. N-am avut nimic de împărţit cu el, da' tată nu mi-a fost niciodată.

— Cum te-a găsit în Vermont?

— Ne-am întâlnit din întâmplare la un cămin din Boston. El m-a recunoscut. I-am spus că mă duc în Burlington. Mergeam la bâlci. Urma să mă întâlnesc cu Russ Hagen, ceea ce i-am şi spus. Russ lucrase şi el la bâlci. Da' după aia şi-a găsit un loc de muncă adevărat la un centru de fitness.

Toată dimineaţa, Laurel simţise cum teama o învăluie ca un nor negru iar nervii i se încordaseră la maximum. Acum, doar când auzi numele lui Hagen, i se păru că un trăsnet coborâse în cameră şi începu să tremure. Fiecare muşchi din corp îi zvâcnea, cuprins de spasme. Simţi mâna lui Margot Ann pe braţ.

— Vrei nişte apă, Laurel? o întrebă aceasta.

Clătină din cap şi continuă:

— Ţi-a dat ceva când a venit aici? O fotografie? O cutie?

— Bobbie? Nici vorbă. Omu' ăla n-avea nici după ce bea apă.

— Avea fotografii.

— De-astea nu se despărţea niciodată.

— L-ai speriat vreodată?

— Pe Bobbie? Când luam droguri, cred că speriam pe oricine.

Vorbise cu un fel de mândrie şi Brian îi şopti ceva la ureche, ceva ce ea nu auzi. Apoi, când termină, Corbett adăugă:

— Da. L-am băgat în sperieţi în ziua când ţi-am făcut ţie rău.

— Cum?

— Nu mai ştiam ce e cu mine.

— A văzut ce s-a întâmplat?

— Ce s-a întâmplat? repetă Corbett şi Brian aţinti din nou privirea asupra lui; de data asta nu mai trebui să îl îndemne, căci Corbett

continuă singur: Nu cred că a văzut. A auzit. Făceam destul zgomot. Dar de văzut n-a văzut. Cred că a ajuns acolo înaintea bicicliştilor. A avocaţilor.

— Înainte?

— Mda.

— Era cu voi în dubă?

— Ei, sigur că nu! Era un moş ţicnit! Era...

— Era tatăl dumitale! îi tăie Laurel vorba şi în cameră se făcu tăcere.

Margot Ann o ţinea în continuare de braţ şi o mângâia prin mâneca bluzei.

— Nu sunt obligat să stau aici, spuse Dan Corbett, fără să se adreseze nimănui în mod deosebit. Nu sunt obligat să stau aici.

— Nu, nu eşti, zise Brian. Dar ne bucurăm că eşti cu noi. Cred că domnişoara Estabrook a fost mai degrabă surprinsă decât supărată. Corect?

— Da, e corect.

Deţinutul îşi umflă obrajii, ceea ce îl făcu să semene cu un hârciog, şi dădu aerul afară cu zgomot, asemenea unui balon dezlegat la gură.

— Stătea cu noi, ştia despre drum. Îi plăcea să facă poze acolo. Da' nu ştia că ai să vii acolo în ziua aia. Nu ştia nici că io şi Hagen o să venim după tine. Da' Hagen ştia că o să vii. Ştia locul unde parcai maşina. Te-a urmărit, ce să zic, de vreo două ori, poate de trei, nu ştiu. Bobbie a venit pe jos acolo, de la rulota lui Hagen. Nu era chiar aşa departe. Poate că pentru un tip de şaptezeci de ani ca el, era. Da' de fapt nu era greu de ajuns. Noi n-am avut habar că fusese acolo până n-au venit poliţiştii la rulotă. A spălat putina chiar înainte să vină ei.

— N-ai spus asta poliţiei.

— N-au întrebat, răspunse Corbett şi pentru prima oară Laurel auzi un mârâit ameninţător în vocea lui. Iar io n-aveam de gând să le mai dau un martor. Aş fi fost tâmpit. Şi Hagen la fel.

Laurel lăsă ochii în jos spre fotografii şi o alese pe cea în care se vedea conacului familiei Buchanan din East Egg.

— Recunoşti casa asta?

— Nu.

— Dar ştii că tatăl dumitale a făcut poza, da?

— Aşa cred. Dar cu Bobbie nu se ştie niciodată.

— L-ai întâlnit vreodată pe bunicul dumitale?

— Sigur, i-am cunoscut pe amândoi.

Laurel se sprijini de spătarul scaunului.

— Povesteşte-mi despre ei, te rog.

— Ce vrei să ştii?

— Orice îţi aduci aminte.

— Păi, să vedem. Tatăl maică-mii era trompetist de jazz. Locuia în Bronx.

— Şi cel din partea tatei?

— Adică tipul care m-a crescut? Bărbatul cu care s-a măritat mama? Sau tatăl lui Bobbie?

— Al lui Bobbie.

— Aşa ziceam şi eu.

— Te rog, zise Laurel.

— Tatăl lui Bobbie locuia tocmai în Long Island.

— Aha.

— Era conductor la Căile ferate din Long Island. Era...

— Conductor?

— Da, conductor, chiar aşa. Pe un tren. Mama lui era învăţătoare. De clasa întâi sau a doua. Cam aşa ceva. Când şi când, Bobbie făcea fotografii cu peroanele din gările de acolo. Din Long Island. Îmi închipui că din cauza bătrânului. Îi plăceau şi casele de acolo. Case frumoase, pe care le-a fotografiat. Adevărul e că i-am văzut pe părinţii lui Bobbie mai des decât pe ai mamei. Şi pe ăştia i-am văzut mai des decât pe părinţii tipului cu care s-a măritat mama.

Laurel se gândise că poate Corbett nu avea idee cine fuseseră părinţii lui Bobbie. Totodată îşi închipuise că ar fi putut şti că bunica lui fusese Daisy Fay Buchanan şi crezuse în mod eronat că bunicul lui fusese Tom. Dar nu se gândise niciodată că ar putea fi atât de greşit informat, că nu avea idee cum stăteau lucrurile.

— Un conductor? făcu Laurel. Şi o învăţătoare? Ce te face să crezi asta?

— Păi ăştia erau, don'şoară. Am stat o grămadă de vreme cu ei când eram copil. Un timp, mama a crezut că se descurcă cu nebunia lui Bobbie mai bine decât părinţii lui, mai ales după ce l-a lăsat să i-o tragă aşa de bine...

— Vorbeşti de mama ta, îl întrerupse Brian.

— Mama nu era altfel decât...

— Ia-o mai încet, îl avertiză Brian. Nu uita...

Corbett ridică mâinile cu un gest resemnat.

— Bine. N-am zis nimic.

— Mama dumitale mai trăieşte? întrebă Laurel.

— Nu. A murit de multă vreme.

— Ai semeni?

— Ce cuvânt! Parcă e o boală venerică, rânji Corbett. Semeni. Semeni. Ia să te întreb şi eu: ai semeni, don'şoară Estabrook?

Margot Ann se întoarse spre Laurel şi o privi drept în ochi.

— Vrei să pleci?

— Nu, răspunse şi se întoarse spre Corbett, reformulând întrebarea: Ai fraţi sau surori?

— N-am.

— Dar numele Buchanan? Îţi sună cunoscut?

— Nu.

— Daisy?

— Nume de floare?

— Numele bunicii dumitale.

— Bunica mea nu avea nume de floare. Una se numea Alice şi alta Cecilia. Mama lui Bobbie, învăţătoarea? Ea era Alice.

— Nu, zise Laurel. Era Daisy, căsătorită cu Tom Buchanan. Casa din fotografie era casa lor. Iar în vara lui 1922 a avut o aventură cu un contrabandist numit Jay Gatsby. Gatsby...

— Ca personajul din roman? întrebă Brian.

Laurel văzu că toată lumea din cameră era cu ochii la ea.

— El a fost bunicul lui Dan Corbett şi tatăl lui Bobbie Crocker. Ăsta a fost Jay Gatsby!

Oare ridicase vocea? Spera că nu. Dar replicile se succedaseră prea repede şi ea nu fusese pregătită pentru îndărătnicia şi refuzul de a coopera ale deţinutului. Nici pentru bizarele lui născociri. Conductor de tren? Învăţătoare? Nu putea crede că scornise o asemenea poveste decât ca să o chinuie. Să o chinuie în continuare.

Auzi din nou vocea. Vocea lui din amintire. Dă-i un şpriţ.

— Laurel?

Se întoarse. Era Margot Ann. Altminteri, camera era tăcută. Nu auzea decât bubuitul de tobe din capul ei.

— Laurel? repetă Margot Ann.

— Da.

— Vrei să facem o pauză? Domnul Corbett rămâne aici. Noi, în schimb, putem pleca.

Auzi pe cineva smiorcăindu-se în cameră şi îşi dădu seama că era chiar ea.

— Se poate să aud totuşi ce a scris în scrisoare?

— Totuşi? Sigur că se poate, spuse Margot Ann. Dacă vrei...

Corbett întoarse privirea, se uită cu subînţeles la ceasul de perete. Brian bătu uşor din vârfurile degetelor şi deţinutul se uită la el — un câine dresat, se gândi Laurel — şi apoi la ea.

— O citesc cu glas tare şi atât? întrebă el.

— Aşa cum am făcut la grup. Aşa cum ai făcut cu mine, zise Brian. Apoi se adresă lui Laurel: Începe să devină răspunzător de acţiunile lui.

Lui Laurel i se păru că vorbeşte ca de un copil prost crescut.

Margot Ann o întrebă încă o dată dacă într-adevăr voia să asculte ce urma să citească deţinutul şi se auzi spunând că da. Da. D...da. Nu credea că spusese de mai multe ori, dar îi era teamă că aşa făcuse.

Îndată după aceea, Corbett începu să citească. Vocea îi era linguşitoare şi condescendentă totodată. Intenţia lui, se lămuri Laurel, era să o înjosească şi în acelaşi timp să obţină aprobarea terapeutului. Îşi dădea seama că e imposibil şi înţelese că, dacă nu putea să le aibă pe amândouă, va prefera să o facă pe ea să sufere. Probabil că ăsta era momentul lui de extaz.

— „Dragă domnişoară Estabrook", începu el, ţinând hârtia în faţa ochilor cu amândouă mâinile, de parcă era un volum cartonat. „Îţi scriu această scrisoare ca să-ţi spun că regret ceea ce eu şi Russ Hagen ţi-am făcut acum şapte ani. Eram drogat, dar asta nu e o scuză. Am fugit de acasă copil fiind, dar nici asta nu e o scuză. Şi nici vremea pe care am petrecut-o hoinărind de colo-colo. Îmi asum răspunderea pentru ceea ce am făcut. Asta înseamnă că îmi asum răspunderea pentru că ţi-am făcut rău. Mi-e greu să scriu aceste cuvinte pentru că sunt rele. Sodomie. Viol. Mutilare. Dar se spune că adevărul te va elibera şi voi vorbi pe şleau. Nu-mi amintesc totul, dar îmi amintesc destul. Şi ştiu ce s-a aflat la anchetă. Totul e adevărat, ştiu. Asta înseamnă că, mai întâi de toate, regret că eu şi Russ ţi-am fracturat clavicula şi degetele de la mână şi laba piciorului. Şi regret că te-am ţinut cât timp Russ te-a violat în alea două locuri. Şi regret că te-am violat şi eu în locurile alea. Şi regret că te-am forţat să faci sex oral cu noi. Şi cel mai tare regret că te-am ţinut de mâini în timp ce Russ te-a tăiat atât de rău. Nu cred că el chiar avea de gând să îţi scoată inima din piept şi n-am crezut nici atunci. Dar ştiu că îmi era frică să nu cumva să-ţi dai seama cine suntem şi de-aia cred că pe de o parte

speram ca Russ să te omoare de-a binelea atunci când ţi-a tăiat sânul. Şi sângerai aşa de rău atunci când am plecat că am crezut că o să mori acolo, în pădure. Mi-a părut bine atunci şi îmi pare bine şi acum că bicicliştii ăia te-au găsit şi că eşti în viaţă. Îmi pare rău de sânul dumitale şi de celelalte cicatrice. Aş vrea să mă revanşez faţă de dumneata. Ce bine ar fi dacă m-aş putea întoarce în timp şi nu ţi-aş face lucrurile alea rele. Însă nu pot. Aşa că tot ce pot face, domnişoară Estabrook, e să spun că îmi pare rău. Al dumitale, Dan Corbett. P.S. Nu voi mai face aşa ceva nici unei persoane. Promit."

Când termină, aruncă o privire lui Brian.

— Îi dau ei scrisoarea?

— Rămâi aşezat. O să-i dăm noi scrisoarea, spuse terapeutul.

Alături de ea, Margot Ann stătea cu ochii închişi. Laurel îşi dădu seama că se lupta să-şi stăpânească lacrimile. Brian ţinea ochii în podea. Simţi din nou bătăile inimii în cap şi îşi dădu seama că e transpirată. Fără să înţeleagă exact de ce, se simţea ciudat, se simţea dezbrăcată. Şi se mira de ce i se permisese deţinutului să inventeze atât de multe într-o scrisoare care se presupunea că este de clarificare.

PACIENTUL 29873

... pacientul mi-a arătat un exemplar din Marele Gatsby, *ediţia broşată cu copertă albastră şi femeia cu nimfe în ochi, dar a negat în continuare că ar fi o ficţiune. Susţine că e o carte de memorialistică, o poveste adevărată. Nu a reacţionat când i-am arătat pagina editorială cu autorul, data publicării, notiţa care spunea că totul este ficţiune etc.*

S-a mai făcut referire la problema diagnosticului. În ceea ce priveşte factorii stresanţi care preced acest episod (de orice natură ar fi acesta), în colecţie există fotografii ale unei fete pe bicicletă pe un drum de ţară, fotografii care par a fi făcute în apropierea locului unde s-au petrecut violul şi mutilarea. În momentul de faţă nu se poate stabili dacă fotografiile, fiind găsite printre imagini ale clubului de natatie din copilărie etc., ar putea cauza halucinaţii, sugerând pacientului o legătură biografică sau poate chiar karmică...

Extras din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI NOUĂ

PAMELA NU POVESTISE NICIODATĂ nimănui ce văzuse, nici măcar lui T. J. Leckbruge, confidentul şi avocatul ei. Pe de o parte fiindcă uneori nu mai ştia nici ea dacă într-adevăr văzuse ceva. Poate că era o amintire pe care o crease ea însăşi. Cu toate astea, era o amintire vie, proaspătă, mereu prezentă în mintea ei.

Într-o după-amiază doborâtor de fierbinte, James Gatz veni în vizită acasă la ei. Bona, o fată din Irlanda cu părul roşu ca focul, se pregătea să o ducă la plajă ca să îşi moaie picioarele grăsuţe în apă. Tom Buchanan nu era acasă în ziua aceea. Gatz avea un costum de un alb strălucitor, la fel de alb ca rochiţa Pamelei, şi stătea pe un scaun în faţa mamei, picior peste picior. Daisy Buchanan era întinsă pe canapea într-o poziţie languroasă, ca un model care aşteaptă să fie pictat. Amândoi aveau pahare înalte cu băutură pe măsuţa de cafea, dar gheaţa se topise de mult şi condensul se prelingea pe suporturile de plută, unde formase mici băltoace. Daisy părea foarte enervată. Corpul părea că i se topeşte în pernele canapelei.

Bona intrase în apă cu Pamela, ţinând-o de degete şi ridicând-o ori de câte ori venea un val, lăsând-o apoi în apă până la brâu sau până la umeri. Era o zi atât de toridă că până şi apa oceanului era ca o baie caldă şi nici ea, nici bona nu se răcoriră. Pe deasupra, uitaseră

să aducă bărcuţa de cauciuc sau foca gonflabilă, fiindcă nu plănuiseră să intre complet în apă — să înoate de-adevăratelea — aşa că Pamela se plictisi în scurtă vreme.

Din fericire, bona adusese o bucată veche de pâine pe care o rupse în bucăţi mici pentru ca Pamela să poată hrăni pescăruşii pe care îi văzuseră din casă. Erau vreo duzină de păsări, poate chiar mai multe. Pescăruşii coborau şi se învârteau în zbor în jurul picioarelor fetiţei şi Pamela se sperie la început, până înţelese că nu voiau decât bucăţelele de pâine. Se distră de minune, simţindu-se ca un dresor de circ, înconjurată de un cârd de animale dresate.

Dar pâinea se termină mult prea curând şi îşi aduse din nou aminte de căldura insuportabilă a după-amiezii. Mai târziu îşi făcuse socoteala că pâinea ţinuse doar vreo cinci minute, după care se întorseseră în casă.

Intrară prin camera de zi, una din multele camere care dădeau spre golf, pe uşile de sticlă care rămăseseră deschise. Le era amândurora atât de cald şi erau atât de obosite — de fapt, se simţeau mai rău decât atunci când plecaseră fiindcă urcaseră colina mergând doar în soare — aşa că nu scoseseră o vorbă de când ieşiseră din apă şi ajunseră pe terasă aproape fără să facă vreun zgomot.

Când intrară în camera de zi, Pamela observă îndată că Gatz nu mai era pe scaun. Era şi el pe canapea, aplecat deasupra mamei lui, şi îşi depărtă faţa de faţa ei, ca şi cum... îi spunea un secret. Atât de aproape fuseseră feţele lor. Mama ei se ridicase brusc, iar acum nu mai era întinsă sub Gatz, ci stătea lângă el. Bretelele subţiri ca degetul ale rochiei de crep îi atârnau până la coate în loc să stea pe umeri. Era roşie la faţă şi se străduia, cu o expresie vinovată, să ridice bretelele în timp ce — şi aici era un amănunt pe care nu era sigură că nu-l adăugase ea mai târziu — cu braţele îşi acoperea sânii, căutând să recapete o postură demnă.

Amintirea era uneori înceţoşată, ca un vis născocit de Pamela la vârsta adolescenţei. Alteori era atât de clară, de parcă o avea chiar

atunci în faţa ochilor. În cele din urmă, începu să-şi aducă aminte (sau poate să-şi închipuie) că văzuse mâna lui Gatz ieşind de sub rochia mamei. Când, la colegiu fiind, se gândea la după-amiaza aceea, era încredinţată că fratele ei vitreg fusese conceput în chiar acea zi. Era o posibilitate. Ea fusese dusă imediat sus, să-şi facă somnul de după-amiază. Tatăl ei nu se întorsese decât la cină.

Şi bona? La scurtă — foarte scurtă — vreme după aceea fusese înlocuită. Acest amănunt nu era din cele supuse capriciilor memoriei. Bona aceea dispăruse total din viaţa ei.

MARISSA SE STRĂDUIA să-şi facă tema în dormitor, dar Cindy se uita la televizor în living împreună cu mătuşa lor, iar apartamentul tatălui lor nu era atât de mare cât să nu audă zgomotul. Era a treia zi de când stăteau cu mătuşa lor şi Marissa înţelesese cu durere că femeia trebuie că petrecuse prea mult timp la concertele rock atunci când era tânără, fiindcă era mai surdă decât bunicul lor. Ca într-un balet, sora ei — încă învineţită după căderea din leagăn — se da jos de pe canapea şi dădea sunetul mai încet la filmul pe care îl urmăreau, după care mătuşa lor se ducea să ia ceva din bucătărie şi când se întorcea îl dădea tare la loc, atât de tare că ar fi acoperit până şi zgomotul unui motor de avion.

În plus, Marissa era dezamăgită că Laurel nu-i făcuse fotografii lunea aceea şi îi era teamă că ceva nu mergea cum trebuie între tatăl ei şi prietena lui. Nu îşi dădea seama despre ce e vorba, dar era mai mult decât simplul fapt că tatăl ei e supărat pentru felul în care Laurel plecase acasă, în Long Island. I se părea că e vorba de mai mult decât le dăduse de înţeles tatăl lor, şi anume că avea legătură cu discuţia de sâmbătă seară dintre el şi femeia numită Katherine. Era foarte posibil ca tatăl lor să rupă relaţia cu Laurel. Ei nu i se părea corect, dar cu două zile înainte, când tatăl lor o luase de la şcoală, părea mai degrabă supărat decât îngrijorat, ca şi cum n-ar fi crezut că mama lui Laurel

e bolnavă. Ca şi cum ar fi crezut că Laurel e nebună şi nu voia să o mai vadă în preajma copiilor lui.

Ei, ea şi-ar fi putut da seama dacă Laurel nu e în toate minţile. Dar nu era cazul. Laurel suferise mult şi era păcat că nimeni, nici măcar tatăl ei, nu părea să înţeleagă.

MARGOT ANN O ÎNTREBĂ PE LAUREL dacă se simte în stare să se întoarcă la lucru după epuizantul efort făcut la audierea de clarificare. Se aflau în parcarea închisorii corecţionale, unde gardul de sârmă ghimpată se ridica ameninţător deasupra umerilor lui Margot Ann.

— Nu, răspunse Laurel. Cred că mă duc acasă...

— Ia-ţi liber pe ziua de azi, sunt de acord.

Laurel îi adresă un zâmbet şters, sperând că dă impresia de oboseală emoţională. În realitate, nu era însă obosită. Era nedumerită, dar se simţea şi plină de energie. Nu-i făcea plăcere să o mintă pe Margot Ann, dar nu avea de ales. Intenţiona să meargă cu ea până la garajul din Burlington unde se întâlniseră de dimineaţă, dar în nici un caz nu avea de gând să se ducă la apartament. Când spusese „acasă" se gândise la West Egg. Dacă Bobbie nu i-ar fi dat fiului său următoarea indicaţie, ar fi mers oricum, fiindcă avea o bănuială încă de când se despărţise de Shem Wolfe duminică, la restaurantul unde lucra Serena. Poate că ea însăşi era veriga spre mărturia finală. Dovada finală. Poate că nu era o simplă coincidenţă faptul că i se încredinţase răspunderea pentru fotografiile lui Bobbie după moartea acestuia. Nu o fotografiase el însuşi cu şapte ani în urmă, pe drumul de ţară din Underhill? Nu îi ceruse Katherine să se ocupe de fotografiile lăsate de el?

Iar dacă Bobbie Crocker o considera veriga esenţială, era pentru că el înţelesese că, atunci când era copilă, ea îşi petrecuse după-amiezile de vară la umbra copacilor din spatele casei lui Gatsby. Casa tatălui său. Înota, nu chiar în piscina lui Gatsby, ci într-una care fusese săpată pe acelaşi loc.

Poate că Bobbie o alesese fiindcă își dăduse seama că ea singură i-ar putea înțelege viața și munca.

Prin urmare, se va întoarce încă o dată la casa lui.

Pentru că, dacă ar fi fost Bobbie Crocker și ar fi vrut să lase o dovadă a identității tatălui ei, ar fi pus-o acolo. Acolo unde Gatsby trăise și, da, unde murise.

PETRECU NOAPTEA ÎN CASA EI din West Egg. Ascultă mesajele pe care Talia, Katherine și David le lăsaseră pe robot. Voiau să afle ce e cu ea. Voiau să înțeleagă ce e cu biletele pe care li le scrisese.

Dormi puțin în noaptea aceea, deoarece, în drum spre casă, se oprise la clubul din West Egg și sosise chiar după ce sala de mese se închisese. Examinase fotografiile expuse pe pereți, inclusiv vechile poze alb-negru ale micilor circuri pe care Gatsby le numea petreceri. În timp ce picolii strângeau ultimele farfurii de pe mese și spălătorii de vase din bucătărie izbeau din când în când oalele de chiuvete, în timp ce aburul apei fierbinți se strecura pe sub ușile batante, se plimbă prin sala de mese și pe coridoarele care duceau la intrarea principală și la bibliotecă. Studie cu atenție imaginile piscinei originale, încercând să își dea seama exact în ce loc se aflase Gatsby atunci când fusese împușcat și în ce loc din actualul bazin olimpic s-ar fi aflat vechea piscină. Remarcă faptul că în pozele vechi nu apărea nici un măr pădureț și își aduse aminte de o poveste auzită în copilărie. Un donator misterios oferise clubului merii pădureți. Apoi pomii apăruseră în fotografiile lui Bobbie, între care o fotografie cu un copac alături de care se afla o grămăjoară de mere.

Acela era, înțelese cu o emoție vecină cu exaltarea — pe cât putea simți în situația ei — semnul. Simbolul. Totemul.

Când în sfârșit ajunse să se culce, era miezul nopții și capul îi vuia de planurile pentru a doua zi așa cum vuiește o sală de teatru înainte de ridicarea cortinei. Privise cu atenție fotografia cu copacul și

piramida de fructe căzute şi acum ştia cu precizie unde avea să se încheie căutarea ei.

Se trezi cu mult înainte să se crape de ziuă, luă din garaj lopata cea lungă pe care tatăl ei o folosea în grădină şi făraşul de grădină al mamei şi se întoarse la club. Parcă maşina cât putu mai aproape de turnul normand. Stătu câteva clipe în maşină fiindcă plângea din nou şi nu ştia dacă de oboseală sau fiindcă nu o credea nimeni, sau poate plângea pentru omul străzii care învăţase încă din copilărie cât de cruzi şi nemiloşi pot fi adulţii. Cum pot minţi. Cum pot denatura adevărul. Cum pot dispreţui.

Ascultă un cântec de pasăre şi îşi adună curajul. Văzu cum cerul se luminează înspre răsărit şi cum se conturează blocurile de piatră din care era construit clubul. Cu puţin înainte de ora şase, coborî din Honda ei şi se îndreptă spre merii sălbatici. Sprijini lopata de cel la rădăcina căruia voia să sape. Pomii erau mult mai înalţi acum, cu coroane bogate, cu ramuri groase, înfrunzite. Unul, poate chiar doi, fuseseră tăiaţi de când îi fotografiase Bobbie. Nu era însă greu să vadă unde fusese piramida de mere şi de ce Bobbie o clădise în acel loc. Copacul se afla în mijlocul unui mic grup de trei, care fuseseră plantaţi aproape de marginea dinspre nord a piscinei iniţiale. Piscina cea nouă, de cel puţin trei ori mai mare decât cea a lui Gatsby, fusese construită pe amplasamentul primei, dar ocupa o suprafaţă mult mai întinsă. Piscina lui Gatsby se afla cam în locul unde se afla acum groapa de patru metri pentru plonjări, iar acest copac arăta cât de mult se putuse Bobbie apropia de locul unde murise tatăl lui.

Când înfipse lopata în pământ, soarele încă nu răsărise, dar era lumină aproape ca ziua. După ce stătuse atâta vreme în maşină, era bucuroasă că poate să stea în picioare, să ia în mână lopata, să pună piciorul pe marginea îndoită a lamei, să simtă în palme răceala lemnului şi marginea tare a lopeţii în bolta piciorului şi să o înfigă în pământ. Tăind iarba şi rădăcinile. În pământul gras. Puse bucăţile cu iarbă grămadă în dreapta ei, apoi pământul deasupra. Din când în

când, se lăsa în genunchi şi scurma în groapă cu mâinile. Voia să se asigure că nu îi scapă ceva, un lucru mic dar însemnat. Un medalion, poate. Un ceas de mână cu monogramă. În acelaşi timp, era convinsă că nu voia decât să fie conştiincioasă. Bobbie nu îi dăduse nici un motiv să creadă că ar trebui să caute o bijuterie anume.

Săpa de aproape o jumătate de oră şi îi era puţin teamă ca nu cumva să-şi facă apariţia vreun jucător de golf matinal sau vreun îngrijitor venit să adune frunzele de pe suprafaţa bazinului şi să verifice concentraţia de clor în apă, când auzi că lama se loveşte de ceva solid, dar nu ceva tare ca piatra. Ba parcă se auzise şi un ecou slab. Groapa era acum atât de adâncă încât, ca să ajungă la fund, trebuia să se întindă pe jos şi să se aplece înăuntru, şi chiar şi aşa abia atingea pământul cu degetele întinse. Împinse deoparte pământul din jurul obiectului şi scrijeli cu unghiile ca să cureţe partea de sus. Dădu cu degetele de o margine dreaptă, apoi de încă una. Apucă făraşul de grădină şi, cu multă grijă dar cât putu de repede, curăţă obiectul de jur împrejur. În cele din urmă simţi sub degete o încuietoare, apoi o balama. Iar apoi reuşi să tragă afară cu amândouă mâinile cutia de bijuterii, cea decorată cu cioburi de oglindă.

Nu se pricepea la lemn, dar când curăţă pământul de pe cutie i se păru că era din lemn de cireş. Părinţii ei — acum doar mama — dormeau într-un pat cu căpătâi de cireş, de aceeaşi culoare ca şi cutia. Apăsă încet cu degetul cârligul încuietorii, cu inima bătând să-i spargă pieptul, fără să ia în seamă sudoarea care transforma în noroi praful adunat pe obrajii şi fruntea ei. Cârligul era înţepenit din cauza ruginii şi năclăit de pământ, dar până la urmă izbuti să îl deschidă şi să ridice capacul. În prima clipă fu dezamăgită. Se aşteptase să găsească fotografia cu dedicaţie, cea pe care Jay i-o dăduse lui Daisy în Louisville, atunci când erau tineri şi îndrăgostiţi şi aveau toată viaţa înainte. Dar fotografia nu era acolo. În schimb, găsi un plic, odată bej, acum cafeniu. Îl întoarse şi văzu un singur cuvânt, *Daisy*, scris de o mână de bărbat. Când dădu să îl deschidă, văzu litera „G"

imprimată în relief pe capac. Înăuntru se afla o fotografie a lui Gatsby şi Daisy, făcută în vara lui 1922. Erau aşezaţi pe treptele de piatră care duceau de la casă la piscină, poate la nici treizeci de metri de locul unde stătea ea îngenuncheată acum. Daisy purta o rochie Empire neagră, fără mâneci, şi mai multe şiraguri de perle. La urechi avea cercei în formă de margarete. El era îmbrăcat în smoching, cu papionul puţin strâmb. Daisy îl ţinea de braţ şi avea capul aplecat spre el, deşi nu îi atingea umărul. Păreau puţin îmbujoraţi, ca şi cum dansaseră. Zâmbeau. Nu, îşi zise Laurel, era mai mult decât atât. Radiau de fericire. Era noapte, dar zâmbetele lor ar fi fost de ajuns ca să lumineze grădina.

Sub fotografie era o scrisoare împăturită, scrisă de aceeaşi mână care adresase scrisoarea.

Preaiubita mea Daisy,

Abia acum încep să-mi închipui ceea ce simţi, dar trebuie să înţelegi că moartea ei n-a fost din vina ta. A ieşit în goană în calea maşinii! Nimeni n-ar fi putut opri la timp. Nimeni.

Ţine minte: dacă întreabă cineva, să spui că eu am fost la volan. Pot să-mi port singur de grijă. Şi pot să am grijă de noi doi. Această neplăcere îngrozitoare va trece şi vom fi bine. Vom fi împreună.

Am stat de veghe azi-noapte, cu ochii la casa ta, şi am aşteptat. Am aşteptat toată noaptea. Am stat treaz, gândindu-mă cum va fi viitorul nostru împreună. Un viitor în care nu vei fi bruscată şi nu te vei mai întreba unde s-a dus soţul tău. Nu suntem obligaţi să stăm aici, să ştii. Putem să ne stabilim în Louisville, dacă vrei. Sau Boston. Sau Paris. Sau Londra. Mie mi-e egal. Atât timp cât suntem împreună, putem fi fericiţi oriunde.

Nu vezi acel viitor? Eu da. Ne văd pe noi: tu, eu, Pammy și un fiu. Da, un frățior pentru fetița la cea scumpă. Îl vom boteza Robert, după tatăl tău. Așa va fi familia noastră. Un băiat și o fată și cea mai iubită și iubitoare mamă din lume. Așa vom fi. Voi fi soțul pe care îl meriți și tatăl pe care copiii noștri îl merită.

Asta am văzut azi-noapte, cât am stat de veghe lângă casa ta.

Ne va fi bine, știi doar. N-am nici o îndoială.

Azi voi sta acasă toată ziua. Dă-mi de știre când să vin să te iau.

Cu dragoste,
Jay

Ştia că ar trebui să astupe groapa, dar îi era cald, era obosită şi ameţi când se ridică în picioare. Pe deasupra, era aproape şapte şi jumătate. De vreo jumătate de oră deja, auzea în depărtare zgomotul croselor izbind mingile de golf; cinci sau şase maşini veniseră în parcare de când începuse ea să sape. Aşa că, ţinând sub un braţ cutia cu plicul şi sapa şi făraşul sub celălalt, se îndreptă spre maşina ei, unde locul pasagerului era plin de cotoare de mere şi cutii goale de Red Bull.

PE CÂND CONACUL LUI GATSBY şi câmpurile sale acoperite odată de salvie, acum o pajişte impecabilă, cu parcursuri de golf perfect întreţinute şi inevitabilele găuri pentru mingi, apăreau tot mai mici în oglinda retrovizoare, Laurel începu lunga călătorie înapoi, către Vermont. Un drum de şapte ore. Merse o vreme pe lângă golf, deasupra căruia ceaţa albăstruie începea să se risipească, şi apoi intră pe benzile lungi de plastic ieftin şi neon care legau West Egg de autostradă. Odată ajunsă pe autostradă, trecu pe lângă modestele clădiri de birouri construite pe movilele de cenuşă şi vestigiile unei expoziţii universale. Trecu pe lângă Unisferă şi scheletele unor

pavilioane care se vedea că fuseseră impozante, resturi ale aspiraţiilor neîmplinite ale unei epoci. Oare nu îi vedea chiar ea zilnic pe cei de care societatea se lepădase, victimele vieţii pe acest glob rotitor? Privea printre gene, cu capul plin de viziuni şi vise. O ţinea trează răzbunarea pe care o anticipa atunci când avea să împărtăşească descoperirea ei — şi răzbunarea lui Bobbie, nu doar a ei — dar mai era şi o idee nouă care punea stăpânire pe ea, şi anume că trecutul era o parte din viitorul ei. Aşa a fost dintotdeauna. Că era bine sau rău, nu putea face nimic.

Ajunse la apartament pe la mijlocul după-amiezii şi intră clătinându-se pe uşa din faţă, abia cărând cutia din lemn de cireş şi mapa cu fotografiile lui Bobbie. O clipă i se păru că are febră.

În faţa ei era adunată o mică mulţime de oameni, unii dintre cei mai importanţi din viaţa ei. Aşezate pe canapea erau colega ei de cameră, care o privea cu disperare nedisimulată, şi mama ei — chemată de urgenţă din Italia, pe cât se pare — îmbrăcată acum cu o jachetă strâmtă, neagră, în loc de veşnicul tricou strâmt, negru. Whit stătea pe scaunul de lângă computer, cu o privire rătăcită, amărâtă, care nu-i era caracteristică. Pe scaunul de lângă balcon stătea Katherine, cu telefonul celular la ureche. Nu-l văzu pe David şi o clipă se întrebă unde e, dar atenţia îi fu îndată atrasă de un alt bărbat — nu David — care se plimba cu paşi măsuraţi între living şi bucătărie. La început nu reuşi să îl identifice. Îl cunoştea de undeva, sau cel puţin aşa credea.

Apoi, dintr-odată, îşi dădu seama. Nu-l recunoscuse imediat, în ciuda orelor nesfârşite petrecute împreună de atunci când abia scăpase cu viaţă pe drumul de ţară din Vermont, fiindcă îl văzuse întotdeauna în cabinetul unde se întâlneau de obicei.

Era psihiatrul ei. Doctorul Pierce.

PACIENTUL 29873

Evaluare: Tulburare bipolară I, actualmente în criză maniacală severă, cu trăsături psihotice; tulburare de stres posttraumatic.

Sunt necesare unele comentarii. Acest caz neobişnuit a fost discutat cu dr. R. Discuţia este prezentată mai jos.

Tulburarea de stres posttraumatic pare foarte clară, cu toate simptomele psihotice, având în vedere gravitatea traumei, anxietatea încercată la vederea fotografiilor cu bicicleta şi simptomele nereceptive, de exemplu evitarea locului din Underhill, găurile de memorie, sentimentele de înstrăinare. Diagnosticul este important din punct de vedere al diminuării funcţionale şi al pronosticului, indiferent de alte aspecte.

Partea psihotică este mai dificilă. Nu se remarcă o dezorganizare lingvistică/comportamentală, cu toate că pacientul face jocuri de cuvinte. Starea schimbătoare, începând de la o iritabilitate moderată dar constantă, incapacitatea de a dormi de dinainte de

internare şi o activitate neobişnuit de intensă, de exemplu evitarea familiei şi a prietenilor, călătoria şi căutarea frenetică de dinainte de internare, faptul că scrie în continuare par mai compatibile cu tulburarea bipolară 1, care ar putea fi desigur asociată cu psihozele. (Valproate pare să diminueze nivelul de activitate şi să o aducă într-o stare destul de echilibrată.) Principala dificultate rezidă în faptul că e neobişnuit ca halucinaţiile să persiste după ce simptomele de stare au fost mai mult sau mai puţin rezolvate.

Un exemplu de psihoză în diagnosticul tulburărilor mintale este „halucinaţii persistente non-bizare cu perioade concomitente de crize, care au fost prezente pe o perioadă îndelungată a tulburării halucinatorii" — şi se potriveşte. De vreme ce există doar o criză maniacală — şi numai multe „perioade" — este logic ca deocamdată să mergem pe un diagnostic de stare.

Felul în care sunt construite halucinaţiile este foarte interesant. A scris o carte întreagă despre acele săptămâni din septembrie, carte pe care o consideră o poveste adevărată, dar care include personaje inventate de ea sau scoase dintr-un roman vechi de optzeci de ani: Pamela Buchanan, T. J. Leckbruge — anagrama numelui unui optician aflat pe un panou publicitar din roman. Shem Wolfe — pe cât se pare Meyer Wolfsheim. Şi apoi Jay Gatsby.

De asemenea, a inventat sau adaptat conversaţii cu mătuşa ei, cu mama ei şi cu o vecină din Long Island.

Şi poate ca să justifice faptul că prietenul ei se îndepărta de ea, se pare că a inventat două fetiţe care ar fi fost ale lui. Insistă că aceşti doi copii imaginari sunt motivul pentru care prietenul ei a rupt legătura cu ea. (Explorez măsura în care fetiţele sunt inspirate de propria ei copilărie şi relaţia ei cu sora mai mare.)

Re: cât de clar delimitate pot fi halucinaţiile. Cu toate că persistă, în ciuda unor simptome de stare minime, halucinaţiile nu par să meargă mult mai departe decât ideea de Gatsby. Ele îl includ şi pe bătrânul fără adăpost pe care l-a îngrijit şi care, desigur, a decedat. Dar, din punctul ei de vedere, cazul nu este închis, fiindcă bătrânul era într-adevăr tatăl unuia din agresorii ei. Prin urmare, încă nu aş opri administrarea de Risperidon antipsihotic.

Pe lista vizitatorilor îl adaug pe vecinul ei, Whit Nelson. La fel ca prietena ei, Talia, pare a avea un efect calmant asupra comportamentului pacientei şi, în plus, e evident că ţine la ea.

Ceea ce e cu adevărat neobişnuit e capacitatea pacientei de a avea convingeri false, păstrând în acelaşi timp o remarcabilă empatie faţă de persoanele din „memoriile" ei care nu împărtăşesc aceste convingeri — în tot acest timp respingând amintirile

dureroase ale brutalei agresiuni. Observaţiile ei cu privire la personaje, scrise chiar de ea, par a fi un început de conştientizare a violenţei atacului. Cu toate acestea, în momentul de faţă încă mai susţine că a scăpat doar cu clavicula şi un deget rupte. Susţine că nu îşi aduce deloc aminte să fi fost mutilată şi lăsată în pădure de cei care credeau că au omorât-o...

Extrase din notiţele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

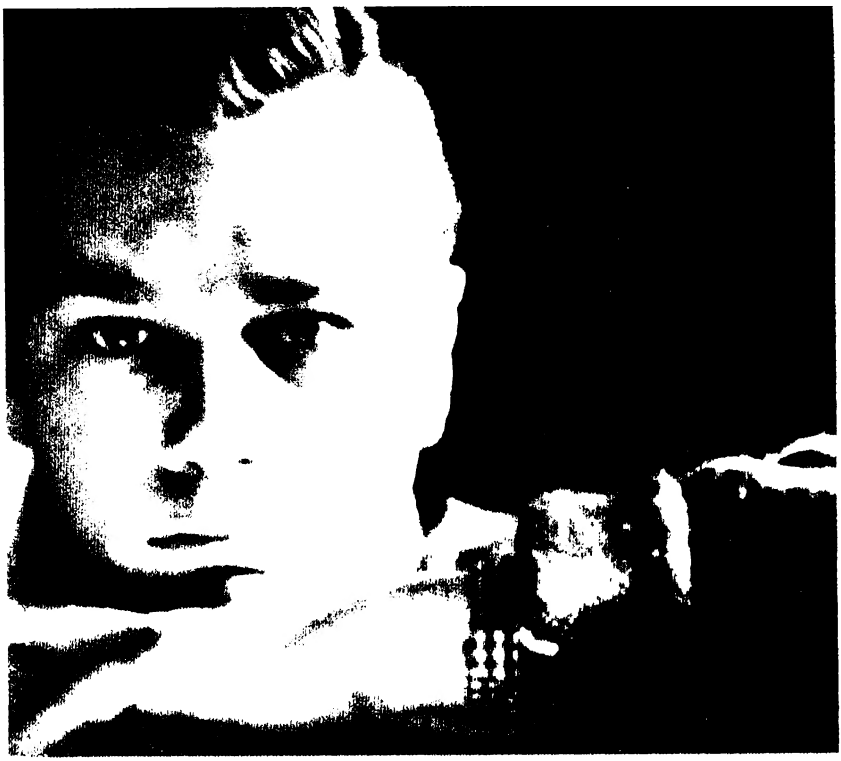

MULŢUMIRI

DORESC SĂ MULŢUMESC RITEI MARKLEY, director al Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington, Vermont, pentru că mi-a arătat aceste imagini şi m-a invitat în viaţa ei, ca să văd căminul de care se ocupă.

În plus, nu aş fi putut scrie acest roman fără înţelepciunea, răbdarea niciodată dezminţită şi îndrumările celor două persoane care au citit romanul înainte de a fi publicat: Johanna Boyce, psihoterapeut cu masterat în asistenţa socială, şi dr. Richard Munson, psihiatru la Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont.

De asemenea, sunt recunoscător următoarelor persoane pentru că mi-au dat răspunsuri la întrebări privind bolile mintale, oamenii străzii şi legile aferente: Sally Ballin, Milia Bell, Tim Coleman şi Lucia Volino de la Comitetul pentru persoane fără adăpost din Burlington; Shawn Thompson-Snow de la Centrul Howard pentru servicii umane din comitatul Chittenden, Vermont; Brian M. Bilodeau, Susan K. Blair, Thomas McMorrow Martin şi Kory Stone, de la Centrul corecţional Northwest din Swanton, Vermont; Doug Wilson, psihoterapeut în cadrul Programului de tratament pentru agresorii sexuali din Centrul corecţional Northwest; Rebecca Holt de la *Burlington Free Press*; Jill Kirsch Jemison; dr Michael Kiernan; Stephen Kiernan; Steve Bennett; avocaţii Albert Cicchetti, William Drislane, Joe McNeil şi Tom Wells; şi, în final, Curţii succesorale a comitatului Chittenden, Vermont.

Ca întotdeauna, rămân îndatorat agentului meu literar, Jane Gelfman; redactorilor de la Random House – Shaye Areheart, Marty Asher şi Jennifer Jackson; şi soţiei mele, Victoria Blewer, un cititor minunat, care izbuteşte să îmbine candoarea cu bunătatea.

Va mulţumesc tuturor.

În final, aş vrea să îmi exprim aprecierea pentru trei cărţi. Două din ele sunt poveşti adevărate despre bolile mintale, iar mie mi-au oferit atât informaţii cât şi inspiraţie: *Angel Head: My Brother's Descent into Madness* de Greg Bottoms, şi *The Outsider: A Journey into My Father's Struggle with Madness* de Nathaniel Lachenmeyer.

A treia carte este, desigur, *Marele Gatsby* a lui F. Scott Fitzgerald. Sunt o mie de motive pentru care eu – la fel ca milioane de cititori din patru generaţii – am citit şi recitit acest roman. Ca romancier, am venerat această carte. Am găsit aici dramatismul marelui vis al lui Gatsby, proza sclipitoare a lui Fitzgerald şi înţelegerea profundă a firii americanului. Iar sfârşitul este dureros de frumos.

Dar pentru *Dublă constrângere* cartea a însemnat şi altceva. Puţine romane au exercitat asupra culturii noastre literare o influenţă comparabilă cu cea a *Marelui Gatsby* şi încă şi mai puţine au fost atât de citite. În al doilea rând, *Marele Gatsby* este o carte despre oameni îngenuncheaţi de viaţă, despre minciunile şi prefăcătoriile lor; despre minciunile pe care le trăim în mod conştient şi cele despre care ne convingem că sunt doar o faţă uşor cosmetizată a realităţii. Poate că asta este principala temă a confruntării dintre personajele din *Dublă constrângere*, şi de aceea *Marele Gatsby* exercită o influenţă atât de puternică şi convingătoare asupra personajului Laurel Estabrook.

Prin urmare, aş dori să îmi exprim atât admiraţia pentru *Marele Gatsby* cât şi gratitudinea pentru că face parte din patrimoniul clasic al literaturii.

NOTA EDITORULUI: Autorul donează o parte din drepturile sale de autor Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington.

NEW YORK TIMES BESTSELLER

De-a lungul carierei sale, Chris Bohjalian și-a câștigat reputația de autor de cărți fascinante, ce se citesc pe nerăsuflate. *New York Times* scria despre el: „puțini scriitori pot manipula un subiect cu grația și forța lui Bohjalian". Cu thrillerul psihologic *Dublă constrângere*, Bohjalian construiește un roman ambițios, care pendulează între Long Island-ul lui Jay Gatsby și Noua Anglie rurală, între furtunoșii ani '20 și secolul XXI.

În acest incitant thriller literar, plin de personaje complexe și surprinzătoare — printre care îi întâlnim și pe eroii lui Scott Fitzgerald —, Chris Bohjalian își poartă cititorii într-o călătorie memorabilă, surprinzătoare și obsedantă.

BOHJALIAN
Dublă constrângere

„Cel mai captivant și mai bine scris thriller psihologic pe care l-am citit vreodată. Are oroarea pură din *Tăcerea mieilor*, fiind totodată și cel mai îndrăzneț, mai personal și mai puternic roman de până acum al lui Bohjalian. *Dublă constrângere* este capodopera lui, cartea pentru a cărei scriere s-a născut."
– Howard Frank Mosher

„Construită cu măiestrie și plină de sentimente intense… Bohjalian se joacă cu mințile noastre într-un mod care în final îl evocă nu pe F. Scott Fitzgerald, ci pe acel maestru al ocolișurilor și suspansului, Alfred Hitchcock." – *The Miami Herald*

„Un mister ancorat în suferință, o poveste dureroasă despre influențe literare, amăgiri, obsesii."– Gregory Maguire

„Un puzzle fascinant… o întreprindere riscantă pentru autorul de bestselleruri Bohjalian… care reușește să ducă la bun sfârșit o premisă complicată și uimitoare."
– *Publis[illegible]ekly*

THRILLER
ISBN: 978-973-102-315-1

LEDA